

Käesolevaga on tegemist AS-i LHV Group aktsiate avaliku pakkumise, noteerimise ja kauplemisele võtmise prospekti mitteametliku tõlkega eesti keelde, mis on koostatud üksnes informatiivsetel kaalutlustel. Käesolev dokument ei ole AS-i LHV Group ega selle juhtorganite suhtes õiguslikult siduv. AS LHV Group ja AS-i LHV Group juhtorganid ei vastuta käesoleva tõlke õigsuse, täpsuse ega terviklikkuse eest. Mis tahes investeerimisotsus investeerida AS-i LHV Group aktsiatesse peab tuginema Finantsinspeksiooni poolt 13. aprillil 2016 registreeritud prospekti inglisekeelsele versioonile, mis on elektroonilises vormis kättesaadav AS-i LHV Group kodulehel aadressil www.lhv.ee/investorile/ ja Finantsinspeksiooni kodulehel aadressil <http://www.fi.ee/index.php?id=14925>.

AS LHV Group pakub avalikult kuni 2 000 000 aktsiat

Hind 6,95 eurot aktsia kohta

Pakkumisperiood 2. mai 2016 – 16. mai 2016

AVALIKU PAKKUMISE, NOTEERIMISE JA KAUPEMISELE VÕTMISE PROSPEKT

AS LHV Group (Eestis tegutsev aktsiaselts, registreeritud Eesti äriregistris registrikoodi 11098261 all, registriaadress Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti; edaspidi „**Selts**”) on koostanud ja avaldanud käesoleva aktsiate avaliku pakkumise, noteerimise ja kauplemisele võtmise prospekti seoses Seltsi emiteeritud aktsiate avaliku pakkumise ning noteerimise ja kauplemisele võtmisega Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas (edaspidi „**Prospekt**”).

Selts pakub avalikult kuni 2 000 000 aktsiat nominaalväärtusega 1 euro (edaspidi „**Pakutavad Aktsiad**”) Eestis tegutsevatele jae- ja institutsionaalsetele investoritele (edaspidi „**Pakkumine**”).

Pakutavaid Aktsiaid pakutakse hinnaga 6,95 eurot ühe Pakutava Aktsia kohta (edaspidi „**Pakkumise Hind**”), millest 1 euro on ühe Pakutava Aktsia nominaalväärtus ning 5,95 eurot ülekurs. Pakutavaid Aktsiaid saab märkida ajavahemikul, mis algab 2. mail 2016 ja lõpeb 16. mail 2016 (edaspidi „**Pakkumisperiood**”), kooskõlas Prospektis kirjeldatud tingimustega.

Samaaegselt Pakkumisega taotleb Selts kõikide Seltsi aktsiate, sealhulgas Pakutavate Aktsiate (edaspidi koos Pakutavate Aktsiatega „**Aktsiad**”) noteerimist ja kauplemisele võtmist Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas.

Pakkumine toimub ainult Eestis ning Pakutavaid Aktsiaid ei pakuta üheski muus jurisdiktsioonis.

Selts jätab endale õiguse Pakkumine tühistada või muuta selle tingimusi, nagu on kirjeldatud Prospektis.

Eelduslikult algab kauplemine Aktsiatega 23. mail 2016 või sellele lähedasel kuupäeval.

Aktsiatesse investeerimisega kaasnevad riskid. Kuigi on püütud hoolikalt tagada, et Prospekt annaks Seltsi ja tema Tütärühingute (edaspidi „**Grupp**”) tegevuse ning Aktsiatega seotud riskidest õiglase ja tervikliku ülevaate, võivad Aktsiatesse tehtud mis tahes investeeringu väärtust kahjulikult mõjutada asjaolud, mis ei ole käesoleval kuupäeval ilmsed või mida ei ole Prospektis kajastatud.

SISUKORD

1.	SISSEJUHATAV INFORMATSIOON.....	5
1.1.	Kohalduv õigus.....	5
1.2.	Vastutavad isikud ja vastutuse piiramine.....	5
1.3.	Informatsiooni esitamine.....	5
1.4.	Kättesaadavad dokumendid	6
1.5.	Raamatupidamispõhimõtted	7
1.6.	Tulevikku suunatud väited	7
1.7.	Prospekti kasutamine	7
2.	KOKKUVÕTE	8
3.	RISKIFAKTORID	18
3.1.	Sissejuhatus.....	18
3.2.	Äritegevusega seotud riskid.....	18
3.3.	Poliitilised, majanduslikud ja õiguslikud riskid.....	22
3.4.	Grupi riskijuhtimine	24
3.5.	Aktsiate, Pakkumise ja noteerimisega seotud riskid	24
4.	PAKKUMISE TINGIMUSED.....	26
4.1.	Pakkumine	26
4.2.	Pakkumisel osalemise õigus.....	26
4.3.	Pakkumise Hind	26
4.4.	Pakkumisperiood.....	26
4.5.	Märkimisavaldused.....	26
4.6.	Tasumine	28
4.7.	Jaotamine ja jaotus	29
4.8.	Arveldamine ja kauplemine.....	29
4.9.	Vahendite tagastamine.....	29
4.10.	Pakkumise tühistamine.....	30
4.11.	Huvide konfliktid	30
4.12.	Osaluse lahjenemine	30
5.	PAKKUMISE PÕHJUSED JA TULUDE KASUTAMINE	31
6.	DIVIDENDIPOLIITIKA.....	32
7.	SELTSI ÜLDANDMED JA PÕHIKIRI.....	33
7.1.	Seltsi üldandmed.....	33

7.2.	Põhikiri	33
8.	AKTSIAKAPITAL, AKTSIAD JA OMANDISTRUKTUUR	35
8.1.	Aktsiakapital ja Aktsiad	35
8.2.	Seltsi aktsionärid	35
8.3.	Aktsionäride õigused	36
8.4.	Aktsionäride lepingud	38
8.5.	Juhtkonna ja võtmetöötajate aktsiaoptsooniprogramm	38
8.6.	Muud instrumendid	39
9.	JUHTIMINE	40
9.1.	Juhtimisstruktuur	40
9.2.	Juhatus	40
9.3.	Nõukogu	41
9.4.	Muud juhtivtöötajad	43
9.5.	Auditikomitee	45
9.6.	Töötasukomitee	45
9.7.	Riski ja kapitali komitee	46
9.8.	Töötasu ja hüvitised	46
9.9.	Aktsiate omamine	46
9.10.	Huvide konfliktid ja muud kinnitused	47
9.11.	Ühingujuhtimist käsitlev avaldus	47
9.12.	Välisaudiitorid	47
10.	PEAMISED TEGEVUSVALDKONNAD JA PÕHITURUD	49
10.1.	Grupi ajalugu ja areng	49
10.2.	Grupi struktuur ja äriühingud	50
10.3.	Ärismendid	51
10.4.	Geograafilised turud	52
10.5.	Konkurentsiseisund ja konkurentsieelised	55
10.6.	Investeeringud	57
10.7.	Hiljutised sündmused	57
10.8.	Töötajad ja töösuhted	57
10.9.	Intellektuaalomand	58
10.10.	Olulised lepingud	58
10.11.	Vara	59
10.12.	Õiguslikud vaidlused	59

10.13.	Tehingud seotud osapooltega.....	59
11.	VALITUD AJALOOLINE FINANTSTEAVE.....	60
11.1.	Sissejuhatus.....	60
11.2.	Valitud ajaloolised finantsandmed.....	60
12.	KAPITALISATSIOON JA KOHUSTUSED.....	68
13.	FINANTSSEISUND, TEGEVUSTULEMUSED JA VÄLJAVAATED	70
13.1.	Finantsseisund ja tegevustulemused	70
13.2.	Tegevust mõjutavad tegurid ja riiklik poliitika.....	70
13.3.	Tulude muutused.....	72
14.	KAPITALIRESSURSID.....	73
15.	NOTEERIMINE JA KAUPLEMISELE VÕTMINE.....	75
16.	EESTI VÄÄRTPABERITURG.....	76
16.1.	Nasdaq Tallinna Börs	76
16.2.	EVKR ja aktsiate registreerimine	76
16.3.	Väärtpaberite noteerimine Nasdaq Tallinna Börsil.....	77
16.4.	Kauplemine Nasdaq Tallinna Börsil	77
16.5.	Finantsjärelevalve	78
16.6.	Väärtpaberituru kuritarvitamine	78
17.	MAKSUSTAMINE	79
18.	SÕNASTIK	81
19.	LISAD.....	84

1. SISSEJUHATAV INFORMATSIOON

1.1. Kohalduv õigus

Käesolev Prospekt on koostatud kooskõlas ja reguleeritud Eesti õigusaktidega, millega on Eesti õigusesse üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. novembri 2003. aasta direktiiv 2003/71/EÜ väärtpaberite üldsusele pakkumisel või kauplemisele lubamisel avaldatava prospekti ja direktiivi 2001/34/EÜ muutmise kohta, ning kooskõlas komisjoni 29. aprilli 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 809/2004, millega rakendatakse direktiivi 2003/71/EÜ (edaspidi „**Prospektimäärus**”), eelkõige selle I, III ja XXII lisaga.

Enne Prospekti lugemist tutvuge palun järgneva olulise sissejuhatava informatsiooniga.

1.2. Vastutavad isikud ja vastutuse piiramine

Käesolevas Prospektis esitatud informatsiooni eest vastutab AS LHV Group (edaspidi „**Selts**”). Selts võtab vastutuse Prospektis esitatud informatsiooni täielikkuse ja õigsuse eest käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga. Olles tarvitusele võtnud kõik mõistlikud abinõud selle tagamiseks, usub Selts, et Prospektis sisalduv informatsioon on Seltsi parima teadmise kohaselt kooskõlas faktidega ega sisalda väljajätmisi, mis võivad selle tähendust mõjutada.

AS LHV Group

Erkki Raasuke

Ilma et see piiraks eeltoodut, ei võta Prospektis esitatud informatsiooni eest vastutavad isikud vastutust üksnes Prospekti kokkuvõtte põhjal, välja arvatud juhul, kui see kokkuvõte on eksitav, ebatäpne või vastuolus Prospekti teiste osadega.

1.3. Informatsiooni esitamine

Arvandmete ümardamine. Prospektis sisalduvad arvulised ja kvantitatiivsed väärtused (nt rahalised väärtused, protsendimäärad jne) on esitatud sellise täpsusega, mida Selts peab piisavaks, et edastada vastava küsimuse kohta küllaldast ja asjakohast informatsiooni. Liigse detailsuse vältimiseks on kvantitatiivsed väärtused mõnikord ümardatud lähima mõistlikult põhjendatud kümnendkoha või täisarvuni. Ümardamise tagajärjel ei ole teatavate protsentides väljendatud väärtuste kokkuliitmise tulemuseks alati 100%. Täpsed arvandmed on kättesaadavad raamatupidamisaruannetes ulatuses, milles need kajastavad asjakohast informatsiooni.

Vääringud. Prospektis on finantsinformatsioon esitatud eurodes, euroalasse kuuluvate Euroopa Liidu liikmesriikide ametlikus vääringus.

Informatsiooni kuupäev. Prospekti koostamisel on lähtutud informatsioonist, mis oli kehtiv seisuga 31. detsember 2015. Kui selgelt ei ole viidatud teisiti, tuleb mõista, et kogu Prospektis esitatud informatsioon (sealhulgas Grupi konsolideeritud finantsinformatsioon, tema tegevust käsitlevad faktid ja mis tahes informatsioon turgude kohta, kus ta tegutseb) osutab olukorrale eespool nimetatud kuupäeval. Kui informatsioon on esitatud muu kuupäeva kui 31. detsembri 2015. aasta seisuga, on see ära märgitud, täpsustades asjakohase kuupäeva või kasutades väljendeid „käesoleva Prospekti kuupäev”, „siiani”, „kuni käesoleva kuupäevani” ja muid sarnaseid väljendeid, mida tuleb kõiki käsitada Prospekti kuupäevana (13. aprill 2016).

Kolmandatelt isikutelt saadud informatsioon ja turuinformatsioon. Prospekti mõnes osas võib olla kasutatud teatavat informatsiooni, mis on saadud kolmandatelt isikutelt. Selline informatsioon on täpselt reprodutseeritud ning sel määral, mil Selts on teadlik ja suuteline selliste kolmandate isikute poolt avaldatud informatsiooni põhjal kindlaks tegema, ei ole sellest välja jäetud fakte, mis muudaksid reprodutseeritud informatsiooni ebatäpseks või eksitavaks. Teatav informatsioon turgude kohta, kus Selts ja tema Tütärühingud tegutsevad, põhineb juhtkonna (nagu on määratletud jaotises „Sõnastik”) parimal hinnangul. Usaldusväärne turuinformatsioon Seltsi ja tema Tütärühingute tegevusharu ja teatavate jurisdiktsioonide kohta, kus nad tegutsevad, ei ole sageli kättesaadav või terviklik. Kuigi asjaomase turuolukorra kohta parima võimaliku hinnangu ja asjaomase tegevusharu kohta informatsiooni esitamiseks võeti kõik mõistlikud abinõud, ei saa sellist informatsiooni käsitada lõpliku ja määravana. Investoritel soovitatakse viia läbi omapoolne asjaomaste turgude analüüs või kaasata professionaalne nõustaja.

Ajakohastamine. Selts ajakohastab Prospektis sisalduvat informatsiooni ainult sellisel määral, sagedusega ja viisil, mis on nõutav kohalduva õigusega või mida juhtkond peab vajalikuks ja asjakohaseks. Seltsil ei ole kohustust ajakohastada või muuta Prospektis sisalduvaid tulevikku suunatud väiteid (vt jaotis „Tulevikku suunatud väited” allpool).

Terminite definitsioonid. Käesolevas Prospektis kasutatakse suurtähega algavaid termineid jaotises „Sõnastik” omistatud tähenduses, välja arvatud juhul, kui kontekst ilmselt tingib vastupidise, kusjuures ainsuses kasutatud vorm hõlmab ka mitmust ja vastupidi. Muud terminid võivad olla määratletud Prospekti teistes osades.

1.4. Kättesaadavad dokumendid

Lisaks käesolevale Prospektile on kättesaadavad järgmised dokumendid:

(i) põhikiri, mis on kättesaadav Seltsi veebisaidil aadressil <https://www.lhv.ee/investorile/juhtimine/pohikiri/?l3=et>;

(ii) Seltsi 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaasta kohustuslik auditeeritud konsolideeritud aruanne, mis on kättesaadav Seltsi veebisaidil aadressil https://www.lhv.ee/images/files/docs/LHV_Group_Annual_Report_2014-ET.pdf;

(iii) Seltsi 31. detsembril 2013 lõppenud majandusaasta kohustuslik auditeeritud konsolideeritud aruanne, mis on kättesaadav Seltsi veebisaidil aadressil https://www.lhv.ee/images/files/docs/LHV_Group_Annual_Report_2013-ET.pdf.

Seltsi veebisaidil (www.lhv.ee/investorile/) on võimalik tutvuda ka täiendavate dokumentide ja Gruppi käsitleva lisainformatsiooniga, nagu teatav informatsioon Grupi hea ühingujuhtimise tava kohta, ajaloolised finantsandmed jne. Peale Seltsi eespool osutatud veebisaidil kättesaadavaks tehtud dokumentide ja informatsiooni on võimalik tutvuda äriühingu teadetega, mille Selts on avaldanud Nasdaq Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu ja mis on kättesaadavad aadressil <http://www.nasdaqbaltic.com>. Pärast käesoleva Prospekti kuupäeva avaldab Selts auditeerimata konsolideeritud vahearuande 2016. aasta esimese kvartali kohta, mis tehakse 19. aprillil 2016 või sellele lähedasel kuupäeval kättesaadavaks Nasdaq Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu aadressil <http://www.nasdaqbaltic.com>.

1.5. Raamatupidamis põhimõtted

Raamatupidamisaruanded on koostatud kooskõlas Euroopa Liidu poolt vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega (IFRS).

1.6. Tulevikku suunatud väited

Käesolev Prospekt sisaldab tulevikku suunatud väiteid (eeskätt jaotised „Kokkuvõte”, „Riskifaktorid”, „Pakkumise põhjused ja tulude kasutamine” ning „Peamised tegevusvaldkonnad ja põhiturud”). Selliste tulevikku suunatud väidete aluseks on praegused tulevikusündmustega seotud ootused ja prognoosid, mis omakorda põhinevad juhtkonna parimal hinnangul. Teatavad väited põhinevad juhtkonna arvamustel, samuti juhtkonna eeldustel ja juhtkonnale praegu kättesaadaval informatsioonil. Kõikide Prospektis sisalduvate tulevikku suunatud väidetega on seotud riskid, ebakindlus ja eeldused seoses Grupi tulevase tegevuse, makromajandusliku keskkonna ja muude sarnaste teguritega.

Tulevikku suunatud väited on tuvastatavad eelkõige selle järgi, et kasutatud on selliseid sõnu nagu „strateegia”, „eeldama”, „kavandama”, „ootama”, „uskuma”, „tulevikus toimuma”, „jätkuma”, „hindama”, „kavatsema”, „prognoosima”, „eesmärgid”, „sihid” ning muid sarnase tähendusega sõnu ja väljendeid. Samuti saab tulevikku suunatud väited teha kindlaks asjaolu järgi, et need ei käsitle rangelt ajaloolisi või hetkeolukorra fakte. Nagu kõik prognoosid või ennustused, on need oma laadilt ebakindlad ja sõltuvad asjaolude muutumisest ning Seltsil ei ole mingit kohustust Prospektis sisalduvaid tulevikku suunatud väiteid selliste muudatuste, uue informatsiooni, järgnevate sündmuste tõttu või muul põhjusel ajakohastada või muuta ning ta ei võta sõnaselgelt sellist kohustust.

Kõikide tulevikku suunatud väidete kehtivust ja täpsust mõjutab asjaolu, et Grupp tegutseb väga tiheda konkurentsiga ärivaldkonnas. Seda ärivaldkonda mõjutavad siseriiklike ja välismaiste (sh Euroopa Liidu) seaduste ja määruste muudatused, maksud, konkurentsi areng, majanduslikud, strateegilised, poliitilised ja sotsiaalsed tingimused, tarbijate reaktsioon uutele ja olemasolevatele toodetele ja tehnoloogia arengule ning muud tegurid. Selliste tegurite muutumise tõttu võivad Grupi tegelikud tulemused juhtkonna ootustest oluliselt erineda. Grupi toiminguid, äritegevust või finantstulemusi võivad kahjulikult mõjutada ka muud tegurid ja riskid (tuvastatavaid riske, mida peetakse käesoleval kuupäeval oluliseks, on käsitletud jaotises „Riskifaktorid”).

1.7. Prospekti kasutamine

Käesolev Prospekt on koostatud üksnes Pakutavate Aktsiate Pakkumise ning Aktsiate Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas noteerimise ja kauplemisele võtmise eesmärgil. Pakutavate Aktsiate avalikku pakkumist ei toimu üheski jurisdiktsioonis peale Eesti ja sellest tulenevalt võib Prospekti levitamine teistes riikides olla õigusaktidega piiratud või keelatud. Prospekti ei tohi kasutada mingil muul eesmärgil kui Pakkumisel osalemise või Aktsiatesse investeerimise otsuse tegemiseks. Prospekti ei ole lubatud kopeerida, reprodutseerida (välja arvatud eraviisiliseks ja mitteäriliseks kasutamiseks) ega levitada ilma Seltsi sõnaselge kirjaliku loata.

2. KOKKUVÕTE

Käesolev kokkuvõte on lühiülevaade Prospektis avaldatud informatsioonist. Käesolev kokkuvõte on koostatud kooskõlas kohalduvate avalikustamismäärustega, millele viidatakse kui „osadele“. Nimetatud osad on nummerdatud ja jagunevad jagude A–E (A.1 – E.7) vahel. Käesolev kokkuvõte sisaldab neid osi, mille avalikustamine on nõutav seda liiki väärtpaberite ja emitendi puhul. Kuivõrd teatud osade avalikustamine ei ole nõutav, võib osade numeratsioonis esineda lünki. Isegi juhul, kui kokkuvõtte peab väärtpaberite ja emitendi liigi tõttu sisaldama teatud osa, ei pruugi vastavat osa käsitlevat teavet olla võimalik anda. Sellisel juhul on kokkuvõttes esitatud osa lühikirjeldus ja lisatud märkus „ei ole asjakohane“.

Jagu A – Sissejuhatus ja hoiatused

Osa	Pealkiri	Avalikustatav teave
A.1	Sissejuhatus ja hoiatused	Käesolevat kokkuvõtet tuleb lugeda kui Prospekti sissejuhatust ning investori otsus Aktsiatesse investeerimise kohta peab põhinema Prospektil tervikuna. Investor peab arvesse võtma, et kui ta soovib esitada seoses Prospektis sisalduva teabega hagi Eesti kohtusse, peab ta kandma Prospekti eesti keelde tõlkimise kulud. Tsiviilõiguslik vastutus tekib üksnes nendel isikutel, kes on koostanud käesoleva kokkuvõtte või selle tõlke, kuid seda üksnes juhul, kui käesolev kokkuvõte on eksitav, ebatäpne või vastuolus Prospekti teiste osadega või kui see ei sisalda koos Prospekti teiste osadega olulist informatsiooni, mis on vajalik Aktsiatesse investeerimise otsuse tegemiseks.
A.2	Prospekti kohaldamine Aktsiate edasimüümisel	Ei ole asjakohane; Prospektile ei saa tugineda Aktsiate edasimüümisel.

Jagu B – Emitent

Osa	Pealkiri	Avalikustatav teave
B.1	Ärinimi	AS LHV Group
B.2	Asukoht/ õiguslik vorm/ kohalduv õigus/ asutamisriik	Selts on asutatud ning tegutseb Eestis Eesti Vabariigi õiguse alusel aktsiaseltsina ning on asutatud tähtajatuna.
B.3	Põhitegevusalade kirjeldus ja peamised mõjurid, tooted ja/või teenused. Peamised sihtturud	Seltsi viimase avaldatud majandusaasta aruande, st 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta aruande, kohaselt oli Seltsi tegevusalaks „valdusfirmade tegevus“ (EMTAK 64201). Grupi konsolideeritud tegevusalad olid „väärtpaberite ja kaubalepingute maaklerlus“ (EMTAK 66121), „krediitiasutused (pangad, laenuandmine)“ (EMTAK 64191), „liising“ (EMTAK 64911) ja „fondide valitsemine“ (EMTAK 66301). Grupi ühingud tegutsevad viies ärisegmendis ja kolmel geograafilisel turul. Grupi ärisegmendid on pangandus, varahaldus,

		järelmaksuteenus ja tarbimislaenu Eestis; järelmaksuteenus ja tarbimislaenu Leedus; ning vara valitsemine (inglise keeles <i>treasury</i>). Grupi ühingud tegutsevad Eestis, Lätis ja Leedus.												
B.4a	Majandusharu ja Seltsi mõjutavad hiljutised olulised trendid	Alates 31. detsembrist 2015 ei ole Grupi väljavaadetes toimunud olulisi kahjulikke muutusi. Juhtkond ei ole teadlik trendidest, mis avaldaks Grupi tegevustele kahjulikku mõju.												
B.4b	Majandusharu ja Seltsi mõjutavad teadaolevad trendid	Grupi tegevustele ning majandusharule, kus Grupi ühingud tegutsevad, avaldavad mõju paljud tegurid, nagu näiteks üldine makromajanduslik keskkond, muudatused õiguslikus keskkonnas, konkurentsiolukord vastavatel turgudel ning laenuportfelli kvaliteet. Kuigi praegust majanduskeskkonda võib kirjeldada stabiilsena, iseloomustasid 2015. aastat geopoliitiliste riskide esiplaanile kerkimine, maailmamajanduse kasvu aeglustumine, toorainete hindade jätkuv alanemine ning madal inflatsioonitempo. Õiguslikku keskkonda, milles Grupi ühingud tegutsevad, iseloomustab regulatsioonide ulatuslikkus, kusjuures regulatsioonide maht suureneb pidevalt nii Euroopa Liidu kui siseriiklikul tasandil. Konkurentsiolukord Grupi peamistel turgudel muutub aina tihedamaks. Seoses ärimahtude kasvuga on suurenenud Grupi laenuportfelli provisjonid.												
B.5	Grupi kirjeldus; Seltsi roll Grupis	Selts on Grupi valdusühing, mille iseseisev majandustegevus piirdub vaid teatud funktsioonide täitmisega. Selts tegeleb investorsuhete haldamise ja Grupi kuuluvate ühingute vajaliku kapitaliseerituse tagamisega. Seltsil on 100%-line osalus kolmes Tütärühingus – LHV Pank (krediitiasutuse tegevusluba omav pank) ja LHV Varahaldus (tegevusloa alusel tegutsev fondivalitseja) ja Cuber Technology OÜ. Seltsile kuulub 50%, pluss üks hää, Leedu finantseerimisasutuse Mokilizingas osadest, mis tegeleb järelmaksu ja tarbimislaenu teenuste pakkumisega Leedu turul. LHV Pangale kuulub 65% Eesti finantseerimisasutuse LHV Finance aktsiatest, mis tegeleb Eesti turul järelmaksuteenuste pakkumisega.												
B.6	Isikud, kellel on otsene või kaudne osalus Seltsi aktsiakapitalis või hääleõigus, mis kuulub vastavalt Eesti õigusele avalikustamisele, ning sellise osaluse suurus. Põhiaktsionäride hääleõigus. Otsene või kaudne kontroll Seltsi üle.	Seltsil ei ole kontrollivaid aktsionäre. Grupi asutajatele – Rain Lõhmusele ja Andres Viisemannile kuulub, kas otseselt või kaudselt seotud osapoolte kaudu, kokku umbes 38,6% kõigist Seltsi Aktsiatest; kusjuures ligikaudu 28% Seltsi Aktsiatest kuulub Rain Lõhmusele ja ligikaudu 10,6% Andres Viisemannile. Aktsionärid, kes omavad üle 5% Seltsi Aktsiatest, on käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga järgmised: <table> <tr> <th>Aktsionäri nimi</th><th>Aktsiate arv</th><th>Osalus</th></tr> <tr> <td>AS Lõhmus Holdings (Seltsi nõukogu esimehe Rain Lõhmuse kontrolli all olev äriühing)</td><td>3 357 920</td><td>14,4%</td></tr> <tr> <td>Rain Lõhmus</td><td>2 938 367</td><td>12,6%</td></tr> <tr> <td>Andres Viisemann</td><td>1 637 897</td><td>7,0%</td></tr> </table>	Aktsionäri nimi	Aktsiate arv	Osalus	AS Lõhmus Holdings (Seltsi nõukogu esimehe Rain Lõhmuse kontrolli all olev äriühing)	3 357 920	14,4%	Rain Lõhmus	2 938 367	12,6%	Andres Viisemann	1 637 897	7,0%
Aktsionäri nimi	Aktsiate arv	Osalus												
AS Lõhmus Holdings (Seltsi nõukogu esimehe Rain Lõhmuse kontrolli all olev äriühing)	3 357 920	14,4%												
Rain Lõhmus	2 938 367	12,6%												
Andres Viisemann	1 637 897	7,0%												

		Ambient Sound Investments OÜ	1 418 000	6,1%	
		OÜ Krenno (Mai Kaarepere kontrolli all olev äriühing)	1 210 215	5,2%	
B.7	Valitud oluline ajalooline finantsteave. Perioodile, mida oluline ajalooline finantsteave käsitleb, järgneval perioodil toimunud Seltsi finantsseisundi ja tulemuste oluliste muutuste kirjeldus.	(miljonites eurodes)	2015	2014	2013
		Neto intressitulu	23,2	16,5	9,1
		Puhaskasum	14,8	9,7	4,3
		Emaettevõtte omanike kasumiosa	13,7	9,2	4,2
		Varad, keskmine	648	463	351
		Intressi teenivad varad, keskmine	637	455	346
		Keskmine omakapital	63	44	27
		Omakapitali tootlus (ROE) %	21,6	21,0	15,6
		Neto intressi marginaal (NIM) %	3,65	3,62	2,63
		Hinnavahe (SPREAD) %	3,57	3,55	2,63
		Kulude ja tulude suhe %	62,8	67,5	71,6
		Juhtkonna hinnangul on ülalloodud võtmenäitajad Grupi majandustulemuste kirjeldamiseks kõige sobivamad, arvestades turgusid, kus Grupi ühinged tegutsevad. Need võtmenäitajad võimaldavad Grupi kasumlikkuse adekvaatset analüüsi, arvestades Grupi ühingute ärimahtusid.			
		Alates 31. detsembrist 2015 ei ole Grupi finantsseisundis ega majandustulemustes toimunud olulisi muudatusi.			
B.8	Valitud finantsteabe <i>pro forma</i>	Ei ole asjakohane.			
B.9	Kasumiproгноos	Ei ole asjakohane, kasumiproгноosi ei ole tehtud.			
B.10	Märkused ajaloolise finantsteabe audiitori aruannetes	Ei ole asjakohane.			

Jagu C – Väärtpaberid

Osa	Pealkiri	Avalikustatav teave
C.1	Väärtpaberite liik ja registreerimis-number	Seltsi praeguse registreeritud ja täielikult sisse makstud aktsiakapitali suurus on 23 356 005 eurot, mis jaguneb 23 356 005 Seltsi lihtaktsiaks (Aktsiad) nimiväärtusega 1 euro. Aktsiad on registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris ISIN koodi EE3100073644 all ning neid hoitakse elektroonilises vormis.

C.2	Aktsiate valuuta	Aktsiate valuuta on euro.
C.3	Emiteeritud ja täielikult sisse makstud Aktsiate arv / emiteeritud, aga mitte täielikult sisse makstud Aktsiate arv. Aktsia nominaalväärtus.	Seltsil on kokku 23 356 005 täielikult sisse makstud lihtaktsiat nimiväärtusega 1 euro. Seltsil puuduvad Aktsiad, mis on välja lastud, kuid mille eest ei ole täielikult tasutud.
C.4	Aktsiatega seotud õigused	Peamised Aktsiatest tulenevad õigused on i) õigus osaleda Seltsi juhtimises; ii) õigus teabele; iii) uute Aktsiate märkimise õigus Seltsi aktsiakapitali suurendamise korral ja iv) õigus dividendidele. Seltsi aktsionäridel on õigus osaleda Seltsi juhtimises aktsionäride üldkoosoleku kaudu, kus nad saavad teostada oma õigusi otsuste tegemisel teatavates olulistest Seltsiga seotud küsimustes, nagu põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmine, nõukogu liikmete ja audiitori valimine ja tagasikutsumine, aastaaruannete ja kasumi jaotamise kinnitamine, Seltsi tegevuse lõpetamine, ühinemine, jagunemine või ümberkujundamine ning teatud muud küsimused. Iga Aktsia annab aktsionärile aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle. Aktsiaseltsi aktsionäride üldkoosolek on pädev otsuseid vastu võtma siis, kui koosolekul on esindatud rohkem kui 1/2 aktsionäridele kuuluvate kõikide aktsiatega esindatud häälest. Reeglina on Seltsi aktsionäride üldkoosolekul otsuste vastuvõtmiseks vajalik, et otsuse poolt on antud üle poole koosolekul esindatud häälest, välja arvatud juhul, kui põhikirjas või seaduses on ette nähtud kõrgem häälteenamuse nõue. Seltsi aktsionäridel on õigus saada aktsionäride üldkoosolekul juhatuselt teavet Seltsi tegevuse kohta. Vastavalt Eesti äriseadustikule on Seltsi olemasolevatel aktsionäridel Seltsi aktsiakapitali suurendamisel ja Seltsi uute aktsiate väljalaskmisel uute aktsiate märkimise eesõigus proportsionaalselt nende olemasoleva osalusega Seltsis. Sellise eesõiguse võib välistada aktsionäride üldkoosoleku vastava otsusega, mille poolt on antud vähemalt 3/4 üldkoosolekul esindatud häälest. Kõikidel Seltsi aktsionäridel on õigus osaleda Seltsi kasumi jaotamisel ning saada dividende proportsionaalselt nende osalusega aktsiaseltsis. Kasumi jaotamise ja dividendide maksmise üle otsustamine kuulub Seltsi aktsionäride üldkoosoleku pädevusse.
C.5	Aktsiate vaba võõrandamise piirangud	Aktsiad on vabalt võõrandatavad.
C.6	Kauplemisele võtmine /	Selts plaanib taotleda Aktsiate noteerimist ja kauplemisele võtmist Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas. Aktsiate eeldatav

	reguleeritud turu nimetus	noteerimise ja kauplemisele võtmise kuupäev on 23. mai 2016 või selle lähedane kuupäev.
C.7	Dividendipoliitika	Vastavalt Seltsi dividendipoliitikale, mis on Seltsi nõukogu poolt 16. märtsil 2016 heaks kiidetud ning lisatud 20. aprillil 2016 toimuva aktsionäride üldkoosoleku päevakorda, kavatseb Selts jaotada kasumit ning maksta aktsionäridele dividende määras vähemalt 25% maksustamiseelsest kasumist. Kirjeldatud dividendipoliitikat plaanitakse järgida eeldusel, et Seltsi tegutsemisega seotud vajadused, mille suuruse määrab Seltsi nõukogu, on kaetud ning et pärast kasumi jaotamist vastavad kõik Grupi ühingud täielikult sisemistele ja välistele kapitali- ja likviidsusnõuetele. Selts jätab endale õiguse vähendada jaotatava kasumi ja makstavate dividendide suurust või kasumit mitte jaotada ja dividende mitte maksta, kui esineb arvestatav investeerimisvõimalus, mille tulemusel eelduslikult Seltsi väärtus pikas perspektiivis oluliselt suureneb.

Jagu D – Riskifaktorid

Osa	Pealkiri	Avalikustatav teave
D.1	Seltsile või majandusharule omased olulised riskifaktorid	<u>Vastaspoolte krediidirisk.</u> Grupi peamistele tegevusvaldkondadele on omane vastaspoolte krediidirisk. Risk seisneb võimalikus kahjus, mis tuleneb vastaspoolte suutmatusest täita endale võetud kohustusi Grupi ühingute ees. <u>Kontsentratsioonirisk.</u> Grupi tegevus on avatud kontsentratsiooniriskile, mis tuleneb olemasolevate klientide ja klientidega tehtud tehingutest tulenevate nõuete jagunemisest erinevates tegevusvaldkondades tegutsevate klientide vahel. Kui laenu on kontsentreerunud ühte konkreetse tegevusvaldkonda, ohustavad Gruppi ka selle valdkonnaga seotud riskid. <u>Tururisk.</u> Tururisk tuleneb Grupi kauplemis- ja investeerimistegevusest finantsturgudel, eelkõige intressitoodete ning valuuta- ja aktsiaturgudel, samuti laenugevusest ja muude finantseerimisallikate kaasamisest. <u>Valuutarisk.</u> Valuutarisk võib tekkida eelkõige seoses välisvaluutas denomineeritud väärtpaberite omandamisega või välisvaluutas nõuete ja kohustuste tekkimisega. <u>Hinnarisk.</u> Grupp omab erinevaid finantsinstrumente, mille hinnale avaldavad mõju Grupi kontrollile mitte alluvad turuhinna kõikumised. <u>Intressimäära risk.</u> Grupi tegevused ja ennekõike LHV Panga tegevused on olemuslikult avatud intressimäära riskile. Intressimäärad sõltuvad arvukatest asjaoludest, mis ei allu Grupi ühingute kontrollile ning mida ei pruugita õigesti hinnata. <u>Likviidsusrisk.</u> Likviidsusrisk seondub Grupi suutlikkusega täita oma lepingulisi kohustusi õigeaegselt ning see tuleneb erinevustest varade ja kohustuste sissenõutavaks muutumise tähtaegade vahel.

		<u>Tegevuse risk.</u> Tegevuse risk seisneb võimalikus kahjus, mis võib tekkida inimeste, protsesside või infosüsteemide vigadest. Lisaks inimeste, protsesside ja infosüsteemide vigadele hõlmab tegevuse risk korporatiivse pettuste ja kohustuste rikkumise riski. <u>Sõltuvus infotehnoloogilistest süsteemidest.</u> Grupp on arendanud ja kasutab oma igapäevases tegevuses ning klientidele teenuste osutamisel mitmeid spetsiifilisi infotehnoloogilisi süsteeme ja veebipõhiseid rakendusi. Vead või olulised häired Grupi infotehnoloogiliste süsteemide töös võivad takistada Grupi tegevust. <u>Sõltuvus Tütarühingute rahavoogudest.</u> Seltsi näol on tegemist valdusühinguga, mis tegutseb oma Tütarühingute kaudu. Seltsile ei kuulu märkimisväärseid varasid peale Tütarühingutesse tehtud investeeringute. Seega, selleks et suuta maksta aktsionäridele dividende ning täita oma kohustusi, sõltub Selts Tütarühingute poolt makstavatest dividendidest, intressimaksetest ja aktsiakapitali vähendamisel tehtavatest väljamaksetest, millele omakorda võib avaldada mõju kooskõla konkreetsete Tütarühingute suhtes kohalduvatele kapitali adekvaatsuse nõuetega, mis võivad aeg-ajalt muutuda. <u>Sõltuvus kvalifitseeritud tööjõust.</u> Grupi ühingute tegevuse tulemused sõltuvad olulisel määral suutlikkusest värvata ja hoida kvalifitseeritud, oskuslikku ja kogenud tööjõudu. Tiheda konkurentsi tingimustes peavad Grupi ühinged järjekindlalt panustama uute kvalifitseeritud töötajate värbamisse ning olemasoleva juhtkonna ja personali motiveerimisse. <u>Konkurentsitihe turg.</u> Grupp tegutseb tiheda konkurentsiga turul. <u>Teiste turuosalistega seotud risk.</u> Teiste turuosaliste tegevus võib avaldada kahjulikku mõju Grupi võimalustele sõlmida finantseerimis-, investeerimis- ja tuletistehinguid. <u>Kontroll ühisettevõtete üle.</u> Seltsi ühisettevõtete (LHV Finance ja Mokilizingas) teised aktsionärid või osanikud võivad avaldada ühisettevõtete tegevusele kahjulikku mõju. <u>Muudatused majanduskeskkonnas.</u> Kõiki Grupi tegutsemisvaldkondi mõjutavad üldised majanduslikud ja geopoliitilised tingimused. <u>Regulatiivsed muudatused.</u> Grupp tegutseb tugevalt reguleeritud tegevusvaldkondades ning Grupi tegevust reguleerivad arvukad seadused, määrused, poliitikad, suunised ja tegevusjuhised, mis võivad muutuda. <u>Kapitali adekvaatsuse nõuete täitmine.</u> Krediidiasutustele ja investeerimisühingutele kohalduvad ranged kapitali adekvaatsuse nõuded, mida sageli uuendatakse ja muudetakse. <u>Regulatiivne järelevalve.</u> Grupp pakub erinevaid finantsteenuseid ja -tooteid, millest tuleneb kohustus järgida ulatuslikke nõudeid, mis on sätestatud nii kohalike kui ka Euroopa Liidu õigusaktidega. Mitmed kohalikud ja Euroopa Liidu asutused, sealhulgas finantsjärelevalve-,
--	--	---

		tarbijakaitse-, rahapesu tõkestamise, maksu- ja muud asutused, teevad Grupi äritegevuse üle regulaarset järelevalvet, sealhulgas, kuid mitte ainult kapitalinõuete täitmise, tarbijalaenude andmise nõuete, rahapesu ja altkäemaksu tõkestamisest tulenevate kohustuste, maksu- ja aruandluskohustuste, ühingujuhtimise tavade jne täitmise üle. <u>Lepingulised riskid.</u> Grupi tegevus sõltub olulisel määral Grupi poolt sõlmitud tehingute ja lepingute kehtivusest ning jõustatavusest. <u>Tsiviilõiguslik vastutus.</u> Grupp tegutseb õiguslikus keskkonnas, kus esinevad märkimisväärsed nõuete, vaidluste ja kohtumenetluste riskid. <u>Maksuriskid.</u> Maksuregulatsioon turgudel, kus Grupp tegutseb, võib muutuda. Osa sellistest muudatustest võivad olla tingitud lühiajalistest poliitilistest vajadustest ning olla seetõttu ootamatud ja ettenägematud.
D.3	Aktsiatega seotud olulised riskifaktorid	<u>Pakkumise tühistamine.</u> Kuigi Selts teeb kõik jõupingutused selleks, et Pakkumine oleks edukas, ei saa Selts tagada Pakkumise edukust ega seda, et investorid saavad nende poolt märgitud Pakutavad Aktsiad. Seltsil on õigus Pakkumine tühistada. Pakkumise võib tühistada ka Pakkumise käigus märkimata jäänud osas. Arvestades Prospekti peatükis „Pakkumise põhjused ja tulude kasutamine“ kirjeldatud Pakkumise tulude kasutamise kavandatavat eesmärki, ei avaldaks Pakkumise tühistamine Pakkumise käigus märkimata jäänud osas Grupi majandustegevusele olulist negatiivset mõju. Grupp on välja töötanud alternatiivse kasvustrateegia ja piiratud kapitali plaani, mida kasutatakse siis, kui Pakkumisest saadav tulu on üldkirjeldatud eeldusest oluliselt erinev. Nimetatud alternatiivne kasvustrateegia ja piiratud kapitali plaan sisaldab täiendava kapitali kaasamist alternatiivsetest allikatest ning Grupi majandustegevuse kasvu piiramist. Alternatiivne strateegia ja plaan tagab kohalduvate kapitali adekvaatsuse nõuete täitmise täies ulatuses. <u>Maksuriskid.</u> Aktsiatega tehtavatele tehingutele või dividendide saamisele kohalduvas maksukorralduses toimuvad negatiivsed muudatused võivad suurendada aktsionäride maksukoormust ja seega avaldada kahjulikku mõju Aktsiatesse tehtud investeringu tootlusele. <u>Nasdaq Tallinna Börsil noteeritud väärtpaberite volatiilsus ja piiratud likviidsus.</u> Selts taotleb Aktsiate noteerimist ja kauplemisele võtmist Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas. Kuigi Selts plaanib teha kõik endast oleneva Aktsiate noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks, ei ole Seltsil võimalik tagada, et Aktsiad (sealhulgas Pakutavad Aktsiad) noteeritakse ja kauplemisele võetakse. Nasdaq Tallinna Börs on märkimisväärselt vähem likviidne ning rohkem volatiilne kui rohkete kogemustega ja väljakujunenud väärtpaberiturud teistes riikides. Nasdaq Tallinna Börsi võrdlemisi väike turukapitalisatsioon ja madal likviidsus võivad negatiivselt mõjutada aktsionäride võimalusi Aktsiate müügiks Nasdaq Tallinna Börsil, või võivad suurendada Aktsiate hinna volatiilsust.

		<u>Dividendide maksmine.</u> Seltsil puudub püsiv ja siduv kohustus aktsionäridele regulaarselt dividende maksta ning võimalike dividendide maksete ja suuruse kohta ei anta ühtegi kinnitust. <u>Osaluse lahjenemine.</u> Aktsionäridele kuuluva Seltsi osaluse proportsionaalne suurus võib lahjeneda, kui tulevikus suurendatakse Seltsi aktsiakapitali ja lastakse välja uusi Aktsiaid. Äriseadustikus ette nähtud aktsionäride eesõigus märkida aktsiaseltsi uusi aktsiaid neile kuuluvate aktsiaseltsi aktsiatega proportsionaalses mahus on võimalik aktsionäride üldkoosoleku vastava otsusega välistada, kui vastava otsuse poolt antakse vähemalt 3/4 aktsionäride üldkoosolekul esindatud häältest. Seega puudub kindlus, kas aktsionäridel on õigus märkida tulevikus väljastada võidavaid uusi Seltsi Aktsiaid, millest tulenevalt võib tulevikus väheneda nende osaluste proportsioon Seltsi aktsiakapitalis. <u>Asjakohase turuanalüüsi puudumine.</u> Puudub kindlus selle kohta, et Seltsi kohta avaldatakse järjepidevalt asjakohast turuanalüüsi.
--	--	---

Jagu E – Pakkumine

Osa	Pealkiri	Avalikustatav teave
E.1	Netotulu kogusumma. Pakkumise kulude kogusumma kavandata suuruse (sealhulgas investorilt nõutavate kulude kavandata suuruse)	Eeldusel, et Pakkumine on edukas ja kõik Pakutavad Aktsiad (kokku 2 000 000 Aktsiat) märgitakse ning need emiteeritakse Seltsi poolt, on Pakkumise kavandata kogutulu 13,9 miljonit eurot. Pakkumisega otseselt seotud kulude suuruseks hinnatakse ligikaudu 200 000 eurot, millest hinnanguliselt 100 000 eurot moodustavad õigusabi ja auditeerimise kulud ning 100 000 eurot kommunikatsiooni ja turunduse kulud. Seega on Pakkumise kavandata netotulu kogusumma 13,7 miljonit eurot. Investoritelt Pakkumisega seotud kulusid ei nõuta.
E.2a	Pakkumise põhjused; tulude kasutamine; tulude netosumma kavandata suuruse	Pakkumise eesmärk on tugevdada Grupi kapitalistruktuuri. Pakkumisest saadavaid tulusid kasutatakse üldistel ärieesmärkidel, et toetada Grupi edasist kasvu ja turupositsiooni, suurendada Grupi ärimahtusid ja kindlustada Grupi ühingutele konservatiivne kapitalipuhver. Grupp on välja töötanud alternatiivse kasvustrateegia ja piiratud kapitali plaani, mida kasutatakse siis, kui Pakkumisest saadav tulu on ülalkirjeldatud eeldusest oluliselt erinev. Nimetatud alternatiivne kasvustrateegia ja piiratud kapitali plaan sisaldab täiendava kapitali kaasamist alternatiivsetest allikatest ning Grupi majandustegevuse kasvu piiramist. Alternatiivne strateegia ja plaan tagab kohalduvate kapitali adekvaatsuse nõuete täitmise täies ulatuses. Eeldusel, et Pakkumine on edukas ja kõik Pakutavad Aktsiad (kokku 2 000 000 Aktsiat) märgitakse ning need emiteeritakse Seltsi poolt, hinnatakse Pakkumise kavandata netotulu suuruseks 13,7 miljonit eurot.

E.3	Pakkumise tingimused	Pakkumise käigus pakutakse Eestis jae- ja institutsionaalsetele investoritele kokku kuni 2 000 000 Pakutavat Aktsiat. Jaepakkumine on suunatud kõigile jae- ja institutsionaalsetele investoritele Eestis. Pakkumise Hind on 6,95 eurot ühe Pakutava Aktsia kohta, millest 1 euro moodustab ühe Pakutava Aktsia nominaalväärtuse ning 5,95 eurot on ülekurs. Pakkumise Hind on sama nii Institutsionaalsel pakkumisel kui Jaepakkumisel. Pakkumisperiood algab 2. mail 2016 kell 9.00 Eesti kohaliku aja järgi ja lõpeb 16. mail 2016 kell 17.00 Eesti kohaliku aja järgi. Selts otsustab Pakutavate Aktsiate jaotamise pärast Pakkumisperioodi lõppu, kuid igal juhul hiljemalt 18. mail 2016. Pakutavad Aktsiad jaotatakse Pakkumisel osalevate investorite vahel lähtuvalt järgmistest põhimõtetest: (i) samadel tingimustel koheldakse kõiki investoreid võrdselt, kusjuures sõltuvalt investorite arvust ja huvist Pakkumise vastu võib Selts kehtestada ühele investorile jaotatavate Pakutavate Aktsiate minimaalse ja maksimaalse arvu, mis kohaldub ühetaoliselt nii Institutsionaalsel pakkumisel osalevate investorite kui ka Jaepakkumisel osalevate investorite suhtes; (ii) jaotamise eesmärgiks on luua Seltsile kindel ja usaldusväärne investorite baas; (iii) Seltsil on õigus eelistada Eesti investoreid välismaistele investoritele, kes võivad osaleda Institutsionaalses pakkumises; (iv) Seltsil on õigus eelistada oma olemasolevaid aktsionäre ja võlakirjaomanikke teistele investoritele ning (v) Seltsil on õigus eelistada LHV Panga ja LHV Varahalduse kliente teistele investoritele. Investoritele jaotatud Pakutavad Aktsiad kantakse investorite väärtpaberikontodele 20. mail 2016 või sellele lähedasel kuupäeval „tehinguna makse vastu“ (DVP) samaaegselt maksega Pakutavate Aktsiate eest tasumiseks. Lisaks muudele tühistamisõigustele on Selts jätnud omale õiguse tühistada Pakkumine ulatuses, milles seda Pakkumise käigus ei märgita.
E.4	Pakkumise/emiteerimise seisukohast olulised huvid	Seltsi juhtkonnale teadaolevalt ei ole Pakkumisega seotud isikutel Pakkumise seisukohast olulisi isiklikke huve. Seltsi juhtkond ei ole teadlik ühestki Pakkumisega seotud huvide konfliktist.
E.5	Isikute või ühingute nimed, kes pakuvad väärtpaberiteid	Pakkumise viib läbi Selts. Võõrandamispiiranguid ei ole.

	müügiks. Võõrandamis- piirangud: pooled; piirangute ajaline kestvus	
E.6	Osaluse kohene lahjenemine	Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Seltsi Aktsiate arv 23 356 005. Pakutavate Aktsiate arv on kuni 2 000 000. Seega on Seltsi Aktsiate arv peale Seltsi aktsiakapitali suurendamise edukat registreerimist kuni 25 356 005, eeldusel, et Pakutavate Aktsiate arvu ei muudeta. Seega lahjeneb Pakkumise eelne osalus Seltsis Pakkumise tulemusena kuni 8,5631%, välja arvatud juhul, kui aktsionär märgib Pakkumise käigus ja talle jaotatakse Aktsiaid mahus, mis vastab tema osaluse suurusele.
E.7	Investorilt nõutavate kulude kavandatav suurus	Ei ole asjakohane; Selts ei nõua investorilt mis tahes kulude kandmist.

3. RISKIFAKTORID

3.1. Sissejuhatus

Seltsi emiteeritud Aktsiatesse investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid. Iga potentsiaalne Aktsiatesse investeeriv investor peaks põhjalikult kaaluma kogu käesolevas Prospektis sisalduvat informatsiooni, sealhulgas allpool kirjeldatud riskifaktoreid. Kõik allpool kirjeldatud riskifaktorid või täiendavad riskid, millest juhtkond praegu teadlik ei ole või mida ta ei pea märkimisväärses, võivad Grupi äritegevust, finantsseisundit, toiminguid või väljavaateid oluliselt kahjustada ning sellest tulenevalt Aktsiate väärtust vastavalt kahandada. Selle tagajärjel võivad investorid oma investeringute väärtuse osaliselt või täielikult kaotada. Juhtkond on seisukohal, et allpool kirjeldatud riskifaktorite näol on tegemist peamiste riskidega, mis Aktsiatesse investeerimisega kaasnevad. Riskifaktorid ei ole loetletud tähtsuse ega tõenäosuse järjekorras.

Käesolev Prospekt ei kujuta endast investeerimisalast nõuannet ega soovitusi Aktsiaid omandada ega ole sellisena mõeldud. Iga potentsiaalne Aktsiatesse investeeriv investor peab otsustama oma sõltumatu läbivaatamise ja analüüsi põhjal, kasutades sellist kutselist nõustamist, mida ta peab vajalikuks ja asjakohaseks, kas Aktsiatesse investeerimine vastab tema finantsvajadustele ja investeerimisesmärkidele ning kas selline investeerimine on kooskõlas asjaomase investori suhtes kehtivate võimalike eeskirjade, nõuete ja piirangutega, nagu investeerimispõhimõtted ja -suunised, õigusaktid ning asjakohaste asutuste määrused ja eeskirjad jne.

3.2. Äritegevusega seotud riskid

Vastaspoole krediidirisk. Grupi peamistele tegevusvaldkondadele on omane vastaspoole krediidirisk. Risk seisneb võimalikus kahjus, mis tuleneb vastaspoole suutmatusest täita endale võetud kohustusi Grupi ühingu ees. Krediidirisk mõjutab raha ja raha ekvivalente, mida hoitakse kolmandate isikute käes (nagu hoiused pankades ja muudes finantsasutustes), võlakirju, tuletisinstrumente, kõige rohkem aga klientidele antud laene, sealhulgas laekumata laene, antud garantiisid ning muid nõudeid ja kohustusi. Krediidiriski maandamiseks analüüsib Grupp pidevalt nii oma klientide kui ka teiste vastaspoolte tegevust ja finantsseisundit. Pärast algse laenu andmise lubamist jälgitakse regulaarselt kliendi maksevõimet ja tagatise väärtust. Peale selle on Grupp moodustanud kooskõlas kohaldatavate nõuetega, sealhulgas IFRSi nõuetega, provisjonide seoses võimaliku krediidikahjuga; sellised provisjonid on aga moodustatud olemasoleva informatsiooni, hinnangute ja eelduste põhjal, mis on oma olemuselt teataval määral ebakindlad. Seega ei ole võimalik tagada, et sellised provisjonid on võimaliku kahju katmiseks piisavad. Klientidele antud laenude sissenõutavust võivad kahjulikult mõjutada negatiivsed muutused üldises majanduslikus, poliitilises või õiguskeskonnas, tagatiste väärtuse vähenemine ja muud asjaolud, mille üle Grupil kontroll puudub. Krediidiriski realiseerumine võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Kontsentratsioonirisk. Grupi tegevus on avatud kontsentratsiooniriskile, mis tuleneb olemasolevate klientide ja klientidega tehtud tehingutest tulenevate nõuete jagunemisest erinevates tegevusvaldkondades tegutsevate klientide vahel. Kui laenud on tugevalt kontsentreeritud ühte konkreetsetesse tegevusvaldkonda, ohustavad Gruppi ka selle valdkonnaga seotud riskid. 26% LHV Panga äriühingute laenuportfelli moodustavad laenud kinnisvarasektorile, mis on traditsiooniliselt kommertspankadelt kõige enam rahalisi vahendeid saav valdkond. LHV Panga kinnisvaraarenduse portfelli on hästi positsioneeritud ka juhul, kui turutrendid peaksid muutuma – rahastatud arendused asuvad heades asukohtades, suuremad arendused on valmimisjärgus ning keskmine laenu ja väärtuse suhe on ligikaudu 50%. Kinnisvarasektorile järgnevad finants- ja kindlustustegevusega tegelevad äriühingud (20% äriühingute laenuportfelli) ning töötlev tööstus (9% äriühingute laenuportfelli).

Põllumajandus, mis on geopoliitilise olukorra tõttu spetsiaalse järelevalve all, moodustab portfelli vaid 2%. Kontsentratsioonirisk võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Tururisk. Tururisk tuleneb Grupi kauplemis- ja investeerimistegevusest finantsturgudel, eelkõige intressitoodete ning valuuta- ja aktsiaturgudel, samuti laenu- ja tegevusest ja muude finantseerimisallikate kaasamisest. Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida valuutakursside, väärtpaberite hindade või intressimäärade ebasoodsatest muutustest. Finantsinstrumentide turuväärtust võib kahjustada finantsturgude volatiilsus, mis on tingitud mitmesugustest turuteguritest, mille üle Grupil kontrolli puudub. Sellise volatiilsuse tõttu võib Grupi hoitavate finantsinstrumentide väärtus kahaneda rohkem, kui Grupp on osanud ette näha, ja selle tulemuseks võib olla teatavate varade allahindamine. Turult võimaliku kahju saamise hindamiseks ja vältimiseks kasutatakse Grupi-sisest hindamist ja teadmisi, kuid finantsturgudel esinevate muutuste tõttu, mida hindamise ajal ette ei nähtud, võib selline sisehindamine osutuda ebatäpseks. Tururiski maandamiseks on Grupi ühingute kauplemisportfelli ja avatud välisvaluutaposisioonide suhtes kehtestatud konservatiivsed piirangud. Grupi võetud meetmetest hoolimata võib tururisk oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Valuutarisk. Valuutarisk võib tekkida eelkõige seoses välisvaluutas denomineeritud väärtpaberite omandamisega või välisvaluutas nõuete ja kohustuste tekkimisega. Valuutakurssi võivad mõjutada keerulised poliitilised ja majanduslikud tegurid, sealhulgas suhtelised inflatsioonimäärad, intressimäärade tasemed, riikidevahelised maksebilansid, valitsemissektori eelarve võimaliku ülejäägi või puudujäägi ulatus ning asjaomaseid vääringuid kasutavate riikide raha-, eelarve- ja kaubanduspoliitika. Välisvaluuta devalveerimine, odavnemine või kallinemine võib oluliselt kahjustada Grupi välisvaluutas vääringustatud varasid või suurendada Grupi välisvaluutas kohustuste väärtust eurodes. Grupi valuutariski juhtimine põhineb riskipoliitikal, piirangutel ja sisemenetlustel, mis ei pruugi aga osutada piisavaks. Kui avatud valuutaposisioon ületab kehtestatud piiranguid, võetakse viivitamata meetmeid sellise positsiooni vähendamiseks või riski maandamiseks asjakohaste instrumentidega (nagu välisvaluuta tuletisinstrumentid), kuid sellised meetmed ei pruugi olla tõhusad või piisavad, et vältida valuutakursside ebasoodsatest muutustest tingitud märkimisväärset kahju. Seepärast võib valuutarisk oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Hinnarisk. Grupp omab erinevaid finantsinstrumente, mille hinnale avaldavad mõju Grupi kontrollile mitte alluvad turuhinna kõikumised. Hinnariski maandamiseks on Grupp kehtestanud sise-eeskirjad, milles on sätestatud piirangud kauplemis- ja investeerimisportfelli suurusele ning nõuded krediidi kvaliteedi vastuvõetava reitingu kohta. Kuna sellised sise-eeskirjad on kehtestatud ajalooliste turuandmete põhjal, ei pruugi need olla piisavad Grupi ühingute hoitavate finantsinstrumentide turuhinna ebasoodsatest muutustest tingitud võimalike kahjude leevendamiseks. Hinnarisk võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Intressimäära risk. Grupi tegevused ja ennekõike LHV Panga tegevused on olemuslikult avatud intressimäära riskile. Grupi ühingute teenitud puhta intressitulu summa mõjutab oluliselt Grupi tulusid ja tegevuse kasumlikkust. Intressimäärad sõltuvad arvukatest asjaoludest, mis ei allu Grupi ühingute kontrollile ning mida ei pruugita õigesti hinnata. Sellised asjaolud on muu hulgas üldise majanduskeskkonna muutused, inflatsiooni tase, riikide rahapoliitika jne. Turuintressimäärade kõikumise tõttu võib tekkida Grupi laenu- ja krediteerimistegevuse käigus teenitud intressitulu ning intressi kandvatelt kohustustelt tasutud intressikulude mittevastavus, mis võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Likviidsusrisk. Likviidsusrisk seondub Grupi suutlikkusega täita oma lepingulisi kohustusi õigeaegselt ning see tuleneb erinevustest varade ja kohustuste sissenõutavaks muutumise tähtaegade vahel. Grupi likviidsusjuhtimine ja strateegia põhinevad riskipoliitikal, millega on kehtestatud mitmesugused likviidsusriski meetmed, piirangud ja sisekorrad. Vastavalt strateegiadokumentidele on Grupi

likviidsusjuhtimises võetud konservatiivne lähenemisviis likviidsusriskile. Selline riskipoliitika ja sellised sisekorrad ei pruugi aga olla piisavad, et kindlustada Grupi juurdepääs rahastamisallikatele, kui see on vajalik piisava likviidsuse tagamiseks. Likviidsusrisk võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Tegevuse risk. Tegevuse risk seisneb võimalikus kahjus, mis võib tekkida inimeste, protsesside või infosüsteemide vigadest. Lisaks inimeste, protsesside või infosüsteemide vigadele hõlmab tegevuse risk korporatiivse pettuse ja kohustuste rikkumise riski. Võimaliku kahju minimeerimiseks kasutatakse tehingute teostamisel tehingutega seotud piiranguid ja pädevussüsteeme ning Grupi töökorralduses järgitakse topeltkontrolli põhimõtet, mille kohaselt peaks tehingu või menetluse teostamiseks olema vähemalt kahe töötaja või üksuse heakskiit. Grupi ühingute infosüsteeme ja toiminguid jälgitakse pidevalt, et teha kindlaks süsteemirikete, vigade või pettuse riskid ja maandada tegevuse riski. Grupi ühingute infosüsteemide ja toimingute pideva jälgimise raames saadud informatsiooni kasutatakse infosüsteemide vigade kõrvaldamiseks ja nende rikete vältimiseks. Grupi töökorraldus vaadatakse korrapäraselt läbi, et tagada inimeste ja protsesside vigade ning neist tuleneva võimaliku kahju minimeerimine, kuid sellise kahju riski ei ole võimalik täielikult kõrvaldada. Tegevuse risk võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Sõltuvus infotehnoloogilistest süsteemidest. Grupp on arendanud ja kasutab oma igapäevases tegevuses ning klientidele teenuste osutamisel mitmeid spetsiifilisi infotehnoloogilisi süsteeme ja veebipõhiseid rakendusi. Sõltuvus sellistest süsteemidest kasvab aja jooksul koos elektrooniliste ja mobiilsete pangateenuste leviku ning pilvandmetöötluse arenguga. See tähendab, et Grupp on üha suuremal määral avatud riskidele, mille üle tal kontroll puudub, sealhulgas kogu sideinfrastruktuuri süsteeme hõlmavad rikked, kolmandate isikute tarnitud seadmete ja tarkvara kvaliteet ja usaldusväärsus ning muud sarnased riskid. Vead või olulised häired Grupi infotehnoloogiliste süsteemide töös võivad takistada Grupi tegevust. Kui Gruppi tabab oluline turvarike või muu infotehnoloogiliste süsteemide märkimisväärne häire, võib lisaks ohtu sattuda tundlik informatsioon, mis võib omakorda põhjustada Grupi ühingute tsiviil- või haldusvastutuse oma klientide, vastaspoolte ja ametiasutuste ees ning Grupi usaldusväärsuse üldise vähenemise ja selle tagajärjel nõudluse kahanemise tema teenuste järele. Infotehnoloogiliste süsteemide turvalisuse ja usaldusväärsuse tagamine muutub üha probleemsemaks keskkonnas, kus teenuseosutajad puutuvad kokku järjest keerulisemate ja väga konkreetsete rünnakutega, mille eesmärk on saada volitamata juurdepääs konfidentsiaalsele ja tundlikule informatsioonile, blokeerida teenuseid või kahjustada nende kvaliteeti või saboteerida infosüsteeme muul eesmärgil. Grupp on teinud märkimisväärsed investeeringuid hästi toimivate ja turvaliste infotehnoloogiliste süsteemide arendamisse ning teeb pidevalt tööd selle nimel, et neid süsteeme parandada ja töötada välja piisavad menetlused eriolukorraks; hoolimata pingutustest ei pruugi Grupil aga õnnestuda kõiki riske maandada või võtta asjakohaseid ja tõhusaid vastumeetmeid, kui tema infotehnoloogilised süsteemid rünnaku alla satuvad, mis omakorda võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Sõltuvus Tütarühingute rahavoogudest. Seltsi näol on tegemist valdusühinguga, mis tegutseb oma Tütarühingute kaudu. Seltsile ei kuulu märkimisväärsed varasid peale Tütarühingutesse tehtud investeeringute. Seega, selleks, et suuta maksta aktsionäridele dividende ning täita oma kohustusi, sõltub Selts Tütarühingute makstavatest dividendidest, intressimaksetest ja aktsiakapitali vähendamisel tehtavatest väljamaksetest, millele omakorda võib avaldada mõju kooskõla konkreetsete Tütarühingute suhtes kohalduvate kapitali adekvaatsuse nõuetega, mis võivad aeg-ajalt muutuda. Eesti õiguse kohaselt võib äriühing maksta dividende või jaotada tulu muul viisil ainult siis, kui tema jooksvad tulud ja jaotamata kasum on selliseks jaotamiseks piisavad. Seetõttu sõltub Grupi finantsseisund Tütarühingute kasumist ja dividendide maksmise võimest.

Sõltuvus kvalifitseeritud tööjõust. Grupi ühingute tegevuse tulemused sõltuvad olulisel määral suutlikkusest värvata ja hoida kvalifitseeritud, oskuslikku ja kogenud tööjõudu. Tiheda konkurents

tingimustes peavad Grupi ühingud pidevalt panustama uute kvalifitseeritud töötajate värbamisse ning olemasoleva juhtkonna ja personali motiveerimisse. Uued regulatiivsed piirangud, nagu hiljuti kehtestatud piirangud krediitiasutuste ja investeerimisühingute makstavatele teatavatele tasuliikidele, mis sätestati neljanda kapitalinõuete direktiiviga (CRD IV)¹, võivad kahjustada Grupi võimet värvata uusi kvalifitseeritud töötajaid ning hoida ja motiveerida olemasolevaid töötajaid. Võtmetöötajate teenuste kaotamine, eriti konkurentidele, või suutmatus värvata ja hoida heade oskustega töötajaid võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Konkurentsitihe turg. Grupp tegutseb tiheda konkurentsiga turul. Lisaks Grupiga samadel geograafilistel turgudel tegutsevatele litsentseeritud krediitiasutustele ja välispankade filiaalidele on ka selliseid turuosalisi, kelle suhtes ei kohaldata nii koormavaid regulatiivseid ja kapitalinõudeid nagu Grupi ühingutele ja kes võivad seetõttu omada asjaomasel turul konkurentsieelist. Peale selle iseloomustab viimaseid trende krediidi- ja laenuturul uute toodete ja lahenduste väljatöötamine, mis võistlevad Grupi pakutavate konservatiivsemate ja tavapärasemate toodete ja teenustega. Sellised alternatiivsete teenuste osutajad on sageli võimelised pakkuma soodsamaid tingimusi, mis võib tuua kaasa hinnasurve Grupi pakutavatele toodetele ja teenustele. Kui Grupp ei suuda reageerida konkurentsikeskkonnale oma sihtturgudel, pakkudes huvipakkuvaid ja kasumlikke toodete ja teenuste lahendusi, siis võib väheneda Grupi turuosa või kannatada tema üldine kasumlikkus.

Teiste turuosalistega seotud risk. Teiste turuosaliste tegevus võib avaldada kahjulikku mõju Grupi võimalustele sõlmida finantseerimis-, investeerimis- ja tuletistehinguid. Finants- ja väärtipaberiturud on omavahel seotud ja teiste turuosaliste maksejõuetus ning suutmatus tegutseda heade äritavade kohaselt võivad põhjustada tervel turul likviidsusprobleeme või muid probleeme, mis võivad kahjustada Grupi ligipääsu kapitaliressurssidele. Peale selle on Grupi ühingud avatud paljude vastaspooltega seotud riskidele, mis tulenevad kauplemisest, arveldamisest, rahastamisest või muudest suhetest nendega. Selliste turuosaliste suutmatus oma kohustusi täita võib tuua kaasa Grupi ühingute maksejõuetuse teiste vastaspoolte ja klientide ees, mis võib omakorda oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Kontroll ühisettevõtete üle. Seltsil on osalus kahes ühisettevõttes – LHV Finance Eestis ja Mokilizingas Leedus. Seltsi osalus LHV Finance'is on 65% ja Mokilizingases ühe aktsia võrra suurem kui 50%. Seetõttu on Selts mõlemas ühisettevõttes kontrolliv aktsionär ning on sõlminud oma partneritega ühisettevõttes aktsionäride lepingud mõlema ettevõtte kohta (vt täpsemalt jaotis „Olulised lepingud”). Kuigi Selts rakendab nõuetekohast hoolsust, et tagada tõhus kontroll nende ühisettevõtete üle ja nende heaperemehelik ning tõhus juhtimine, võivad Seltsi partnerid ühisettevõttes negatiivselt mõjutada nende ühisettevõtete tegevust. Aktsionäride lepingutele vaatamata ei saa välistada, et partnerid ühisettevõttes kasutavad oma hääleõigust juhtimisotsuste mõjutamiseks sellises suunas, millega Selts ei nõustu, või ei kasuta oma hääleõigust selleks, et võtta vastu juhtimisotsuseid, mis on Seltsi arvates vajalikud ja ühisettevõtete huvides. Peale selle võivad partnerid ühisettevõttes saada aktsionäride lepingute tingimustest aru teistmoodi kui Selts või aktsionäride lepinguid mitte täita. Kuigi juhtkond peab eespool nimetatud riskide realiseerumist ebatõenäoliseks ning usaldab oma partnereid ühisettevõttes täielikult, ei saa sellist käitumist Seltsi partnerite poolt teoreetiliselt välistada või ära hoida ning see võib negatiivselt mõjutada ühisettevõtete finantsseisundit ja tegevustulemusi. See omakorda võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet.

3.3. Poliitilised, majanduslikud ja õiguslikud riskid

Muudatused majanduskeskkonnas. Kõiki Grupi tegutsemisvaldkondi mõjutavad üldised majanduslikud ja geopoliitilised tingimused. 2008.–2009. aasta ülemaailmse finantskriisi tagasilöögid avaldavad jätkuvalt teatavat mõju üldisele majanduskeskkonnale ning viimastel aastatel on ilmnunud uusi ebasoodsaid arengusuundumusi. Üleilmselt iseloomustasid 2015. aastat geopoliitiliste ohtude suurenemine, maailmamajanduse kasvu vähenemine ja madalate inflatsioonimäärade püsimine, samal ajal kui üheks peamiseks murekohaks on muutumas Hiina majanduse edasine aeglustumine. 2015. aastal oli majanduskasv endiselt nõrk ka Grupi sihtturgudel ja Euroopa on jätkuvalt hädas rändekriisiga. Stimuleerivad meetmed tarbijahindade kasvu saavutamiseks, mille Euroopa Keskpank rakendas 2015. aasta esimeses kvartalis, ei ole andnud soovitud tulemusi ning kasvanud on ootused uute mehhanismide kasutuselevõtmiseks. Need või muud seni teadmata negatiivsed suundumused ülemaailmses ja kohalikus majanduses ning finantsturgudel võivad avaldada negatiivset mõju Grupi finantsseisundile. Majanduskeskkonna igasugune halvenemine nendes riikides, kus Grupp tegutseb, eriti Eestis, kuhu on koondunud enamik Grupi teenuseid ja tooteid, võib avaldada otsest negatiivset mõju Grupi finantsseisundile ja kasumlikkusele. Eesti majandus on väike avatud majandus, mis on tihedalt seotud maailmamajanduse ja eriti makromajanduslike oludega euroala riikides ja Venemaal. Viimastel aastatel on euroala võlakriis avaldanud Eesti majandusele kahjulikku mõju. Kuigi Grupp jälgib pidevalt arengusuundumusi nii sise- kui ka välisturgudel, ei ole võimalik majanduskeskkonnas toimuvate muutuste täpset ajastust ega ulatust ette ennustada.

Regulatiivsed muudatused. Grupp tegutseb tugevalt reguleeritud tegevusvaldkondades ning Grupi tegevust reguleerivad arvukad seadused, määrused, poliitikad, suunised ja vabatahtlikud tegevusjuhised. Hiljutise ülemaailmse finants- ja majanduskriisi tulemusel on ellu viidud mitu regulatiivset algatust, et muuta või rakendada õigusnorme Grupi ühingute tegevusvaldkondades. Olulise hiljutise muudatusena õigusraamistikus võttis Euroopa Liidu Nõukogu 2014. aasta mais vastu pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi², mille eesmärk on kehtestada kriisilahendusametitele rida meetmeid, mida nad saavad võtta pankrotiohus olevate krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes, et tagada finantsstabiilsus ja vähendada maksumaksjate kahjuriski. Pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiivi rakendamisega Eestis 2015. aasta esimeses kvartalis on kehtestatud täiendavad piirangud Grupi teatud äriühingute tegevuse suhtes ning see on tinginud vajaduse vaadata läbi Grupi teatud äriühingute, eelkõige LHV Panga sise-eeskirjad. Grupp on täitnud kõiki uusi nõudeid õigeaegselt ja nõuetekohaselt. Kuid võttes arvesse hiljutisi reforme ja muudatusi õigusraamistikus, mida kohaldatakse Grupi tegevuse suhtes, ei saa Grupp ette ennustada õigusnormides ja nende tõlgendustes edaspidi tehtavaid muudatusi ja nende ulatust ega selliste muudatuste edasist mõju. Suurenenud nõuded ja ootused, täiendatud järelevalvestandardid ja ebakindlus edasiste muudatuste suhtes võivad piirata tegevuse paindlikkust ja teatud tegevussuundi, tuua kaasa lisakulud ja -kohustused, vajaduse muuta õiguslikku, kapitali- või rahastamisstruktuuri ning otsuse lõpetada teatud äritegevus või sellega mitte tegeleda.

Kapitali adekvaatsuse nõuete täitmine. Krediitiasutustele ja investeerimisühingutele kohalduvad ranged kapitali adekvaatsuse nõuded, mida sageli uuendatakse ja muudetakse. 2014. aasta algusest alates kohaldatakse ELi pankade ja investeerimisühingute kapitali suhtes uut õigusraamistikku (neljas

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012.

kapitalinõuete direktiiv ja kapitalinõuete määru³), mis põhineb suures osas Basel III raamistikul, milles lepiti kokku Baseli Pangajärelevalve Komitees. Uue õigusraamistiku eesmärk on tugevdada finantssektori vastupanuvõimet majandusšokkidele ja tagada niiviisi majanduse piisav ja jätkusuutlik rahastamine. Uute eeskirjadega rakendatud olulised muudatused sisaldavad nõuet, et krediidiasutused peavad hoidma varasemast rohkem ja kvaliteetsemat kapitali ning säilitama ühtlustatud raamistiku likviidsuspuhvrile kujundamiseks. Uues kapitalinõuete direktiivis on määratletud ka makrofinantsjärelevalve meetmed, millega liikmesriigid saavad ohjeldada tsüklit võimendavat krediidiasutuste käitumist ning leevendada turustruktuurist tulenevaid riske. Lisaks põhilistele kapitalinõuetele kohaldatakse Eestis krediidiasutuste suhtes Finantsinspektsiooni ja Eesti Panga kehtestatud kapitali säilitamise ja süsteemse riski puhvreid. Grupp on seni täitnud kõiki kohaldatavaid kapitalinõudeid. Ent Eestis ja Euroopa Liidus vastu võetud kapitalinõuded võivad muutuda kas ELi või Eesti õigusaktides, ülemaailmsetes standardites või nende tõlgendamises tehtavate muudatuste tõttu. Sellised muudatused, kas eraldi või koos, võivad tuua kaasa ootamatud karmimad nõuded ja avaldada olulist kahjulikku mõju LHV Panga ja kogu Grupi äritegevusele. See võib tuua kaasa vajaduse suurendada kapitali, vähendada finantsvõimendust ja riskiga kaalutud varasid, muuta Grupi õiguslikku struktuuri või koguni Grupi ärimudelit.

Regulatiivne järelevalve. Grupp pakub erinevaid finantsteenuseid ja -tooteid, millest tuleneb kohustus järgida ulatuslikke nõudeid, mis on sätestatud nii kohalike kui ka Euroopa Liidu õigusaktidega. Mitmed kohalikud ja Euroopa Liidu asutused, sealhulgas finantsjärelevalve-, tarbijakaitse-, rahapesu tõkestamise, maksu- ja muud asutused teostavad Grupi äritegevuse üle regulaarset järelevalvet, läbivaatust, kontrolli ja auditeid, sealhulgas, kuid mitte ainult seoses kapitalinõuete täitmise, tarbijalaenu andmise nõuete, rahapesu ja altkäemaksu tõkestamisest tulenevate kohustuste, maksu- ja aruandluskohustuste, ühingujuhtimise tavade jne täitmise üle. Asutuste mis tahes otsus, et Grupp ei ole tegutsenud vastavalt kõikidele kohaldatavatele õigusnormidele, võib tuua Grupile kaasa rasked õiguslikud ja mainega seotud tagajärjed, sealhulgas trahvide määramise, kriminaal- ja tsiviilkaristuse ning muud kahjud, suuremad usaldusnõuded või koguni äritegevuse katkestamise vastavates tegevusvaldkondades. Kõik sellised tagajärjed võivad oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Lepingulised riskid. Grupi tegevus sõltub olulisel määral Grupi poolt sõlmitud tehingute ja lepingute kehtivusest ja jõustatavusest. Nende tehingute ja lepingute suhtes võidakse kohaldada Eesti õigusakte või nende riikide õigusakte, kus Grupi ühingud tegutsevad. Kuigi Grupp teeb kõik selleks, et tagada selliste tehingute ja lepingute tingimuste täielik jõustatavus nende suhtes kohaldatavate õigusnormide alusel, võivad nende tõlgendamisel aeg-ajalt ilmnedagi vastuolud ja erinevused. Seetõttu võib juhtuda, et Grupi ühingud ei saa alati oma lepingulisi õigusi jõustada. Peale selle tehakse õiguskeskkonnas, kus sellised tehingud teostatakse ja lepingud sõlmitakse, st eeskätt Balti riikides, muudatusi nii uute õigusnormide vastuvõtmise tõttu kui ka muudatuste tõttu pädevate asutuste ja kohtute tõlgenduses. Seega ei saa täielikult välistada seda, et Grupi ühingute sõlmitud tehingute ja lepingute teatavaid tingimusi ei ole võimalik jõustada, mis võib omakorda oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Tsiviilõiguslik vastutus. Grupp tegutseb õiguslikus keskkonnas, kus esinevad märkimisväärsed nõuete, vaidluste ja kohtumenetluste riskid. Selliste vaidluste tulemusi on raske ette näha ja isegi vaidlused ise, mitte ainult nende ebasoodsad tulemused, võivad põhjustada Grupile olulisi kulusid ja kahjusid ning

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta.

tuua kaasa negatiivseid tagajärgi Grupi mainele, mis võib omakorda oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

Maksuriskid. Maksuregulatsioon geograafilistel turgudel, kus Grupp tegutseb, võib aeg-ajalt muutuda. Osa sellistest muudatustest võivad olla tingitud lühiajalistest poliitilistest vajadustest ning olla seetõttu ootamatud ja ettenägematud. Igasugune muudatus nende jurisdiktsioonide maksurežiimides, kus Grupi ühingud tegutsevad, või selliste maksualaste õigusnormide, regulatsioonide või riikidevaheliste lepingute tõlgendamisel võib oluliselt kahjustada Grupi tegevust, finantsseisundit ja tegevustulemusi.

3.4. Grupi riskijuhtimine

Grupi riskijuhtimise põhimõtteid, asjaomaseid asjaolusid ja näitajaid on kirjeldatud põhjalikult raamatupidamise aastaaruande lisa 3.

3.5. Aktsiate, Pakkumise ja noteerimisega seotud riskid

Pakkumise tühistamine. Kuigi Selts teeb kõik jõupingutused selleks, et Pakkumine oleks edukas, ei saa Selts tagada Pakkumise edukust ega seda, et investorid saavad nende poolt märgitud Pakutavad Aktsiad. Seltsil on õigus tühistada Pakkumine jaotises „Pakkumise tühistamine” kirjeldatud tingimustel. Pakkumise võib tühistada ka Pakkumise käigus märkimata jäänud osas. Arvestades Prospekti jaotises „Pakkumise põhjused ja tulude kasutamine” kirjeldatud Pakkumise tulude kasutamise kavandatavat eesmärki, ei avaldaks Pakkumise tühistamine Pakkumise käigus märkimata jäänud osas Grupi tegevusele olulist negatiivset mõju. Grupp on koostanud alternatiivse kasvustrateegia ja piiratud kapitalikava, mida kasutatakse juhul, kui Pakkumisest saadav tulu on ülalkirjeldatud eeldusest oluliselt erinev. Nimetatud alternatiivse kasvustrateegia ja piiratud kapitaliplaani elemendid hõlmavad lisakapitali kaasamist alternatiivsetest allikatest ning Grupi tegevuse kasvu piiramist. Alternatiivne strateegia ja plaan tagavad täieliku kooskõla kohalduvate kapitali adekvaatsuse nõuetega.

Maksuriskid. Aktsiatega tehtavatele tehingutele või dividendide saamisele kohalduvas maksukorralduses toimuvad negatiivsed muudatused võivad suurendada aktsionäride maksukoormust ja seega avaldada kahjulikku mõju Aktsiatesse tehtud investeeringu tootlusele.

Nasdaq Tallinna Börsil noteeritud väärtpaberite volatiilsus ja piiratud likviidsus. Selts taotleb Aktsiate noteerimist ja kauplemisele võtmist Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas. Kuigi Selts plaanib teha kõik endast oleneva Aktsiate noteerimiseks ja kauplemisele võtmiseks, ei ole Seltsil võimalik tagada, et Aktsiad (sealhulgas Pakutavad Aktsiad) noteeritakse ja kauplemisele võetakse. 2015. aastal oli Nasdaq Balti börsi Balti põhinimekirja kauplemiskäive 257 395 350,91 eurot. 30. detsembri 2015. aasta seisuga oli Nasdaq Balti börsi Balti põhinimekirjas noteeritud kokku 32 äriühingut. Nasdaq Balti börsi Balti põhinimekirja turukapitalisatsioon oli 30. detsembri 2015. aasta seisuga kokku 4 885 759 065,77 eurot. Sellest tulenevalt on nii Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekiri kui ka Nasdaq Tallinna Börs üldiselt märkimisväärselt vähem likviidsed ning rohkem volatiilsed kui rohkete kogemustega ja väljakujunenud väärtpaberiturud teistes riikides. Nasdaq Tallinna Börsi võrdlemisi väike turukapitalisatsioon ja madal likviidsus võivad negatiivselt mõjutada aktsionäride võimalusi Aktsiate müügiks Nasdaq Tallinna Börsil või võivad suurendada Aktsiate hinna volatiilsust. Mõne Nasdaq Tallinna Börsil noteeritud suurema äriühingu noteerimise lõpetamine avaldaks tõenäoliselt kahjulikku mõju Nasdaq Tallinna Börsi kui terviku turukapitalisatsioonile ja likviidsusele. Kuna Nasdaq Tallinna Börsi iseloomustab investorite suhteliselt väike aktiivsus, võivad üksikud tehingud väärtpaberite turuhinda märkimisväärselt mõjutada. Investorite väiksem aktiivsus võib tingida suurema vahe pakkumis- ja ostuhinna vahel ning kaubeldavate väärtpaberite vastavalt väiksema likviidsuse.

Dividendide maksmine. Seltsil puudub püsiv ja siduv kohustus aktsionäridele regulaarselt dividende maksta ning võimalike dividendide maksete ja suuruse kohta ei anta ühtegi kinnitust. Juhtkonna soovitusel kasumi jagamise kohta põhinevad majandustulemustel, kapitali adekvaatsuse nõuetel,

reinvesteeringisvajadustel ja strateegilistel kaalutlustel, mis ei pruugi tingimata kattuda kõikide aktsionäride lühiajaliste huvidega. Lõplik kaalutusõigus dividendide maksmise ja nende summa kohta on Seltsi aktsionäride enamusel.

Osaluse lahjenemine. Aktsionäridele kuuluva Seltsi osaluse proportsionaalne suurus võib lahjeneda, kui tulevikus suurendatakse Seltsi aktsiakapitali ja lastakse välja uusi Aktsiaid. Tulevikus võib tekkida vajadus suurendada Seltsi aktsiakapitali ja emiteerida uusi Aktsiaid, et kaasata Seltsi lisakapitali. Eesti äriseadustiku kohaselt on aktsiaseltsi olemasolevatel aktsionäridel äriühingu aktsiakapitali suurendamise ja äriühingu uute aktsiate emiteerimise korral eesõigus märkida selliseid äriühingu uusi aktsiaid proportsionaalselt neile äriühingus kuuluvate aktsiatega. Selline eesõigus on aga võimalik välistada aktsionäride üldkoosoleku vastava otsusega, kui vastava otsuse poolt antakse vähemalt 3/4 aktsionäride üldkoosolekul esindatud häältest. Seega puudub kindlus selle kohta, et aktsionäridel on õigus märkida tulevikus väljastada võidavaid uusi Aktsiaid ja seepärast võib tulevikus väheneda nende osaluse proportsioon Seltsi aktsiakapitalis.

Asjakohase turuanalüüsi puudumine. Puudub kindlus selle kohta, et Seltsi kohta avaldatakse järjepidevalt asjakohast turuanalüüsi. Kättesaadavate uuringute hulk, mille kolmandad isikud on Seltsi kohta koostanud, võib aja jooksul suurenedagi või väheneda, ilma et see oleks oluliselt või üldse seotud tema tegevustulemustega, sest Selts ei oma selliseid aruandeid koostavate analüütikute üle mingit mõju. Negatiivsed või ebapiisavad kolmandate isikute koostatud aruanded võivad tõenäoliselt kahjustada Aktsiate turuhinda ja kauplemissahtu.

4. PAKKUMISE TINGIMUSED

4.1. Pakkumine

Pakkumise käigus pakutakse Eestis tegutsevatele jae- ning institutsioonilistele investoritele kokku kuni 2 000 000 Pakutavat Aktsiat (edaspidi „**Jaepakkumine**”). Lisaks Jaepakkumisele võib Pakutavaid Aktsiaid pakkuda ka väljaspool Eestit tegutsevatele institutsionaalsetele investoritele (edaspidi „**Institutsionaalne pakkumine**”). Institutsionaalne pakkumine viiakse läbi eraldi ringkirjaga; käesolevas Prospektis käsitletakse ainult Jaepakkumist.

Pakkumine hõlmab uute Aktsiate emiteerimist mahus, mis vastab Pakkumise käigus märgitud ja käesolevas jaotises („Pakkumise tingimused”) kirjeldatud tingimuste kohaselt investoritele jaotatud Pakutavate Aktsiate arvule. Pakkumise läbiviimiseks ja vastava hulga uute Aktsiate emiteerimiseks on 20. aprillil 2016 toimuva üldkoosoleku päevakorda lisatud Seltsi aktsiakapitali tingimuslik suurendamine. Kui aktsionäride üldkoosolek vastava otsuse vastu võtab, antakse juhtkonnale õigus emiteerida Pakkumise läbiviimiseks kuni 2 000 000 uut Aktsiat. Nõukogu ettepaneku kohaselt kutsutakse 20. aprillil 2016 toimuval üldkoosolekul osalevaid Seltsi aktsionäre üles hääletama selle poolt, et välistada Pakkumise läbiviimiseks eesõigus selliste uute aktsiate märkimiseks (lisainfot eesõiguse kohta märkida uusi aktsiaid on esitatud jaotises „Aktsionäride õigused”). Eelduste kohaselt registreeritakse kõnealune uute Aktsiate emissioon Eesti äriregistris 23. mail 2016 või sellele lähedasel kuupäeval. Pärast aktsiakapitali suurendamist ja uute Aktsiate emissiooni registreerimist Eesti äriregistris on uued Aktsiad samaväärsed kõikide ringluses olevate Seltsi aktsiatega.

Pakutavate Aktsiate jaotus Institutsionaalse pakkumise ja Jaepakkumise vahel ei ole eelnevalt kindlaks määratud ning Selts otsustab selle kooskõlas allpool jaotises „Jaotamine ja jaotus” kirjeldatud põhimõtetega. Pakutavate Aktsiate koguarv võib väheneda, kui osa Pakkumisest tühistatakse (vt lisainfot jaotises „Pakkumise tühistamine”).

4.2. Pakkumisel osalemise õigus

Jaepakkumine on suunatud Eestis tegutsevatele jaeinvestoritele ja institutsionaalsetele investoritele. Füüsiline isik on käesoleva Pakkumise tähenduses „Eestis tegutsev”, kui tal on väärtpaberikonto Eesti väärtpaberite keskreistris (EVKR) ning tema EVKRi andmebaasis väärtpaberikontoga seotud aadress asub Eestis. Juriidiline isik on „Eestis tegutsev”, kui ta on avanud väärtpaberikonto EVKRis ning tema EVKRi andmebaasis väärtpaberikontoga seotud aadress asub Eestis või tema registrikood EVKRi andmebaasis on Eesti äriregistri kood.

4.3. Pakkumise Hind

Pakkumise Hind on 6,95 eurot ühe Pakutava Aktsia kohta, millest 1 euro moodustab ühe Pakutava Aktsia nominaalväärtuse ning 5,95 eurot on ülekurs. Pakkumise Hind on sama nii Institutsionaalsel pakkumisel kui ka Jaepakkumisel.

4.4. Pakkumisperiood

Pakkumisperiood on periood, mille jooksul Jaepakkumisel osalemise õigusega isikud võivad esitada Pakutavate Aktsiate märkimisavaldusi (vt lisainfot jaotises „Märkimisavaldused”). Pakkumisperiood algab 2. mail 2016 kell 9.00 Eesti kohaliku aja järgi ja lõppeb 16. mail 2016 kell 17.00 Eesti kohaliku aja järgi.

4.5. Märkimisavaldused

Märkimisavaldusi võib esitada ainult Pakkumisperioodi jooksul. Jaepakkumisel osalev investor võib Pakutavate Aktsiate märkimist taotleda vaid Pakkumise Hinna eest. Kui sama investor esitab mitu

märkimisavaldust, siis Pakutavate Aktsiate jaotamisel märkimisavaldused liidetakse. Jaepakkumisel osalev investor võib esitada ainult eurodes väeringustatud märkimisavaldusi. Investor on kohustatud kandma kõik asjaomase EVKRI kontohalduri, kes märkimisavalduse vastu võtab, kulud ja tasud, mis on seotud märkimisavalduste esitamise, tühistamise või muutmisega.

Pakutavate Aktsiate märkimiseks peab investoril olema väärtpaberikonto EVKRis. Vastava väärtpaberikonto saab avada iga EVKRI kontohalduri kaudu. Käesoleva kuupäeva seisuga tegutsevad EVKRI kontohalduritena järgmised pangad ja investeerimisühingud:

- (i) AS LHV Pank;
- (ii) AS Swedbank;
- (iii) AS SEB Pank;
- (iv) Nordea Bank AB Eesti filiaal;
- (v) Danske Bank A/S Eesti filiaal;
- (vi) AS Eesti Krediidipank;
- (vii) Tallinna Äripanga AS;
- (viii) AS Citadele banka ja
- (ix) Versobank AS.

Pakutavaid Aktsiaid märkida sooviv investor peaks võtma ühendust oma EVKRI väärtpaberikonto halduriga ning esitama märkimisavalduse Pakutavate Aktsiate ostmiseks, kasutades alltoodud vormi. Märkimisavaldus tuleb kontohaldurile esitada Pakkumisperioodi lõpuks. Investor võib märkimisavalduse esitamiseks kasutada mis tahes kontohalduri võimaldatavat kanalit (näiteks füüsiliselt kontohalduri klienditeeninduskeskuses, interneti kaudu või muul moel). Märkimisavaldus peab sisaldama järgmist informatsiooni.

Väärtpaberikonto omanik:	investori nimi
Väärtpaberikonto:	investori väärtpaberikonto number
Kontohaldur:	investori kontohalduri nimi
Väärtpaber:	LHV Group lihtaktsia
ISIN kood:	EE3100073644
Väärtpaberite kogus:	investori poolt märgitavate Pakutavate Aktsiate arv
Hind (Pakutava Aktsia kohta):	6,95 eurot
Tehingu summa:	investori poolt märgitavate Pakutavate Aktsiate arv, mis on korrutatud Pakkumise Hinnaga
Vastaspool:	AS LHV Group
Vastaspoole väärtpaberikonto:	99100539709
Vastaspoole kontohaldur:	AS LHV Pank
Tehingu väärtuspäev:	20. mai 2016
Tehingu liik:	„ost”
Arvelduse liik:	„tehing makse vastu” (DVP)

Investor võib esitada märkimisavalduse esindajakonto kaudu vaid juhul, kui investor on andnud esindajakonto omanikule volituse investori isiku avaldamiseks EVKRI pidajale kirjalikus vormis. Esindajakonto kaudu esitatud märkimisavaldused võetakse Pakutavate Aktsiate jaotamisel arvesse vaid juhul, kui esindajakonto omanik on realselt investori isiku avaldanud EVKRI pidajale kirjalikus vormis. Füüsilise isiku puhul avaldatakse muu hulgas elukohta aadress ja isikukood, juriidilise isiku puhul registreeritud asukoht. Investor võib märkimisavalduse esitada isiklikult või märkimisavalduse esitamiseks (seadusega nõutud vormis) volitatud isiku kaudu.

Märkimisavaldus loetakse esitatuks hetkest, mil EVKRI pidaja võtab vastu asjaomase investori kontohalduri nõuetekohaselt vormistatud tehingukorralduse.

Investor on kohustatud tagama, et märkimisavalduses esitatud informatsioon on täpne, täielik ja loetav. Seltsil on õigus lükata tagasi mittetäielik, ebatäpne, ebaselge või loetamatu märkimisavaldus või märkimisavaldus, mis ei ole täidetud ja esitatud Pakkumisperioodi jooksul kooskõlas käesolevate tingimustega.

Märkimisavalduse esitamisega iga investor:

- (i) nõustub käesolevas jaotises ja mujal Prospektis sätestatud Pakkumise tingimustega ning asjaoluga, et Selts kohaldab nimetatud tingimusi Pakutavate Aktsiate soetamisel;
- (ii) tunnistab, et Jaepakkumise näol ei ole tegemist Seltsi poolt tehtava Pakutavate Aktsiate pakkumisega juriidilises vm mõttes ning et märkimisavalduse esitamine ei anna investorile iseenesest õigust soetada Pakutavaid Aktsiaid ja ei pruugi kaasa tuua Seltsi ja investori vahelise müügilepingu sõlmimist Pakutavate Aktsiate osas;
- (iii) nõustub asjaoluga, et investori poolt märkimisavalduses määratletud Pakutavate Aktsiate arvu käsitletakse investori poolt taotletava maksimaalse Pakutavate Aktsiate arvuna (edaspidi „**Maksimaalne kogus**”) ning et investorile võidakse Pakutavaid Aktsiaid eraldada Maksimaalsest kogusest vähem (kuid mitte rohkem) (vt jaotis „Jaotamine ja jaotus”);
- (iv) kohustub soetama talle käesolevate tingimuste kohaselt eraldatud Pakutavad Aktsiad Maksimaalse koguse ulatuses ning nende eest tasuma;
- (v) volitab oma kontohaldurit ning annab talle korralduse edastada registreeritud tehingukorraldus EVKRI pidajale;
- (vi) volitab kontohaldurit ja EVKRI pidajat muutma investori tehingukorralduses sisalduvat informatsiooni, sealhulgas a) täpsustama tehingu väärtuspäeva ja b) täpsustama investori poolt ostetavate Pakutavate Aktsiate arvu ja tehingu kogusummat, mis arvutatakse Pakkumise Hinna korrumtamisel asjaomasele investorile eraldatud Pakutavate Aktsiate arvuga.

Investor võib märkimisavaldust muuta või tühistada mis tahes ajal enne Pakkumisperioodi lõppu. Selleks peab investor võtma ühendust oma kontohalduriga, kelle kaudu asjaomane märkimisavaldus on esitatud, ning järgima kontohalduri poolt märkimisavalduse muutmiseks või tühistamiseks kehtestatud korda (asjaomane kord võib erinevate kontohaldurite puhul olla erinev).

4.6. Tasumine

Märkimisavalduse esitamisega annab investor oma väärtpaberikontoga seotud rahakontot haldavale asutusele (mis võib, kuid ei pruugi olla investori kontohaldur) volituse ja korralduse koheselt reserveerida kogu tehingu summa investori rahakontol kuni arveldamise lõpetamise või vahendite vabastamiseni kooskõlas käesolevate tingimustega. Reserveeritav tehingu summa peab vastama summale, mis saadakse Pakkumise Hinna korrumtamisel Maksimaalse kogusega. Investor võib märkimisavalduse esitada vaid juhul, kui tema EVKRI väärtpaberikontol või väärtpaberikontoga seotud rahakontol on piisavalt vahendeid kogu tehingu summa katmiseks konkreetse märkimisavalduse osas.

4.7. Jaotamine ja jaotus

Selts otsustab Pakutavate Aktsiate jaotamise pärast Pakkumisperioodi lõppu, kuid mitte hiljem kui 18. mail 2016. Pakutavad Aktsiad jaotatakse Pakkumisel osalevate investorite vahel lähtuvalt järgmistest põhimõtetest:

- (i) samadel tingimustel koheldakse kõiki investoreid võrdselt, kusjuures sõltuvalt investorite arvust ja huvist Pakkumise vastu võib Selts kehtestada ühele investorile jaotatavate Pakutavate Aktsiate minimaalse ja maksimaalse arvu, mis kohaldub ühetaoliselt nii Institutsionaalsel pakkumisel kui ka Jaepakkumisel osalevate investorite suhtes;
- (ii) jaotamise eesmärgiks on luua Seltile kindel ja usaldusväärne investorite baas;
- (iii) Seltsil on õigus eelistada Eesti investoreid välismaistele investoritele, kes võivad osaleda Institutsionaalses pakkumises;
- (iv) Seltsil on õigus eelistada oma olemasolevaid aktsionäre ja Seltsi võlakirjade omanikke teistele investoritele;
- (v) Seltsil on õigus eelistada LHV Panga ja LHV Varahalduse kliente teistele investoritele

Kui Pakkumise käigus toimub ülemärkimine, jääb Pakutavate Aktsiate arv samaks (kokku 2 000 000 Aktsiat), mis jaotatakse Pakkumisel osalevale investoritele kooskõlas käesolevas jaotises („Jaotamine ja jaotus”) kirjeldatud põhimõtetega. Investori kontrol reserveeritud vahendid tagastatakse summas, mis vastab Pakkumise Hinnale korrutatuna nende Aktsiate arvuga, mida konkreetsele investorile ei eraldatud, nagu on kirjeldatud jaotises „Vahendite tagastamine”. Pakkumise käigus toimuva alamärkimise korral on Seltsil õigus tühistada Pakkumine osas, mida Pakkumise käigus ei märgitud, nagu on kirjeldatud jaotises „Pakkumise tühistamine” allpool. Märgitud Pakutavad Aktsiad jaotatakse Pakkumises osalevatele investoritele kooskõlas käesolevas jaotises („Jaotamine ja jaotus”) kirjeldatud põhimõtetega.

Selts kavatseb avaldada jaotamise protsessi tulemused Nasdaq Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu ja Seltsi veebisaidil <https://www.lhv.ee/investorile/?l3=et> hiljemalt 18. mail 2016.

4.8. Arveldamine ja kauplemine

Investorile jaotatud Pakutavad Aktsiad kantakse tema väärtpaberikontole 20. mail 2016 või sellele lähedasel kuupäeval „tehing makse vastu” meetodil üheaegselt Pakutavate Aktsiate eest tehtud makse teostamisega.

Kui investor on esitanud mitu märkimisavaldust erinevate talle kuuluvate väärtpaberikontode kaudu, kantakse asjaomasele investorile eraldatud Pakutavad Aktsiad investori väärtpaberikontodele proportsionaalselt märkimisavalduses sätestatud asjaomase väärtpaberite kogusega. Igale väärtpaberikontole kantavate Pakutavate Aktsiate arv võib vajadusel olla ümardatud üles või alla, et tagada täisarvu Pakutavate Aktsiate kandmine igale väärtpaberikontole. Kui ülekannet ei õnnestu teostada ebapiisavate vahendite tõttu investori rahakontol, lükatakse asjaomase investori märkimisavaldus tagasi ning investor kaotab kõik õigused talle jaotatud Pakutavatele Aktsiatele.

Pakutavate Aktsiatega alustatakse kauplemist Nasdaq Tallinna Börsil 23. mail 2016 või sellele lähedasel kuupäeval.

4.9. Vahendite tagastamine

Kui Pakkumine või osa Pakkumisest tühistatakse kooskõlas käesolevas Prospektis sätestatud tingimustega või kui investori märkimisavaldus lükatakse tagasi või kui jaotatud Pakutavate Aktsiate arv erineb taotletud Pakutavate Aktsiate arvust, vabastab asjaomane kontohaldur investori rahakontol

reserveeritud vahendid või osa nendest (summa, mis ületab eraldatud Pakutavate Aktsiate eest tehtud makset) 20. mail 2016 või sellele lähedasel kuupäeval. Selts ei vastuta asjaomase summa vabastamise ega vabastatud vahenditelt intressi maksmise eest ajal, mil vahendid olid reserveeritud.

4.10. Pakkumise tühistamine

Seltsil on õigus Pakkumine täielikult tühistada, kui üldkoosolek ei võta vastu otsust aktsiakapitali tingimusliku suurendamise kohta, nagu on kirjeldatud jaotises „Pakkumine”. Lisaks muudele tühistamisõigustele on Selts jätnud omale õiguse tühistada Pakkumine ulatuses, milles seda Pakkumise käigus ei märgitud. Pakkumise mis tahes tühistamisest teavitatakse Nasdaq Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu ning Seltsi veebisaidil aadressil www.lhv.ee/investorile/. Osapoolte õigused ja kohustused tühistatud Pakkumise osa suhtes loetakse lõppenuks alates avalikkuse teavitamise hetkest.

4.11. Huvide konfliktid

Seltsi juhtkonnale teadaolevalt ei ole Pakkumisega seotud Pakkumise seisukohast olulisi isiklikke huve. Seltsi juhtkond ei ole teadlik ühestki Pakkumisega seotud huvide konfliktist.

4.12. Osaluse lahjenemine

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Seltsi Aktsiate arv 23 356 005. Pakutavate Aktsiate arv on kuni 2 000 000. Seega on Seltsi Aktsiate arv peale Seltsi aktsiakapitali suurendamise edukat registreerimist kuni 25 356 005, eeldusel, et Pakutavate Aktsiate arvu jaotises „Pakkumise tühistamine” kirjeldatud tingimustel ei muudeta. Seega lahjeneb Pakkumise eelne osalus Seltsis Pakkumise tulemusena kuni 8,5631%, välja arvatud juhul, kui aktsionär märgib Pakkumise käigus ja talle jaotatakse Aktsiaid mahus, mis vastab tema osaluse suurusele.

5. PAKKUMISE PÕHJUSED JA TULUDE KASUTAMINE

Eeldusel, et Pakkumine on edukas ja kõik Pakutavad Aktsiad (kokku 2 000 000 Aktsiat) märgitakse ning need emiteeritakse Seltsi poolt, on Pakkumise kavandatud kogutulu 13,9 miljonit eurot. Pakkumisega otseselt seotud kulude suuruseks hinnatakse ligikaudu 200 000 eurot, millest hinnanguliselt 100 000 eurot moodustavad õigusabi ja auditeerimise kulud ning 100 000 eurot kommunikatsiooni ja turunduse kulud. Seega on Pakkumise kavandatud netotulu kogusumma 13,7 miljonit eurot.

Pakkumise eesmärk on tugevdada Grupi kapitalistruktuuri. Pakkumisest saadavaid tulusid kasutatakse üldistel ärieesmärkidel, et toetada Grupi edasist kasvu ja turupositsiooni, suurendada Grupi ärimahtusid ja kindlustada Grupi ühingutele konservatiivne kapitalipuhver.

2016. aasta jooksul kavatseb Selts täiendavalt suurendada LHV Panga omavahendeid. Kehtiva äriplaani ning Grupi ühingute tegevuse loomuliku kasvu käsitlevate juhtkonna eelduste põhjal ei vaja LHV Pank, LHV Varahaldus ja Mokilizingas alates 2017. aastast täiendavat omavahendite suurendamist.

Nagu on kirjeldatud jaotises „Investeeringud” allpool, sõlmis AS LHV Varahaldus 29. jaanuaril 2016 Danske Bank A/Si ja Danske Bank A/S Eesti filiaaliga aktsiate ostmise lepingu, mille kohaselt nõustus LHV Varahaldus ostma 100% Danske Capital AS-i aktsiatest. Tehingu lõplik kinnitamine sõltub Finantsinspektsiooni ja Eesti Konkurentsiameti heakskiidust. Eelduste kohaselt sõlmitakse tehing ja omandatakse 100% osalus äriühingus Danske Capital AS 2016. aasta esimese kvartali jooksul. Aktsiate eest makstav ostuhind kinnitatakse tehingu sõlmimise ajal. Grupp kavatseb sõlmida eespool nimetatud tehingu olenemata Pakkumise edukusest ja Pakkumisest saadavast tulust. Sellest hoolimata on Grupp koostanud alternatiivse kasvustrateegia ja piiratud kapitalikava, mida kasutatakse juhul, kui Pakkumisest saadav tulu on ülalkirjeldatud eeldusest oluliselt erinev. Nimetatud alternatiivse kasvustrateegia ja piiratud kapitaliplaani elemendid hõlmavad lisakapitali kaasamist alternatiivsetest allikatest ning Grupi tegevuse kasvu piiramist. Alternatiivne strateegia ja plaan tagavad täieliku kooskõla kohalduvate kapitali adekvaatsuse nõuetega.

6. DIVIDENDIPOLIITIKA

Pakutavad Aktsiad annavad õiguse (võimalikele) dividendidele, mida Selts deklareerib 1. jaanuaril 2016 algaval majandusaastal ja järgnevatel majandusaastatel. Selts ei saa tagada dividendide maksmist tulevikus ega dividendide summat nende maksmise korral. Dividendide maksmise otsus kuulub üldkoosoleku pädevusse. Seltsi poolt mis tahes tulevaste dividendide maksmine ja nende summa sõltub Seltsi tegevustulemustest, finantsseisundist, kapitalinõuetest, tulevikuväljavaadetest ja muudest aspektidest.

Juhtkonna eelduste kohaselt hakkab Selts oma aktsionäridele iga-aastaselt dividende maksma alates 2017. aastast. Grupi tegevus on aastate jooksul pidevalt kasvanud ja kiiresti laienenud. Sellise suure kasvu ja kiire laienemise tulemusel tarbivad Grupi ühingud rohkem kapitali, kui nad on ühingusiseselt tootnud. Kõnealune kapitalipuudujääk on kaetud lisakapitali kaasamise teel, suurendades Seltsi aktsiakapitali ja emiteerides uusi aktsiad, samuti emiteerides võlainstrumente (võlakirju). Kuigi juhtkonna eelduste kohaselt jätkub Grupi tegevuse suhteliselt kiire kasv ka tulevastel aastatel, muutub Grupi äritegevus küpsemaks, ja seepärast eeldab juhtkond kasvumäärade järkjärgulist vähenemist, mille tulemusel omakorda kasvab ootuste kohaselt ühingusiseselt toodetud kapital. Arvestades Grupi tegevuse reguleeritust, peab Grupp tagama, et ta on püsivalt piisavalt kapitaliseeritud (sealhulgas kohaldatavate kapitali adekvaatsuse nõuete täitmiseks) ja likviidne ning säilitab muu hulgas küllaldased likviidsuspuhvrid, mis vastavad Grupi tegevuse ja nende ärisegmentide üldisele riskitasemele, kus Grupi ühingud tegutsevad.

Vastavalt Seltsi dividendipoliitikale, mille on Seltsi nõukogu 16. märtsil 2016 heaks kiitnud ning mis on lisatud 20. aprillil 2016 toimuva aktsionäride üldkoosoleku päevakorda, kavatseb Selts jaotada kasumit ning maksta aktsionäridele dividende määras vähemalt 25% maksustamiseelsest kasumist. Kirjeldatud dividendipoliitikat plaanitakse järgida eeldusel, et Seltsi tegutsemisega seotud vajadused, mille suuruse määrab Seltsi nõukogu, on kaetud ning et pärast kasumi jaotamist vastavad kõik Grupi ühingud täielikult sisemistele ja välistele kapitali- ja likviidsusnõuetele. Selts jätab endale õiguse vähendada jaotatava kasumi ja makstavate dividendide suurust või kasumit mitte jaotada ja dividende mitte maksta, kui esineb arvestatav investeerimisvõimalus, mille tulemusel eelduslikult Seltsi väärtus pikas perspektiivis oluliselt suureneb.

Raamatupidamisaruannetes käsitletud ajavahemiku jooksul kasumit ei jaotatud ja aktsionäridele dividende ei makstud.

7. SELTSI ÜLDANDMED JA PÕHIKIRI

7.1. Seltsi üldandmed

Seltsi ärinimi on AS LHV Group. Selts registreeriti Eesti äriregistris 21. jaanuaril 2005 registrikoodi 11098261 all. Selts on asutatud ning tegutseb Eestis Eesti Vabariigi õiguse alusel aktsiaseltsina ning on asutatud tähtajatuna.

Seltsi kontaktandmed on järgmised.

Address: Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti

Telefon: +372 6 800 400

Faks: +372 6 800 410

E-post: lhv@lhv.ee

Seltsi viimase avaldatud majandusaasta aruande, st 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta aruande kohaselt oli Seltsi tegevusala „valdusfirmade tegevus” (EMTAK⁴ 64201). Grupi konsolideeritud tegevusalad olid „väärtpaberite ja kaubalepingute maaklerlus” (EMTAK 66121), „krediidiasutused (pangad, laenuandmine)” (EMTAK 64191), „liising” (EMTAK 64911) ja „fondide valitsemine” (EMTAK 66301).

7.2. Põhikiri

Seltsi põhikirja viimane versioon võeti Seltsi aktsionäride üldkoosoleku vastava otsusega vastu 21. mail 2014. Seltsi põhikirja olulisemad tingimused on järgmised.

- (i) Seltsi miinimumaktsiakapital on 15 000 000 eurot (viisteist miljonit eurot) ja maksimumaktsiakapital 60 000 000 eurot (kuuskümmend miljonit eurot). Miinimum- ja maksimumaktsiakapitali piires võib Seltsi aktsiakapitali suurendada ja vähendada põhikirja kehtivat versiooni muutmata;
- (ii) Seltsil on ühte liiki aktsiaid. Seltsi lihtaktsia nimiväärtus on 1 (üks) euro ja iga aktsia annab aktsionärile aktsionäride üldkoosolekul ühe hääle;
- (iii) aktsiate eest võib tasuda nii rahalise kui ka mitterahalise sissemaksuga aktsiakapitali, nagu on määratletud Seltsi aktsionäride üldkoosoleku otsusega;
- (iv) aktsiad on vabalt võõrandatavad ning neid võib pantida seaduses sätestatud korras;
- (v) Seltsil on õigus emiteerida vahetusvõlakirju;
- (vi) nõukogul on viis kuni seitse liiget, kes valitakse kolmeks aastaks; nõukogu liikmeteks valitakse ainult sellised isikud, kellel on nõukogu liikmeks olemiseks piisavad teadmised ja kutsealased kogemused; põhikirjas on täpsustatud ka need isikud, keda ei või nõukogusse nimetada ja sellised isikud on: i) Seltsi või Grupi ühinguga konkureerivate äriühingute juhtorganite liikmed, krediidiasutuse auditikomiteede või muude komisjonide liikmed või audiitorid, välja arvatud Grupisisestel ametikohtadel töötavad isikud; ii) isikud, kelle suhtes on pädev kohus kohaldanud nõukogu liikmena tegutsemise

⁴ EMTAK (Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaator) on aluseks Eesti äriühingute tegevusala määramisel. EMTAK on rahvusvaheliselt ühtlustatud klassifikaatori NACE Eesti rahvuslik versioon. Alates 01.01.2007 peavad Eesti äriühingud esitama oma tegevusalad EMTAK klassifikatsiooni kasutades majandusaasta aruannetes, mitte põhikirjas.

keeldu või ettevõtluskeeldu; iii) isikud, kelle süüline tegevus või tegevusetus on kohtuotsuse kohaselt tekitanud kahju juriidilisele isikule, toonud kaasa juriidilise isiku pankroti või põhjustanud juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise; iv) isikud, kes on pannud toime majanduslase, ametialase või varavastase kuriteo;

(vii) nõukogu teeb otsuse juhatuse liikmete määramise ja tagasikutsumise kohta, määrab kindlaks Seltsi strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaeelarve ning teostab pidevalt järelevalvet nende täitmise üle; nõukogu võtab vastu otsuseid küsimustes, mida ei ole antud Seltsi aktsionäride üldkoosoleku pädevusse ning mis väljuvad Seltsi igapäevase majandustegevuse raamest;

(viii) nõukogul on õigus asutada komiteesid ja määrata kindlaks nende olemasolu, ülesanded, koosseis ja koht Seltsi organisatsioonistruktuuris; nõukogu moodustab auditikomitee ja kehtestab selle töökorra;

(ix) juhatus koosneb ühest kuni viiest liikmest, kes valitakse viieks aastaks, kusjuures põhikirjas on sätestatud juhatuse liikmete ühine esindusõigus – Seltsi võivad esindada juhatuse esimees üks (kui juhatuses on rohkem kui üks liige) või juhatuse kaks liiget ühiselt;

(x) Seltsi majandusaasta on kalendriaasta.

8. AKTSIAKAPITAL, AKTSIAD JA OMANDISTRUKTUUR

8.1. Aktsiakapital ja Aktsiad

Seltsi praegune registreeritud ja täielikult sisse makstud aktsiakapital on 23 356 005 eurot, mis jaguneb 23 356 005 Seltsi lihtaktsiaks (Aktsia) nimiväärtusega 1 euro. Aktsiad on registreeritud Eesti väärtpapierite keskreistris ISIN koodiga EE3100073644 ning neid hoitakse elektroonilises vormis.

Aktsiate suhtes kohaldatakse Eesti Vabariigi õigust.

Aktsiaid ei ole noteeritud ega võetud kauplemisele ühelgi reguleeritud turul.

Aktsiad on vabalt võõrandatavad.

Raamatupidamise aastaaruannetega hõlmatud perioodil on Seltsi aktsiakapitali muudetud alltoodud viisil:

Registreerimiskuupäev	Aktsiakapitali uus suurus	Uute emiteeritud aktsiate arv
13. märts 2013	18 581 638 eurot	1 200 000
5. juuli 2013	19 014 976 eurot	433 338
16. juuli 2013	19 202 669 eurot	187 693
3. juuli 2014	22 702 669 eurot	3 500 000
9. juuli 2014	23 329 338 eurot	626 669
11. juuli 2014	23 356 005 eurot	26 667

8.2. Seltsi aktsionärid

Aktsionärid, kes omavad üle 5% Seltsi aktsiatest, on Prospekti kuupäeva seisuga järgmised:

Aktsionäri nimi	Aktsiate arv	Osalus
AS Lõhmus Holdings (Seltsi nõukogu esimehe Rain Lõhmuse kontrolli all olev äriühing)	3 357 920	14,4%
Rain Lõhmus	2 938 367	12,6%
Andres Viisemann	1 637 897	7,0%
Ambient Sound Investments OÜ	1 418 000	6,1%
OÜ Krenno (Mai Kaarepere kontrolli all olev äriühing)	1 210 215	5,2%

Grupi asutajatele Rain Lõhmusele ja Andres Viisemannile kas otseselt või kaudselt seotud osapoolte kaudu kokku ligikaudu 38,6% kõikidest Aktsiatest, millest ligikaudu 28% kuulub Rain Lõhmusele ja 10,6% Andres Viisemannile.

Juhtkonnale ei ole käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga teada ühtegi kokkulepet ega asjaolu, mis võiks edaspidi põhjustada muutust Seltsi kontrollivate isikute seas.

Seltsi põhiaktsionäridel ei ole muid hääleõigusi peale nende, mida on kirjeldatud allpool jaotises „Aktsionäride õigused“.

8.3. Aktsionäride õigused

Sissejuhatavad märkused. Jaotises „Aktsionäride õigused“ esitatakse üldine ülevaade aktsionäride õigustest, mis tulenevad Seltsi Aktsionäride suhtes kohaldatavast Eesti õigusest.

Ühingujuhtimises osalemise õigus. Aktsiaseltsi aktsionäridel on õigus osaleda aktsiaseltsi juhtimises aktsionäride üldkoosoleku kaudu, kus nad saavad teostada oma õigusi otsuste tegemisel teatavates olulistest aktsiaseltsiga seotud küsimustes, nagu põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade emiteerimine, nõukogu liikmete ja audiitori valimine ja tagandamine, aastaaruannete ja kasumi jaotamise kinnitamine, aktsiaseltsi tegevuse lõpetamine, ühinemine, jagunemine või ümberkujundamine ning muud küsimused. Aktsionäride üldkoosolek on aktsiaseltsi kõrgeim juhtorgan.

Aktsionäride korraline üldkoosolek peab toimuma kord aastas õigusaktides ja põhikirjas kehtestatud ajal ja korras. Vaatamata sellele, et Eesti äriseadustiku kohaselt peab aktsionäride korraline üldkoosolek toimuma kuue kuu jooksul alates majandusaasta lõpust, on Eesti väärtpaberituru seaduses sätestatud, et börsil noteeritud aktsiaseltsi auditeeritud majandusaasta aruanne tuleb avalikustada nelja kuu jooksul pärast majandusaasta lõppu. Eesti äriseadustiku kohaselt peab nõukogu enne aktsionäride korralist üldkoosolekut majandusaasta aruande läbi vaatama ja esitama aktsionäride korralisele üldkoosolekule kirjaliku aruande aastaaruande kohta, milles on näidatud, kas nõukogu kinnitab aruande või mitte, kuid milles esitatakse informatsiooni ka selle kohta, kuidas nõukogu on asjaomasel aastal korraldanud aktsiaseltsi juhatuse tegevust ja teinud selle üle järelevalvet. Tavaliselt avaldatakse mainitud aruanne koos aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise teatega.

Aktsionäride erakorraline üldkoosolek tuleb kutsuda kokku aktsiaseltsi põhikirjas sätestatud juhtudel, aga ka järgmistel juhtudel: 1) kui aktsiaseltsi netovara on langenud alla seadusega ettenähtud miinimumtaseme või 2) kui aktsionärid, kellele kuulub vähemalt 1/20 reguleeritud turul noteeritud ja kauplemisele lubatud aktsiaseltsi aktsiakapitalist, nõukogu või audiitor nõuavad koosoleku kokkukutsumist või 3) kui koosolek on vajalik aktsiaseltsi huvides. Seltsi põhikiri ei sisalda ühtegi kõrvalekallet aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise nõude suhtes kohaldatavast õigusest. Kui aktsiaseltsi juhatuse ei kutsu aktsionäride erakorralist üldkoosolekut kokku ühe kuu jooksul pärast aktsionäridelt (või nõukogult või audiitorilt) sellekohase taotluse saamist, siis on aktsionäridel (või vastavalt nõukogul või audiitoril) õigus kutsuda koosolek kokku ise.

Teade läheneva aktsionäride üldkoosoleku toimumise kohta tuleb avaldada ja aktsionäridele saata kolm nädalat enne koosolekut. Aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise teade tuleb avaldada vähemalt ühes Eesti üleriigilises päevalehes ning noteeritud instrumentide emitendid peavad tegema seda Nasdaq Tallinna Börsi infosüsteemi kaudu. Kui aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise nõudeid oluliselt rikutakse, siis ei ole selline koosolek pädev otsuseid vastu võtma, v.a juhul, kui sellel osalevad kõik aktsionärid.

Tavaliselt kinnitab aktsionäride üldkoosoleku päevakorra nõukogu, aga kui koosoleku kutsuvad kokku aktsionärid või audiitor, siis kinnitavad päevakorra nemad. Peale selle võivad juhatuse või aktsionärid, kelle aktsiad moodustavad vähemalt 1/20 reguleeritud turul noteeritud ja kauplemisele lubatud aktsiaseltsi aktsiakapitalist, nõuda teatud päevakorrapunktide lisamist päevakorda. Algselt aktsionäride üldkoosoleku päevakorras mitte olnud päevakorrapunkti võib lisada päevakorda vähemalt 9/10 koosolekul osalevate aktsionäride nõusolekul, kui nende aktsiad moodustavad vähemalt 2/3 selle seltsi aktsiakapitalist.

Aktsiaseltsi aktsionäride üldkoosolek on pädev otsuseid vastu võtma siis, kui koosolekul on esindatud rohkem kui 1/2 aktsionäridele kuuluvate kõikide aktsiatega esindatud häältest. Kui seda kvoorumi nõuet ei täideta, siis peab juhatuse kokku kutsuma uue koosoleku hiljemalt kolme nädala jooksul, aga mitte

varem kui seitse päeva pärast esialgse koosoleku kuupäeva. Selliselt kokku kutsutud uue aktsionäride üldkoosoleku korral kvoorum nõuded puuduvad.

Aktsionäride üldkoosolekul võivad osaleda ja hääletada ainult need aktsionärid, kes olid kantud aktsionäride nimekirja seitse kalendripäeva enne koosolekut.

Tavaliselt on aktsionäride üldkoosoleku otsuste vastuvõtmiseks vajalik, et enamus koosolekul esindatud häälest on otsuse poolt. Teatud otsuste tegemiseks, näiteks põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine või vähendamine, aktsiaseltsi ühinemise või likvideerimisega seotud otsused jne, on nõutav aktsionäride koosolekul esindatud 2/3 hääle kvalifitseeritud hääleteenamus. Lisaks nimetatud otsustele on ka selliseid otsuseid, mille korral on nõutav veelgi suurem aktsionäride poolthääle määr, näiteks aktsionäride eesõiguse välistamine uute aktsiate märkimiseks aktsiakapitali suurendamisel, mille puhul on nõutav, et 3/4 aktsionäride koosolekul esindatud häälest oleksid selle poolt, ja vähemusaktsiate ülevõtmisel, mille puhul on nõutav, et 95/100 aktsionäride koosolekul esindatud häälest oleksid selle poolt. Aktsiaselts võib oma põhikirjaga kehtestada kvoorumile ja hääletamisele suuremad nõuded, kui siinkohal on kirjeldatud. Seltsi põhikirjaga kehtestatud otsustusvõimelisuse ja hääletamise nõuded ei erine kohaldatavates õigusaktides sätestatud nõuetest.

Õigus saada informatsiooni. Eesti äriseadustiku kohaselt on aktsiaseltsi aktsionäridel õigus saada aktsionäride üldkoosolekul juhatuselt informatsiooni aktsiaseltsi tegevuse kohta. Juhatus võib aga keelduda informatsiooni andmisest, kui on põhjust eeldada, et see kahjustaks oluliselt aktsiaseltsi huve. Kui juhatus keeldub informatsiooni andmisest, siis võivad aktsionärid nõuda, et aktsionäride üldkoosolek teeks otsuse sellise keeldumise seaduslikkuse kohta või esitaks vastava nõude pädevale kohtule.

Uute aktsiate märkimise õigus. Eesti äriseadustiku kohaselt on aktsiaseltsi olemasolevatel aktsionäridel aktsiaseltsi aktsiakapitali suurendamisel ja aktsiaseltsi uute aktsiate emitteerimisel eesõigus märkida aktsiaseltsi uusi aktsiad proportsionaalselt nende olemasoleva osalusega aktsiaseltsis. Sellise eesõiguse saab välistada aktsionäride üldkoosoleku otsusega, milleks on nõutav, et 3/4 aktsionäride üldkoosolekul esindatud häälest oleksid selle poolt.

Dividendide saamise õigus. Aktsiaseltsi kõikidel aktsionäridel on õigus osaleda aktsiaseltsi kasumi jaotamises ning saada dividende proportsionaalselt oma osalusega aktsiaseltsis. Kasumi jaotamise ja dividendide maksmise kohta otsuse tegemine on aktsionäride üldkoosoleku pädevuses. Otsus kasumi jaotamise ja dividendide maksmise kohta võetakse vastu eelnenud majandusaasta kinnitatud aruande põhjal, kusjuures juhatus on kohustatud esitama kasumi jaotamise ja dividendide maksmise ettepaneku kas aastaaruandes või koos aruandega eraldi dokumendis ning juhatuse ettepaneku vaatab läbi nõukogu, kellel on omakorda õigus teha ettepanekusse muudatusi. Otsus kasumi jaotamise ja dividendide maksmise kohta peab sisaldama järgmist informatsiooni: i) puhaskasumi suurus; ii) maksed põhikirjajärgsesse kapitalireservi; iii) maksed muudesse eraldistesse, kui need on kohaldatavate õigusaktide või põhikirja kohaselt moodustatud (Seltsi puhul see nii ei ole); iv) aktsionäride vahel jaotatava kasumi summa ja v) kohastel juhtudel kasumi kasutamine muul otstarbel. Aktsionärid, kellel on õigus osaleda kasumi jaotamises ja saada dividende, määratakse kindlaks EVK poolt peetava aktsionäride nimekirja alusel kasumi jaotamise kohta otsuse teinud aktsionäride üldkoosoleku määratud kuupäeva seisuga, kusjuures Nasdaq Tallinna Börsil noteeritud ettevõtete puhul ei või see kuupäev olla varasem kui kümnes kauplempäev pärast aktsionäride üldkoosolekut. Kasumi jaotamisel ja aktsionäridele dividendide maksmisel on aktsiaselts kohustatud kohtlema kõiki aktsionäre võrdselt.

8.4. Aktsionäride lepingud

Juhtkonna teada ei ole aktsionäride vahel sõlmitud ühtegi aktsionäride lepingut seoses nende osalusega Seltsis.

8.5. Juhtkonna ja võtmetöötajate aktsiaoptsiooniprogramm

29. aprillil 2015 otsustas Seltsi aktsionäride korraline üldkoosolek kinnitada juhtkonna ja võtmetöötajate aktsiaoptsiooniprogrammi. Aktsiaoptsiooniprogrammi põhieesmärk on ühildada Seltsi ja Grupi juhtorganite liikmete ja võtmetöötajate pikaajalised huvid aktsionäride pikaajaliste huvidega. Optsiooniprogramm kinnitati viieks aastaks. Programmi kogumaht on kuni 2% Aktsiate koguarvust ühes kalendriaastas. Programmis osalemiseks õigustatud isikud ja nendele isikutele antavate optsioonide arvu kindlaksmääramine anti töötasukomitee (vt täpsemalt jaotis „Töötasukomitee“) esitatud ettepaneku alusel nõukogu pädevusse.

Põhitingimused, mille alusel juhtkonna liikmetele ja võtmetöötajatele optsioone antakse, on järgmised:

- (i) optsioone väljastatakse teatavaks arvuks aktsiateks ning seda arvu ei muudeta Seltsi aktsiakapitali suurendamise või vähendamise korral (st kaitse lahjenemise vastu puudub);
- (ii) optsiooni hinnastamisel kasutatakse Black-Scholesi mudelit, mille sisendid määrab optsiooni hinna arvutamiseks nõukogu;
- (iii) optsioonide tähtaeg on kolm aastat, et kasutada ära samasuguste programmide suhtes kohaldatavast maksuvabastusest tulenevad eelised (Eesti maksuseaduste kohaselt ei teki optsioonidest, mis on antud töötajatele vähemalt kolmeaastase tähtajaga, tulumaksu- ega sotsiaalmaksukohustust ning maksuvabastuse tähenduses käsitletakse töötajatena ka juhtorganite liikmeid);
- (iv) optsioone antakse juhtkonna liikmetele ja töötajatele isiklikult ning optsioone ei tohi vahetada, loovutada, pantida või muul viisil võõrandada ega koormata; optsioonid on päritavad;
- (v) optsioonid teostatakse ja optsioonidele vastavad uued Aktsiad emiteeritakse Seltsi aktsiakapitali suurendamise ja uute Aktsiate emiteerimise teel aktsionäride üldkoosoleku vastavasisulise kinnitava otsuse alusel;
- (vi) Selts on jätnud endale õiguse keelduda optsioonide teostamisest järgmistel asjaoludel:
 - i) aktsionäride üldkoosolek ei võta vastu asjakohast otsust aktsiakapitali suurendamise kohta,
 - ii) optsiooniomaniku töösuhe Grupi asjaomase äriühinguga lõpetatakse optsiooniomaniku algatusel või optsiooniomanikust tulenevatel põhjustel, iii) Seltsi või Grupi asjaomase äriühingu äritulemused on eelmise perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud, iv) optsiooniomanik ei täida tema ametikohale seatud eesmäärke või ei vasta nõuetele, mida kohaldatakse krediidiastutuse juhtkonna liikme või töötaja suhtes, v) Seltsi või Grupi asjaomane äriühing ei täida enam usaldatavusnormatiive või asjaomase äriühingu riskid ei ole piisavalt kaetud omavahenditega, vi) optsioonide andmisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks;
- (vii) optsiooniprogrammi rakendatakse kooskõlas kohaldatavate nõuete ja piirangutega, sealhulgas Eesti krediidiastutuste seadusest tulenevate piirangutega.

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Selts andnud optsioone kokku 960 257 Aktsiale. 2014. aastal anti ühtekokku 411 337 optsiooni, mille hind ühe Aktsia kohta on 1,5 eurot (millest 1 euro on Aktsia nominaalväärtus ja 0,5 eurot ülekurs); 2015. aastal anti kokku 278 598 optsiooni hinnaga 2,4 eurot (millest 1 euro on Aktsia nominaalväärtus ja 1,4 eurot ülekurs); 2016. aastal anti ühtekokku 270 322 optsiooni hinnaga 3 eurot (millest 1 euro on Aktsia nominaalväärtus ja 2 eurot ülekurs).

Seoses Seltsi auditeeritud konsolideeritud aastaaruandega 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta kohta tuleb selgitada, et lisa 22 ingliskeelses tõlkes esineb erinevus eestikeelse tekstiga. Leheküljel 81 asuva vasaku tulba viimase lõigu esimene lause tuleb asendada järgmisega: „In addition the Supervisory Board has approved the share options in 2016 in the amount of 826 thousand euro with exercise period 01 May 2019 – 31 July 2019.“

8.6. Muud instrumendid

Selts on emiteerinud allutatud võlakirju (juhatuse 20. juuni 2014. aasta otsuse alusel emiteeritud allutatud võlakirjad 20.06.2024, mis on EVKRis registreeritud ISIN koodiga EE3300110550, ja juhatuse 21. septembri 2015. aasta otsuse alusel emiteeritud allutatud võlakirjad 29.10.2025, mis on EVKRis registreeritud ISIN koodiga EE3300110741).

Allutatud võlakirjade 20.06.2024 nimiväärtus on 50 000 eurot ja nende aastane kupongiintressimäär on 7,25% ning intressi arvutatakse alates Võlakirjade 20.06.2024 väljalaskmise kuupäevast (20. juuni 2014) kuni lunastamise kuupäevani. Võlakirjade 20.06.2024 lunastustähtaeg on 20. juuni 2024. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on ringluses kokku 318 allutatud võlakirja 20.06.2024.

Allutatud võlakirjade 29.10.2025 nimiväärtus on 1000 eurot ja nende aastane kupongiintressimäär on 6,5% ning intressi arvutatakse alates Võlakirjade 29.10.2025 väljalaskmise kuupäevast (29. oktoober 2015) kuni lunastamise kuupäevani. Võlakirjade 29.10.2025 lunastustähtaeg on 29. oktoober 2025. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on ringluses kokku 15 000 allutatud võlakirja 29.10.2025.

2015. aasta oktoobris tegi Selts allutatud võlakirjade 29.10.2025 avaliku pakkumise, millele järgnes 5. oktoobril 2015 nii allutatud võlakirjade 20.06.2024 kui ka allutatud võlakirjade 29.10.2025 noteerimine ja kauplemisele võtmine Nasdaq Tallinna Börsi Balti võlakirjade nimekirjas. Seoses allutatud võlakirjade 29.10.2025 avaliku pakkumisega ning allutatud võlakirjade 20.06.2024 noteerimise ja kauplemisele võtmisega koostas ja avaldas Selts avaliku pakkumise, noteerimise ja kauplemisele võtmise prospekti, mis on kättesaadav aadressil <https://www.lhv.ee/investorile/volakirjad/?l3=et>.

9. JUHTIMINE

9.1. Juhtimisstruktuur

Kooskõlas Eesti seadustega on Seltsi tegevjuhtimine üles ehitatud kaheastmelisena. Juhatus vastutab Seltsi tegevuse igapäevase haldamise eest ning on volitatud Seltsi seaduste ja põhikirja alusel esindama. Seltsi nõukogu vastutab Seltsi äritegevuse strateegilise planeerimise eest ja juhatuse tegevuse järelevalve eest.

Juhatuse ja nõukogu tegutsemisaadress on Seltsi registreeritud aadress, st Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti.

9.2. Juhatus

Roll. Seltsi juhatus vastutab Seltsi äritegevuse igapäevase haldamise, Seltsi esindamise ning raamatupidamisarvestuse korraldamise eest. Peale selle on juhatusel kooskõlas Eesti äriseadustikuga kohustus koostada aastaaruanded ning esitada kõnealused aruanded nõukogule läbivaatamiseks ja aktsionäride üldkoosolekule heakskiitmiseks. Juhatus on aruandekohustuslik nõukogu ees ning peab järgima viimase seaduslikke juhtnööre.

Ülesanded. Juhatus peab vähemalt iga kolme kuu tagant esitama nõukogule ülevaate Seltsi majandustegevusest ja majanduslikust olukorrast ning on kohustatud viivitamata teada andma Seltsi majandusliku olukorra olulisest halvenemisest või mis tahes muudest Seltsi tegevusega seotud olulistest asjaoludest. Kui Selts on maksejõuetu ja maksejõuetus ei ole Seltsi finantsolukorra tõttu ajutist laadi, peab juhatus viivitamata esitama Seltsi nimel vabatahtliku pankrotiavalduse.

Juhatus võib Seltsi äritegevuse tavapärastest piiridest väljapoole jäävaid tehinguid teha ainult nõukogu loal. Põhikirja kohaselt on nõukogu luba vaja järgmisteks toiminguteks:

- (i) iga-aastase äriplaani ja eelarve heakskiitmine;
- (ii) aastaaruande ja juhatuse koostatud kasumi jaotamise ettepaneku muudatuste heakskiitmine;
- (iii) teistes äriühingutes osaluse omandamine või võõrandamine;
- (iv) Seltsi Tütarühingu asutamise või lõpetamise otsustamine;
- (v) teatava äriühingu omandamine või võõrandamine või selle tegevuse lõpetamine;
- (vi) kinnisasja või registrisse kantud vallasasja võõrandamine või koormamine;
- (vii) välisriigis filiaali asutamine või sulgemine;
- (viii) investeeringud asjaomase majandusaasta eelarvet ületavas summas;
- (ix) laenude või võlakohustuste võtmine asjaomase majandusaasta eelarvet ületavas summas;
- (x) laenude andmine või võlakohustuste tagamine väljaspool Seltsi äritegevuse tavapäraseid piire;
- (xi) prokuristi nimetamine ja tagasikutsumine;
- (xii) juhatuse liikmete valimine ja tagasikutsumine; juhatuse esimehe määramine;
- (xiii) juhatuse liikmete kohustuste määramine, järelevalve juhatuse tegevuse üle ja juhatuse töö tasustamise põhimõtete otsustamine;
- (xiv) juhatuse liikmega tehingu tegemise otsustamine, sellise tehingu tingimuste määramine, juhatuse liikme vastu õigusvaidluse alustamise üle otsustamine ning sellises tehingus või õigusvaidluses Seltsi esindaja määramine;

(xv) Seltsi aktsionäri teingu tegemise otsustamine, sellise teingu tingimuste määramine, Seltsi aktsionäri vastu õigusvaidluse alustamise üle otsustamine ning sellises tehingus või õigusvaidluses Seltsi esindaja määramine;

(xvi) nõukogu moodustatud juhtorganite liikmete valimine ja tagasikutsumine, selliste organite töökorraeeskirjade kehtestamine, välja arvatud juhul, kui kohaldatavas õiguses on sätestatud teistsugused nõuded;

(xvii) muude kooskõlas kohaldatava õiguse või põhikirjaga nõukogu pädevusse antud küsimuste otsustamine.

Töökorraeeskirju, esindusõigusi, Seltsi nimel ja arvel tehingute tegemise suhtes kehtivaid kitsendusi ja piiranguid ning juhatuse liikmete vastutusalasid kirjeldatakse üksikasjalikumalt juhatuse kodukorras, mis kiideti juhatuse otsusega heaks 21. mail 2014.

Juhatuse liikmed. Kooskõlas põhikirjaga koosneb juhatus ühest kuni viiest liikmest, kelle nõukogu määrab viieks aastaks. Nõukogu on otsustanud määrata ühe juhatuse liikme – Erkki Raasukese. Erkki Raasukese volitused juhatuse liikmena algasid 27. septembril 2013 ja kehtivad 23. septembrini 2018.

Erkki Raasuke. Sündinud 1971. aastal. 1994. aastal sai ta Tallinna Tehnikaülikooli diplomi majanduserialal. 2005. aastal täiendas Raasuke end INSEADis (mis on üks juhtivaid kõrgemaid ärikoole maailmas) edasijõudnutele mõeldud juhtimiselases õppeprogrammis. Ajavahemikul 1994–2011 töötas ta AS Swedbankis (Eesti) ja AB Swedbankis (Rootsi) eri ametikohtadel, kusjuures aastatel 2005–2009 oli ta AS Swedbanki juhatuse esimees ning 2009–2011 AB Swedbanki finantsjuht. Aastatel 2012–2013 töötas ta majandus- ja kommunikatsiooniministri nõunikuna. Erkki Raasuke on Seltsi juhatuse esimees, ent ka LHV Panga, LHV Varahalduse ja Mokilizingase nõukogu esimees. Ta on nõukogu liige ka AS TREV-2 grupis ning äriühingutes Eesti Energia AS ja EfTEN Kinnisvarafond AS. Samuti tegutseb Raasuke juhatuse liikmena mittetulundusühingutes Soela Sadama Selts ja Eesti Jalgratturite Liit. Varem on ta olnud ka AS Swedbanki nõukogu liige ja AS Estonian Airi nõukogu esimees.

9.3. Nõukogu

Roll. Eesti äriseadustiku kohaselt vastutab Seltsi nõukogu Seltsi äritegevuse strateegilise planeerimise eest ja juhatuse tegevuse järelevalve eest. Nõukogu on aruandekohustuslik Seltsi aktsionäride ees (aktsionäride üldkoosoleku kaudu).

Ülesanded. Kooskõlas Eesti äriseadustikuga peab nõukogu enne aktsionäride korralist üldkoosolekut läbi vaatama aastaaruande ja esitama aktsionäride üldkoosolekule kirjaliku aruande aastaaruande kohta, väljendades, kas nõukogu kiidab aruande heaks, ning andes samuti informatsiooni selle kohta, kuidas nõukogu on aasta jooksul korraldanud ja kontrollinud Seltsi tegevust. Tegelikult tehakse see aruanne kättesaadavaks koos aktsionäride üldkoosoleku kokkukutsumise teatega. Nõukogu liikmete kohustusi, nõukogu liikmena tegutsemise suhtes kehtivaid piiranguid ja nõukogu töökorda kirjeldatakse üksikasjalikumalt nõukogu kodukorras, mille nõukogu kiitis heaks 21. mail 2015. Kodukorra kehtestamise peaeesmärk oli tagada huvide konfliktide tõhus vältimine ja täpsustada nõukogu tegutsemiskorda.

Nõukogu liikmed. Seltsi põhikirja kohaselt koosneb nõukogu viiest kuni seitsmest liikmest, kelle aktsionäride üldkoosolek määrab kolmeks aastaks. Nõukogu liikmed valivad endi seast nõukogu esimehe, kes vastutab nõukogu tegevuse korraldamise eest. Põhikiri sätestab, et nõukogusse võib määrata ainult piisavate teadmiste ja kogemustega isikuid. Nõukogu koosolekud toimuvad põhikirja kohaselt üldiselt kord kuus või vastavalt tegelikule vajadusele, kuid kindlasti vähemalt iga kolme kuu tagant. Nõukogu koosolekul on kvoorum koos siis, kui sellel on esindatud rohkem kui pooled nõukogu liikmetest, ning nõukogu otsus võetakse vastu juhul, kui selle poolt on enam kui pooled koosolekul

osalevatest nõukogu liikmetest. Kui hääled jagunevad võrdselt, on otsustav hääل nõukogu esimehel. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Seltsi nõukogul seitse liiget: Rain Lõhmus (nõukogu esimees alates 21. maist 2014), Raivo Hein (alates 18. jaanuarist 2010), Heldur Meerits (alates 18. detsembrist 2008), Tiina Mõis (alates 8. detsembrist 2006), Tauno Tats (alates 21. maist 2014), Andres Viisemann (alates 7. septembrist 2004) ja Sten Tamkivi (alates 29. aprillist 2015). Kõikide nimetatud isikute volitused nõukogu liikmetena kehtivad 21. maini 2017.

Rain Lõhmus. Sündinud 1966. aastal. 1988. aastal lõpetas Lõhmus Tallinna Tehnikaülikooli majanduserialal. 1999. aastal täiendas ta end Harvard Business Schoolis üldjuhtimise õppeprogrammis. Oma töökarjääri jooksul on Lõhmus töötanud investeerimispankurina ning olnud juhatuse liige mitmes äriühingus, sh Osaühingus Zarenor Invest aastatel 2002–2012. Grupis on ta tegev olnud alates selle asutamisest 1999. aastal ning on seejuures ka selle üks asutajaliikmetest. Praegu on Lõhmus Seltsi nõukogu esimees ning LHV Panga ja LHV Finance'i nõukogu liige. Peale selle on ta juhatuse liige äriühingutes AS Lõhmus Holdings, OÜ Cuber Technology, OÜ Umblu Records, Osaühing Merona Systems ja Zerospotnrg OÜ ning nõukogu liige äriühingutes Kodumajagrupi AS, Arco Vara AS, AS Audentes, Kodumaja AS, AB Archyvų sistemas (varem AS Arhiivikeskus) ja AS LH Capital.

Raivo Hein. Sündinud 1966. aastal. 1991. aastal lõpetas Hein Tallinna Tehnikaülikooli teedeehituse erialal. Ajavahemikul 1997–1999 ja 2001–2003 tegutses ta AS-i Starman juhatuse liikmena. Ajavahemikul 2000–2002 töötas Hein Tallinna linnavalitsuse ettevõtlusosakonna juhatajana. Aastatel 2000–2008 oli ta AS-i CV Keskus juhatuse liige. Grupi tasandil on Raivo Hein ka LHV Panga nõukogu liige. Grupi juhtimises osalemise kõrval tegutseb ta juhatuse liikmena ka äriühingutes Zerospotnrg OÜ, E-Finance OÜ, Higgsi Boson OÜ, Desoksüribonukleiinhape DNA OÜ, OÜ Kakssada Kaksikümmend Volti, Lame Maakera OÜ, Kuu on Päike OÜ ja Kõver Aegruum OÜ ning mittetulundusühingus Tallinn Vanalinn Rotary Klubi. Samuti on Raivo Hein nõukogu liige äriühingutes AS Puumarket ja AS Fix Ideed Estonia. Varem on ta olnud äriühingute Moonfish Media OÜ ja United Dogs and Cats OÜ nõukogu liige, OÜ Tarbegaas nõukogu esimees ning Sundog Media OÜ juhatuse liige.

Heldur Meerits. Sündinud 1959. aastal. 1982. aastal lõpetas Meerits Tartu Ülikooli rahanduse ja krediidi erialal. Oma töökarjääri jooksul on Heldur Meerits töötanud Eesti Pangas (1988–1991 ja 1995–1997), kusjuures aastatel 1991–1995 töötas ta AS Swedbanki eelkäijaks peetavas äriühingus (mis tegutses ärinimedel AS Hoiupank ja AS Hansapank all). Ajavahemikul 1999–2002 töötas ta valitsuses riigiametnikuna. Alates 2002. aastast on Meerits tegelenud investeerimisega investeerimisäriühingu Amalfi AS kaudu, mille täisosanik ta on. Grupi tasandil on Meerits Seltsi nõukogu liige, kuid ka LHV Panga nõukogu liige. Peale selle on ta juhatuse liige äriühingutes AS Altamira, AS Amalfi ja SIA Valdemāra Group ning nõukogu liige ettevõtetes AS Audentes, Kodumaja AS, AS Smart City Group ning mittetulundusühingutes SA Avatud Eesti Fond, SA Dharma, SA Tähelaps, SA Teater NO99 ja SA Põltsamaa Ühisgümnaasiumi Toetusfond. Varem on Meerits olnud nõukogu liige äriühingutes Green Clay Manufacturing OÜ, Steri AS, Mainor Ülemiste AS, AS Ecosalvager ja AS Estonian Air ning MTÜ Eesti Eraüldhariduskoolide Ühenduse juhatuse liige.

Tiina Mõis. Sündinud 1957. aastal. 1980. aastal lõpetas Mõis Tallinna Tehnikaülikooli ökonomeetria ning teenindusökonoomika ja juhtimise erialadel. Ajavahemikul 1991–1999 töötas ta AS Swedbanki eelkäijaks peetavas äriühingus (mis tegutses ärinime AS Hansapank all) pearaamatupidajana ja oli ka sealse juhatuse liige. Alates 1999. aastast on Tiina Mõis olnud juhatuse liige ja tegevjuht investeerimisäriühingus AS Genteel, mille täisosanik ta on. Grupi tasandil on Mõis ka LHV Panga nõukogu liige. Peale selle on ta äriühingu AS Baltika nõukogu liige. Samuti on Mõis olnud nõukogu liige äriühingutes Green Clay Manufacturing OÜ, Rocca al Mare Kooli SA, SA Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond, AS Martinson Trigon, Rocca al Mare Kooli AS, Rocca al Mare Koolimaja AS, HTB Investeeringute OÜ ja Nordecon AS ning juhatuse liige Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogus ja Eesti Kaubandus- ja Tööstuskojas.

Tauno Tats. Sündinud 1972. aastal. 2003. aastal lõpetas Tats Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduse erialal. Praegu töötab ta Ambient Sound Investments OÜ juhatuse liikmena. Enne praegust ametikohta Ambient Sound Investments OÜs töötas ta rahandusministri asekanclerina. Lisaks Ambient Sound Investments OÜ-le on ta juhatuse liige äriühingutes InkSpinFour OÜ, Kv1 OÜ, Kv3 OÜ, Ammende Hotell OÜ, InkSpinSix OÜ, OÜ Perila-Perjatsi Põllud ja Metsad, OÜ Paistevälja-Paistu Põllud ja Metsad ning ASI Venture Holdings OÜ, samuti mittetulundusühingus Plate torn. Peale selle on ta äriühingute AS Ecomet Invest ja EFTEN Kinnisvarafond AS nõukogu liige. Varem on Tats olnud AS-i Redgate Capital nõukogu liige ja OÜ TrinTau juhatuse liige.

Sten Tamkivi. Sündinud 1978. aastal. 2013. aastal omandas Tamkivi Stanfordini ülikooli kõrgema ärikooli magistrikraadi juhtimise erialal. Ajavahemikul 2005–2013 oli ta Skype Technologies OÜ juhatuse liige. Aastatel 2009–2012 tegutses Tamkivi Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu juhatuse liikmena. Ajavahemikul 2009–2012 töötas ta Eesti Vabariigi Presidendi kantseleis nõunikuna. Aastatel 2003–2008 oli Tamkivi Mercur ThinkTank OÜ juhatuse liige. Peale selle on ta juhatuse liige äriühingutes Seikatsu OÜ, Osaluste Hellalt Hoidmise OÜ, Teleport Technologies OÜ ja Teleport, Inc. Sten Tamkivi on nõukogu liige äriühingutes ASI Private Equity AS ning mittetulundusühingutes Kistler-Ritso Eesti SA ja SA Poliitikauuringute Keskus Praxis. Varem on Tamkivi olnud OÜ Tarkvara Tehnoloogia Arenduskeskuse nõukogu liige ning Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liidu ja Skype Technologies OÜ juhatuse liige.

Andres Viisemann. Sündinud 1968. aastal. 1992. aastal lõpetas Viisemann Tartu Ülikooli rahanduserialal. 1997. aastal omandas ta MBA kraadi INSEADist, mis on üks juhtivaid kõrgemaid ärikoole maailmas. Oma töökarjääri jooksul on Viisemann töötanud investeerimishaldurina ning olnud paljude äriühingute juhatuse liige. Grupis on ta tegev olnud alates selle asutamisest 1999. aastal ning on seejuures ka selle üks asutajaliikmetest. Grupi tasandil on ta Seltsi nõukogu liige, kuid ka LHV Panga ja LHV Varahalduse nõukogu liige. Peale selle tegutseb ta juhatuse liikmena äriühingutes Miura Investeeringud OÜ, Viisemann Holdings OÜ ja Viisemann Investments OÜ ning nõukogu liikmena äriühingutes AS Fertilitas ja Rocca al Mare Kooli AS ning mittetulundusühingus Rocca al Mare SA. Varem on Viisemann olnud Rocca al Mare Koolimaja AS-i, AS-i Viimsi Haigla ja AS-i LH Capital nõukogu liige ning Pealinna Spordiklubi juhatuse liige.

9.4. Muud juhtivtöötajad

Jüri Heero. Jüri Heero on LHV Panga juhatuse liige ja IT-juht. Sündinud 1977. aastal. 1999. aastal lõpetas ta Tartu Ülikooli majandusteaduskonna. Oma töökarjääri jooksul on Heero töötanud tarkvaraarendajana ja konsultandina mitmetes äriühingutes. Ajavahemikul 2000–2004 oli ta Cognitive Dynamics AS-i nõukogu liige ning 2005–2009 Heero Invest OÜ juhatuse liige. Jüri Heero liitus Grupiga 2004. aastal IT-juhina ning on Grupi juhtkonnas olnud alates 2006. aastast. Aastatel 2006–2007 oli ta LHV Panga nõukogu liige ning alates 2007. aastast on ta olnud LHV Panga juhatuse liige.

Kalev Karus. Kalev Karus on olnud LHV Finance'i juhatuse liige alates novembrist 2015. Sündinud 1974. aastal. 2003. aastal omandas ta Tallinna Tehnikaülikoolis magistrikraadi ärijuhtimise erialal. Enne oma praegusel ametikohal tööleasumist töötas Karus alates 2005. aastast äriühingu Elion Ettevõtted AS (praeguse ärinimega AS Telia Eesti) finantsdirektorina. Varem on ta olnud MTÜ Nõmme Kabeklubi juhatuse liige.

Erki Kilu. Erki Kilu on LHV Panga juhatuse esimees. Sündinud 1975. aastal. 1998. aastal omandas ta Estonian Business Schooli bakalaureusekraadi rahvusvahelise ärijuhtimise erialal, spetsialiseerudes pangandusele ja rahandusele, ning 2001. aastal Tartu Ülikooli majandusteaduskonna magistrikraadi ärijuhtimise erialal. Enne LHV Panga juhatuse esimehena tööleasumist 2008. aastal oli Erki Kilu äriühingu SE Seesam Life Insurance Vienna Insurance Group juhatuse esimees. Grupi tasandil on ta LHV Panga juhatuse esimees, kuid ka Mokilizingase juhatuse esimees, LHV Finance'i nõukogu

esimees ning LHV Varahalduse nõukogu liige. Kilu tegutseb ka juhatuse liikmena mittetulundusühingutes Eesti Pangaliit ja KÜ Pajusaare 16.

Andres Kitter. Andres Kitter on LHV Panga juhatuse liige ja jaepanganduse juht. Sündinud 1978. aastal. 2003. aastal lõpetas Kitter Tartu Ülikooli majandusteaduskonna magistrikraadiga. Ajavahemikul 2000–2007 töötas ta eri ametikohtadel AS-is SEB Ühisliising. Enne LHV Pangas praegusel ametikohal tööleasumist 2013. aastal töötas ta maksetehingute ja partnersuhete juhina Skype Technologies OÜs. Varem on ta olnud Kingu OÜ juhatuse liige.

Joel Kukemelk. Joel Kukemelk on LHV Varahalduse juhatuse liige ning LHV Persian Gulf Fundi fondivalitseja. Sündinud 1986. aastal. 2010. aastal lõpetas ta magistrikraadiga (*cum laude*) Tartu Ülikooli majanduserialal, spetsialiseerudes rahandusele ja raamatupidamisele. Peale selle läbis Kukemelk 2009. aastal edukalt CFA (Chartered Financial Analyst) esimese astme eksami ning 2011. aastal teise astme eksami. Grupis on ta töötanud alates 2006. aastast. Enne oma praegusel ametikohal tööleasumist LHV Varahalduses töötas ta börsianalüütiku ja portfellihaldurina LHV Pangas. Joel Kukemelk on Tagatisfondi nõukogu liige.

Relika Mell. Relika Mell on alates märtsist 2016 AS LHV siseauditiosakonna juhataja. Sündinud 1975. aastal. 2011. aastal omandas ta magistrikraadi Heriot-Watti ülikooli Edinburgh Business Schoolis ja 1997. aastal Estonian Business Schooli bakalaureusekraadi rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Alates 1997. aastast vandeaudiitor. 2002. aastal omandas Relika Mell rahvusvahelise raamatupidajate ja audiitorite kogu Association of Chartered Certified Accountants litsentsi ja 2004. aastal siseaudiitorite instituudi (Institute of Internal Auditors) atesteeritud siseaudiitori (Certified Internal Auditor) litsentsi. Enne ühinemist LHV Panga meeskonnaga töötas ta aastatel 1996–2016 AS-is PricewaterhouseCoopers vandeaudiitorina.

Indrek Nuume. Indrek Nuume on LHV Panga juhatuse liige ning ettevõtete panganduse juht. Sündinud 1976. aastal. 2002. aastal omandas Nuume Tartu Ülikooli majandusteaduskonna magistrikraadi. Enne LHV Panga meeskonnaga liitumist töötas ta aastatel 1998–2009 Danske Bank A/Si Eesti filiaalis korporatiivpanganduse direktor. Nuume on ka mittetulundusühingu SA Tilsa LK Fond nõukogu liige.

Mihkel Oja. Mihkel Oja on LHV Varahalduse juhatuse esimees. Sündinud 1983. aastal. 2004. aastal lõpetas ta Stockholmi kõrgema majanduskooli Riias (Stockholm School of Economics in Riga) majanduse ja ärijuhtimise erialal, spetsialiseerudes rahandusele. 2015. aastal lõpetas Oja kiitusega (*with distinction*) Edinburgh Business Schooli, mis on Heriot-Watti ülikooli kõrgema ärikoolina üks juhtivaid äri- ja juhtimiskoole maailmas, ja omandas MBA kraadi. Enne oma praegusel ametikohal tööleasumist LHV Varahalduses 2007. aastal töötas ta äriühingus AS LHV Financial Advisory Services. LHV Varahalduse juhatuse esimehena tegutsemise kõrval on ta ka Eesti Fondihaldurite Liidu ja mittetulundusühingu KÜ Narva mnt 70 juhatuse liige. Varem on Oja olnud OÜ Hugo Holdings juhatuse liige.

Meelis Paakspuu. Meelis Paakspuu on LHV Panga juhatuse liige ja finantsjuht. Sündinud 1974. aastal. 1996. aastal lõpetas Paakspuu Tartu Ülikooli majanduserialal. Oma töökarjääri jooksul on ta töötanud Eesti Panga pangandusjärelevalve osakonna peaanalüütikuna (1996–1998) ning eri ametikohtadel AS Swedbanki (endine AS Hansapank) varahaldusosakonnas, sealhulgas varahaldusosakonna juhina (1998–2012). Enne LHV Panga meeskonnaga liitumist töötas Paakspuu aastatel 2012–2015 DNB Pank AS-i finantsjuhina. Varem on ta olnud MP Advisory OÜ ja Eesti Pangaliidu juhatuse liige.

Martti Singi. Martti Singi on LHV Panga juhatuse liige ja riskijuht. Sündinud 1974. aastal. 2009. aastal omandas Singi Estonian Business Schoolis magistrikraadi rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Enne oma praegusel ametikohal tööleasumist LHV Pangas 2012. aastal oli ta aastatel 2007–2009 AS Swedbankis krediidiriskikontrolli osakonna juhataja ning aastatel 2009–2012 riskikontrolli divisjoni

direktor. Ajavahemikul 2000–2007 töötas ta eri ametikohtadel SEB grupis. Varem on Singi olnud Päikesepaneel OÜ ja MS Partners OÜ juhatuse liige.

9.5. Auditikomitee

Roll ja ülesanded. Auditikomitee annab nõukogule nõu raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja siseauditi, järelevalve ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse küsimustes. Auditikomitee kohustus on teha nõukogule ettepanekuid ja anda soovitusi välis- ja siseaudiitorite nimetamiseks või tagasikutsumiseks, probleemide või ebatõhususe vältimiseks või kõrvaldamiseks organisatsioonis ning vastavuse tagamiseks õigusaktidele ja kutsetegevuse heale tavale. Eesti audiitoritegevuse seaduse kohaselt peab auditikomitee jälgima ja analüüsima finantsinformatsiooni töötlemist, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, finantsaruannete audiitorkontrolli protsessi ning audiitorite tegevuse vastavust nimetatud seaduse nõuetele.

Auditikomitee liikmed. Kooskõlas Grupi auditikomitee kodukorraga, mille nõukogu kiitis heaks 27. augustil 2014, koosneb Seltsi auditikomitee vähemalt kolmest liikmest, kusjuures vähemalt kaks auditikomitee liikmetest peavad olema raamatupidamis-, finants- või õiguseksperdid. Nõukogu nimetab auditikomitee liikmed üheks aastaks. Praegu koosneb auditikomitee kolmest liikmest – Gerli Kilusk (auditikomitee esimees), Marilin Hein ja Tauno Tats.

Gerli Kilusk. Gerli Kilusk on Seltsi auditikomitee esimees. Sündinud 1982. aastal. 2004. aastal omandas Kilusk Tartu Ülikooli õigusteaduskonna magistrikraadi ning ta on ka Eesti Advokatuuri liige. Kilusk on Advokaadibüroo Primus OÜ (endine ärinimi OÜ Advokaadibüroo Red) partner ja advokaat. Enne Primuse partneriks saamist töötas ta advokaadina advokaadibüroos LAWIN (praegune ärinimi COBALT) ja Raidla & Partners (praegune ärinimi Raidla Ellex). Gerli Kilusk on Advokaadibüroo Primus OÜ juhatuse liige, kuid ka OÜ Lihtsalt Holding juhatuse liige ning nõukogu liige äriühingus Ridge Capital AS ja mittetulundusühingus SA Leiutajateküla. Samuti on ta olnud OÜ Mustakivi Kinnisvara ja OÜ Venture Holdings juhatuse liige.

Marilin Hein. Sündinud 1971. aastal. 2000. aastal lõpetas Hein Rahvusvahelise Ülikooli Audentes rahvusvahelise finantsjuhtimise erialal. Ta on EfTEN Capital AS-i asutajaliige ja finantsjuht. Varem on ta töötanud Arco Vara AS-i ja advokaadibüroo Luiga, Mody, Hääl, Borenus (praegune ärinimi Borenus) pearaamatupidajana ning Reval Rent OÜ ja Hüvitusfondi raamatupidajana. Peale selle on Hein juhatuse liige äriühingutes EfTEN Kinnisvarateenuste OÜ, OÜ Kakssada Kakskümmend Volti ja Astrum OÜ ning nõukogu liige Balti Kinnisvaraportfell AS-is, Astlanda Hotelli AS-is ja Magistral Kaubanduskeskuse OÜs. Varem on ta olnud AS-i Finest Palace ja Balotel AS-i nõukogu liige.

Tauno Tats. Tauno Tats on nõukogu esindaja auditikomitees. Tema kokkuvõttev elulookirjeldus on esitatud nõukogu käsitlevas jaotises.

9.6. Töötasukomitee

Roll ja ülesanded. Töötasukomitee on nõukogu moodustatud ühingujuhtimisorgan. See moodustati eesmärgiga hinnata tasustamispõhimõtete rakendamist Grupis, töötada välja juhatuse liikmete tasustamise strateegia ning teha järelevalvet riskijuhtimist ja kapitali adekvaatsust käsitlevate kohaldatavate õigusnormide järgimise üle.

Töötasukomitee liikmed. Kooskõlas töötasukomitee kodukorraga, mille nõukogu kiitis heaks 21. mail 2014, koosneb töötasukomitee vähemalt kolmest LHV Panga nõukogu liikmest. Need kolm liiget nimetab nõukogu ise. Praegu on töötasukomitee liikmed Erkki Raasuke (töötasukomitee esimees), Rain Lõhmus ja Andres Viisemann. Nende isikute kokkuvõttev elulookirjeldus on esitatud juhatust ja nõukogu käsitlevates jaotistes.

9.7. Riski ja kapitali komitee

Roll ja ülesanded. Riski ja kapitali komitee on nõukogu moodustatud ühingujuhtimisorgan. Riski ja kapitali komitee moodustati, et hinnata Grupi võetud riske ja jälgida riskijuhtimise poliitika rakendamist Grupi ühingutes.

Riski ja kapitali komitee liikmed. Kooskõlas riski ja kapitali komitee kodukorraga, mille nõukogu kiitis heaks 16. detsembril 2015, koosneb riski ja kapitali komitee vähemalt kolmest LHV Grupi nõukogu liikmest. Need kolm liiget nimetab ametisse nõukogu ise. Praegu on riski ja kapitali komitee liikmed Rain Lõhmus (riski ja kapitali komitee esimees), Tiina Mõis ja Andres Viisemann. Nende isikute kokkuvõttev elulookirjeldus on esitatud juhatust ja nõukogu käsitlevates jaotistes.

9.8. Töötasu ja hüvitised

31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta jooksul maksti Grupi ühingute juht- ja järelevalveorganite liikmetele töötasu ja hüvitisi kogusummas 1 233 000 eurot (koos kõikide maksudega). Rahaliste tasude ja hüvitiste maksmise kõrval on mitmele juhtliikmele tegevjuhtkonna ja võtmetöötajate aktsiaoptsiooniprogrammi (mida kirjeldatakse üksikasjalikumalt jaotises „Juhtkonna ja võtmetöötajate aktsiaoptsiooniprogramm“) raames antud aktsiaoptsioone. Seltsi nõukogu ja juhatuse liikmetel, välja arvatud Seltsi juhatuse liikmel Erkki Raasukesel, ei ole töösuhte lõppemise korral õigust saada hüvitist. Seltsi ja Erkki Raasukese vahel sõlmitud juhatuse liikme lepingu kohaselt on Erkki Raasukesel õigus saada töösuhte lõppemisel hüvitist summas, mis vastab kahe kuu tasule ja mis makstakse talle Seltsi juhatuse liikmena osutatud teenuste eest, tingimusel et ta on otsustanud Seltsi juhatusest tagasi astuda seoses sellega, et Seltsi nõukogu on muutnud talle makstavat tasu. Selts on otsustanud Grupi ühingute juht- ja järelevalveorganite liikmetele töötasuna, hüvitistena ja töösuhte lõpetamise hüvitistena makstud individuaalseid summasid mitte avalikustada, pidades silmas vajadust kaitsta asjaomaste isikute eraelu puutumatust ja isikuõigusi.

9.9. Aktsiate omanine

31. detsembri 2015. aasta seisuga kuulus 56,2% kõikidest aktsiatest, st ühtekokku 13 132 501 Aktsiat, Grupi ühingute juhtorganite liikmetele või seotud isikutele. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga juhatuse ja nõukogu liikmete ja teiste juhtivtöötajate otseses või kaudses omanduses olevad Aktsiad ja optsioonid (optsioone kirjeldatakse üksikasjalikumalt jaotises „Juhtkonna ja võtmetöötajate aktsiaoptsiooniprogramm“) on toodud järgmises tabelis.

Nimi	Aktsiate arv	Opsioonide arv
Erkki Raasuke	80 000	87 574
Rain Lõhmus	6 536 287	0
Raivo Hein	526 651	0
Heldur Meerits	931 978	0
Tiina Mõis	995 000	0
Tauno Tats	1 418 000	0
Sten Tamkivi	1266	0
Andres Viisemann	2 472 822	73 821
Jüri Heero	40 000	47 516

Kalev Karus	0	0
Erki Kilu	40 000	119 313
Andres Kitter	7595	26 509
Joel Kukemelk	12 000	14 549
Relika Mell	0	0
Indrek Nuume	10 000	75 397
Mihkel Oja	10 000	66 512
Meelis Paakspuu	0	3927
Martti Singi	50 902	45 552

9.10. Huvide konfliktid ja muud kinnitused

Juhtkonna teada ei esine tegelikke ega võimalikke huvide konflikte Seltsi juhatuse ja nõukogu liikmete või mõne Gruppi kuuluva äriühingu juhatuse ja nõukogu liikmete kohustuste ja nende liikmete eraviisiliste huvide või muude kohustuste vahel.

Juhtkonna teada ei ole ühtegi juhatuse ega nõukogu liiget või muud juhtivtöötajat, keda on nimetatud jaotises „Muud juhtivtöötajad“, kunagi kuriteos süüdi mõistetud; samuti ei ole ükski nimetatud isik olnud niisuguse juriidilise isiku juhtorgani liige, mille suhtes on algatatud pankroti- või likvideerimismenetlus, asjaomase menetluse algatamise ajal. Üheltki käesolevas jaotises nimetatud isikult ei ole pädeva kohtu poolt kunagi ära võetud õigust tegutseda haldus-, järelevalve- või juhtorgani liikmena või juhtida juriidilise isiku tegevust. LHV Panga juhatuse ja nõukogu liikmete sobivust (sobivuse ja nõuetekohasuse hindamine) hindab Finantsinspeksioon, kes teeb järelevalvet LHV Panga äritegevuse üle.

9.11. Ühingujuhtimist käsitlev avaldus

Selts järgib Eesti Vabariigi ühingujuhtimisraamistikku. Peale kohaldatavatele õigusnormidele vastavuse tagamise teeb Selts jõupingutusi selle nimel, et Grupi ühingutes järgitaks läbipaistva haldustegevuse tagamiseks ja huvide konfliktide vältimiseks kõige rangemaid ühingujuhtimisnorme. Sel otstarbel on Grupi ühinguud kõikide ühingujuhtimises osalevate organite jaoks vastu võtnud töökorraeeskirjad, milles täpsustatakse asjaomaste liikmete suhtes kehtivad eeskirjad, nõuded ja piirangud ning nende vastutusalad kooskõlas kohaldatava õiguse ja põhikirjaga. Selts järgib Finantsinspeksiooni vastuvõetud juhises „Hea Ühingujuhtimise Tava“ sätestatud põhimõtteid hea ühingujuhtimise kohta, kusjuures selle dokumendi kohased aruanded avaldatakse koos Seltsi aastaaruannetega. Hea ühingujuhtimise tava on äriühingutele siduv põhimõttel „järgi või selgita“ ning seetõttu on nõudeid, mida Selts praegu täies ulatuses ei järgi, kirjeldatud uusimas hea ühingujuhtimise tava aruandes, mis tehti kättesaadavaks Grupi auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aruandega 31. detsembril 2015 lõppenud aasta kohta.

9.12. Välisaudiitorid

Põhikirja kohaselt kuulub välisaudiitorite määramine aktsionäride üldkoosoleku pädevusalasse, ent kandidaatide valiku ja aktsionäride üldkoosolekule vastava ettepaneku tegemise eest vastutab auditikomitee. 29. aprillil 2015 toimunud aktsionäride üldkoosolekul määrati Grupi välisaudiitoriks

kolmeks järjestikuseks aastaks (2015–2017) AS PricewaterhouseCoopers (mille registreeritud aadress on Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn, Eesti). AS PricewaterhouseCoopers on Eesti Audiitorkogu liige.

AS PricewaterhouseCoopers on auditeerinud ka Grupi raamatupidamise aastaaruanded (sh Grupi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded 31. detsembril 2013 ja 31. detsembril 2014 lõppenud majandusaastate kohta).

10. PEAMISED TEGEVUSVALDKONNAD JA PÕHITURUD

10.1. Grupi ajalugu ja areng

1999. aastal alguse saanud ettevõtmisest on tänaseks välja kasvanud kohalikul (Eesti) kapitalil põhinev äriühingute kontsern, mille põhitegevuseks on finantsteenuste osutamine.

Seltsi asutasid üheksa füüsilist ja neli juriidilist isikut, sh Rain Lõhmus ja Andres Viisemann, kes panustavad Grupi tegevuse juhtimisse ja edasisse arengusse tänase päevani. 2006. aastal jagunes Selts nii, et Seltsi varad ja osalused jaotati kolme äriühingu – Seltsi, AS-i LHV Holdings ja AS-i LHV Professional Services – vahel. Jagunemise tulemusel jäi Selts kahe praeguse põhiaktsionäri – Rain Lõhmuse ja Andres Viisemanni – omandusse. Jagunemise käigus lõppes Seltsi teiste endiste aktsionäride osalus Seltsis ning nad omandasid selle asemel osalused AS-is LHV Holdings ja AS-is LHV Professional Services. Pärast jagunemist moodustasid valdava osa Seltsi varadest osalused investeerimisühingus LHV, millest on praeguseks saanud LHV Pank, ja varahaldusühingus LHV Varahaldus.

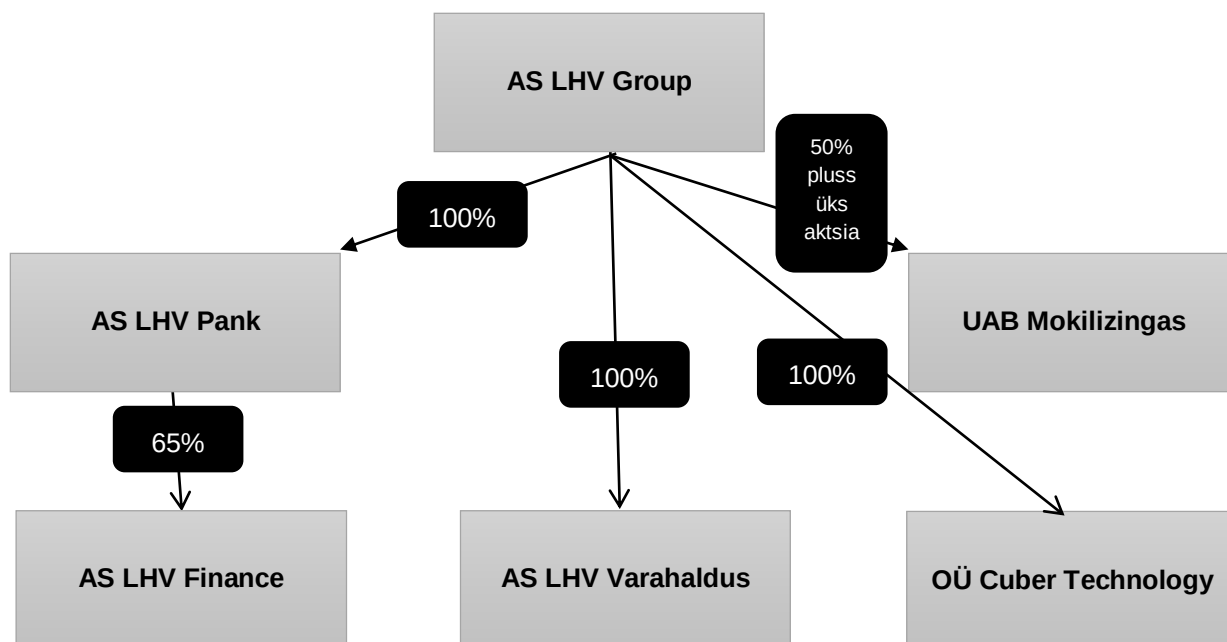
Seltsi ja Grupi arengu olulisemad verstapostid on kokkuvõtvalt toodud järgmises tabelis.

Aasta	Arenguetaapi kirjeldus
1999	Asutatakse investeerimisühing LHV Pank, mille põhitegevus on väärtpaberivahendus- ja portfelliholdusteenuste pakkumine; asutatakse LHV Varahaldus
2002	LHV Varahaldus teeb algust pensionifondide juhtimisega
2005	Asutatakse Selts
2009	LHV Pank saab krediitiasutuse tegevusloa ning alustab hoiuste vastuvõtmist ja laenude andmist
2010	LHV Pank alustab makseteenuste pakkumist
2011	LHV Pank alustab maksekaartide väljastamist
2013	Asutatakse LHV Finance ja alustatakse järelmaksu pakkumist; soetatakse Mokilizingas
2014	LHV Pank käivitab kaardimaksete vastuvõtmise teenuse
2015	Selts läheb börsile, noteerides oma allutatud võlakirjad Nasdaq Tallinna Börsil; LHV Pangast saab SEPA maksevõrgustiku otsene liige; käivitatakse sularahaautomaatide võrgustik

10.2. Grupi struktuur ja äriühingud

Grupi struktuur

Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Grupi struktuur järgmine⁵:

Grupi ühingud

AS LHV Group. AS LHV Group (Selts) tegutseb Grupi valdusühinguna ning tema iseseisev äritegevus on piiratud. Selts tegeleb investorsuhete juhtimise ning Grupi ühingutele vajaliku kapitali tagamisega.

AS LHV Pank. AS LHV Pank on Eesti tegevusloa alusel tegutsev äri- ja jaeklientidele pangateenuseid pakkuv krediitiasutus. Panga klienditeeninduskeskused asuvad Tallinnas, Tartus ja Vilniuses. Kuni 31. märtsini 2016 tegutses pank ka registreeritud filiaalina Lätis, kuid sealne tegevus piirdus vaid investeerimisteenustega ja äritegevuse maht oli väike (filiaal teenindas ligikaudu 500 jaeklienti). Panga Läti filiaal lõpetas tegevuse 31. märtsil 2016.

Pangal on üle 200 töötaja. Kokku 80 000 kliendist moodustavad erakliendid 80% ja ärikliendid 20%.

2015. aasta 31. detsembriks ulatus LHV Panga konsolideerimisgrupi (sh LHV Finance) laenuportfelli kogumaht 405 miljoni euron ning hoiuste kogumaht 629 miljoni euron. Suurima osa laenuportfelli kogumahu moodustavad kinnisvaralaenud. Kinnisvarasektor on ajalooliselt olnud Eesti pankade poolt enim finantseeritud sektor. 31. detsembri 2015. aasta seisuga moodustasid kinnisvarasektorile antud laenud 26% LHV Panga äri-laenude kogumahu. Kinnisvarasektorile järgnevad finants- ja kindlustustegevusega tegelevad ettevõtted (20% ettevõtete laenuportfelist) ning töötlev tööstus (9%

⁵ Seltsil on 100% osalus Eesti kapitalil põhinevas osaühingus Cuber Technology (registrikood: 12794962, juriidiline aadress: Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti). Äriühing asutati 4. veebruaril 2015 ning tema tegevus ei mõjuta Seltsi ja Grupi kohustusi ega tulemusi.

ettevõtete laenuportfelli). Põllumajandus, mida geopoliitilise olukorra tõttu eriti hoolsalt jälgitakse, moodustab portfelli vaid 2%.

AS LHV Varahaldus. AS LHV Varahaldus on Eesti tegevusloa alusel tegutsev fondivalitseja. Hetkel on LHV Varahaldus seitsme investeerimisfondi – viie kohustusliku pensionifondi (LHV Pensionifond XS, LHV Pensionifond S, LHV Pensionifond M, LHV Pensionifond L ja LHV Pensionifond XL), ühe vabatahtliku pensionifondi (LHV Täiendav Pensionifond) ning ühe vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud äriühingu (LHV Maailma Aktsiad) valitseja. LHV Varahaldus pakub ka investeerimisalaseid nõustamisteenuseid SEF-LHV Pärsia Lahe Fondile, millega liideti 2015. aasta aprillis LHV Varahalduse juhitud LHV Pärsia Lahe Fond.

29. jaanuaril 2016 sõlmis AS LHV Varahaldus Danske Bank A/Si ja Danske Bank A/S Eesti filiaaliga aktsiaostulepingu, mille kohaselt LHV Varahaldus nõustus ostma 100% Danske Capital AS-i aktsiatest. Tehing viiakse lõpule pärast seda, kui selle on heaks kiitnud Finantsinspektsioon ja Konkurentsiamet. Eelduste kohaselt tehakse tehing, mille tulemusel omandatakse 100% Danske Capital AS-i aktsiatest, 2016. aasta esimesel poolaastal. Aktsiate ostuhind fikseeritakse tehingu lõpuleviimise hetkel. Praegu on Danske Capital AS-il tegevusluba kolme kohustusliku ja kahe vabatahtliku pensionifondi valitsemiseks. Danske Capital AS-i hallatavate varade kogumaht on ligikaudu 235,8 miljonit eurot ja Danske kohustuslikel pensionifondidel on üle 43 000 klienti.

LHV Varahaldusel on 26 töötajat. 31. detsembril 2015 ulatus LHV Varahalduse hallatavate varade kogumaht 570 miljoni euroni. Seega on LHV Varahaldusel hallatavate varade kogumahu poolest suuruselt teine turuosa (21,0%) ja klientide arvu poolest suuruselt kolmas turuosa (19,8%) Eestis. Kohustuslikel pensionifondidel on üle 130 000 klienti. Selle järgi on LHV Varahaldus klientide koguarvu poolest suuruselt kolmas kohustuslike pensionifondide valitseja Eestis.

AS LHV Finance. LHV Finance on LHV Panga Tütarühing ning Eesti turul järelmaksuteenust pakkuv Eesti finantseerimisasutus. LHV Finance asutati 2013. aastal ühisetevõtte Toveko Invest OÜga. 31. detsembri 2015. aasta seisuga ulatus järelmaksuteenuse kogumaht 25 miljoni euroni ning ühingul oli üle 40 000 kehtiva järelmaksulepingu.

UAB Mokilizingas. Mokilizingas on Seltsi Tütarühing ning Leedu turul järelmaksu ja tarbimislaenu pakkuv finantseerimisasutus. Selts soetas kontrolliva osaluse Mokilizingases 2013. aastal. Hetkel tegutseb Mokilizingas Seltsi ja KÜB RAZFINi ühisetevõtte. 31. detsembri 2015. aasta seisuga ulatus Mokilizingase laenuportfelli kogumaht 40 miljoni euroni ning ühingul oli enam kui 96 000 klienti.

OÜ Cuber Technology. Cuber Technology on idufirma, mille eesmärk on uuendada finantsteenuseid, kasutades blokiahela (*blockchain*) tehnoloogiat. 2015. aastal oli äriühingu tegevus väga piiratud ja seetõttu ei ole Cuber Technology Grupi seisukohast oluline Tütarühing.

10.3. Ärisegmendid

Sissejuhatavad märkused. Grupi ärisegmente ja nende finantstulemusi on kirjeldatud üksikasjalikult raamatupidamise aastaaruande lisas 5.

Pangandus. Grupi peamiseks tegevusvaldkonnaks on pangateenused. Pangateenuste valdkond on omakorda jagatud jaepanganduseks, privaatpanganduseks ja ettevõtete panganduseks. Pangateenuste valdkonna tegevust viib ellu LHV Pank. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga pakub LHV Pank kõiki klassikalisi pangateenuseid, sealhulgas maksete arveldamise teenust, pangakaartide väljastamise ja soetamise teenust, hoiustamise teenust, finantsteenuseid (laen, liising, krediidi limit, arvelduskrediit, garantii), väärtpaberivahendusteenust ja investeerimisteenust.

Varahaldus. Mahu poolest teiseks suuremaks tegevusvaldkonnaks on varahaldus. Varahaldusteenuseid osutab LHV Varahaldus. Varahaldusteenuste sisuks on fondivalitsemine.

Järelmaksuteenus ja tarbimislaenud Leedus. Leedus pakub järelmaksuteenust ja tarbimislaene Mokilizingas.

Järelmaksuteenus ja tarbimislaenud Eestis. Eesti järelmaksu- ja tarbimislaenuteenust pakub LHV Finance.

Vara valitsemine. Treasury on Grupi üksus, mis vastutab nõuete ja kohustuste haldamise eest. Samuti on Treasury Grupi sisemine kauplemisüksus, mis teeb tehinguid kõigi standardsete varahaldustoodetega, nagu välisvaluuta, välisvaluuta tuletisinstrumendid ja kapitaliturutooded, näiteks võlakirjad. Grupi vara valitsemise tehinguid teeb LHV Pank.

Tulud peamiste turgude kaupa. Üksikasjalik tulude jaotus turgude (ärisegmendid ja geograafilised turud) kaupa, kus Grupi ühingud tegutsevad, on esitatud raamatupidamise aastaaruande lisas 5.

10.4. Geograafilised turud

Sissejuhatavad märkused. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga tegutseb Grupp kahel geograafilisel turul: Eestis ja Leedus. Eestis tegeleb Grupp jae-, privaat- ja ettevõtete panganduse, varahalduse, järelmaksu ja tarbimislaenu teenuste ning vara valitsemisega. Leedus tegutseb Grupp ühisettevõtte Mokilizingas kaudu, mis pakub järelmaksu ja tarbimislaenude andmisega seotud teenuseid. Peale eespool nimetatud geograafiliste turgude ja ärisegmentide tegeleb LHV Pank jaekliendimaaklerlusega seotud piiriüleste teenuste pakkumisega.

Eesti pangandusturg⁶. Eestis on ühtekokku üheksa tegevusloaga krediidasutust ning siinsel pangandusturul tegutseb veel seitse välismaiste krediidasutuste filiaali. Eesti pangandusturg on äärmiselt konsolideerunud ning turgu valitsevad Põhjamaade panganduskontsernidesse (Swedbank AS, AS SEB Pank, Nordea Bank AS-i Eesti filiaal ja Danske Bank A/S-i Eesti filiaal) kuuluvad krediidasutused. Kaks peamist alust, millest pangandusturu hindamisel lähtutakse, on laenuportfellide kogumaht ja hoiuste kogumaht. Eestis kuulub neljale suurimale panganduskontsernile kombineerituna 89% laenuurust ning 88% hoiuste turust. 2015. aasta esimese poolaasta lõpu seisuga oli Eesti turul tegutsevate krediidasutuste laenuportfellide kogumaht 15,488 miljardit eurot. Eesti turul tegutsevate krediidasutuste laenuportfellide kogumahu moodustasid laenud eraisikutele 7,173 miljardit eurot, laenud äriühingutele 6,630 miljardit eurot, laenud finantseerimisasutustele 1,225 miljardit eurot ning laenud valitsusele ja avalikule sektorile 460 miljonit eurot. Laenuportfellide kogumaht saavutas Eesti pangandusturul rekordtaseme 2008. aastal, moodustades 16,640 miljardit eurot⁷. Pärast ülemaailmset finantskriisi ja majanduslangust aastatel 2008–2009 hakkasid laenumahud kahanema, kuid alates 2012. aastast võib täheldada märke teatavast kasvust. 2015. aasta esimese poolaasta lõpu seisuga oli Eesti turul tegutsevate krediidasutuste hoiuste kogumaht 15,635 miljardit eurot, kusjuures eraisikute hoiused moodustasid sellest 6,243 miljardit eurot, äriühingute hoiused 6,833 miljardit eurot, finantseerimisasutuste hoiused 1,416 miljardit eurot ning valitsuse ja avaliku sektori hoiused 1,143 miljardit eurot. Viimase 15 aasta jooksul on hoiuste kogumaht aasta-aastalt kasvanud, mis on Eesti pangandusturul tegutsevatele krediidasutustele taganud ülimalt stabiilse rahastamisallika.

⁶ Faktid ja andmed põhinevad Finantsinspeksiooni koostatud turustatistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.fi.ee/public/201506_Estonian_financial_services_marekt_2015_06_inglis.pdf ja <http://www.fi.ee/index.php?id=593>.

⁷ Faktid ja andmed põhinevad Finantsinspeksiooni koostatud turustatistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.fi.ee/failid/turg_seisuga_2008_12.pdf.

Eesti varahaldusturg⁸. Eesti varahaldusturg on võrdlemisi noor ja kasvab kiires tempos. Kasvumootoriks on kohustuslikud pensionifondid, mille puhul on ühtlasi tegemist Eesti varahaldusturu kõige suurema ärisegmendiga. 2015. aasta esimese kuue kuu jooksul kasvas kohustuslike pensionifondide varade kogumaht ühtekokku 11%. Eesti seaduste kohaselt peab fondivalitsejatel olema Finantsinspektsiooni väljastatud tegevusluba. Praeguse seisuga tegutseb Eestis kokku 17 kohalikku tegevusloaga fondivalitsejat ning peale selle pakub 58 turuosalist fondihaldusteenuseid piiriüleselt. Varahaldusturu toimimist hinnatakse tavaliselt asjaomasel turul tegutsevate fondide hallatavate varade koguväärtuse alusel. 2015. aasta esimese poolaasta lõpu seisuga moodustas Eestis investeerimisfondide varade koguväärtus 3,184 miljardit eurot, millest 2,451 miljardit eurot hallatakse kohustuslikes pensionifondides, 319 miljonit eurot aktsiafondides, 191 miljonit eurot kinnisvarafondides, 128 miljonit eurot vabatahtlikes pensionifondides, 65 miljonit eurot võlakohustuste fondides ning 30 miljonit eurot riskikapitalifondides. Suurimad Eesti varahaldusturul tegutsevad osalised on Swedbank Investeerimisfondid AS, kelle turuosa on 40%, AS SEB Varahaldus, kelle turuosa on 19%, LHV Varahaldus, kelle turuosa on 16%, ning Danske Capital AS, kelle turuosa on 7%. Kohustuslikke pensionifonde haldavad Eestis ühtekokku viis tegevusloaga fondivalitsejat ning 2015. aasta esimese poolaasta lõpu seisuga jaotusid nende vastavad turuosad järgmiselt: Swedbank Investeerimisfondid AS-i turuosa oli 41%, AS-i SEB Varahaldus turuosa oli 21%, LHV Varahalduse turuosa oli 20%, Danske Capital AS-i turuosa moodustas 9% ja Nordea Pensions Estonia AS-i turuosa 9%. Pidades silmas, et kohalik väärtpaperiturg on väike ja vähelikviidne, on investeerimisfondid ja pensionifondid senini investeerinud peamiselt välisvaradesse ning 2015. aasta veebruari seisuga moodustasid enam kui kolmveerandi investeerimisfondide koguvaradest välismaal registreeritud väärtpaperid. Välisvarade osa fondide varades ei ole viimase kolme aasta jooksul oluliselt muutunud. Enamik välisvarasid on muudes Euroopa riikides registreeritud väärtpaperid, mis moodustasid 2015. aasta augusti lõpu seisuga 62% kogumahust.

Eesti väärtpaperiturg⁹. Eesti väärtpaperituru maht ja kauplemissiivsus on suhteliselt väike. Kõikide Eesti reguleeritud turul noteeritud ja kauplemisele võetud võlakirjade ja omakapitaliinstrumentide kogukapitalisatsioon oli 2015. aasta lõpu seisuga 1,914 miljardit eurot, mis moodustas 9% Eesti 2015. aasta SKPst. 2015. aasta lõpu seisuga oli kohaliku omakapitaliinstrumentide (aktsia)turuga kogukapitalisatsioon 1,882 miljardit eurot, see tähendab pisut rohkem kui 2014. aastal. Emitente oli 15 ning aktsiate järelturu tehinguid 49 107. Kaubeldud aktsiate koguväärtus oli 148 miljonit eurot. Nasdaq Tallinn Börsil noteeritud ja kauplemisele võetud aktsiate hinnakõikumiste puhul võis 2015. aastal täheldada märkimisväärset tõusutrendi (koguarvestuses tõusid hinnad 19,1%). Kohalik võlakirjaturg on viimastel aastatel olnud üsna passiivne, ent pärast mitut aastat anti 2015. aastal kauplemissilma kahele uuele võlakirjale. 2015. aasta lõpu seisuga oli kohaliku võlakirjaturu kogukapitalisatsioon 33 miljonit eurot, noteeritud võlakirju oli kaks ja kaubeldud võlakirjade kogumaht 0,1 miljonit eurot.

Eesti tarbimisläenuiturg¹⁰. Tegevusloaga krediidasutuste kõrval pakub tarbimisläene Eesti turul mitu teist turuosalist, kelle suhtes ei toimu nii ulatuslikku finantsjärelevalvet kui tegevusloaga krediidasutuste

⁸ Faktid ja andmed põhinevad Finantsinspektsiooni koostatud turustatistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.fi.ee/public/201506_Estonian_financial_services_marekt_2015_06_inglis.pdf ja <http://www.fi.ee/index.php?id=593>, ning Eesti Panga statistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.eestipank.ee/sites/eestipank.ee/files/publication/ep_fsy_2015_2_eng_a.pdf ja http://www.eestipank.ee/sites/eestipank.ee/files/publication/en/FinancialStabilityReview/2015/ep_fsy_2015_1_eng.pdf.pdf.

⁹ Faktid ja andmed põhinevad Nasdaq Tallinn Börsi statistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.nasdaqbaltic.com/market/?pg=bulletins&bb_id=280, ja Eesti Panga statistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.eestipank.ee/sites/eestipank.ee/files/publication/ep_fsy_2015_2_eng_a.pdf.

¹⁰ Faktid ja andmed põhinevad Eesti tarbimisläenuituru analüüsil ja sellekohastel ettepanekutel, mis on kättesaadavad aadressil https://www.mkm.ee/sites/default/files/kiirulanuturg_analüüs_ja_ettepanekud.pdf.

suhtes. See on ka peamine põhjus, miks on keeruline välja selgitada Eesti tarbimislaenu turu täpset suurust ja laenumahtusid. 2013. aasta lõpus hindas Eesti Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Eesti tarbimislaenu turu kogusuuruseks umbkaudu 709 miljonit eurot, millest 591 miljonit eurot langeb tegevusloaga krediidiasutuste arvele ning ülejäänud 118 miljonit eurot teiste turuosaliste arvele. Kui tegevusloaga krediidiasutuste antud tarbimislaenude maht on viimaste aastate jooksul püsinud samal tasemel, siis teiste laenuandjate laenumahud on igal aastal suurenenud lausa 20–30% ulatuses. Kohalikul turul tegutseb enam kui 100 krediidandjat ja -vahendajat, ent ligikaudu 50% tegevusloata krediidiasutustele omistatavast laenujäägist langeb kuue suurima turuosalise arvele. Eesti tarbimislaenu turul on käimas olulised reformid, mis peaks parandama turu korraldust ja tugevdama tarbijakaitset. Sellega seoses võttis Riigikogu 2015. aasta veebruaris vastu Eesti krediidandjate ja -vahendajate seaduse. Kõnealuse seadusega sätestati ulatuslikud piirangud varem tegevusloata tegutsevate krediidandjate ja -vahendajate toimingutele. Mis ehk kõige olulisem – krediidivahendajatel peab olema Finantsinspektsiooni väljastatud tegevusluba, mis on nõutav alates 21. märtsist 2016. Sama sätet hakatakse kohaldama ka Eesti turul tegutsevate välismaiste krediidivahendajate suhtes. Hinnangute kohaselt vähendavad eespool kirjeldatud reformid turul tegutsevate krediidivahendajate arvu, mis omakorda tähendab paremat turupositsiooni tegevusloaga krediidiasutustele. 2016. aasta 17. märtsi seisuga oli nõutud loa saanud ainult 21 krediidandjat ja -vahendajat¹¹.

Läti väärtpaberitur¹². Läti väärtpaberitur maht ja kauplemissaktiivsus on suhteliselt tagasihoidlik. Läti reguleeritud turul noteeritud ja kauplemisele võetud võlakirjade ja omakapitaliinstrumentide kogukapitalisatsioon oli 2015. aasta lõpu seisuga 3,369 miljardit eurot. 2015. aasta jooksul tõusis indeks OMX Riga märkimisväärselt – 45,7%. Kohalikul reguleeritud turul domineerivad suures osas võlakirjad. Nasdaq Riia Börsil noteeritud ja kauplemisele võetud äriühingute võlakirjade koguväärtus oli 2015. aasta lõpu seisuga 2,096 miljardit eurot, mis hõlmas kokku 54 noteeritud võlakirja. Noteeritud võlakirjadega kauplemise aktiivsus on aga sellegipoolest võrdlemisi tagasihoidlik – võlakirjaturu kauplemismaht oli 2015. aastal kokku 131 miljonit eurot. 2015. aasta lõpu seisuga oli kohalike noteeritud omakapitaliinstrumentide (aktsiate) kogukapitalisatsioon 1,272 miljardit eurot. Noteeritud aktsiaid oli 26 ja kauplemismaht kokku 22 miljonit eurot.

Leedu väärtpaberitur¹³. Leedu reguleeritud turul noteeritud ja kauplemisele võetud võlakirjade ja omakapitaliinstrumentide kogukapitalisatsioon oli 2015. aasta lõpu seisuga 6,182 miljardit eurot. 2015. aasta lõpu seisuga oli kohalike noteeritud omakapitaliinstrumentide (aktsiate) kogukapitalisatsioon 3,379 miljardit eurot. Kokku oli 31 noteeritud aktsiat. Omakapitaliinstrumentidega kauplemise aastane kogukäive oli 74 miljonit eurot. 2015. aasta jooksul tõusis indeks OMX Vilnius 7,4%. Balti riikide omakapitaliinstrumentide (aktsiate) koondetabelit juhib turukapitalisatsiooni suhtes võrrelduna Leedu äriühing ning neli kümnest noteeritud ja kauplemisele võetud suurimast äriühingust Balti omakapitaliinstrumentide (aktsiate) edetabelis on Leedust. 2015. aasta lõpu seisuga oli Leedu noteeritud võlakirjade turu kogukapitalisatsioon 2,803 miljardit eurot ning Nasdaq Vilnius Börsil oli noteeritud ja kauplemisele võetud ühtekokku 23 võlakirja. Sellegipoolest oli aastane kauplemiskäive tagasihoidlik, moodustades 74 miljonit eurot.

¹¹ Andmed Eesti Finantsinspektsiooni veebisaidilt aadressil <http://www.fi.ee/index.php?id=18372> ja <http://www.fi.ee/index.php?id=18382>.

¹² Faktid ja andmed põhinevad Nasdaq Riia Börsi statistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.nasdaqbaltic.com/market/?pg=bulletins&bb_id=280.

¹³ Faktid ja andmed põhinevad Nasdaq Vilniuse Börsi statistikal, mis on kättesaadav aadressil http://www.nasdaqbaltic.com/market/?pg=bulletins&bb_id=280.

Leedu tarbimislaenuturg¹⁴. 31. detsembri 2014. aasta seisuga koosnes Leedus tegutsevate tarbimislaenuandjate avalik nimekiri 60 äriühingust (v.a krediidasutused), kellele Leedu Pank on väljastanud loa tarbimislaenu andmiseks. Nende äriühingute antud tarbimislaenu kogumaht oli 2014. aasta lõpu seisuga 784 000 eurot, see tähendab 9% suurem kui 2013. aastal. Tarbijatele antud krediidiiliniide maht oli 31. detsembri 2014. aasta seisuga 339 miljonit eurot. 2013. aastaga võrreldes suurenes krediidiportfell umbes 17%. 2014. aasta lõpu seisuga moodustasid kõige suurema osa tarbimislaenu andjatelt füüsilistele isikutele antud laenudest tarbimislaenu summas üle 1000 liti (umbes 290 eurot), mille kogusumma oli ligikaudu 162 miljonit eurot. Suuruselt järgmine kategooria oli seotud tarbimislaenulepingud, mis moodustasid kokku umbes 144 miljonit eurot, see tähendab 11% rohkem kui 2013. aastal. Väikeste tarbimislaenude jääk oli 2014. aasta lõpu seisuga umbes 31 miljonit eurot ning varasemaga võrreldes see peaaegu ei muutunudki. Tarbimislaenu turu olulist kasvu ajendas üha suuremate laenu andmise trend. Tarbimislaenuandjate 2014. aastal väljastatud laenu koguarv vähenes võrreldes 2013. aastaga umbes 2% (tasemele 1,14 miljardit), kuid sellel ajavahemikul väljastatud laenu kogumaht seevastu suurenes umbes 8%, moodustades ligikaudu 358 miljonit eurot – see on peamiselt tingitud üle 1000-litiste (umbes 290 eurot) tarbimislaenu osakaalu suurenemisest. Väikeste tarbimislaenu turg aga kahanes samal ajal. 2014. aastal andsid laenuandjad laenuvõtjatele umbes 706 000 väikest tarbimislaenu (umbes 9% võrra vähem kui 2013. aastal) summas ligikaudu 78 miljonit eurot, see tähendab 10% võrra vähem kui 2013. aastal. 2013. aasta lõpu tasemega võrreldes suurenes viiviseseisundite (makseviivitus enam kui 60 järjestikust päeva) arv 8%, moodustades aasta lõpus umbes 180 000 eurot, kusjuures võlgnevuste kogusumma (koos viiviste, trahvide ja muude lepingu alusel makstavate summadega) oli 31. detsembri 2014. aasta seisuga suurenenud umbes 9% (tasemele ligikaudu 91 miljonit eurot).

10.5. Konkurentsiseisund ja konkurentsieelised

Konkurentsiseisundi hinnang. Grupi ühingud jälgivad ja analüüsivad oma konkurentsiseisundit ning konkurentsiolekorda muutumist turgudel, kus Grupi ühingud tegutsevad, avalikult kättesaadavate andmete ja statistika põhjal, näiteks turuanalüüside ja statistika põhjal, mille on koostanud asjaomane finantsinspeksioon või riigi keskpank geograafilisel turul, kus Grupi ühingud tegutsevad. Kõik Prospektis esitatud seisukohad Grupi ühingute konkurentsiseisundi kohta põhinevad eespool nimetatud infol, mis on avalikult kättesaadav.

Konkurentsieelised. Juhatuse hinnangul on Grupi ühingutel järgmised konkurentsieelised:

- (i) lihtsad ja läbipaistvad tooted ja teenused – Grupi sihtgrupiks on aktiivsed, iseseisvad ja ettevõtlikud kliendid. Seetõttu on Grupi ühingud püüdnud pakkuda oma sihtgrupile võimalikult lihtsaid, läbipaistvaid ja kergesti kättesaadavaid tooteid ja teenused, mis vastavad klientide vajadustele;
- (ii) moodne kommunikatsioonisüsteem – Grupp on teinud märkimisväärsed investeeringuid moodsate kommunikatsioonivõimaluste arendamiseks, näiteks multifunktsionaalne interneti- ja mobiilpangandussüsteem. Lisaks interneti- ja mobiilpangandussüsteemile kasutavad Grupi ühingud moodsaid kommunikatsioonivahendeid klientidega suhtlemiseks, püüdes hoida kauplemise ja tehingute läbiviimist võimalikult sujuva, kiire ja tõhusana. Hoolimata rangelt reguleeritud keskkonnast, milles Grupi ühingud tegutsevad, tehakse pidevalt tööd bürokraatia vähendamiseks igapäevases äritegevuses. Heaks näiteks on elektrooniliste dokumentide ja digitaalse allkirjastamise võimaluste laiaulatuslik kasutamine;

¹⁴ Faktid ja andmed põhinevad Leedu Panga aruandel, mis on avaldatud aadressil https://www.lb.lt/annual_report_2014.

(iii) tugevapõhjaline ja innovatiivne koostöö – Grupi ühingud otsivad aktiivselt uusi ja innovatiivseid võimalusi äritegevuse edendamiseks, eelistades kas teha koostööd tugevate partneritega, kes tunnevad kohalikku turgu ning kellel on vastav kogemus (näiteks KÜB RAZFIN, Leedu filiaali ühisettevõtte; vt lisainfot jaotises „Olulised lepingud”), või leida võimalusi töötada välja uusi innovatiivseid tooteid ja luua äriühingutevahelist sünergiat (näiteks koostöös EveryPayga välja töötatud Transferwise'i maksete teenus; Tallinna Kaubamaja AS ja Toveko Invest OÜ; vt lisainfot jaotises „Olulised lepingud”);

(iv) kohalik investorite baas ja kohaliku tasandi juhtimine – Grupp on kohaliku orientatsiooniga ning Grupi omanikeks ja juhtideks on kohalikud investorid; see annab olulise konkurentsieelise turuliidrite (Põhjamaade panganduskontsernide) ees. Nimelt võetakse kõik otsused vastu kohalikul tasandil, arvestades kohalikku konteksti ja dünaamikat. Grupp suhtleb oma peamiste klientidega vahetult; otsused võetakse vastu kiiresti ja kliendilähedaselt. Grupp on teeninduse ja klientide kaasatuse osas saanud palju positiivset ja julgustavat tagasisidet. Varahalduse valdkonnas, eelkõige aga pensionifondide juhtimisel juhindub Grupp teadlikult regionaalsetest huvidest. Suhteliselt vähekeerukal hoiuste turul on tugevat ja kiiret kasvu näidanud kaks toodet: pangahoiused ja Eesti pensionisüsteemi teise samba varad. Grupp on eesrindlikult välja töötamas lahendusi, mis võimaldaksid investeerida paljutöötavatesse kohalikesse ärialgatustes ning suunaksid kohalikul tasandil kogutud säästud tagasi kohalikku majandusse. Sel eesmärgil teeb Grupp tänasel päeval tihedat koostööd suuremate aktsia- ja muude investeerimisfondidega;

(v) kogenud ja kindlakäeline juhtkond – senise kogemuse põhjal võib öelda, et Grupi ühingutel on parem juurdepääs investeerimis- ja ettevõtlusalasele oskusteabele, kui konkurentidel. Grupp on üks suuremaid Nasdaq Balti börsi vahendajaid ja kõige suurem rahvusvaheliste turgude vahendaja Balti jaeinvestoritele. Alates krediidiastutuse tegevusloa saamisest 2009. aastal on Grupp keskendunud laenude andmisega seotud oskusteabe ja kogemuste ammutamisele ja laiendamisele. LHV Pangal on juba algusest peale olnud laenude andmiseks tugev meeskond ning pank võib nüüd turul uhkust tunda kõige pikaajalisemate ja enim kogenud ekspertide üle. Enamikul meeskonna liikmetest on rohkem kui kümneaastane laenude algatamise, väljatöötamise ja krediidiriski juhtimise kogemus. Lisaks algsele põhjalikule krediidiriski hindamisele pööratakse erilist tähelepanu laenuportfelli aktiivsele juhtimisele ja riskide pidevale jälgimisele. Pikaajaliste eesmärkide ning turust kiirema kasvu saavutamiseks peab Grupp kaasama parimatest parimad töötajad. Grupp on seni saavutanud häid tulemusi. Viimasel kümnendil on LHV Pank erinevates uuringutes korduvalt olnud kümne kõige atraktiivsema tööandja seas Eestis;

(vi) tugev aktsionäride baas – allutatud võlakirjade noteerimisega Nasdaq Tallinna Börsi Balti võlakirjade nimekirjas sai Seltsist börsiettevõtte. Pakkumise läbiviimise ning aktsiate Nasdaq Tallinna Börsi Balti põhinimekirjas noteerimise ja kauplemiseks võtmise taotlemisega soovib Selts pakkuda kõikidele huvilistele võimalust saada Seltsi aktsionäriks ning seeläbi veelgi kindlustada tugevat aktsionäride baasi;

(vii) hoiustel põhinev finantseerimine – Grupp on otsustanud finantseerida laenuandmist ning muid asjakohaseid portfelle kliendihoiuste arvelt. Jaehoiused ja VKEde hoiused on end tõestanud kõige stabiilsema, usaldusväärsema ja kulutõhusama pikaajalise finantseerimise allikana. Kuigi Grupp võib teatud ärivaldkondades otsustada aeg-ajalt kasutada eriotstarbelist finantseerimist, on eesmärgiks hoida üldine laenude ja hoiuste suhtarv alati alla 100%;

(viii) avalik tunnustus – 2011., 2012., 2013. ja 2016. aastal tunnustati LHV Panka Nasdaq Balti Börsil Aasta Liikme tiitliga. 2014. aastal pärjati LHV Panka Unistuste Tööandja tiitliga.

10.6. Investeeringud

Sissejuhatavad märkused. Grupi ühingud otsivad pidevalt võimalusi äritegevuse laiendamiseks, investeerides loomulikku kasvu ning kaaludes teiste turuosaliste ühinemisi ja omandamisi. Reeglina finantseeritakse Grupi ühingute investeeringuid omavahendite või Seltsi allutatud võlakirjade omanikelt kaasatud kapitali arvelt.

Olulised investeeringud. Grupi ühingud ei ole raamatupidamisaruannetes kajastatud viimase kolme majandusaasta jooksul teinud olulisi investeeringuid peale ettevõttes Mokilizingas 50% ja ühe osa suuruse osaluse omandamise 2013. aasta mais kokku 1,1 miljoni euro suuruse omakapitaliinvesteeringuna (täpsem teave selle omandamise kohta on esitatud jaotises „Olulised lepingud”). 29. jaanuaril 2016 sõlmis AS LHV Varahaldus Danske Bank A/Si ja Danske Bank A/Si Eesti filiaaliga aktsiaostulepingu, mille kohaselt LHV Varahaldus nõustus ostma 100% Danske Capital AS-i aktsiatest. Tehing viiakse lõpule pärast seda, kui selle on heaks kiitnud Finantsinspektsioon ja Konkurentsiamet. Eelduste kohaselt tehakse tehing, mille tulemusel omandatakse 100% Danske Capital AS-i aktsiatest, 2016. aasta esimesel poolaastal. Aktsiate ostuhind fikseeritakse tehingu lõpuleviimise hetkel. Praegu on Danske Capital AS-il tegevusluba kolme kohustusliku pensionifondi ja kahe vabatahtliku pensionifondi valitsemiseks. Danske Capital AS-i hallatavate varade kogumaht on ligikaudu 235,8 miljonit eurot ja Danske kohustuslikel pensionifondidel on üle 43 000 aktiivse kliendi.

10.7. Hiljutised sündmused

Grupi arenguväljavaadetes ei ole pärast 30. detsembrit 2015 toimunud olulisi negatiivseid muutusi. Juhatusel ei ole teada ühtegi muutust, mis avaldaks Grupi tegevusele olulist negatiivset mõju. Grupi äritehingute tegevusvaldkonda mõjutanud hiljutiste muutuste kirjeldus on esitatud jaotises „Tegevust mõjutavad tegurid ja riiklik poliitika”.

10.8. Töötajad ja töösuhted

Sissejuhatavad märkused. Grupi keskmine töötajate arv oli 2015. aastal 303 (2014. aastal 272 ja 2013. aastal 212).

Töötajad ärisegmentide kaupa. Grupi töötajate jaotus ärisegmentide kaupa oli 31. detsembri 2015. aasta seisuga järgmine.

Ärisegment	Töötajate arv
Pangandus	199
Varahaldus	26
Järelmaks ja tarbimislaenud Leedus	56
Järelmaks ja tarbimislaenud Eestis	18
Vara valitsemine	2

Töötajad geograafiliste turgude lõikes. Grupi töötajate jaotus sihtturgude lõikes oli 31. detsembri 2015. aasta seisuga järgmine:

Geograafiline turg	Töötajate arv
Eesti	243
Läti	2
Leedu	56

10.9. Intellektuaalomand

Grupi tegevus ei sõltu üldiselt patentidest, kasulikest mudelitest, tööstusdisainist või muust sarnasest intellektuaalomandist. Grupile kuulub mitu registreeritud domeeninime, nt lhv.ee, lhv.lv, lhv.lt ja lhv.eu, cuber.ee, persiangulffund.com, mokilizingas.lt jne. Grupp on ka kahe „LHV” kaubamärgi omanik. Grupi tegevus sõltub suuresti mitut liiki tarkvarast ja infotehnoloogilistest süsteemidest. Et vähendada sõltuvust kolmandatest isikutest teenusepakkujatest, on Grupp välja töötanud ja kasutab oma igapäevases tegevuses ning klientidele teenuste osutamisel mitmeid spetsiifilisi infotehnoloogilisi süsteeme ja veebipõhiseid rakendusi. Kõik need infotehnoloogilised süsteemid ja veebipõhised lahendused kuuluvad Grupi ühingutele. Lisaks eritarkvarale ja infotehnoloogilistele süsteemidele kasutavad Grupi ühinged mitut tarkvaralitsentsi, mis on aga hõlpsalt asendatavad ja ei ole Grupi tegevuse suhtes kriitilise tähtsusega. Oma tegevuse iseloomust tulenevalt ei ole ühelgi Grupi ühingul kehtestatud teadus- ja arendustegevuse poliitikat ning ükski Grupi ühing ei rahasta kolmandate isikute mis tahes teadus- ja arendustegevust.

10.10. Olulised lepingud

Sissejuhatavad märkused. Grupi ühinged ei ole väljaspool tavapärasest äritegevust sõlminud olulisi lepinguid, mis annaksid neile õigusi või paneksid kohustusi, mis mõjutaksid oluliselt Grupi ühingute võimet täita oma kohustusi või millel oleks oluline negatiivne mõju Grupi ühingute finantsseisundile või äritegevusele. Läbipaistvuse tagamiseks on käesolevas jaotises antud ülevaade koostöölepingutest, mille alusel on Grupp loonud olulisi partnerlussuhteid. Alltoodud andmete üksikasjalikkus on piiratud asjaomastes lepingutes sisalduvate konfidentsiaalsussätetega. Juhatuse hinnangul on avaldatav informatsioon siiski piisav lepingute iseloomu ja sisu edasiandmiseks.

Ühisettevõtte leping KÜB RAZFINiga. Mokilizingase ühiseks omandamiseks (mille raames omandas Selts kontrolliva osaluse, st 50% kõikidest emiteeritud ja emiteerimata aktsiatest, pluss üks aktsia) sõlmis Selts 16. mail 2013 ühisettevõtte lepingu KÜB RAZFINiga. Lepingu eesmärk oli sätestada Seltsi ja KÜB RAZFINi vahelise strateegilise koostöö põhimõtted ühisettevõtte Mokilizingas juhtimise osas. Ühisettevõtte leping hõlmab pooltevahelisi kokkuleppeid äritegevuse läbiviimise, ühingujuhtimise, tegevuse finantseerimise, dividendipoliitika, konkurentsikeelu ja äriühingu aktsiate võõrandamise piirangute kohta. Juhatuse hinnangul on ühisettevõtte lepingus sisalduvad kokkulepped kooskõlas sarnaste lepingute turutavadega ning loovad õiguskindla aluse pooltevaheliseks koostööks. Leping on heas tasakaalus, arvestades poolte osalusi Mokilizingases. Seltsi ja KÜB RAZFINi vahelise lepingu kohaselt finantseerib Mokilizingase äritegevust täielikult LHV Pank.

LHV Finance'i aktsionäride leping. 23. jaanuaril 2013 sõlmisid LHV Pank ja Toveko Invest OÜ aktsionäride lepingu, mille kohaselt leppisid pooled kokku LHV Finance'i asutamises ning LHV Finance'i aktsionäride vahelise koostöö põhimõtetes. Lisaks muudele tingimustele leppisid aktsionäride lepingu pooled kokku LHV Finance'i äritegevuse iseloomus ja sisus, strateegilistes eesmärkides, ühingujuhtimise põhimõtetes, finantseerimisallikates ja aktsiate võõrandamise piirangutes, sarnaselt teiste sama liiki tehingutega. Juhatuse hinnangul on aktsionäride lepingus sisalduvad kokkulepped kooskõlas sarnaste lepingute turutavadega ning loovad õiguskindla aluse pooltevaheliseks koostööks.

10.11. Vara

Oma tegevuse iseloomust tulenevalt ei ole Grupi ühingutel olulist materiaalist põhivara. Grupi ühingute põhivara hõlmab arvutitehnikat, kontoriseadmeid, mööblit ja kontori renoveerimise kapitaliseeritud kulusid. Puuduvad keskkonnapõhised tegurid, mis mõjutaksid negatiivselt materiaalse põhivara kasutamist Grupi ühingute poolt.

10.12. Õiguslikud vaidlused

Grupi ühingud on oma tavapärase äritegevuse raames erinevate kohtu- ja haldusmenetluste osapoolteks. Kohtumenetlustes on Grupi ühingud reeglina hageja rollis, nõudes võlgade tasumist laenuvõtjatelt ja muudelt Grupi ühingute klientidelt. Arvestades Grupi ühingute tegevusvaldkonda, võib võla sissenõudmiseks algatatavaid menetlusi käsitleda osana Grupi ühingute tavapärasest äritegevusest. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga on Grupi ühingud kõikides pooleliolevates kohtumenetlustes hageja rollis ning kõik asjaomased menetlused on seotud võlgade sissenõudmisega. Lisaks sellele tegutsevad LHV Pank ja LHV Varahaldus rangelt reguleeritud valdkonnas ning on seetõttu erinevate, peamiselt Finantsinspektsiooni poolt tavapärase järelevalvetegevuse raames läbiviidavate haldusmenetluste subjekt. Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga ei ole kohtu- või haldusmenetlustel, mille osapool on mõni Grupi ühing (sh pooleliolevad menetlused või juhatusele teadaolevalt alustatavad menetlused), ettenähtavaid olulisi tagajärgi Grupi finantsseisundile. Samuti ei ole Prospekti kuupäevale eelnenud 12 kuu jooksul läbi viidud kohtu- või haldusmenetlustel, mille osapool on mõni Grupi ühing (sh pooleliolevad menetlused või juhatusele teadaolevalt alustatavad menetlused), olulist mõju Grupi finantsseisundile ja kasumlikkusele.

10.13. Tehingud seotud osapooltega

Grupi ühingud on sõlminud mitu lepingut seotud osapooltega. Kõik Grupi ühingute poolt seotud osapooltega tehtavad tehingud on oma olemuselt Grupi ühingute poolt sarnastel tingimustel kolmandatele isikutele pakutavad tooted ja teenused. Seotud osapooltega tehtavate tehingute tingimused ei erine oluliselt kolmandate isikutega tehtavate sarnaste tehingute tingimustest. Seotud osapooltega tehtud tehingute täpsemad mahud on esitatud raamatupidamisaruannete lisas 25.

11. VALITUD AJALOOLINE FINANTSTEAVE

11.1. Sissejuhatus

Alljärgnevat Grupi valitud konsolideeritud finantsteabe kokkuvõtet tuleks lugeda koos raamatupidamise aastaaruannetega. Allpool toodud tabelites antakse valikuline ülevaade ainult teatavate 31. detsembril 2013, 31. detsembril 2014 ja 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaastate auditeeritud konsolideeritud finantsandmete kohta vastavate kuupäevade seisuga.

11.2. Valitud ajaloolised finantsandmed

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)	2015	2014	2013
Jätkuvad tegevused			
Intressitulu	27 368	19 499	11 507
Intressikulu	-4 135	-3 025	-2 401
Neto intressitulu	23 233	16 474	9 106
Teenustasutulu	16 801	13 691	10 099
Teenustasukulu	-2 136	-1 143	-865
Neto teenustasutulu	14 665	12 548	9 234
Netokasum õiglasel väärtusel kajastatavatelt finantsvaradelt	366	528	2 416
Valuutakursi ümberhindlus	64	-15	-23
Muud finantstulud	1	0	312
Netokasum finantsvaradelt	431	513	2,705
Muud tulud ja kulud	57	-16	64
Tööjõukulud	-10 977	-8 554	-6 158
Muud tegevuskulud	-13 130	-11 375	-8 952
Kasum enne laenude ja nõuete allahindlust	14 279	9 590	5 999
Kapitaliosaluse meetodil arvestatud kasum/kahjum sidusettevõtetest	-36	-14	10
Laenude ja nõuete allahindluse kulu	-1 367	-1 680	-1 375
Kasum enne maksusid	12 876	7 896	4 634
Tulumaksukulu	-269	-151	-84
Aruandeaasta puhaskasum jätkuvatelt tegevustelt	12 607	7 745	4 550
Kasum lõpetatud tegevustelt	2 181	1 922	-205
Aruandeaasta puhaskasum	14 788	9 667	4 345
Kasumi omistamine:			
<i>Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:</i>			
Müügiootel investeeringud:	-17	21	-27

müügiootel finantsvarade ümberhindlus

Aruandeaasta koondkasum	14 771	9 688	4 318
--------------------------------	---------------	--------------	--------------

Koondkasumi omistamine:

Emaettevõtte omanikud	13 706	9 203	4 237
-----------------------	--------	-------	-------

Mittekontrolliv osalus	1 082	464	108
------------------------	-------	-----	-----

Aruandeaasta puhaskasum	14 788	9 667	4 345
--------------------------------	---------------	--------------	--------------

Koondkasumi omistamine:

Emaettevõtte omanikud	13 689	9 224	4 210
-----------------------	--------	-------	-------

sh jätkuvatelt tegevustelt	11 508	7 302	4 415
----------------------------	--------	-------	-------

sh lõpetatud tegevustelt	2 181	1 922	-205
--------------------------	-------	-------	------

Mittekontrolliv osalus	1 082	464	108
------------------------	-------	-----	-----

Aruandeaasta koondkasum	14 771	9 688	4 318
--------------------------------	---------------	--------------	--------------

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
----------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Varad

Nõuded keskpankadele	199 844	45 427	133 839
----------------------	---------	--------	---------

Nõuded krediitdiasutustele	14 735	24 218	17 004
----------------------------	--------	--------	--------

Nõuded investeerimisühingutele	15 922	14 484	1 466
--------------------------------	--------	--------	-------

Müügiootel finantsvarad	3 508	4 273	11 903
-------------------------	-------	-------	--------

Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	106 608	145 252	36 702
--	---------	---------	--------

Müügiks hoitavad varad lõpetatud tegevustelt	0	15 473	0
--	---	--------	---

Laenud ja ettemaksed klientidele	409 997	301 032	206 768
----------------------------------	---------	---------	---------

Muud nõuded klientidele	2 026	1 566	1 507
-------------------------	-------	-------	-------

Muud finantsvarad	940	783	650
-------------------	-----	-----	-----

Muud varad	1 128	1 265	3 242
------------	-------	-------	-------

Firmaväärtus	1 044	1 044	1 044
--------------	-------	-------	-------

Materiaalne põhivara	685	308	491
----------------------	-----	-----	-----

Immateriaalne põhivara	689	530	621
------------------------	-----	-----	-----

Investeering sidusettevõtetesse	0	36	131
---------------------------------	---	----	-----

Varad kokku	757 126	555 691	415 368
--------------------	----------------	----------------	----------------

Kohustused

Klientide hoiused ja saadud laenud	632 760	475 013	356 381
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	89	302	433
Võlad hankijatele ja muud kohustused	20 137	5 473	6 972
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused lõpetatud tegevustelt	0	220	0
Allutatud laenud	30 900	16 650	19 635
Kohustused kokku	683 886	497 658	383 421

Omakapital

Aksiakapital	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	33 992	33 992	21 871
Kohustuslik reservkapital	895	435	223
Muud reservid	551	132	-12
Akumuleeritud kahjum	11 205	-2 041	-11 032
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital kokku	69 999	55 874	30 252
Mittekontrolliv osalus	3 241	2 159	1 695
Omakapital kokku	73 240	58 033	31 947

Kohustused ja omakapital kokku	757 126	555 691	415 368
---------------------------------------	----------------	----------------	----------------

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)	2015	2014	2013
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid	27 936	19 109	11 163
Makstud intressid	-4 075	-2 777	-3 619
Saadud teenustasud	16 803	13 248	10 211
Makstud teenustasud	-2 138	-1 144	-865
Muud saadud tulud	71	0	64
Makstud tööjõukulu	-10 880	-8 415	-6 026

Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud	-12 607	-10 746	-8 447
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	-15 110	9 275	2 481

Äritegevusega seotud varade muutus:

Kauplemisportfelli neto soetus ja müük	-16	-6	-634
Laenud ja ettemaksed klientidele	-96 787	-110 526	-80 517
Kohustuslik reservkapital keskpangas	-1 640	-1 101	-846
Tagatisdeposiidid	-157	-133	64
Muud varad	386	1 815	-942

Äritegevusega seotud kohustuste muutus:

Klientide nõudmiseni hoiused	160 153	111 970	85 911
Klientide tähtajalised hoiused	-999	-6 920	-12 128
Saadud laenud	5 645	14 666	107
Saadud laenude tagasimaksed	-7 221	-1 110	-19 927
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	-213	-131	-223
Muud kohustused	14 883	-1 376	1 862
Jätkuva tegevuse äritegevuse rahavood kokku	89 144	16 423	-24 792
Lõpetatud tegevuste äritegevuse rahavoog	2 781	1 865	-1 504
Neto rahavood äritegevusest	91 925	18 288	-26 296

Rahavood investeerimistegevusest

Soetatud põhivara	-1 327	-530	-486
Saadud raha tütarettevõtete soetuselt	0	0	304
Sidusettevõtete müük ja soetus	0	78	-52
Lunastustähtajani hoitavate väärtpaberiinvesteeringute soetused	0	0	-2 790
Müüdud või lunastatud müügiootel väärtpaberiinvesteeringute tulud	784	7 730	61 130
Väärtpaberiinvesteeringute netomuudatused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	38 974	-108 107	13 076

Lõpetatud tegevuse rahavood investeerimistegevusest	61	0	0
Neto rahavood investeerimistegevusest	38 492	-100 829	71 182

Rahavood finantseerimistegevusest

Aktiivkapitali sissemaksed	0	13 825	564
Mittekontrolliva osaluse sissemaksed tütarettevõtte aktiivkapitali	0	0	175
Omaaktiivade müük	0	0	1
Allutatud kohustuste emiteerimine	15 000	15 900	15 450
Allutatud kohustuste lunastamine	-750	-16 450	0
Neto rahavood finantseerimistegevusest	14 250	13 275	16 190

Valuutakursimuutuste mõju rahale ja raha ekvivalentidele	65	-15	-23
Raha ja raha ekvivalentide muutus	144 732	-69 281	61 053
Raha ja raha ekvivalendid aruandeaasta alguses	79 631	148 912	87 859
Raha ja raha ekvivalendid aruandeaasta lõpus	244 363	79 631	148 912

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Aktiiv- kapital	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum	Oma- aktiiv	Emaette- võtte omanike osa kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Omakapita I kokku
Saldo seisuga 01.01.2013	17 382	18 827	223	232	-15 581	-1	21 082	0	21 082
2010. a emiteeritud allutatud võlakirjade konverteerimine aktiivkapitaliks	1 200	1 800	0	-210	0	0	2 790	0	2 790
2012. a emiteeritud allutatud võlakirjade konverteerimine aktiivkapitaliks	433	867	0	-7	0	0	1 293	0	1 293
Aktiivkapitali sissemaksed	187	377	0	0	0	0	564	0	564
Omaaktiivade müük	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aktiivkapitali	0	0	0	0	0	0	0	175	175
Äriühenduse raames tekkinud mittekontrolliv osalus	0	0	0	0	312	0	312	1 412	1 724
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 237</i>	<i>0</i>	<i>4 237</i>	<i>108</i>	<i>4 345</i>
<i>Muu koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>
2013. a koondkasum	0	0	0	-27	4 237	0	4 210	108	4 318
Saldo seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252	1 695	31 947
Saldo seisuga 01.01.2014	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252	1 695	31 947

2012. a emiteeritud allutatud võlakirjade konverteerimine aktsiakapitaliks	654	1,796	0	-15	0	0	2 435	0	2 435
Aktsiakapitali sissemakse	3 500	10 325	0	0	0	0	13 825	0	13 825
Aktsiaoptioonid	0	0	0	138	0	0	138	0	138
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	212	0	-212	0	0	0	0
<i>Puhaskasum</i>	0	0	0	0	9 203	0	9 203	464	9 667
<i>Muu koondkasum</i>	0	0	0	21	0	0	21	0	21
2014. a koondkasum	0	0	0	21	9 203	0	9 224	464	9 688
Saldo seisuga 31.12.2014	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874	2 159	58 033
Saldo seisuga 01.01.2015	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874	2 159	58 033
Sissemakse kohustuslikku reservkapitali	0	0	460	0	-460	0	0	0	0
Aktsiakapitali sissemakse	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aktsiaoptioonid	0	0	0	436	0	0	436	0	436
<i>Puhaskasum</i>	0	0	0	0	13 706	0	13 706	1 082	14 788
<i>Muu koondkasum</i>	0	0	0	-17	0	0	-17	0	-17
2015. a kasum ja muu koondkasum	0	0	0	-17	13 706	0	13 689	1 082	14 771
Saldo seisuga 31.12.2015	23 356	33 992	895	551	11 205	0	69 999	3 241	73 240

Võtmenäitajad

Juhtkonna hinnangul on alljärgnevad võtmenäitajad Grupi majandustulemuste kirjeldamiseks kõige sobivamad, arvestades turgusid, kus Grupi ühingud tegutsevad. Need võtmenäitajad võimaldavad Grupi kasumlikkuse adekvaatset analüüsi, arvestades Grupi ühingute ärimahtusid.

<i>(mln eurodes)</i>	2015	2014	2013
Puhaskasum	14,8	9,7	4,3
Emaettevõtte omanike kasumiosa	13,7	9,2	4,2
Emaettevõtte omanike puhaskasum jätkuvatelt tegevustelt	11,5	7,3	4,4
Baasaktsiakasum (EUR)	0,59	0,43	0,23
Baasaktsiakasum jätkuvatelt tegevustelt	0,49	0,34	0,24
Baasaktsiakasum lõpetatud tegevustelt	0,09	0,09	-0,01
Lahjendatud aktsiakasum (EUR)	0,57	0,42	0,22
Lahjendatud aktsiakasum (EUR) jätkuvatelt tegevustelt	0,48	0,33	0,23
Lahjendatud aktsiakasum (EUR) lõpetatud tegevustelt	0,09	0,09	-0,01
Keskmine omakapital	63	44	27
Omakapitali tootlus (ROE) % *	21,6	21,0	15,6
Varad, keskmine	648	463	351
Varade tootlus (ROA) %	2,3	1,7	1,3
Neto intressitulu	23,2	16,5	9,1
Intressi teenivad varad, keskmine	637	455	346
Neto intressi marginaal (NIM) %	3,65	3,62	2,63
Hinnavahe %	3,57	3,55	2,57

Kulude ja tulude suhe %

62,8

67,5

71,6

Suhtarvude selgitused

Suhtarv	Määratlus/valem
Keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv)	(eelmise aasta lõpu omakapital + jooksva aasta iga kvartali lõpu omakapital) / 5 Arv näitab keskmist omakapitali summat asjaomasel perioodil.
Omakapitali tootlus (ROE)	puhaskasum (emaettevõtte omanike osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) * 100 <i>Suhtarv näitab, kui palju kasumit on ettevõtte igal aastal võimaline genereerima, võrreldes omakapitaliga.</i>
Varad, keskmine	(eelmise aasta lõpu varad + jooksva aasta iga kvartali lõpu varad) / 5 Arv näitab olemasolevate varade keskmist kogumahtu asjaomasel perioodil.
Varade tootlus (ROA)	puhaskasum / varad, keskmine * 100 <i>Suhtarv näitab, kui palju kasumit on ettevõtte võimaline genereerima, võrreldes koguvaredega.</i>
Intressi teenivad varad, keskmine	(eelmise aasta lõpu intressi teenivad varad + jooksva aasta iga kvartali lõpu intressi teenivad varad) / 5 <i>Arv näitab intressi teenivate varade keskmist kogumahtu asjaomasel perioodil.</i>
Intressi teenivad kohustused, keskmine	(eelmise aasta lõpu intressi teenivad kohustused + jooksva aasta iga kvartali lõpu intressi teenivad kohustused) / 5 <i>Arv näitab intressi teenivate kohustuste keskmist kogumahtu asjaomasel perioodil.</i>
Neto intressi marginaal (NIM)	neto intressitulu / intressi teenivad varad, keskmine * 100 <i>Suhtarv näitab ettevõtte keskmist finantseerimis- ja laenuandmistegevuse marginaali.</i>
Hinnavahe	Intressi teenivate varade intressitootlus – intressi kandvate kohustuste kulu Suhtarv näitab keskmiselt teenitud tootluse ja makstud tootluse vahet. Seejuures ei võeta arvesse alusvarade mahtu.
Intressi teenivate varade intressitootlus	intressitulu / intressi teenivad varad, keskmine * 100 Suhtarv näitab absoluutset keskmist intressi, mida ettevõtte teenib intressi teenivatelt varadelt.
Intressi kandvate kohustuste kulu	intressikulu / intressi kandvad kohustused, keskmine * 100 <i>Suhtarv näitab absoluutset keskmist intressi, mida ettevõtte maksab intressi kandvatelt kohustustelt.</i>

Kulude ja tulude suhe	tegevuskulud kokku / netotulud kokku * 100 (netotulud võrdub neto intressitulu + netotulu teenustasudelt + puhaskasum finantsvaradelt + muud tulud) <i>Suhtarv näitab kulutõhusust, st kui suur on ettevõtte kulu iga teenitud euro kohta.</i>
------------------------------	--

KAPITALISATSIOON JA KOHUSTUSED

Kapitalisatsioon. Alljärgnevas tabelis on esitatud Grupi konsolideeritud kogukapitalisatsioon i) 31. detsembri 2015. aasta tegeliku seisuga, ii) 29. veebruari 2016. aasta tegeliku seisuga ja iii) korrigeerituna, et kajastada 2 000 000 Pakutava Aktsia emiteerimist ja müüki eeldatava Pakkumise Hinnaga 6,95 eurot pärast teenustasude ja Grupi kantavate kulude mahaarvamist ligikaudses summas 200 000 eurot, võrreldes 31. detsembriga 2015.

31. detsembri 2015. aasta teave on võetud Grupi auditeeritud raamatupidamisaruannetest, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). 29. veebruari 2016. aasta teave on auditeerimata ja on võetud kooskõlas IFRS-iga koostatud igakuisest sisearuandlusest. Seda tabelit tuleks vaadelda koos mujal Prospektis esitatud ja viidatud raamatupidamisaruannetega.

Kapitalibaas (tuhandetes eurodes)			31.12.2015	29.02.2016	Korrigeeritud käesoleva Pakkumise jaoks
Aktsiakapitali sissemakse			23 356	23 356	25 356
Ülekurss			33 992	33 992	45 692
Puhaskasumi sissemakse		kohustuslikku	895	895	895
reservkapitali					
Muud reservid			551	551	551
Jaotamata kasum / akumulieeritud kahjum			11 205	13 481	11 205
Mittekontrollivad osalused			3 241	3 542	3 241
Omakapital kokku			73 240	75 817	86 940
Allutatud kohustused			30 900	30 900	30 900
Klientide hoiused			632 760	659,324	632 760
Muud kohustused			20 226	11 593	20 226
Kohustused kokku			683 886	701 873	683 886
Regulatiivsed omavahendid ja peamised omavahendite suhtarvud					
Esimese taseme põhiomavahendid			69 633	69 037	83 333
Netoomavahendid kapitali		adekvaatsuse	100 533	99 937	114 233
arvutamiseks					
Kapitali adekvaatsus (%)			24,03	23,24	27,30
Esimese taseme omavahendite suhtarv (%)			16,65	16,05	19,92
Kapitalisatsioon (tuhandetes eurodes)					31.12.2015
Lühiajalised võlakohustused kokku (tähtajaga kuni üks aasta)					629 997
millest tagatisega					0
millest tagatiseta					629 997
millest allutatud					0
Pikaajalised võlakohustused kokku (v.a pikaajaliste võlakohustuste lühiajaline osa)					53 889
millest tagatisega (sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide rahastus EKP-lt)					13 000
millest tagatiseta					9 989

millest allutatud	30 900
Omakapital:	
Aktiivkapital	23 356
Ülekurss	33 992
Muud reservid (sh perioodi jaotamata kasum)	12 651
Mittekontrolliv osalus	3 241
Omanike omakapital	73 240
Kapitalisatsioon kokku	757 126

Võlgnevus. Alljärgnevas tabelis on esitatud Grupi võlgnevus 31. detsembri 2015. aasta seisuga.

Käibevarad (tuhandetes eurodes)	31.12.2015
Likviidsus:	
Raha	0
Raha ekvivalendid	230 501
Kaubeldavad väärtpaberid	84 892
Likviidsus kokku	315 393
Lühiajalised finantsnõuded	130 982
Käibevarad kokku	446 375
Lühiajalised finantskohustused (tähtajaga kuni üks aasta):	
Lühiajalised kohustused	609 771
Pikaajaliste kohustuste lühiajaline osa	0
Muud lühiajalised finantskohustused	20 226
Lühiajalised finantskohustused kokku	629 997
Neto lühiajalised finantskohustused	183 622
Pikaajalised finantskohustused:	
Pikaajalised pangalaenud	22 989
Emiteeritud võlakirjad	30 900
Muud pikaajalised laenud	0
Pikaajalised finantskohustused	53 889
Neto finantskohutused	237 511
Kaudsed ja tingimuslikud kohustused:	
Täitmisgarantiid	7 853
Finantsgarantiid	5 369
Kasutamata laenu kohustused	118 696
Kaudsed ja tingimuslikud kohustused kokku	131 918

Käibekapital. 31. detsembri 2015. aasta seisuga moodustas Grupi konsolideeritud neto käibekapital kokku -183 622 000 eurot. Seltsi käibekapital on Seltsi käibevarade ja lühiajaliste kohustuste vahe. Grupi suurimat Tütarühingut, LHV Panka, rahastatakse peamiselt hoiustest, millest 432 810 000 eurot on arvelduskontodel 100% lühiajaliste kohustustena ja seega peab neto käibekapital olema negatiivne. Likviidsuskattekindluse arvutuste põhjal peaks LHV Pank hoidma arvelduskontode katteks keskmiselt 22% likviidsustest varadest, st 95 218 000 eurot. Ülejäänud arvelduskontod summas 337 592 000 eurot võib arvata pikaajaliste kohustuste hulka.

Juhatuse hinnangul on käibekapital piisav Grupi ettenähtavate kohustuste täitmiseks vähemalt 12 kuu jooksul alates Prospekti kuupäevast.

Olulised negatiivsed muutused. Grupi finantsseisundis ei ole pärast 30. detsembrit 2015 toimunud olulisi negatiivseid muutusi.

13. FINANTSSEISUND, TEGEVUSTULEMUSED JA VÄLJAVAATED

13.1. Finantsseisund ja tegevustulemused

Üksikasjalik teave Grupi finantsseisundi ja tegevustulemuste kohta on esitatud käesolevale Prospektile lisatud raamatupidamisaruannetes.

13.2. Tegevust mõjutavad tegurid ja riiklik poliitika

Sissejuhatavad märkused. Grupi tegevust ja finantsseisundit mõjutavad mitmesugused tegurid. Juhatuse arvates eriti olulised tegurid on allpool välja toodud. Nende ja muude tegurite mõju võib tulevikus siiski suurel määral erineda.

Makromajanduslik keskkond. Grupi tegevust mõjutab oluliselt makromajanduslik keskkond, mis valitseb peamistel geograafilistel turgudel, kus Grupi ühinged tegutsevad, st Eestis ja Leedus¹⁵. Grupi tegevusele avaldavad olulist mõju sellised makromajanduslikud tegurid nagu SKP kasv, inflatsioonimäär, intressimäärad ja valuutavahetuskursid, samuti töötuse määr, keskmine sissetulekute tase ning tarbijate ja ettevõtete üldine finantsolukord ja mitmesugused muud tegurid.

Kuigi praegust majanduskeskkonda võib pidada stabiilseks, olid 2015. aasta märksõnadeks geopolitiiliste riskide esilekerkimine, maailmajanduse kasvu aeglustumine, kaupade hindade jätkuv langus ning madal inflatsioonimäär. Eesti Statistikaameti andmetel kasvas Eesti SKP 2015. aastal 1,1%, sellega võrreldes oli 2014. aastal kasv 2,5% ja 2013. aastal 2,6%. Suur tööhõive määr ja struktuurne tööpuudus toidavad palgakasvu, mis ületab tootluse kasvu; väliskeskkonna ebakindlus ja tööjõuturu piirangud on hoidnud investeringud pikaajalisse varasse viimase 20 aasta madalaimal tasemel. Kuigi praegune keskkond on Grupile hästi sobinud, võib majandusolukorra edasine areng tuua kaasa Grupi tegevustulemuste kõikumise. Täiendavaid arutlusi üldise makromajanduskeskkonna võimalikust mõjust Grupi tegevustulemustele vt jaotisest „Poliitilised, majanduslikud ja õiguslikud riskid“.

Aeglasest majanduskasvust ja madalatest intressimääradest tingitud surutise all jääb Euroopa pankade kasumlikkus üldiselt madalaks ning sellele avaldab negatiivset mõju ka mitmete riikide laenuportfellide madal kvaliteet ja laenude vähendamise vajadus. Euroopa Pangandusjärelevalve andmete kohaselt oli Euroopa Liidu suurte panganduskontsernide restruktureeritud laenude ja selliste laenude keskmine protsendimäär, mille tagasimaksetähtaeg on ületatud enam kui 90 päeva võrra, 2015. aasta kolmandas kvartalis 12,3%¹⁶. Murettekitav on ka mitmes pangas avastatud laialdane kohustuste rikkumine ja rikkumistega kaasnenud suured kulud. Rahvusvahelistel finantsturgudel toimuvad arengud avaldavad kahtlemata mõju Eesti ja Leedu finantsturgudele ning võivad Grupi tegevusele halvasti mõjuda.

Muutused regulatiivses keskkonnas. Grupi tegevuse suhtes kehtivad ulatuslikud õiguslikud regulatsioonid mõlemal tasandil, nii Euroopa Liidu kui ka nende riikide tasandil, kus Grupi ühinged tegutsevad. Olulised muudatused nimetatud regulatsioonides võivad märkimisväärselt mõjutada Grupi ühingute tegevustulemusi. LHV Panga suhtes kohaldatakse rangeid kapitali adekvaatsuse nõudeid, mida on lähemalt käsitletud jaotises „Poliitilised, majanduslikud ja õiguslikud riskid“, kuid Grupi ühingute tegevust võivad mõjutada ka muudatused teistes õigusvaldkondades, mida Grupi ühingute või nende klientide ja koostööpartnerite suhtes kohaldatakse. Muudatused Eesti kui peamise geograafilise turu

¹⁵ Grupi tegevus Läti turul on väga piiratud. Vt täpsemalt jaotis „Grupi struktuur ja Grupi ühinged“.

¹⁶ EBA, Risk Dashboard Q4 2015 (2015. aasta neljanda kvartali riskinäidikud), lk 9, kättesaadav aadressil <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1380504/EBA+Dashboard+-+Q3+2015+data.pdf/ed7b658c-c12d-4c27-b2a7-c3fd798ae23f>.

maksukorralduses võivad olulisel määral mõjutada Grupi ühingute tegevustulemusi. Praegu toimuvad jätkuvad poliitilised arutelud Eesti maksukorralduse võimalike muudatuste üle, peamiselt seoses ettevõtte tulumaksu küsimusega. Eestis arvestatakse ettevõtte tulumaksu ainult jaotatud kasumilt ning reinvesteeringut kasumit ei maksustata kuni jaotamiseni. Tavapärast maksustatakse ettevõtteid kasumi kogunemise ja mitte selle jaotamise ajal. Nimetatud muudatustega ei ole poliitilistest aruteludest kaugemale jõutud, kuid juhul, kui selliseid muudatusi rakendatakse, võib see Grupi ühingute tegevustulemustele kahjulikult mõjuda.

Konkurentsitihe turg. Konkurentsil on Grupi tegevustulemustele oluline mõju. Eesti pangandusturg, mis on Grupi peamine turg, iseloomustab tihe konkurents. Eestis on ühtekokku üheksa tegevusloaga krediitiasutust ning siinsel pangandusturul tegutseb veel seitse välismaiste krediitiasutuste filiaali. Lisaks võivad enam kui 300 Euroopa Liidu finantsasutust pakkuda piiriüleselt Eestis pangateenuseid. Pankade varad moodustasid 2015. aasta juuni lõpus 22,2 miljardit eurot ehk 112% SKPst, mis on Euroopa Liidu riikide seas üks väiksemaid¹⁷. Eesti pangandussektor on väga koondunud. 2015. aasta juuni lõpu seisuga kuulus neljale suurele pangale, mis on välismaa pankade tütarettevõtted või filiaalid, 89% laenude kombineeritud turuosast ja 88% hoiuste kombineeritud turuosast. Grupi ühingute vastavad turuosad olid 2% ja 3%. Hoolimata pingelisest konkurentsiolekorrast kasvas Grupi laenuportfelli maht 2015. aastal 36% ja hoiuste maht 35%. Siiski on kõikidel turuosalistel praeguste rekordiliselt madalate negatiivsete intressimäärade juures raske oma turupositsiooni hoida või kasvatada ning tihedal konkurentsil võib olla halb mõju Grupi tegevustulemustele.

Eesti varahaldusturg on võrdlemisi noor ja kasvab kiires tempos. Pensioni- ja investeerimisfondide koguväärtus 2015. aasta juuni lõpu seisuga oli 3,3 miljardit eurot (umbes 17% SKPst). Sektori kasvumootoriks on kohustuslikud pensionifondid, mille puhul on ühtlasi tegemist Eesti varahaldusturu kõige suurema ärisegmendiga. 2015. aasta juuni lõpu seisuga kuulus Grupp sektori kolme suurima osalise hulka, hoides enda käes 20% kohustuslike pensionifondide turust¹⁸. Eestis haldab kohustuslikke pensionifonde kokku viis tegevusloaga fondivalitsejat. Samal ajajärgul moodustas Grupi turuosa 16% kogu Eesti varahaldusturust¹⁹. Praegu tegutseb Eestis kokku 17 kohalikku tegevusloaga fondivalitsejat ning 58 turuosalist pakub fondihaldusteenuseid piiriüleselt. Eesti varahaldusturul valitseb tihe konkurents ja see võib viia Grupi finantsseisundi ja tegevustulemuste halvenemiseni.

Laenuportfelli kvaliteet ja provisjonid. Tegevustulemusi võivad oluliselt mõjutada laenuportfelli kvaliteet ja selle allahindlusega seotud provisjonid. Allahindlusest tuleneva kahjumi katteks eraldatavate provisjonide summa sõltub eeldatavast võlgade sissenõudmise suhtest ja saadaoleva tagatise väärtusest. Üksiku laenu allahindluseks on kasutusel mitu kriteeriumi. Grupisisest kasutatav kohustuste täitmata jätmise määratlus on kooskõlas selliste üldtunnustatud kohustuste täitmata jätmise kriteeriumidega nagu olulise krediitkohustuse maksete hilinemine enam kui 90 päeva, raskused laenukohustuse ümberstruktureerimisel ning konkreetne krediitväärtuse korrigeerimine krediitkvaliteedi märkimisväärse languse tõttu pärast krediidi jõustumist, võlgniku suured rahalised raskused või tõenäoline pankrotimenetlus jne. Osana riskianalüüsist teeb Grupp regulaarselt stressiteste ja tundlikkusanalüüse seoses krediidiriski ja selle komponentidega (nt makseviivituse tõenäosus ja makseviivitusest tingitud kahjumäär). Grupi kollektiivse krediitväärtuse languse

¹⁷ Eesti Panga statistika, kättesaadav aadressil <http://www.eestipank.ee/sites/eestipank.ee/files/publication/et/FSU/2015/fsy20152.pdf>.

¹⁸ Eesti Panga statistika, kättesaadav aadressil <http://www.eestipank.ee/sites/eestipank.ee/files/publication/et/FSU/2015/fsy20152.pdf>.

¹⁹ Eesti Panga statistika, kättesaadav aadressil <http://www.eestipank.ee/sites/eestipank.ee/files/publication/et/FSU/2015/fsy20152.pdf>.

hindamine põhineb varasematel kahjumimääradel ja krediidireitingul. Grupi hinnangul on 31. detsembri 2015. aasta seisuga nende konkreetne laenude allahindlus 918 000 eurot ja kollektiivne laenude allahindlus 3 762 000 eurot. Krediidikvaliteeti on üksikasjalikumalt käsitletud raamatupidamise aastaaruannete lisas 3 (jaotis 3.2.2).

13.3. Tulude muutused

Sissejuhatavad märkused. Kõigil kolmel raamatupidamise aastaaruannetega hõlmatud majandusaastal on Grupi tuludes näha suurenemist. Tulud on suurenenud peamiselt Grupi loomuliku kasvamise tõttu sihtturgudel, välja arvatud Mokilizingase omandamine 2013. aasta augustis 1,1 miljoni euro eest, mis Grupi tulusid oluliselt ei mõjutanud.

Käsitlus ärisegmentide kaupa. Grupp alustas pangandustegevusega 2009. aastal ning esimestel aastatel olid tulud väga väikesed, sest toodete ja klientide arv oli väike. 2013. aastal jõuti pangandustegevusega esimese verstapostini, kui hakati pakkuma kõige olulisemaid pangateenuseid, ning 2015. aastal saadi pangaautomaatide turuletoomisega kokku nii palju pangatooteid, et alustati telepanganduse teenuste pakkumist. Tulud järgivad väga selgelt pangatoodete arengut – kasv on alati olnud mõõdetav kahekohalise numbriga, kuid märkimisväärne absoluutne klienditegevuse kasv toimus 2014. ja eriti 2015. aastal. Pangandustegevuse tulubaas on kasvanud 12,9 miljonilt eurolt 2013. aastal 13,7 miljonile eurole 2015. aastal.

Varahalduse tulud on kasvanud tänu loomulikule kasvule, mida on toetanud enam kui kümneaastase perioodi vältel kõige suurema tootlikkusega pensionifondid. LHV Varahaldus on säilitanud mahu poolest teise suurima turuosa (21%) ja klientide arvu poolest kolmanda suurima turuosa (19,8%). Äriühingu põhitegevustulu kasvas 2015. aasta jooksul 9%. Hallatavate varade maht kasvas 2015. aastal 13%, moodustades kokku 570 miljonit eurot. Kohustuslike pensionifondide valitsemistasusid vähendati rahandusministri määrusega 2015. aasta augustist, võrreldes 2015. aasta juuliga vähenesid valitsemistasud 10%. Tulud on kasvanud 6 miljonilt eurolt 2013. aastal 9,5 miljonile eurole 2015. aastal.

Järeilmaksuteenuste ja tarbimislaenude pakkumisega Leedus alustati Mokilizingase omandamisega 2013. aastal ning sellest ajast peale on portfell märkimisväärselt kasvanud. Kogu laenuportfell suurenes 2015. aasta lõpuks 25% võrra 40 miljonile eurole. Neto intressitulu (enne allahindlusi) 2015. aastal oli 5,1 miljonit eurot (+29% aastas asjaomasel aastal). Hoolimata uute toodete ettevalmistamise tõttu tekkinud tegevuskulude suurenemisest kasvas puhaskasum peaaegu kaks korda ja moodustas 1,1 miljonit eurot.

Järeilmaksuteenuste ja tarbimislaenude Eesti üksus loodi 2013. aastal ning selle portfell on kahe aastaga kasvanud 25 miljonile eurole. 2015. aasta lõpuks ulatusid järeilmaksuteenustest ja tarbimislaenudest saadavad tulud 3,2 miljoni euroni. LHV Panga vara valitsemise üksus toetab pangandustegevust, tegeleb varade ja kohustuste mittevastavusega ning toimib raha- ja kapitaliturainstrumentide puhul tsentraliseeritud rahastamisüksuse ja ettevõttesise kauplemissüksusena. Üksuse tulud on otseses vastastikuses seoses Grupi pangateenuste ärisegmendi kasvuga.

14. KAPITALIRESSURSID

Sissejuhatavad märkused. 31. detsembri 2015. aasta seisuga – aruandlusperioodi lõpuks – oli Grupp hästi kapitaliseeritud, kapitali adekvaatsuse määr oli 24,0% ja esimese taseme omavahendite määr 16,7%. Grupp kasutab krediidiriski ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks baasnäitajate põhimõtet. Grupp on täitnud kõiki kapitalinõudeid. Igal aastal viiakse läbi kapitali adekvaatsuse hindamisprotsess, mille eesmärk on teha kindlaks võimalikud kapitalivajadused lisaks õigusaktidega ettenähtud kapitalinõuetele. 31. detsembril 2015 oli Baseli Pangajärelevalve Komitee nõuete kohaselt arvatud finantsvõimenduse määr 7,5%.

31. detsembril 2015 oli Grupi laenude ja hoiuste suhtarv 66% ja likviidsuspuhver moodustas 44% bilansist. Grupi likviidsusjuhtimine ja strateegia põhineb riskipoliitikal, millega on kehtestatud mitmesugused likviidsusriski meetmed, piirangud ja sise-eeskirjad. Vastavalt strateegiadokumentidele on Grupi likviidsusjuhtimises võetud konservatiivne lähenemisviis likviidsusriskile. Likviidsusriski juhtimine hõlmab stressitestide tegemist ja talitluspidevuse plaani likviidsuse juhtimiseks. Stressitestide raamistikku kuulub nn üleelamisperioodi näitaja, mis esindab nii konkreetset üksust kui ka kogu turgu hõlmava stressiolukorra kombineeritud likviidsusriski stsenaariumi. Sisemisi mõõdikuid täiendatakse Basel III mõõdikutega – likviidsuskattekindajaga ja stabiilse netorahastamise kindajaga –, mille Grupp 31. detsembril 2015 täielikult täitis. Likviidsuskattekindajaga standardi eesmärk on tagada, et Grupil on piisav hulk kvaliteetset ja likviidset koormamata vara, mida saab ilma suuremat kahju kandmata rahaks muuta, et täita 30päevase stressistsenaariumi likviidsusnõue. Standardi väljund on likviidsete varade suhe stressistsenaariumi likviidsusnõudesse, mille piirmääraks on 100%. Grupi likviidsuskattekindajaga oli 31. detsembri 2015. aasta seisuga 271%. Stabiilse netorahastamise kindajaga eesmärk on tagada, et Grupil oleks piisavalt stabiilseid rahastamisallikaid, et rahastada pikaajalisi varasid. Pangandusalastes õigusaktides ja Baseli Pangajärelevalve Komitee 2014. aasta oktoobris avaldatud ettepanekute järgi arvatud Grupi stabiilse netorahastamise kindajaga oli 31. detsembri 2015. aasta seisuga 157%. Stabiilse netorahastamise kindajaga kehtestatakse alates 2018. aastast miinimumnõudena.

Likviidsusriski maandamiseks jälgitakse regulaarselt nõuete ja kohustuste arvatavat netopositsiooni tähtaegade järgi ja hoitakse igaks ajavahemikuks piisaval hulgal likviidset vara ning samuti jälgitakse Grupi kohustuste kontsentratsiooni tähtaegade ja valuutade järgi. Grupp annab laene ainult ühes valuutas – eurodes. Kõik teised bilansi valuutad tulenevad klientide hoiustest ja on enamasti otse kaetud selles valuutas hoitava likviidse varaga. Ootamatu raha väljavoolu katmiseks hoiab Grupp likviidsuspuhvit. Likviidsuspuhver koosneb keskpangas hoitavast sularahast ja hoiustest ning LHV Pangas hoitavatest likviidsetest väärtpaberitest, mida võib kohe müüa või kasutada rahastamistegevuse tagatisena keskpangas. Grupil on piisav likviidsete ressursside varu, et väljastada siduvaid laenuandmiskohustusi. 31. detsembri 2015. aasta seisuga ei ole Grupil tähtaegu ületavaid võlgasid. Lühiajalisi laene võib saada keskpangast ja need on tagatud suurema osa võlaväärtpaberite portfellis leiduvate instrumentidega.

Hoiustega rahastamine ja saadud laenud. Grupi ühingute väljastatud laenude peamine rahastamisbaas koosneb hoiustest ja saadud laenudest. 2015. aasta jooksul koguti 158 miljoni euro väärtuses uusi hoiuseid ja saadud laene ning 2015. aasta lõpuks ulatus hoiuste ja saadud laenude kogumaht 633 miljoni euroni. Üldiste madalate intressimääradega keskkonnas on hoiuste struktuuris toimunud muudatus. Kuna raha hoidmine tähtajaliste hoiustena ei ole enam atraktiivne, tõi LHV Pank 2013. aasta lõpus turule likviidsuskonto kontseptsiooni, mille puhul makstakse teatud tingimuste täitmisel kõrgemat intressi nõudmiseni hoiustele. Nõudmiseni hoiuste osakaal tervikuna on kasvanud ja moodustas detsembri lõpus kõikidest hoiustest 71% (aasta varem 60%).

Allutatud kapital. 31. detsembri 2015. aasta seisuga oli Grupi allutatud kapitali jäägi koondatud põhisumma 30 900 000 eurot. Kogu summa kvalifitseerus teise taseme omavahenditeks. Grupp emiteeris 2015. aasta oktoobris 15 000 000 euro eest uusi allutatud võlakirju fikseeritud

intressimääraga 6,5%. Grupi korraldatud allutatud võlakirjade avalik pakkumine 2015. aasta oktoobris oli ülemärgitud ning see tekitas juhtkonnas veendumuse, et teise taseme omavahendite kogumise vajaduse korral oleks turul piisavalt nõudlust.

Aktsiakapital. Seltsi aktsiakapitali on mitu korda suurendatud tulevase kasvu katmiseks. Viimati suurendati Seltsi aktsiakapitali 2014. aastal, kui emiteeriti 4 miljonit uut Aktsiat. 31. detsembri 2015. aasta seisuga oli Seltsi aktsiakapitali kogusumma koos ülekursiga 73 240 000 eurot. Selts korraldab käesolevas Prospektis kirjeldatud Pakkumise, et toetada oma tulevast kasvu, nagu on kirjeldatud jaotises „Pakkumise põhjused ja tulude kasutamine“.

15. NOTEERIMINE JA KAUPLEMISELE VÕTMINE

Selts kavatseb taotleda kõikide Aktsiate (sh märgitud Pakutavate Aktsiate, mille Selts emiteerib ja Pakkumise tulemusel investoritele eraldab) noteerimist ja kauplemisele võtmist Nasdaq Tallinna Börsi põhinimekirjas võimalikult kohe pärast Pakutavate Aktsiate registreerimist EVKRis ja Eesti äriregistris. Selts teeb kõik vajaliku Nasdaq Tallinna Börsi eeskirjade täitmiseks, et saada taotlusele heakskiit. Eeldatav Aktsiate Nasdaq Tallinna Börsi põhinimekirjas noteerimise ja kauplemisele võtmise kuupäev on 23. mai 2016 või selle lähedane kuupäev. Üldist informatsiooni Nasdaq Tallinna Börsi kohta leiab jaotisest „Eesti väärtpaberiturg“.

Juhul kui Pakkumine tühistatakse vastavalt jaotises „Pakkumise tühistamine“ esitatud tingimustele, võib Selts taotleda kõikide käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga emiteeritud ja ringluses olevate Aktsiate noteerimist ja kauplemisele võtmist.

16. EESTI VÄÄRTPABERITURG

16.1. Nasdaq Tallinna Börs

Nasdaq Tallinna Börs on ainus reguleeritud väärtpaberiturg Eestis. Nasdaq Tallinna Börsi lõplik omanik on Nasdaq, Inc. See on maailma suurim börsiäriühing, mis pakub kauplemise, börsitehnoloogia ja noteeritud äriühingutega seotud teenuseid kuuel mandril enam kui 3500 noteeritud äriühinguga. Nasdaq grupp pakub kogu maailmas äriühingutele arvukaid kapitali kaasamise lahendusi, sealhulgas Nasdaq USA noteerimisturud, Nasdaq Nordic ja Nasdaq Baltic, sh Nasdaq First North, ning USA 144A-sektor ja Nasdaq Private Market. Nimetatud äriühing pakub kauplemisvõimalust paljudes varakategooriates, sealhulgas aktsiad, tuletisinstrumendid, võlakohustused, kaubad, struktureeritud tooted ja börsil kaubeldavad fondid.

Nasdaq tehnoloogia toetab üle 70 börsi, arveldusorganisatsiooni ja väärtpaberite keskdepositooriumi toimimist enam kui 50 riigis. Nasdaq Nordic ja Nasdaq Baltic ei ole juriidilised isikud, vaid esindavad Nasdaq groupi börside ühispakkumist Helsingis, Kopenhaagenis, Stockholmis, Reykjavikis, Tallinnas, Riias ja Vilniuses.

Nasdaq Tallinna, Riia ja Vilniuse börsid moodustavad Baltimaade turu, mille põhieesmärk on võimalikult suures ulatuses kaotada erinevused kolme Balti turu vahel, et soodustada piiriülest kauplemist ja meelitada piirkonda rohkem investeringuid. See hõlmab sama kauplemissüsteemi kasutamist ning eeskirjade ja turutavade ühtlustamist eesmärgiga vähendada piiriülese kauplemise kulusid Balti piirkonnas.

Nasdaq Tallinn on isereguleeriv organisatsioon, mis annab välja ja jõustab oma eeskirju ja määrusi kooskõlas standardse börsijuhtimiskorraga. Sellele on andnud litsentsi ja selle üle teeb järelevalvet Finantsinspektsioon.

Nasdaq Tallinn kasutab Nasdaq kauplemisplatvorme INET Nordic ja Genium INET, mida kasutavad ka Rootsi, Soome, Taani, Islandi, Läti ja Leedu börsid.

16.2. EVKR ja aktsiate registreerimine

Eesti väärtpaberite keskregister (EVKR) peab arvestust kõikide aktsiaseltside ja oma osad registreerida otsustanud osaühingute aktsiaraamatute ja osanike nimekirjade üle. See hõlmab ka Nasdaq Tallinna Börsil kaubeldavaid äriühinguid. Samuti on keskregistrisse koondatud kõikide väärtpaberitega tehtud toimingute ajalugu, pensionikontod, registreeritud võlakirjad ja kõik muud elektroonilised väärtpaberid ja tehingud. Registri pidajaks on väärtpaberituru taristuäriühing AS Eesti Väärtpaberikeskus, mille omanik on Nasdaq Tallinn AS ja mis kuulub Nasdaq gruppi.

Väärtpaberite keskregistris võib konto avada iga füüsiline või juriidiline isik ning kõik väärtpaberid registreeritakse registris elektroonilise kande kujul nende omaniku väärtpaberikontol. Kõik tehingud registreeritakse ja neid on võimalik teha üksnes kontohaldurite kaudu. Kontohalduriteks võivad olla kas Eestis tegutsevad investeerimisühingud või krediidasutused või muud sertifitseeritud asutused. EVKRis registreeritud aktsiate kohta ei väljastata füüsilisi aktsiatähti.

Lisaks tavalistele väärtpaberikontodele saavad väärtpaberituru kutselised osalised (kontoomanikud) avada ka esindajakonto. Seda liiki konto annab kontoomanikule õiguse hoida väärtpabereid oma nimel ja teise isiku (kliendi) arvel. Kliendil on õigus väärtpabereid käsutada ja nendest tulenevaid õigusi kasutada.

16.3. Väärtpaberite noteerimine Nasdaq Tallinna Börsil

Baltimaade börsidel on kõikide noteeritud Balti äriühingute kohta ühine nimekiri, milles äriühingud on rühmitatud allpool kirjeldatud nimekirjadesse. Õiguslikult on äriühingud noteeritud oma koduturul, st Tallinna, Riia või Vilniuse börsil, ning nende üle teeb järelevalvet kohalik finantsjärelevalveasutus.

Nasdaq Tallinna, Riia ja Vilniuse börsil kaubeldavate väärtpaberite nimekirjade ülesehitus on järgmine:

- (i) Balti põhinimekiri;
- (ii) Balti lisanimekiri;
- (iii) Balti võlakirjade nimekiri;
- (iv) Balti fondinimekiri;
- (v) First North (alternatiivturg, mitmepoolne kauplemissüsteem, reguleerimata turg).

Balti põhinimekiri. Balti põhinimekirja on koondatud kõik Tallinna, Riia ja Vilniuse börsil noteeritud kvaliteetäriühingud. Nimekirja kandmiseks peab äriühing olema tegutsenud kolm aastat, olema majanduslikult jätkusuutlik, omama turuväärtust vähemalt 4 miljonit eurot, avalikustama informatsiooni vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele (IFRS) ja vähemalt 25% või 10 miljoni euro väärtuses äriühingu aktsiaid peab olema avalikkuse hulka kuuluvate aktsionäride käes.

Balti lisanimekiri. Balti lisanimekiri koosneb äriühingutest, mis ei vasta kvantitatiivsetele Balti põhinimekirja arvamise nõuetele (avalikkuse käes olevate kaubeldavate aktsiate hulk, turukapitalisatsioon).

Balti fondinimekiri. Balti fondinimekiri koosneb investeerimisfondide osakutest või ühisinvesteerimisfondide aktsiatest, mis on noteeritud ja millega kaubeldakse Balti börsidel sarnaselt aktsiatega.

Balti võlakirjade nimekiri. Ühtses Balti võlakirjade nimekirjas on Baltimaade fikseeritud tulumääraga väärtpaberid. Need hõlmavad Läti ja Leedu riiklikke võlakirju ning eri tähtajaga äriühingute võlakirju ja hüpoteekväärtpabereid. 2015. aastal noteeriti ja võeti kauplemisele ka kaks Eesti äriühingute võlakirja. Fikseeritud tulumääraga väärtpaberite noteerimine ja nendega kauplemine on võimalik eurodes ja ka mõnes muus vääringus.

First North. Nasdaq First North on mitmepoolne kauplemissüsteem ehk alternatiivturg, mida opereerivad Nasdaq'i gruppi kuuluvad börsid. See ei ole õiguslikus tähenduses reguleeritud turg. Alternatiivturul First North kaubeldavad äriühingud ei pea täitma reguleeritud turul kauplemiseks kehtestatud õiguslikke nõudeid, vaid täidavad First North turu eeskirjades sätestatud nõudeid. Baltic First North on jagatud kahte eri nimekirja – First North Balti aktsiate nimekiri ja First North Balti võlakirjade nimekiri, millest esimene on aktsiatega ja teine võlakirjadega kauplemiseks.

16.4. Kauplemine Nasdaq Tallinna Börsil

Nasdaq Balti börsidel on kasutusel kaks kauplemissüsteemi:

- (i) INET Nordic – elektrooniline kauplemissüsteem reguleeritud turul ja First North alternatiivturul kaubeldavate aktsiaturuinstrumentidega kauplemiseks;
- (ii) Genium INET – elektrooniline kauplemissüsteem fikseeritud tulumääraga väärtpaberitega kauplemiseks reguleeritud turul, samuti oksjonite ja tavapärasest erinevate kauplemisprotseduuride läbiviimiseks, nagu näiteks pakkumused, avalikud aktsiamüügid ja esmased avalikud pakkumised.

INET on praegu kõige arenenum kauplemisplatvorm kogu maailmas ja seda omandiõigusega põhitehnoloogiat kasutatakse Nasdaq'i turgudel kogu maailmas.

Tehinguid saab teha kahel järgmisel moel: automaatselt sobitatud tehingutega, mille käigus kauplemissüsteem sobitab ostu- ja müügipakkumised hinna-, mahu- ja ajaliste eelistuste põhjal automaatselt, või määratud vastaspoolega tehingutega, mille börsi liikmed lepivad kokku väljaspool kauplemissüsteemi ja mille maaklerid kannavad kauplemissüsteemi kolm minutit pärast tehingu sõlmimist.

16.5. Finantsjärelevalve

Nasdaq Tallinna Börsi tegevuse üle teeb järelevalvet Finantsinspeksioon, et tagada vastavus reguleeritud turgude tegevuse suhtes kehtivatele eeskirjadele ja nõuetele.

16.6. Väärtpaberituru kuritarvitamine

Väärtpaberituru seaduse kohaselt on väärtpaberituru kuritarvitamine kas informatsiooni väärkasutamine või turuga manipuleerimine. Väärtpaberituru kuritarvitamist käsitlevad väärtpaberituru seaduse sätted kehtivad ka väärtpaberite suhtes, millega ei kaubelda Eesti väärtpaberiturul või üheski Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis, ent mille väärtus sõltub nendel turgudel kaubeldavatest finantsinstrumentidest.

Eesti väärtpaberituru seaduse kohaselt on siseteave avalikustamata täpne teave, mis otseselt või kaudselt puudutab emitenti või tema väärtpabereid ja mis avalikustatuna võib tõenäoliselt oluliselt mõjutada väärtpaberi või tuletisväärtpaberi hinda. Muu hulgas hõlmab see ametlikult avalikustamata teavet emitendi tegevuse ja tulevikuväljavaadete kohta. Sellise teabe avalikustamisel suureneb asjaomase väärtpaberi ja sellega seotud tuletisinstrumentide hinna kõikumise risk. Siseteavet võivad vallata ainult insaiderid. Väärtpaberituru seaduse kohaselt on insaider emitendi juhtkonna liige, isik, kes oma töökohustuste täitmise käigus või osaluse tõttu emitendis saab juurdepääsu siseteabele, ning ka kolmas isik, kes, omades siseteavet, teab või peaks teadma, et saadud teave on oma olemuselt siseteave. Siseteabe väärkasutamiseks loetakse tavaliselt selle kasutamist tehingute alusena (või kolmandatele isikutele antavate nõuannete alusena) või selle avalikustamist üldsusele. Siseteabe väärkasutamise riski vähendamiseks peab iga emitent, kelle väärtpaberid on noteeritud reguleeritud turul, kehtestama teabe kasutamise sise-eeskirjad, mis laienevad ka emitendiga seotud isikutele.

Turuga manipuleerimisega seoses on väärtpaberituru seaduses esitatud mitteammendav loetelu tegevuste kohta, mida loetakse turuga manipuleerimiseks, näiteks tehingud, mille eesmärk on luua eksitav mulje väärtpaberi pakkumis- või ostuhinnast, tegevused ja tehingud, mis moonutavad väärtpaberi hinda, eksitava teabe avaldamine jms.

Eesti väärtpaberituru seaduses on sätestatud terve rida siseteabe väärkasutamise ja turukuritarvitusega seotud haldusõigusrikkumisi, mis on karistatavad eri suuruses trahvidega. Õiguserikkumise asjaoludest olenevalt võidakse siseteabe väärkasutamine ja turuga manipuleerimine Eesti karistusseadustiku kohaselt kriminaalkuriteoks kvalifitseerida.

17. MAKSUSTAMINE

Sissejuhatavad märkused. Selle jaotise eesmärk on anda ülevaade aktsionäride ja Seltsi suhtes kohaldatavast maksukorraldusest. Allpool esitatud kokkuvõte ei ole kaugeltki ammendav ning ei ole mõeldud professionaalse nõuandena ühelegi isikule. Pakkumisest ja Aktsiate omamisest tulenevate konkreetsete maksutagajärgede kindlakstegemiseks soovitatakse tungivalt igal investoril küsida abi selle valdkonna spetsialistilt.

Ettevõtte tulumaks. Praegu Eestis kehtiv ettevõtlustulu maksustamise süsteem erineb tavapärasest ettevõtlustulude maksustamise mudelist selle poolest, et äriühingute maksustamine on nihutatud tulu saamise hetkest tulu jaotamise hetkele. Seetõttu arvestatakse Eestis ettevõtte tulumaksu ainult jaotatud kasumilt ning reinvesteeringut kasumit ei maksustata kuni jaotamiseni. Ettevõtte tulumaksu arvestatakse kasumi jaotamiselt, näiteks dividendidelt, väljamaksetelt osakapitali vähendamise ja oma aktsiate lunastamise käigus ning samuti kasumi kaudselt jaotamiselt, näiteks erisoodustustelt, kingitustelt ja annetustelt, ettevõtte äritegevusega mitteseotud väljaminekutelt ja väljamaksetelt. Kõiki eespool nimetatud kasumi jaotamise viise maksustatakse määraga 20/80 (25%) jaotatavast netosummast ehk teisisõnu 20% jaotatavast brutosummast. Eespool kirjeldatud kasumi jaotamiselt nõutavat ettevõtte tulumaksu tuleb maksta üksnes ettevõtte tasandil ja äriühing vastutab asjaomase ettevõtte tulumaksu arvestuse, deklareerimise ja maksmise eest. Jaotatud kasumilt nõutav ettevõtte tulumaks ei ole kinnipeetav maks ja seega ei mõjuta seda kohaldatavad rahvusvahelised maksukokkulepped. Aktsiakapitali vähendamise ja aktsiate lunastamise käigus tehtud väljamakseid maksustatakse ettevõtte tasandil ainult ulatuses, mille võrra sellised väljamaksed ületavad äriühingu aktsionäride poolt eelnevalt äriühingusse tehtud rahalisi ja mitterahalisi sissemaid.

Dividendimaks. Eestis on residendist juriidilise isiku makstavad dividendid saaja tasandil maksust vabastatud sõltumata sellest, kas saaja on füüsiline või juriidiline isik, Eesti resident või mitteresident (st klassikalist dividendimaksu ei ole). Maksustamine toimub üksnes selle Eesti juriidilise isiku tasandil, kes dividende jaotab. Kui Eesti residendist juriidiline isik jaotab omakorda dividende, mis ta on saanud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (sh Eesti) või Šveitsi residendist äriühingult, on korduv dividendide jaotamine maksuvaba juhul, kui jaotav äriühing omab dividendide saamise ajal vähemalt 10% selle äriühingu aktsiatest või osadest, millelt aluseks olevad dividendid saadi. Seda viimast piirangut peaks arvestama Eesti residendist investor, kui ta otsustab, kas Aktsiad tuleks omandada füüsilise või juriidilise isikuna. Kui dividendide saaja on mitteresidentist isik, võib Eesti juriidiliselt isikult saadavaid dividende maksustada dividendimaksuga selles riigis, kus isik on resident. Selliste maksutagajärgede kindlakstegemiseks, mis mitteresidentist isikul tekivad riigis, kus ta on resident, soovitatakse investoritel küsida abi selle valdkonna spetsialistilt.

Aktsiate müügist või vahetamisest saadav kapitali kasvutulu. Tulu, mida Eesti residendist isik saab väärtpaberite (sh Aktsiad) müügist või vahetamisest, maksustatakse 20% suuruse tulumaksumääraga. Maksed, mida Eesti residendist üksikisik on aktsiakapitali vähendamise või aktsiate lunastamise käigus saanud, kuuluvad samuti kapitali kasvutuluna maksustamisele, kui saadud makse summa ületab asjaomase aktsiaomandi soetamise kulu, välja arvatud ulatuses, mil määral seda makset on juba maksustatud äriühingu tasandil. Kuna residentidest juriidiliste isikute kõiki tulusid, sh kapitali kasvutulu, maksustatakse ainult kasumi jaotamisel, siis residentidest juriidilistele isikutele kogunevat tulu vahetult ei maksustata. Mitteresidentide väärtpaberite müügist või vahetamisest saadud kapitali kasvutulu Eestis tavaliselt ei maksustata (välja arvatud teatud Eesti kinnisvaraga seotud väärtpaberid). Mitteresidentidest aktsionärid, kes saavad Aktsiate müügist või vahetamisest kapitali kasvutulu, võivad olla kohustatud deklareerima tulu ja maksma tulumaksu riigis, kus nad on residendid. Kapitali kasvutulu maksustamise mõistes on väärtpaberite (sh Aktsiad) müügist saadud tulu erinevus selliste väärtpaberite soetamiskulu ja müügihinna vahel. Väärtpaberite vahetusest saadud tulu on erinevus

vahetatava väärtpaberi soetamiskulu ja vahetuse tulemusel saadud omandi turuhinna vahel. Aktsiate müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud võib tuludest maha arvata.

Investeeringukonto. Eesti residendist üksikisikud võivad lükata oma investeeringu tulu maksustamise edasi, kasutades teatava finantsvaraga (sh Aktsiad) tehingute tegemiseks investeeringukontot. Investeeringukonto on Euroopa Majanduspiirkonnas või Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) liikmesriigi krediitiasutuses avatud rahaline konto, mille kaudu tehakse finantsvaradega selliseid tehinguid, millest saadud tulu (kapitali kasvutulu jne) maksustamist soovib asjaomane isik edasi lükata. Investeeringukontol hoitava finantstulu maksustamise hetk lükkub edasi kuni sellise tulu investeeringukontolt väljavõtmiseni (s.t kontolt väljavõetud summa ületab kontole eelnevalt sissemakstud summat). Seega saab investeeringukontol hoitavat finantstulu reinvesteerida maksuvabalt kuni selle kontolt väljavõtmiseni.

18. SÖNASTIK

Mõiste	Tähendus
Aktsia	Seltsi lihtaktsiad nimiväärtusega 1 euro, registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris ISIN koodiga EE3100073644.
Aktsionär	Füüsiline või juriidiline isik, kellele mis tahes asjaomasel ajahetkel kuulub Seltsi Aktsiaid.
EBA	Euroopa Pangandusjärelevalve (<i>European Banking Authority</i>), sõltumatu ELi asutus, mille eesmärk on tagada tõhus ja järjepidev usaldatavusnõuete kohane reguleerimine ja järelevalve kogu Euroopa pangandussektoris, asutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrusega (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ.
Esimese taseme omavahendid	Esimese taseme kapital, panga põhiomavahendid, mis hõlmavad sissemakstud omakapitali ja avaldatud reserve, nagu on täpsustatud kapitalinõuete määruses.
EUR	Euroala riikide, sh Eesti, Läti ja Leedu ametlik valuuta – euro.
Euroala	Euro oma ainsaks ametlikuks valuutaks kinnitanud Euroopa Liidu liikmesriikide majandus- ja rahaliit.
Eurofondid	Vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjad, st investeerimisfondid, mille tegevust on ELi tasandil reguleeritud peamiselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiviga 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta.
EVKR	Eesti väärtpaberite keskregister, mida opereerib AS Eesti Väärtpaberikeskus, registreeritud Eesti äriregistris registrikoodiga 10111982, registrijärgne aadress Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti.
Finantsinspeksioon	Eesti Finantsinspeksioon, autonoomse pädevuse ja eraldi eelarvega finantsjärelevalveasutus, mis teostab riiklikku järelevalvet Finantsinspeksioonilt tegevusloa saanud krediidiasutuste, kindlustusandjate, kindlustusvahendajate, investeerimisühingute, fondivalitsejate, investeerimis- ja pensionifondide, makseasutuste, e- raha asutuste ja väärtpaberituru üle ning on oma tegevuses ja otsustes sõltumatu.
Grupp	Selts ja tema Tütärühingud.
IFRS	Euroopa Liidus kehtestatud rahvusvahelised finantsaruandlusstandardid.
Institutsionaalne pakkumine	Pakutavate Aktsiate pakkumine institutsionaalsetele investoritele kogu maailmas kooskõlas iga asjaomase riigi väärtpabereid käsitlevates õigusaktides sätestatud teatud eranditega, kusjuures üheski riigis ei ole see Pakutavate Aktsiate avalik pakkumine.

Jaepakkumine	Pakutavate Aktsiate pakkumine Eestis institutsionaalsetele ja jaeinvestoritele, kusjuures see on Eesti väärtpaberituru seaduse tähenduses väärtpaberite avalik pakkumine.
Jaotis	Käesoleva Prospekti jaotis.
Juhatus	Seltsi juhatus.
Juhtkond	Seltsi juhatus ja nõukogu.
Kapitalinõuete direktiivi IV pakett	ELi õigusaktide pakett, milles käsitletakse pankade, elamuhoiupankade ja investeerimisühingute usaldatavusnõudeid. Kapitalinõuete direktiivi IV pakett sisaldab järgmisi õigusakte: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (kapitalinõuete direktiiv), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (kapitalinõuete määrus).
Kapitalinõuete määrus	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta.
Kokkuvõte	Käesoleva Prospekti kokkuvõte.
LHV Finance	AS LHV Finance, Eesti äriregistris registrikoodiga 12417231 registreeritud Eesti aktsiaselts, mille registrijärgne aadress on Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti.
LHV Pank	AS LHV Pank, Eesti äriregistris registrikoodiga 10539549 registreeritud Eesti aktsiaselts ja tegevusloaga krediitiasutus, mille registrijärgne aadress on Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti.
LHV Varahaldus	AS LHV Varahaldus, Eesti äriregistris registrikoodiga 10572453 registreeritud Eesti aktsiaselts ja tegevusloaga fondivalitseja, mille registrijärgne aadress on Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti.
LTL	Litt, Leedu ametlik valuuta kuni 1. jaanuarini 2015.
Miljon eurot	Summad miljonites eurodes.
Mokilizingas	UAB Mokilizingas, Leedu äriregistris registrikoodiga 124926897 registreeritud Leedu osaühing, mille registrijärgne aadress on Lvovo g. 25, Vilnius, Leedu.
Märkimisavaldus	Pakutavate Aktsiate ostmise korraldus, mille investor annab kooskõlas Pakkumise tingimustega.
Nasdaq Tallinna Börs	Äriühingu Nasdaq Tallinn AS (registrikood 10359206) opereeritav ainus reguleeritud turg.
Nõukogu	Seltsi nõukogu.

Pakkumine	Jaepakkumine ja institutsionaalne pakkumine koos.
Pakkumise Hind	Iga Pakutava Aktsia lõplik hind, st fikseeritud hind 6,95 eurot.
Pakkumisperiood	2. mail 2016 (k.a) algav ja 16. mail 2016 (k.a) lõppev ajavahemik, mille jooksul investoritel on võimalus esitada märkimisavaldusi.
Pakutavad Aktsiad	Pakkumise käigus investoritele pakutavad kuni 2 000 000 Aktsiat.
Pankade finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse direktiiv	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/59/EL, millega luuakse krediitiasutuste ja investeerimisühingute finantsseisundi taastamise ja kriisilahenduse õigusraamistik ning muudetakse nõukogu direktiivi 82/891/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2001/24/EÜ, 2002/47/EÜ, 2004/25/EÜ, 2005/56/EÜ, 2007/36/EÜ, 2011/35/EL, 2012/30/EL ja 2013/36/EL ning määruseid (EL) nr 1093/2010 ja (EL) nr 648/2012.
Prospekt	Käesolev dokument, sealhulgas Seltsi registreerimisdokument ja Aktsiate väärtpaberikirjeldus.
Põhikiri	Käesoleva Prospekti kuupäeva seisuga kehtiv Seltsi põhikiri.
Raamatupidamise aastaaruanded	Grupi auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanded kolme majandusaasta kohta, mis lõppesid vastavalt 31. detsembril 2013, 31. detsembril 2014 ja 31. detsembril 2015 (koostatud käesoleva Prospekti jaoks, iga aasta eraldi kaetud sõltumatu audiitori aruandega), esitatud Prospekti <u>1. lisana</u> .
Selts	AS LHV Group, Eesti aktsiaselts, mis on registreeritud Eesti äriregistris registrikoodiga 11098261 ja mille registreeritud asukoht on Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti.
SKP	Sisemajanduse koguprodukt, s.t riigis aasta või muu kindla perioodi jooksul toodetud kõikide ametlikult tunnustatud lõpptoodete ja -teenuste turuväärtus.
Teise taseme omavahendid	Teise taseme kapital, panga täiendavad omavahendid, mis hõlmavad ümberhindamisresERVE, avaldamata reserve, üldisi eraldisi, hübriidinstrumente ja allutatud tähtajalisi võlgu, nagu on täpsustatud kapitalinõuete määruses.
Tuhat eurot	Summad tuhandetes eurodes.
Tütärühingud	LHV Pank, LHV Varahaldus, LHV Finance ja Mokilizingas.
Üldkoosolek	Seltsi aktsionäride üldkoosolek, Seltsi kõrgeim juhtorgan.

19. LISAD

1. lisa. Raamatupidamise aastaaruanded

SELTS

AS LHV Group

(Tartu mnt 2, 10145 Tallinn, Eesti)

SELTSI ÕIGUSNÕUSTAJA

Advokaadibüroo Primus OÜ

(Kai 1, 10111 Tallinn, Eesti)

P R I M U S

AUDIITOR

Aktsiaselts PricewaterhouseCoopers

(Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn, Eesti)

AS LHV Group
Konsolideeritud aastaaruanne 2015

Konsolideeritud aastaaruanne 01.01.2015 – 31.12.2015

Äriniimi	AS LHV Group
Äriregistri number	11098261
Juriidiline aadress	Tartu mnt 2, 10145 Tallinn
Telefon	(372) 6800400
Faks	(372) 6800410
E-post	lhv@lhv.ee
Põhitegevusalad	Valdusfirma tegevus Pangandus Väärtpaberite maaklerlus Finantsalane nõustamine Kapitalirent ja muu laenuandmine
Juhatus	Erkki Raasuke
Nõukogu	Rain Lõhmus Andres Viisemann Tiina Möis Heldur Meerits Raivo Hein Tauno Tats Sten Tamkivi
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

Tegevjuhi pöördumine.....	4
Tegevusaruanne	6
Ärikeskkond	8
Finantstulemused	9
Grupi ühingujuhtimine	16
Hea ühingujuhtimise tava aruanne	18
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	21
Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne	21
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	22
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	23
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	24
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	25
LISA 1 Üldine informatsioon.....	25
LISA 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	25
LISA 3 Riskide juhtimine	37
LISA 4 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud	63
LISA 5 Ärisegmendid	64
LISA 6 Tütarettevõtted ja sidusettevõtted, firmaväärtus.....	67
LISA 7 Neto intressitulu	69
LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu	70
LISA 9 Tegevuskulud.....	70
LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidiastutustele ja investeerimisühingutele	71
LISA 11 Müügioteel finantsvarad	71
LISA 12 Finantsvarad ja -kohustused õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande.....	72
LISA 13 Lõpetatud tegevusvaldkond.....	73
LISA 14 Laenud ja nõuded klientidele	73
LISA 15 Muud nõuded klientidele.....	75
LISA 16 Muud varad	75
LISA 17 Materiaalne ja immateriaalne põhivara	75
LISA 18 Klientide hoiused ja saadud laenud	76
LISA 19 Võlad hankijatele ja muud kohustused.....	77
LISA 20 Kasutusrent	77
LISA 21 Allutatud kohustused	78
LISA 22 Omakapital aktsiaseltsis	79
LISA 23 Varahaldusteenusega seotud klientide hallatavad varad	80
LISA 24 Tingimuslikud varad ja kohustused	80
LISA 25 Tehingud seotud osapooltega	81
LISA 26 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta	83
LISA 27 Bilansipäevajärgsed sündmused	83
LISA 28 Emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded	84
Juhatuse allkirjad konsolideeritud aastaaruandele.....	88
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	89
Kasumi jaotamise ettepanek.....	90
Nõukogu allkirjad aastaaruandele	91
Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele	92

Tegevjuhi pöördumine

LHV-l on seljataga kordaläinud aasta. Enamus ettevõtetust õnnestus hästi ja aastaks seatud eesmärgid said ületatud.

Majanduskeskkond on olnud stabiilne. Seda vaatamata globaalse majanduse püsivast haprusest ja mõneti suurenenud riskidest. Finantskriisijärgne arenenud riikide majandus ei ole nähtavalt tugevamaks saanud. Väga suur võlakoores koos negatiivsete demograafiliste arengutega piirab majanduse taastumist ja kasvu. 2015. aasta tõi uued rekordid madalate ja negatiivsete intressimäärade näol. Ärevust on lisanud Hiina majanduse aeglustumine ja toorainete hindade järsk ja sügav langus.

Kartused, et majanduse langus ja kiratsemine sillutab teed äärmuslikele ja protektsionistlikele poliitilistele arengutele, on kahjuks realiseerumas mitmes Euroopa riigis. Sellised arengud ei ole head teenuste ja kaubavahetuse kasvuks.

LHV põhiturul, Eestis, on majanduskasv langenud alla kahe protsendi. Kõrge hõivatus ja struktuuriline tööjõupuudus veavad kohalikku palgakasvu, mis kipub tööviljakusest ette jooksma. Väliskeskkonna haprus ja tööjõuturu piirangud on toonud investeringud põhivarasse viimase 20 aasta madalaimale tasemele. Eesti majandus on selgelt aeglustunud. Samas ei ole kohalikus majanduses koheselt näha olulisi avatud riske või tasakaalustamatusi. Majanduselu on olnud aeglane, aga seejuures stabiilne ja enamjaolt ennustatav.

LHV-le on praegune keskkond hästi sobinud. LHV on noor turuosaline, mis pakub muidu konservatiivses finantsvahenduses värskendavat alternatiivi ja kaasaegsust. Kiiresti kasvaval turul läheb reeglina kõigil hästi. Turul, kus valikuid on vaja hoolega läbi mõelda ja kaaluda, saavad paremini hakkama need, kes tabavad klientide soovide ja vajadusi täpsemalt ning kelle teenused ja tooted ei too kaasa koormavaid lisakulusid. LHV kiire areng keskkonnas, kus majandus üldiselt ei kasva ja kus mõnedki turuosalsed soovivad tegevust vähendada või lõpetada, annab kinnitust sellele, et pühendunud tööle ja headele kliendipakkumistele on alati ruumi.

LHV 2015. aasta puhaskasum oli 14,8 miljonit eurot. See on 5,1 miljonit eurot rohkem kui eelmisel aastal ja annab omakapitali tootluseks 22%. Kõik põhiarid kasvatasid oluliselt oma ärimahtusid ja kasumit.

Suurima äriüksuse, AS LHV Panga, puhaskasum oli 9,9 miljonit eurot, kasvades aastaga 3,8 miljonit eurot. Laenu klientidele kasvatasid 93 miljonit eurot ja jõudsid 405 miljoni euron. Aastaga kogunes uusi hoiuseid 167 miljonit eurot ja aasta lõpuks oli hoiuste maht 628 miljonit eurot.

LHV Panga põhitähelepanu oli uute klientide kaasamisel ja jaepanganduse pakkumise laiendamisel. Alates augustist opereerib LHV Pank enda sularahaautomaatide võrku. Sularahaautomaadid paigaldati kaalutlusega, et need toetaksid maksimaalselt nii ärikliente kui jaekliente. Erinevalt muust Eesti turust on LHV automaatidesse sularaha sissevool suurem, kui

väljavool. See kinnitab, et Eesti jaepangandus areneb endiselt ja uuteks lahendusteks on ruumi ja vajadust.

Koos jaepanganduse pakkumise laiendamisega teatas LHV Pank ambitsioonist kasvada Eesti kolmandaks kodupangaks. LHV Pank ei pürgi olema tänaste jaepankade koopia, aga näeme piisavalt suurt hulka potentsiaalseid kliente, kellele LHV Panga pakkumine võiks väga hästi sobida. 2015. aasta lõpuks jõudis aktiivsete klientide arv 80 000-ni.

LHV Varahalduse 2015. aasta puhaskasum oli 4,7 miljonit eurot, mis on 1,0 miljonit eurot rohkem kui aasta varem. Hallatavate varade hulk kasvas aastaga 66 miljonit eurot 570 miljoni euron. Omakapitali tootlus oli 53% ja aasta jooksul tagastas LHV Varahaldus LHV Groupile 4,5 miljonit eurot kapitali.

LHV Varahalduse peamiseks eesmärgiks on pakkuda fondide osakuomanikele parimat pikaajalist tootlust. Sellest eesmärgist lähtudes on fondijuhid hoidnud konservatiivseid positsioone, et vältida hapral turul suuri ja järskke langusi. Lõppenud aasta andis valitud strateegiale kinnituse. LHV Varahalduse poolt juhitavad II samba pensionifondid olid 2015. aasta vaates tootluse poolest selgelt parimad igas kategoorias. LHV Varahaldus hoiab jätkuvalt liidripositsiooni ka II samba pensionifondide 10-aasta tootluste võrdluses.

29. jaanuaril 2016 sõlmis LHV Varahaldus Danske Bank A/S-i Eesti filiaaliga aktsiate ostmüügilepingu, mille kohaselt LHV Varahaldus ostab 100% Danske Capital AS-i aktsiatest. Tehingu lõpuleviimise eeltingimusteks on Finantsinspektsioonilt heakskiidu ning Konkurentsiametilt koondumise loa saamine. Danske Capital AS valitseb kolme kohustuslikku pensionifondi ning kahte vabatahtlikku pensionifondi millede maht on 235,8 miljonit eurot ning millel on üle 43 tuhande aktiivse kliendi. Pärast tehingu lõpuleviimist tõuseb LHV Varahalduse turuosa kohustuslike pensionifondide osas ligikaudu 30%-ni.

Mokilizingase kasum oli 2015. aastal 1,1 miljonit eurot, kasvades aastaga 0,5 miljonit eurot. Laenuportfell kasvas aastaga 8 miljonit eurot ja jõudis 38 miljoni euron. Mokilizingase omakapitali tootlus oli 25%. Mokilizingas on Leedu turul suuruselt teine järelmaksu pakkuja ja on tuntud oma hea teeninduse ja läbipaistva hinnastamisega. Koostöös telekomivaldkonnas tegutseva partneriga alustas Mokilizingas järelmaksu pakkumist Lätis. Tegemist on hästi kontrollitud pilootprojektiga, mis õnnestumise korral lubab äritegevust oluliselt laiendada.

2015. aasta oktoobris täitis üks LHV pikaajalistest eesmärkidest – LHV sai avalikuks ettevõtteks. NASDAQ Tallinna Börsil noteeriti LHV 2024. aastal lunastuvad allutatud võlakirjad. Läbi uue, allutatud võlakirjade avaliku pakkumise, kaasasime turult lisaks 15 miljoni euro eest allutatud kapitali. See tehing tõi LHV-le juurde ligi tuhat uut investorit. Ühtlasi kinnitasime ka oma plaani noteerida LHV aktsiad NASDAQ Tallinna Börsil 2016. aasta suveks.

Nagu alguses öeldud, siis 2015. oli LHV-le kordaläinud aasta. Meeskond tegi pühendunult tööd, opereerisime sobivas keskkonnas ja tundsimme paljude klientide heatahtlikku toetust. Kuigi oleme aastaga hoogsalt kasvanud, siis seesiselt oleme muutunud lihtsamaks ja fokuseeritumaks. Oleme hästi valmis edasiseks kasvuks. LHV eesmärgid lähiaastateks on endised:

- soovime olla parim finantsteenuste pakkuja finantsvara koguvatele ja investeerivatele eraisikutele ning väikestele- ja keskmise suurusega ettevõtetele;

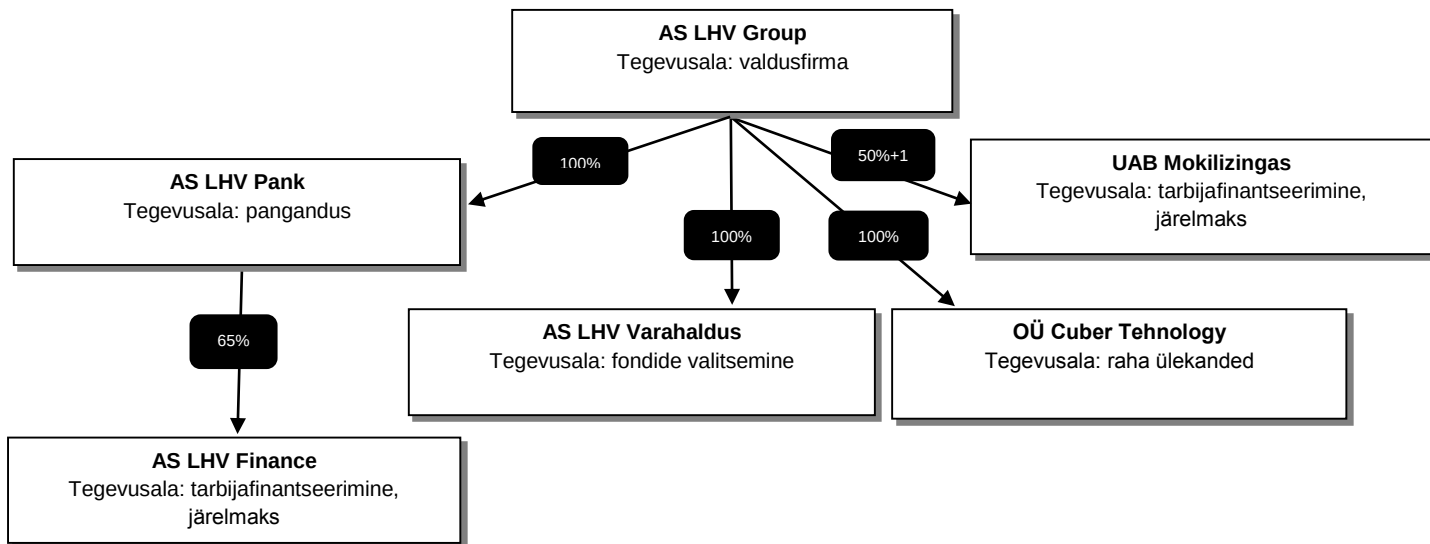
- soovime olla atraktiivne ja tunnustatud tööandja, kes pakub arengut, eneseteostust ja kasvu;
- soovime teha oma äri nii, et saavutame kaasatud omakapitalile aastas üle 20%-se tootluse;
- pürime laia omanikeringiga avalikuks ettevõtteks, mille aktsiad on noteeritud kohalikul väärtpaberibörsil.

Erkki Raasuke

Tegevusaruanne

AS LHV Group (edaspidi: Grupp või LHV) on suurim kodumaine finantsgrupp ja kapitali pakkuja Eestis. AS-i LHV Group peamisteks tütarettevõteteks on AS LHV Pank (edaspidi: Pank või LHV Pank) ja AS LHV Varahaldus (edaspidi: LHV Varahaldus).

LHV on loodud 1999. aastal pikaajalise investeerimis- ja ettevõtluskogemusega inimeste poolt. LHV esindused asuvad Tallinnas, Tartus, Riias ja Vilniuses. LHV-s töötab üle 300 inimese. LHV pangateenuseid kasutab üle 80 000 kliendi ja LHV pensionifondidel on üle 147 000 kliendi.

Olulisemad sündmused aastal 2015:

- Grupi struktuur**

2015. aastal sulges Grupp Soome filiaali, peale oma sealse äritegevuse müümist. Grupp asutas OÜ Cuber Technology, eesmärgiga pakkuda innovatiivseid lahendusi läbi *Blockchain* tehnoloogia finantsteenuste valdkonnas.

- LHV Pank**

AS LHV Pank asutas sularahaautomaatide (ATM) võrgustiku ning tõi turule uue mobiilirakenduse.

- Mokilizingas**

Mokilizingas lõpetas kapitalirendi teenuste pakkimise ning nüüd keskendutakse ainult tarbimislaenuks ja järelmaksu toodetele.

- Allutatud võlakirjade emiteerimine**

2015. aastal lunastati allutatud võlakirju 0,75 miljoni euro eest. Uusi võlakirju emiteeriti kogumahas 15,0 miljonit eurot tähtajaga 10 aastat. Varasemalt emiteeritud 15,9 miljoni euro väärtuses allutatud võlakirju noteeriti. Kõik allutatud võlakirjad on noteeritud Tallinna börsil.

- LHV Varahaldus**

LHV Varahaldus tagastas LHV Grupile 4,5 miljoni euro väärtuses üleliigset kapitali.

Tegevuspõhimõtted

LHV missioon on aidata luua kohalikku kapitali ning toetada kohaliku ettevõtluse arengut.

LHV keskendub ettevõtliku meelelaadiga aktiivsetele ja iseseisvatele klientidele. Eraklientidele pakub LHV peamiselt raha hoidmise ja kasvatamise teenuseid. Äriklientidele pakub LHV paindlikku ja sobivat finantseerimist ning igapäevaste rahaasjade korraldamist.

LHV tooted ja teenused on lihtsad, läbipaistvad ning asjakohased. Kliendisuhetus käib peamiselt läbi kaasaegsete elektrooniliste suhtluskanalite. Kokkuhoitud kulud jõuavad LHV klientideni läbi igapäevaste teenuste taskukohaste hindade.

LHV loodi partnerlusena ja partnerlus on LHV äri kasvatamise keskne viis. Uued algatused saavad kiiremini ja edukamalt elluviidud siis, kui osapooltel on samad huvid ja teineteise pikaajaline tugi. Kõik LHV kliendid ja partnerid võivad olla tulevikus LHV omanikeks. LHV pürib avalikuks ettevõtteks läbi oma aktsiate noteerimise NASDAQ Tallinna Börsil.

Aktsionärid

AS-il LHV Group on 23 256 005 lihtaktsiat nimiväärtusega 1 euro.

31.12.2015 seisuga oli AS-il LHV Group 271 aktsionäri:

- 13 372 004 aktsiat (57,3%) kuulus nõukogu ja juhatuse liikmetele ning nendega seotud isikutele.
- 9 196 512 aktsiat (39,4%) kuulus Eesti ettevõtjatele ja investoritele ning nendega seotud isikutele.
- 787 489 aktsiat (3,4%) kuulus LHV praegustele ja endistele töötajatele ning nendega seotud isikutele.

31.12.2015 seisuga olid kümme suurimat aktsionäri:

Aktsiate arv	Osalus	Aktsionäri nimi
3 357 920	14,4%	AS Lõhmus Holdings
2 938 367	12,6%	Rain Lõhmus
1 637 897	7,0%	Andres Viisemann
1 418 000	6,1%	OÜ Ambient Sound Investments OÜ
1 210 215	5,2%	OÜ Krenno
995 000	4,3%	AS Genteel
931 978	4,0%	AS Amalfi
696 297	3,0%	OÜ Kristobal
653 165	2,8%	SIA Krugmans
576 667	2,5%	OÜ Bonaares

Ärikeskkond

2015. aastat iseloomustas geopoliitiliste riskide esiplaanile kerkimine, maailmamajanduse kasvu aeglustumine, toorainete hindade jätkuv alanemine ning soovitud madalam inflatsioonitempo. Käesolevast aastast võib IMFi prognoosi põhjal oodata globaalse majanduskasvu ja samuti arenenud riikide tarbijahinnatõusu kiirenemist. Lühiajalised intressimäärad jäävad endiselt madalale, kuid USA Föderaalreservi poolt läbi viidud intressimäära tõstmine viitab Euroopa ja Ameerika lahknevale intressipoliitikale.

Siiski on maailmamajanduse suurim murekoht Hiina majanduskasvu oodatust järsem aeglustumine. Otsene mõju on avaldunud läbi deflatsioonilist survet tekitavate toormehindade nafta ja metallide languse, kuid impordimahtude kahanemine mõjutab negatiivselt kogu globaalset nõudlust. Augustis viis Hiina valitsus läbi jüaani devalveerimise ligi 3% ulatuses ja 2016. aasta jaanuaris täiendava 0,5% ulatuses. Kuivõrd avalikes kommentaarides on Hiina välistanud valuutakursiga manipuleerimise kui rahapoliitilise vahendi majanduse konkurentsivõime parandamiseks, on ootamatute manöövrirtega teravalt tõstatunud küsimused Hiina edasiste võimalike rahapoliitiliste sammude osas.

USA majandusnäitajad on püsinud tugevad, mistõttu julges Föderaalreserv pärast seitset aastat paigalseisu tõsta detsembris intressimäärasid. Edasised muudatused sõltuvad eelkõige seatud tööhõive ning inflatsiooni eesmärkide täitmisest, ehkki ootused on intressimäärade tõstmiseks.

Euroopa Keskpanka poolt 2015. aasta esimeses kvartalis kasutusele võetud ergutusmeetmed tarbijahindade kõrgema kasvu saavutamiseks pole jätkuvalt soovitud tulemust andnud. Eurostati andmetel kasvasid eurosooni tarbijahinnad detsembris vaid 0,2% võrreldes eelmise aastaga. Vaatamata rahapakkumise suurendamisele ei ole suudetud euro kurssi olulisemate valuutade vastu langetada ning tekitada täiendavat stiimulit eksportööride konkurentsivõimele.

Euroala kvartaalne majanduskasv oli kolmandas kvartalis 0,3% ehk veidi aeglasem kui esimeses kvartalis, peegeldades eelkõige

aeglustumist Saksamaa ekspordis. Samas tõstis IMF kogu euroala kasvootusi aastaks 2016.

Eesti jaoks olulisematest kaubanduspartneritest näitas Rootsi majandus kolmandas kvartalis laiapõhjalist kasvu. Negatiivsest küljest on Rootsis järjest tõsisemalt tõstatumas elamispidade puuduse ja kinnisvara kiire hinnatõusuga seonduvad teemad. Soome majandus pöördus pärast kahte kvartalit taas langusesse, sisenõudluse kasvust hoolimata.

Just ekspordimahtude ja investeringute kasvootuste vähenemine oli põhjuseks, miks Eesti Pank langetas detsembris oluliselt 2016. aasta Eesti majanduskasvu ootusi. Inflatsiooni nähakse taastumas, mis koos palgakasvu tempo aeglustumisega tähendab survet eratarbimisele. Tööhõive määr püsib jätkuvalt kõrgel.

LHV ootused järgmise kaheteistkümne kuu osas on mõõdukalt optimistlikud. Majanduskasv kiireneb ja investeringute maht suureneb, ehkki aeglustub tempos. Kuna reaalpalka ja eratarbimise kasvutempos on oodata olulist aeglustumist, mõjutab see mõõdunud kvartalitel enim majanduskasvu panustanud kaubandus- ja kinnisvarasektori käekäiku. Järjest olulisemaks muutub Eesti peamiste eksporditurgude käekäik ning samuti ekspordiartiklite kontsentratsiooniriski hajutamine.

Riskid on keskmisest kõrgemad põllumajanduse, veonduse ja turismiga seotud sektorites. Nafta märgatav hinnalangus, mis seni avaldus kohaliku tööstuse ja eratarbijate jaoks peamiselt soodsamate energiahindade näol, on seadnud Eesti energeetikatööstuse silmitsi tõsiste probleemidega. Lisaks on LHV ettevaatlikumaks muutunud kinnisvaraturu suhtes, jälgides kohaliku ja Skandinaavia turu arenguid. Pakkumine on suurenenud nii elamute kui ka rendivooga kinnisvaraobjektide osas, kuid positiivsest küljest on tehinguaktiivsus püsinud kõrge.

Eesti Panga andmetel kasvas krediidiandmistest võetud laenujääk 2015. aasta üheteistkümne kuu jooksul 8%. Ajalooliselt madalad intressimäärad ja tugev pankadevaheline konkurents on mõjutanud positiivselt kohalikke ettevõtjaid.

Finantstulemused

miljonites eurodes	2011*	2012*	2013*	2014*	2015
Hoiuste maht	208	279	352	457	633
Laenude netomaht	67	106	207	316	410
Fondide maht	144	252	374	504	570
Neto intressitulud	3,5	6,1	11,8	20,3	23,2
Neto teenustasutulud	5,3	6,5	9,5	12,8	14,7
Neto finantstulud	-1,1	0,8	2,7	0,5	0,4
Netotulud	7,7	13,4	24,0	33,6	38,3
Kulud	13,5	14,0	16,7	21,7	24,1
Ärikasum	-5,9	-0,7	7,3	11,9	14,3
Laenuprovisjonid	2,6	1,1	2,9	2,6	1,4
Tulumaksukulu	0,0	0,0	0,1	-0,4	-0,3
Kasum lõpetatud tegevustelt	0,0	0,0	0,0	0,0	2,2
Kasum	-8,5	-1,8	4,3	9,7	14,8
sh emaettevõtte omanikele kuuluv osa	-8,5	-1,8	4,2	9,2	13,7

*Finantstulemuste ülevaatlus tabelis ei ole eraldatud Soome äritegevusega seotud tulusid ja kulusid, mis aastaaruandes on eraldatud kui lõpetatud tegevusvaldkond.

Grupi 2015. aasta maksueelne kasum jätkuvatelt tegevustelt ulatus 12,6 miljoni euroni ning puhaskasum 14,8 miljoni euroni. Maksueelne kasum jätkuvatelt tegevustelt kasvas võrreldes eelmise aastaga 64% (7,7 miljonit eurot). Neto intressitulud kasvasid 41% ning neto teenustasutulud 17%. Finantstulud olid 14% võrra väiksemad, kui eelneval aastal.

Grupi laenuportfellide kogumaht, millest on maha arvatud allahindlused, ulatus detsembri lõpuks 410 miljoni euroni (detsember 2014: 301 miljonit eurot; detsember 2013: 207 miljonit eurot). Portfellide maht kasvas aastaga 36%. Laenuportfelli suurima osa moodustavad laenud ettevõtetele, mis kasvasid aastaga 34% 286 miljoni euroni (2014: 214 miljonit eurot; 2013: 133 miljonit eurot). Jaelaenude portfelli kasvas aastaga 20% 128 miljoni euroni (2014: 107 miljonit eurot; 2013: 79 miljonit eurot).

Grupi hoiuste maht kasvas aastaga 35% ning oli aasta lõpuks 617 miljonit eurot (2014: 457 miljonit eurot; 2013: 352 miljonit eurot). Nõudmiseni hoiuste osakaal kõikidest hoiustest on tõusnud 68%-ni (31.12.2014: 60%; 31.12.2013: 46%).

Tegevuskulud kasvasid aastaga 21%.

Äriüksuste lõikes teenis 2015. aastal konsolideeritud AS LHV Pank 9,9 miljonit eurot, AS LHV Varahaldus 4,7 miljonit eurot ja UAB Mokilizingas 1,1 miljonit eurot kasumit. LHV Group eraldiseisvalt tõi 0,9 miljonit eurot kahjumit, kuivõrd tal puudub

aktiivne äritegevus ning põhiline kulu on grupis intressikulu emiteeritud allutatud kohustustelt.

Likviidsus ja kapitaliseeritus

Grupi likviidsuse kattekordaja (LCR), mida arvutatakse vastavalt Basel Komitee määratlusele, oli detsembri lõpu seisuga 271,6% (31.12.2014: 190%; 31.12.2013: 169%). Grupp loeb likviidsuspuhvrite hulka raha ja võlakirjaportfelliid, mis moodustasid bilansimahust 44% (31.12.2014: 41%; 31.12.2013: 47%). Grupi laenude ja hoiuste suhe 2015. aasta lõpus oli 66% (31.12.2014: 70%; 31.12.2013: 60%).

Grupi omavahendite tase seisuga 31.12.2015 oli 100,5 miljonit eurot (31.12.2014: EUR 72,5 miljonit; 31.12.2013: 44,9 miljonit eurot). Grupp on raporteerimisperioodi lõpus hästi kapitaliseeritud, kapitali adekvaatsuse tase oli 24,0% (31.12.2014: 22,8%; 31.12.2013: 23,0%) ning esimese taseme omavahendite suhtarv 16,7% (31.12.2014: 17,6%; 31.12.2013: 15,3%).

Grupp kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks baasmeetodit. Grupp on aruandeaastal ning võrreldaval perioodil täitnud kõiki kapitalinõudeid.

Igal aastal viiakse läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele kapitalinõuetele.

Vastavalt Pangajärelevalve Komitee nõuetele arvatud finantsvõimenduse määr oli seisuga 31.12.2015 7,5%

(31.12.2014: 8,5%). Finantsvõimenduse määr on grupi esimese taseme omavahendite ja panga kogu riskipositsiooni (sh riskipositsioon varadelt ja bilansivälistelt kohustustelt) jagatis. Aasta lõpu finantsvõimendus määr on viimase kvartali kuude aritmeetiline keskmine.

Suhtarvud, miljonites eurodes	2015	2014	muutus	2013	muutus
puhaskasum	14,8	9,7	53%	4,3	126%
emaettevõtte omanikele kuuluv kasumiosa	13,7	9,2	49%	4,2	119%
keskmine omakapital	62,9	43,1	44%	25,7	68%
omakapitali tootlus (ROE) % *	21,0	21,4	-0,4	16,5	4,9
varad, keskmine	646	485	33%	366	33%
varade tootlus (ROA) %	2,3	2,0	0,3	1,2	0,8
neto intressitulu	23,2	16,5	41%	9,1	81%
intressitootvad varad, keskmine	637	471	35%	360	31%
neto intressimarginaal (NIM) %	3,65	3,50	-0,15	2,53	0,97
hinnahe (SPREAD) %	3,57	3,44	-0,13	2,48	0,96
kulude ja tulude suhe %	62,8	67,5	-4,7	71,6	-4,1

* Omakapitali tootluse suhtarv baseerub AS LHV Group omanikele omistatud kasumil ja omakapitalil ning ei sisalda mittekontrollivat osalust.

Suhtarvude selgitused

keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) = (aruandeperioodi lõpu omakapital + eelmise perioodi lõpu omakapital) / 2

omakapitali tootlus (ROE) = puhaskasum (emaettevõtte omanike osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) * 100

varad, keskmine = (aruandeperioodi lõpu varad + eelmise aasta lõpu varad) / 2

varade tootlus (ROA) = puhaskasum / varad, keskmine * 100

neto intressimarginaal (NIM) = neto intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

hinnahe (SPREAD) = intressitootvate varade intressitootlus – võõrkapitali hind

intressitootvate varade intressitootlus = intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

võõrkapitali hind = intressikulu / intressikandvad kohustused, keskmine * 100

kulude ja tulude suhe = tegevuskulud kokku / netotulud kokku * 100

Riskijuhtimine

Riskijuhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja kontrollida kõiki Grupi tegevusega seotud riske. Grupi riskide identifitseerimise, mõõtmise, raporteerimise ja kontrolli põhimõtted on kehtestatud nõukogu poolt ning igapäevaselt korraldab riskide juhtimist Riskijuhtimise üksus. Riskide juhtimise eesmärgiks on identifitseerida, hinnata, jälgida ja juhtida kõiki LHV Grupi tegevusega seotud riske, kindlustamaks LHV Grupi usaldusväärsuse, stabiilsuse ja kasumlikkuse. Riskide juhtimine baseerub Grupis kolmel kaitseliinil. Esimene kaitseliin ehk äriüksused on vastutavad riskide võtmise ning juhtimise eest.

Teine kaitseliin – kuhu kuulub riskijuhtimise üksus – on vastutav riskijuhtimise raamistiku väljatöötamise ning ülalhoiu eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut kontrolli kogu Grupi protsesside, äritegevuse ning kontrollifunktsioonide üle. Riskijuhtimise protsessid ja eeskirjad vaadatakse regulaarselt vähemalt kord aastas üle ja uuendatakse vastavalt vajadusele.

Detailne ülevaade Grupi poolt võetud riskidest on esitatud aastaaruande lisas 3.

Kapitalibaas (tuhandetes eurodes)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Sissemakstud aktsiakapital	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	33 992	33 992	21 871
Kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital	895	435	223
Muud reservid	-23	0	0
Eelmiste aastate jaotamata kahjum	-2 503	-11 244	-15 581
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-1 734	-1 574	-1 665
Aruandeperioodi kasum	13 705	9 203	4 206
Mittekontrolliv osalus	1 945	1 727	1 695
Esimese taseme omavahendid kokku	69 633	55 895	29 951
Allutatud kohustused	30 900	16 650	19 635
Teise taseme omavahendid kokku	30 900	16 650	19 635
Piiranguid ületavad allutatud kohustused ja eelisaktsiad	0	0	-4 660
Neto-omavahendid kapitali adekvaatsuse arvutamiseks	100 533	72 545	44 926
Kapitalinõuded			
Krediitdiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil	5 949	8 237	3 726
Äriühingud standardmeetodil	232 779	153 250	83 034
Jaenõuded standardmeetodil	106 445	101 741	73 483
Viivituses nõuded standardmeetodil	7 758	5 438	3 661
Investeerimisfondide aktsiad ja osakud standardmeetodil	6 369	5 608	4 216
Muud varad standardmeetodil	5 712	5 675	5 638
Krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski kapitalinõuded kokku	365 012	279 949	173 758
Valuutariski kapitalinõue standardmeetodil	6 527	5 735	4 315
Intressipositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	2 342	2 028	4 139
Aktsiapositsiooniriski kapitalinõue standardmeetodil	87	96	60
Operatsiooniriski kapitalinõuded baasmeetodil	44 367	30 066	13 307
Kokku kapitalinõuded adekvaatsuse arvutamiseks	418 334	317 874	195 579
Kapitali adekvaatsus (%)	24,03	22,82	22,97
Esimese taseme kapitali suhtarv (%)	16,65	17,58	15,31

Grupi tütarettevõtete 2015. aasta ülevaade

AS LHV Pank konsolideerimisgrupp

AS LHV Pank on kodumaine pank. Panga klientideks on eraisikud, väikese ja keskmise suurusega ettevõtted ning institutsionaalsed investorid. LHV Panga esindused asuvad Tallinnas, Tartus, Riias (suletakse 31.03.2016) ja Vilniuses. AS LHV Pangas töötab üle 200 inimese. Panga teenuseid kasutab üle 80 000 kliendi. AS LHV Pank on suurimaid maaklereid NASDAQ OMX Balti börsidel ja suurim maakler rahvusvahelistel turgudel Baltikumi jaeinvestoritele. Pank omab 65% tütarettevõttest AS LHV Finance, mis pakub järelmaksu- ja tarbimislaenude teenust.

Äritegevus

Panga hoiuste ja laenude kasv oli 2015. aastal eesmärgipärane.

Hoiuste maht kasvas aastaga 36% 629 miljoni euroni (2014: 462 miljon eurot). Aasta jooksul keskenduti hoiuste mahu kasvatamisele ja intressikulu vähendamisele. Esimese poolaastaga võrreldes toimus hoiuste mahtudes teisel poolaastal kiirem kasv. Tulenevalt üldistest madalatest intressimääradest on toimunud muutus hoiuste struktuuris. Kuna tähtajaline rahapaigutus ei ole enam nii atraktiivne, siis tõi LHV 2013. aasta lõpus turule likviidsuskonto kontseptsiooni, mille puhul makstakse teatud tingimuste täitmisel kõrgemat intressi nõudmiseni hoiusele. Kokkuvõttes on suurenenud nõudmiseni hoiuste osakaal, mis moodustas detsembri lõpu seisuga 71% koguhoiustest (aasta tagasi 60%).

Laenude maht kasvas aastaga 36% 405 miljoni euroni (jätkuvad tegevused 2014: 298 miljonit eurot). Laenuportfellist suurima osa moodustavad laenud ettevõtetele, mis kasvasid aastaga 34% 286 miljoni euroni (31.12.2014: 214 miljonit eurot; 31.12.2013: 133 miljonit eurot). Jaelaenude portfelli kasvas aastaga 16% 88 miljoni euroni (31.12.2014: 75 miljonit eurot; 31.12.2013: 50 miljonit eurot). AS LHV Pank on andnud laenu emettevõttele AS LHV Group teisele tütarettevõttele UAB Mokilizingas, mille maht oli aasta lõpuks 33 miljonit eurot (31.12.2014: 27 miljonit eurot, 31.12.2013: 24 miljonit eurot).

Uutest toodetest toodi turule koostöös EveryPay-ga väljatöötatud kaardimaksete vastuvõtmise täiendavad teenused. Mobiilipangas

avati klientidele TransferWise-i makse tegemise võimalus viies valuutas. Alustati valuuta forwardite ja swapide pakkumisega investeerivatele klientidele, kes soovivad maandada oma investimisportfelliga seotud valuutariski ning ekspordi ja impordiga tegelevatele klientidele, kes soovivad maandada oma äritegevusest ja lepingutest tulenevat valuutariski.

Detsembri alguses langetas Euroopa Keskpank baasintressimäärasid, mille tulemusena suurenes Panga likviidsete vahendite hoidmise kulu. Seetõttu langetas Pank detsembri tähtajaliste hoiuste intressimäärasid.

9. detsembril jõustus EL-i määrus, millega kehtestati Euroopa Majanduspiirkonnas väljastatud kaartidele riskisutustasude ülemmäär. Selle tulemusena vähenevad edaspidi Panga tulud väljastatud kaartidega tehtavate tehingutelt, kuid samas vähenevad ka Panga kulud kaardimaksete vastuvõtmisel tehtavate tehingutelt. Kaartide väljastamisel võib see tähendada edaspidi Panga poolt väljastatavate kaartide hinnastamist kuutasuga. Kaardimaksete vastuvõtmisel tähendab see edaspidi teenuse soodsamat hinnastamist kaupmeeste jaoks.

Neljandast kvartalist hakkas Pank müüma mittetöötavaid järelmaksu, väikelaenu ja krediitkaartide lepinguid. Nõuded loovutatakse regulaarselt igal kuul.

2016. aasta algusest hakkas kehtima Panga täiendatud organisatsiooniline struktuur. Olulisemateks muudatusteks on privaatpanganduse valdkonna väljatoomine eraldi ärivaldkonnana, turunduse ja kommunikatsiooni osakonna toomine ärivaldkondade üleseks ning rahapesu tõkestamise eraldi osakonna loomine ja selle funktsiooni eraldamine vastavuskontrolli osakonnast.

30. novembril otsustas Pank lõpetada piiriülese tegevuse Lätis. 2016. aasta alguses tegi Pank otsuse sulgeda ka Läti filiaal 31. märtsiks 2016. Panga tegevus Lätis on olnud väikesemahuline. Pank lähtub oma plaanides eelkõige klientide ärihuvidest ja käib kaasas oma klientidega. Eesti ettevõtted vajavad täna teenuseid ja tuge pigem Lääne-Euroopa suunal ning sellega on otstarbekas arvestada ka Panga tegevuste ja teenuste arendamisel.

Finantstulemused

Panga 2015. aasta puhaskasum ulatus 9,9 miljoni euroni, mida on 60% rohkem kui eelneval aastal (6,2 miljonit eurot). Seejuures kasvasid neto intressitulud 44% ning neto komisjoni- ja teenustasutulud 46%. Finantstulud olid 66% võrra väiksemad, kui eelneval aastal.

Neto intressitulu suur kasv tuleneb laenude ja hoiuste mahu kasvust.

Teenustasutuludest annavad jätkuvalt suurima panuse tulud väärtpaperivahendusest. Kasvutrendi näitavad ka tulud kaartidelt ja arveldustelt.

Tegevuskulud kasvasid aastaga 34%, mis on ootuspärane praeguses kiires kasvufaasis ning äritegevuse arendamise valguses.

Laenudest tulenevad kahjud olid 33% võrra väiksemad, kui eelneval aastal.

Organisatsioon

Panga organisatsiooniline struktuur jaotus kuueks suuremaks valdkonnaks: jaepangandus, privaatpangandus, ettevõtete pangandus, infotehnoloogia, finants- ja tugiteenused ning riskijuhtimine (sh vastavuskontroll).

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne, miljonites eurodes

	2015	2014	muutus	2013	muutus
neto intressitulu	18,76	13,04	44%	7,76	68%
neto teenustasutulu	4,85	3,33	46%	2,79	19%
neto finantstulud	0,12	0,34	-66%	2,34	-85%
neto tegevustulud kokku	23,73	16,71	42%	12,89	30%
muud tulud	0,09	0,03	181%	0,06	-48%
tegevuskulud	-15,38	-11,50	34%	-9,36	23%
laenukahjumid	-0,67	-1,00	-33%	-1,12	-10%
lõpetatud tegevused	2,18	1,92	13%	-0,20	-1061%
puhaskasum	9,94	6,16	62%	2,27	145%

Ärimahud,

miljonites eurodes	31.12.2015	31.12.2014	muutus	31.12.2013	muutus
laenuportfell	405,4	298,0	36%	204,6	46%
võlakirjaportfell	103,0	142,5	-28%	42,7	234%
hoiused	629,0	462,0	36%	356,3	30%
omakapital	61,4	45,2	36%	26,9	68%
pangas varasid hoidvate klientide arv	83 081	61 170	35%	48 863	25%

AS LHV Varahaldus

AS LHV Varahaldus on investeerimisfondide valitsemisega tegelev ettevõtte.

LHV Varahaldus valitseb seitset investeerimisfondi – viit kohustuslikku pensionifondi (LHV Pensionifond XS, LHV Pensionifond S, LHV Pensionifond M, LHV Pensionifond L, LHV Pensionifond XL), üht vabatahtlikku pensionifondi (LHV Täiendav Pensionifond) ja üht eurofondi (LHV Maailma Aktsiad Fond). Lisaks pakub investeerimisnõustamise teenust SEF-LHV Persian Gulf Fund'ile, millega 2015. aasta aprillis ühines LHV Varahalduse valitsetav LHV Pärsia Lahe Fond.

LHV Varahalduse eesmärk on pakkuda pensionifondide klientidele parimat pikaajalist tootlust. 10 viimase kalendriaasta tootluse arvestuses hoiavad LHV pensionifondid kõikide investeerimisstrateegiate lõikes esimesi kohti. 2015. aasta tootluste poolest olid samuti LHV pensionifondid kõikides kategooriates esimesed. LHV tähtsustab kapitali säilitamist keerulistes turuolukordades. Ka 2015. aastal hoidis fondijuht pensionifondide tururiski suhteliselt madalal, mis oli aasta kokkuvõttes õigustatud strateegia. LHV kohustuslike pensionifondide tootlus jäi vahemikku +0,99% (LHV Pensionifond S) kuni +6,59% (LHV Pensionifond XL). LHV Täiendava Pensionifondi tootlus oli +8,77% (kõik tootlused on Pensionikeskuse andmetel).

LHV Maailma Aktsiad Fondi tootlus oli +11,21%. SEF-LHV Persian Gulf Fund'i tootlus oli -16,50%.

LHV Varahaldus säilitas mahtude poolest jätkuvalt teise turuosa (21,0%) ning klientide arvu poolest oli turuosalt kolmas (19,8%).

Aasta jooksul kasvasid ettevõtte äritulud 9%. Hallatavate fondide varade maht kasvas 13% 570 miljoni euro peale. Alates augustist muutus kohustuslike pensionifondide valitsemistasude vähendamise regulatsioon, mille tulemusena langesid näiteks augustis valitsemistasud juuliga võrreldes keskmiselt 10%. Kuna kohustuslike pensionifondide valitsemistasud on mahu kasvades protsentuaalselt langevad, kasvavad ettevõtte äritulud fondide mahust aeglasemalt.

Ettevõtte ärikulud vähenesid 3% võrra, eeskätt madalamate müügikulude tõttu. Selle tulemusena kasvas ettevõtte puhaskasum 1,03 miljoni euro võrra 4,65 miljoni euroni.

LHV Varahaldus vahetas enda juhitud LHV Pärsia Lahe Fondi asukohamaa Luksemburgi vastu. Vahetus toimus 13.04.2015 piiriülese ühinemise teel, kusjuures ühendav fond oli SEF-LHV Persian Gulf Fund (SICAV, fondivalitseja Swedbank Management Company S.A.), mille varasid juhib LHV Varahaldus teenuseosutamise lepingu alusel. Asukohamaa vahetus toimus eesmärgil laiendada pikemas perspektiivis fondi turustamise võimalusi institutsionaalsete investorite seas.

29.01.2016 sõlmisid LHV Varahaldus ja Danske Bank A/S aktsiate ostumüügilepingu, mille kohaselt LHV Varahaldus ostab Danske Bank A/S-ilt Eestis asuva varahaldusettevõtte Danske Capital AS.

LHV Varahalduse põhilised äriüksused on: investeringute üksus, turundus ja klienditeenindus, finantsjuhtimine ja tugifunktsioonid, riskijuhtimine ja vastavuskontroll.

Finantstulemused

miljonites eurodes	2015	2014	muutus	2013	muutus
neto teenustasutulu	9,2	8,5	8%	5,8	46%
muud finantstulud	0,3	0,2	50%	0,2	-2%
netotulud kokku	9,5	8,6	10%	6,0	44%
tegevuskulud	-4,8	-5,0	-4%	-4,3	18%
puhaskasum	4,7	3,6	31%	1,7	108%
valitsetavate fondide maht	570	504	13%	374	35%
Kohustuslike pensionifondide klientide arv (tuhandetes)	147	132	11%	124	7%

UAB Mokilizingas

Hoolimata euro kasutuselevõtu positiivsest efektist 2015. aasta alguses, on Leedu SKP kasvu tempo jätkuvalt langev ja 2015. aastal hinnanguliselt 1,7%. Selle peamisteks faktoriteks on aeglustumine ehitus- ja põllumajanduse sektorites, vähenenud kaubandus Venemaaga ja turbulentne eurotsooni keskkond. Negatiivne inflatsioon -0,1% oli peamiselt tingitud madalatest kütusehindadest rahvusvahelistel turgudel ning madalast inflatsioonist eurotsoonis. Eratarbimises kasvasid kulutused 2015. aastal üle 5%-di ning ootuslikult kasv jätkub tempos üle 4%-di. Järelevalve institutsioon suurendab üha rohkem kontrolli tarbimislaenude turu üle, peamise eesmärgiga piirata krediidiandmise protsessi korduvaid rikkujaid tagasimaksepäevaga laenu pakkujate seas. Seadusemuudatus võeti vastu neljandas kvartalis, kehtiv alates veebruarist 2016, kehtestades aastaseks intressi piirmääraks 75% ja muude tasude päeva kogusumma piirmääraks 0,04%. Need muudatused mõjutavad peamiselt tagasimaksepäevaga laenu pakkujaid ning ei oma arvestavat mõju Mokilizingasele.

Järelmaks

Mokilizingase seatud eesmärkideks oli kasvada stabiilselt, edestada turutempot ning samuti püsida innovatsiooniliidrina Leedu tarbimislaenude turul. Samuti oli eesmärgiks laiendada oma tegevust.

Järelmaksulaenude müügi maht kasvas võrreldes 2014. aastaga 24% jõudes 38 miljoni euron. Laenuportfell kasvas 2015. aastal 29% ulatudes 28 miljoni euron. Aktiivsete partnerite hulk oli üle 1 200 ning jätkas stabiilset kasvu. Mokilizingase arenduste tulemusel turupositsioon tugevnes ja portfelli turuosa kasvas üle 15%. Ilma, et turule oleks lisandunud uusi suuremaid tulijaid, püsib turul tihe konkurents, hoides müügikulud kõrgel ning krediidi marginaalid madalal. Keskmine lepingute maht kasvas 12% (437 eurot) ja kasvas rohkem kui kaks korda Leedu keskmine palk, mis viitab suurenenud laenuvõlale majapidamise kohta.

Üheks edukaks arenguks oli ka laienemine Läti turule, mis oli ühtlasi suureks sammuks Mokilizingase tegevuses. Tegevust alustati novembris ning aasta lõpuks ulatus järelmaksulaenu portfell 165 tuhande euron. Kuna tegevused on alles arendamisel, siis oodatakse tootlikkust 2016. aastal.

Koostöös ühe suurima jaemüüjaga tutvustas Mokilizingas Balti järelmaksu laenu turule uudet teenust – MOKI 3. Teenus on orienteeritud kõrgema sissetulekuga klientidele, võimaldades maksta ostu eest kolmekuise maksega ning ilma intressita. Tulenevalt teenuse edukusest tugevnes koostöö partneriga ning sihtrühma klientide segment laienes.

2016. aastal tutvustati Leedus SEPA makseid ning Mokilizingas läks edukalt üle lõpetatud otsekorraldusteenuselt e-arvete teenusele, mis võimaldab klientidel omada lihtsamalt kontrolli oma maksete üle.

2016. aasta eesmärgiks on püsida turul edasi tutvustades innovatiivseid teenuseid, arendades integreeritud lahendusi partneritega nii *online*- kui ka *offline*-võrguühendusega segmentides ning arendada veelgi klienditeeninduse kvaliteeti.

Tarbimislaenud

Tarbimislaenude turg on endiselt üks konkurentsitihedamaid turge. Avansilaenudest on saanud Leedus suurima turupositsiooniga toode. 2015. aastal tutvustati mitmeid inimeselt inimesele laenuplatvorme, mis hakkasid hoogu koguma. Väikelaenude turg (kuni 290 eurot) jõudis 2015. aasta teises kvartalis pöördepunkti, hakates sellest ajast langema. Viimast saab selgitada finantsalase teadlikkuse kasvuga ning valitsusasutuste ulatuslikuma tegevusega. Teisest küljest suuremate laenude segment (üle 290 euro) on kiiresti kasvanud, rohkem kui 40% ning eelduslikult jätkub kasv järgmisel paaril aastal samas tempos.

Mokilizingas hoidis kõrvale traditsionaalsete turunduskanalite tihedast konkurentsist. Tagasihoidliku turunduseelarvega katsetati uusi lähenemisviise. Rõhk pandi internetiturundusele, mida pidevalt arendati ja lihviti, et jõuda ja määratleda täpselt sihtrühm ja kliendid ning optimeerides turunduskulusid tehingu kohta. Töötati välja täpne kliendinimekirja kaugtutunduse kampaania jaoks, mis integreerituna kullerteenuse tarkvarasüsteemiga (ERP) kasvatas müüki neljandas kvartalis.

Aasta lõpuks oli kogu tarbimislaenude müük kasvanud 20%, ulatudes 9,5 miljoni euron. Portfell kasvas määraga 24%, kokku summani 11 miljonit eurot.

Mokilizingas jätkab oma maine hoidmist usaldusväärse ja läbipaistva krediidi pakkujana. 2016. aastal oodatakse, konkurentsitihedal turul, edasist stabiilset kasvu tulenevalt klientidele suunatud iseteeninduskeskkonna uuendamisest, ERP süsteemi täiustamisest integreerides seda partneritega ning veelgi ulatuslikumast kaugtutunduse rakendamisest.

Finantstulemused

Laenuportfelli kasv oli 2015. aasta lõpuks 25% jõudes 40 miljoni euron. Aruandeperioodi neto intressitulu (enne allahindlusi) oli 5,1 miljonit eurot (aastane kasv +29%). Hoolimata tegevuskulude kasvust, mis olid peamiselt tingitud uute toodete ettevalmistamisest ning Läti turule sisenemisest, puhaskasum peaaegu kahekordistus 1,1 miljoni euron (aastane kasv +84%).

Grupi ühingujuhtimine

Nõukogu

Rain Lõhmus on LHV asutaja ja nõukogu esimees. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Audentes ja AS-i Arco Vara nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Rain Lõhmus on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ja Harvard Business School-i juhtimis-programmi. Ta on Eesti Suurettevõtjate Assotsiatsiooni liige. Rain Lõhmus omab 3 178 367 ja AS Lõhmus Holdings omab 3 357 920 AS-i LHV Group aktsiat.

Raivo Hein on OÜ Kakssada Kaksikümmend Volti omanik ja juhatuse liige. Ta on AS-i LHV Pank nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Raivo Hein on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Raivo Hein ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. OÜ Kakssada Kaksikümmend Volti omab 536 651 AS-i LHV Group aktsiat.

Heldur Meerits on AS-i Amalfi omanik ja juhatuse liige. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Audentes ja Kodumaja AS-i nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Heldur Meerits on lõpetanud Tartu Ülikooli majandusteaduskonna. Ta on SA Avatud Eesti Fond, SA Dharma ja teiste sihtasutuste nõukogu liige. Heldur Meerits ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Amalfi omab 931 978 AS-i LHV Group aktsiat.

Tiina Mõis on AS-i Genteel omanik ja juhataja. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i Baltika, AS-i Nordecon International ja teiste ettevõtete nõukogu liige. Tiina Mõis on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Ta on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse liige ja Eesti Raamatupidamise Toimkonna liige. Tiina Mõis ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. AS Genteel omab 995 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Sten Tamkivi on Teleporti tegevjuht. Enne Teleport-i kaasasutamist ettevõtjana (*Entrepreneur in Residence*) Andreessen Horowitz-is, oli Sten esimeste Skype juhtivtöötajate hulgas. Ta on mitmete ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Sten Tamkivi ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. Seikatsu OÜ omab 1 266 AS-i LHV Group aktsiat.

Tauno Tats on Ambient Sound Investments OÜ juhatuse liige. Ta on EFTEN Kinnisvarafond AS-i nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Tauno Tats on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli. Tauno Tats ei oma AS-i LHV Group aktsiaid. Ambient Sound Investments OÜ omab 1 200 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Andres Viisemann on LHV asutaja ja LHV pensionifondide juht. Ta on AS-i LHV Pank, AS-i LHV Varahaldus ja AS-i Fertilitas nõukogu liige ning teiste ettevõtete juhatuse ja nõukogu liige. Andres Viisemann on lõpetanud Tartu Ülikooli ja omandanud magistrikraadi INSEAD-is rahvusvahelise ärijuhtimise erialal. Ta on Eesti Haigekassa nõukogu liige. Andres Viisemann ja temaga seotud isikud omavad 2 472 822 AS-i LHV Group aktsiat.

Juhatus

Erkki Raasuke on AS-i LHV Pank, AS-i LHV Varahaldus ja Eesti Energia AS-i nõukogu esimees ning EfTEN Kinnisvarafond AS-i ja AS-i TREV-2 Grupp nõukogu liige. Varem on ta töötanud majandusministri nõunikuna, finantsjuhina AB-s Swedbank ning juhatuse esimehe, tegevjuhi ja finantsjuhina AS-is Swedbank. Erkki Raasuke on lõpetanud Tallinna Tehnikaülikooli ning INSEAD-i ja Baltic Institute of Corporate Governance juhtimisprogrammid. Erkki Raasuke omab 80 000 AS-i LHV Group aktsiat.

Tütariühingute nõukogud ja juhatused

AS LHV Pank

Nõukogu: Erkki Raasuke (esimees), Raivo Hein, Heldur Meerits, Tiina Möis, Rain Lõhmus, Sten Tamkivi, Andres Viisemann
Juhatus: Erki Kilu (esimees), Jüri Heero, Andres Kitter, Meelis Paakspuu, Indrek Nuume, Martti Singi

AS LHV Finance

Nõukogu: Erki Kilu (esimees), Rain Lõhmus, Veiko Poolgas, Jaan Koppel
Juhatus: Kalev Karus

AS LHV Varahaldus

Nõukogu: Erkki Raasuke (esimees), Erki Kilu, Andres Viisemann
Juhatus: Mihkel Oja (esimees), Joel Kukemelk

Cuber Tehnology OÜ

Juhatus: Rain Lõhmus

UAB Mokilizingas

Nõukogu: AS LHV Group, AS LHV Pank, KÜB "RAZFin", UAB "K2Z"

Juhatus: Erki Kilu, Erkki Raasuke, Mantas Jonuška, Benas Pavlauskas, Jurgis Rubaževičius

Tegevjuht: Jurgis Rubaževičius (kuni 29.01.2016), Benas Pavlauskas (alates 29.01.2016)

Aktsiaoptsioonid

2014. aastal kinnitas AS-i LHV Group üldkoosolek AS-i LHV Group konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmetele ja nendega võrdsustatud töötajatele ning osakonnajuhtidele ja nendega võrdsustatud töötajatele aktsiaoptsioonide väljastamise tingimused. Aktsiaoptsioonide väljastamise eesmärgiks on juhatuse liikmete ja töötajate huvide efektiivsem ühildamine aktsionäride ja klientide huvidega. Samuti konkurentidega võrdväärse ja tervikliku tasustamissüsteemi pakkumine tööjõuturul. Samaselt 2014. aastale väljastati aktsiaoptsioone ka 2015. ja 2016. aastal.

Aktsiaoptsioonide saamine ja suurus sõltusid ettevõtte üldiste ning juhatuse liikmete ja töötajate individuaalsete

tegevuseesmärkide edukast täitmisest. 2016. aasta alguses väljastati aktsiaoptsioone 49 inimesele, summas 826 tuhat eurot. 2015. aastal väljastati aktsiaoptsioone 48 inimesele, summas 681 tuhat eurot. 2014. aastal väljastati aktsiaoptsioone 35 isikule kogusummas 645 tuhat eurot. Aktsiaoptsioonide saamiseks sõlmiti juhatuse liikmete ja töötajatega aktsiaoptsioonilepingud kolmeaastase perioodiga. 2014. aastal väljastatud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01.07.2017-30.09.2017 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab omandada hinnaga 2 eurot aktsia kohta. 2015. aastal väljastatud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01.05.2018-31.07.2018 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab

omandada hinnaga 2,4 eurot aktsia kohta. 2016. aastal väljastatud aktsiaoptsioonide realiseerimiseks on aktsiate märkimisperiood ajavahemikul 01.05.2019-31.07.2019 ning 1-eurose nimiväärtusega aktsiaid saab omandada hinnaga 3 eurot aktsia kohta.

Juhatuse liikmetel ja töötajatel ei olnud võimalik aktsiaoptsioonide asemel võtta välja määratud summat rahas. Aktsiaoptsioone ei saa vahetada, võõrandada, pantida ega koormata. Aktsiaoptsioone saab pärida. Aktsiaoptsioonileping kaotab kehtivuse töölepingu ennetähtaegsel lõpetamisel töötaja algatusel, milles saab teha erandeid AS-i LHV Group nõukogu, ja töölepingu

erakorralisel ülesõllemisel töötaja poolt töötajast tuleneval põhjusel. Vastavalt krediitiasutuste seadusele saab AS-i LHV Group nõukogu vähendada väljastatud aktsiaoptsioonide arvu või aktsiaoptsioonid tühistada, kui ettevõtte üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud, ettevõtte juhatuse liige või töötaja ei täida enam tulemuskriteeriume, ettevõtte ei täida enam usaldatavusnormatiive või ettevõtte riskid ei ole adekvaatselt kaetud omavahenditega või tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

Hea ühingujuhtimise tava aruanne

Käesolev aruanne on koostatud kooskõlas Eesti raamatupidamise seadusega ning annab ülevaate AS-i LHV Group juhtimisest ja juhtimise vastavusest NASDAQ OMX Tallinna Börsi heale ühingujuhtimise tavale. LHV järgib head ühingujuhtimise tava, välja arvatud juhul, kui käesolevas aruandes ei ole märgitud teisiti.

1. Üldkoosolek

LHV on aktsiaselts, mille juhtimisorganiteks on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

Üldkoosolek on LHV kõrgeim juhtimisorgan, kus aktsionärid teostavad oma õigusi. Üldkoosoleku esmased ülesanded on põhikirja muutmine, aktsiakapitali suurendamine ja vähendamine, vahetusvõlakirjade väljalaskmise otsustamine, nõukogu liikmete valimine ja volituste pikendamine, nõukogu liikmete ennetähtaegne tagasikutsumine, majandusaasta aruande kinnitamine ja kasumi jaotamine, audiitori(te) arvu määramine, audiitori(te) nimetamine ja tagasikutsumine ning muude seadusega üldkoosoleku pädevusse antud küsimuste otsustamine.

Igal aktsionäril on õigus osaleda üldkoosolekul, võtta üldkoosolekul sõna päevakorras esitatud teemadel ning esitada põhjendatud küsimusi ja teha ettepanekuid.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korraline üldkoosolek, mille päevakorras on majandusaasta aruande kinnitamine, toimub vähemalt üks kord aastas. Juhatus kutsub korralise üldkoosoleku kokku hiljemalt kuue kuu jooksul majandusaasta lõppemisest. Korralise ja erakorralise üldkoosoleku toimumisest teatab juhatus ette vähemalt kolm nädalat.

Üldkoosoleku päevakord, juhatuse ja nõukogu ettepanekud, otsuste eelnõud ja muud asjakohased materjalid tehakse aktsionäridele kättesaadavaks enne üldkoosolekut. Materjalid tehakse kättesaadavaks LHV veebilehel. Alates 2014. aastast, antakse aktsionäridele võimalus esitada küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta enne üldkoosoleku toimumise päeva ja need avaldatakse koos vastustega LHV veebilehel.

Üldkoosolekul osalemiseks õigustatud aktsionäride ring määratakse aktsiaraamatu alusel seisuga seitse päeva enne üldkoosoleku toimumist.

2015. aastal toimus üks korraline ja mitte ühtegi erakorralist aktsionäride üldkoosolekut. 29. aprillil 2015 toimunud korralisel aktsionäride üldkoosolekul kinnitati 2014. aasta majandusaasta aruanne, kutsuti tagasi nõukogu liige Hannes Tammjärv ja uueks liikmeks valiti Sten Tamkivi, kinnitati aktsiaoptsioonide programm ja audiitoriks, perioodil 2015-2017, määrati AS PricewaterhouseCoopers. Üldkoosolek toimus eesti keeles.

2015. aastal oli üldkoosoleku juhataja sõltumatu isik Sven Papp, kes tutvustas üldkoosoleku läbiviimise protseduuri ja juhatuse ettevõtte tegevuse kohta küsimuste küsimise korda.

2015. aastal osalesid üldkoosolekul juhatuse liige Erkki Raasuke, nõukogu esimees Rain Lõhmus, nõukogu liikmed Andres Viisemann, Tiina Möis, Heldur Meerits, Raivo Hein ja Tauno Tats ning audiitorid Ago Vilu ja Verner Uibo. Kui üldkoosolekul valitakse nõukogu liikmeid, kes ei ole varem LHV nõukogu liikmeks olnud, ja audiitorit, osalevad kandidaatidena üles seatud isikud vastaval üldkoosolekul. 2015. aastal valiti täiendav nõukogu liige Sten Tamkivi, kes osales üldkoosolekul.

Ühelgi aktsionäril ei ole aktsiaid, mis annaksid neile spetsiifilisi kontrolliõigusi ja hääleõigusi. LHV ei ole teadlik aktsionäridevaheliste kokkulepete olemasolust, mis käsitlevad aktsionäriõiguste kooskõlastatud teostamist.

Olulist osalust omavad aktsionärid on Rain Lõhmus ja temaga seotud isikud 28,0% hääleõigusega ning Andres Viisemann ja temaga seotud isikud 10,6% hääleõigusega.

2. Juhatus

Juhatus on LHV juhtimisorgan, mis esindab ja juhib LHV-d. Juhatus koosneb ühest kuni viiest liikmest. Juhatuse liikme volituste tähtaeg on viis aastat, kui nõukogu ei otsusta teisiti. Juhul, kui LHV juhatusel on üle kahe liikme, määrab nõukogu juhatuse esimehe. Juhatuse esimees korraldab juhatuse tööd.

Ettevõtet võib kõikide tehingute tegemisel esindada iga juhatuse liige.

Juhatuse liige on Erkki Raasuke. Nõukogu on sõlminud juhatuse liikme lepingu Erkki Raasukesega. Nõukogu otsustab juhatuse liikmete tasustamise põhimõtted.

Erkki Raasukese ülesanneteks on LHV igapäevane juhtimine, ettevõtte esindamine, LHV strateegia väljatöötamise koordineerimine ja selle rakendamine olles LHV suuremate tütarettevõtete aktiivne nõukogu esimees, samuti LHV tegutsemise suunamine välisurgudel ja suhtlemine investoritega.

Juhatuse liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. 2015. aastal ei toimunud LHV ja juhatuse liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel äritehinguid.

Erkki Raasuke ei ole teiste emitentide juhatuste liige. Erkki Raasuke on Eesti Energia Aktsiaseltsi nõukogu esimees.

Juhatuse liikmetele ei ole antud volitusi aktsiaid emitteerida ja tagasi osta.

3. Nõukogu

Nõukogu on LHV juhtimisorgan, mis planeerib LHV tegevust ja korraldab LHV juhtimist ning teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogu määrab kindlaks ja vaatab korrapäraselt üle LHV strateegia, üldise tegevuskava, riskijuhtimise põhimõtted ja aastaeelarve. Nõukogul on viis kuni seitse liiget. Nõukogu liikme volituste tähtaeg on kaks aastat. Nõukogu liikmed valivad enda seast nõukogu esimehe, kes korraldab nõukogu tegevust.

Nõukogu liikmed on Rain Lõhmus (esimees), Andres Viisemann, Tiina Möis, Sten Tamkivi, Heldur Meerits, Raivo Hein ja Tauno Tats. Aktsionäride üldkoosolek on otsustanud määrata nõukogu liikmetele tasu 500 eurot iga osaletud nõukogu koosoleku eest.

Nõukogu liikmed esitavad kord aastas majanduslike huvide ja majanduslike huvide konfliktide deklaratsiooni. 2015. aastal ei toimunud LHV ja nõukogu liikmete, nende lähedaste või nendega seotud isikute vahel erakorralise iseloomuga äritehinguid.

2015. aastal toimus 11 korralist ja mitte ühtegi erakorralist nõukogu koosolekut. Nõukogu koosolekute raames sai nõukogu regulaarseid ülevaateid LHV ning tütarettevõtete tegevus- ja finantstulemustest. Nõukogu on moodustanud kolm komiteed, mille ülesandeks on nõustada nõukogu auditi, töötasu ja riskidega seotud küsimustes vastavalt allpool kirjeldatule. Nõukogu on kinnitanud nõukogu, auditikomitee, töötasukomitee ja siseauditi töökorrad, kapitali juhtimise poliitika ja kapitali eesmärgid ning riskijuhtimise poliitika, 2014. aasta majandusaasta aruande, aktsiaoptsiooniprogrammi enne nende esitamist aktsionäride üldkoosolekule kinnitamiseks, uute allutatud võlakirjade emitteerimise ja noteerimise Tallinna Börsil ning LHV 2016. aasta finantsplaani ja siseauditi tööplaani.

3.1. Auditikomitee

Auditikomitee on eelkõige nõukogule nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riski ja kapitali komitee, sisekontrolli ja siseauditi, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomiteesse peab kuuluma vähemalt kaks liiget.

Auditikomitee ülesanne on jälgida ja analüüsida rahandusinformatsiooni töötlemist ulatuses, mis on vajalik kvartalsete aruannete ning aastaaruande koostamiseks, riskijuhtimise ja sisekontrolli tõhusust, raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande audiitorkontrolli protsessi ning audiitorettevõtja ja seda seaduse alusel esindava vandeaudiitori sõltumatust ja tegevuse vastavust audiitortevõtte seaduse nõuetele.

Auditikomitee kohustus on teha nõukogule ettepanekud ja anda soovitusi audiitorettevõtja nimetamiseks või tagasikutsumiseks, siseaudiitori nimetamiseks või tagasikutsumiseks, probleemide ja ebatõhususe vältimiseks või kõrvaldamiseks organisatsioonisiselt ning vastavuseks õigusaktidele ja kutsetegevuse heale tavale.

Auditikomitee liikmed on Gerli Kilusk (esimees), Marilin Hein ja Tauno Tats. Auditikomitee liikmete tasu on neto 100 eurot kuus.

3.2. Töötasukomitee

Töötasukomitee ülesandeks on hinnata tasustamise põhimõtete rakendamist LHV konsolideerimisgruppi kuuluvates ettevõtetes ning tasustamisega seotud otsuste mõju riskijuhtimise, omavahendite ja likviidsuse kohta sätestatud nõuete täitmisele. Töötasukomiteesse kuuluvad vähemalt kolm liiget.

Töötasukomitee teostab järelevalvet LHV konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmete ja töötajate tasustamise üle, hindab vähemalt üks kord aastas tasustamise põhimõtete rakendamist ja teeb vajaduse korral ettepaneku tasustamise põhimõtete ajakohastamiseks ning valmistab nõukogule ette tasustamisalased otsuse projektid.

Töötasukomitee liikmed on Erkki Raasuke (esimees), Rain Lõhmus ja Andres Viisemann. Töötasukomitee liikmetele tasu ei maksta.

3.3. Riski ja kapitali komitee

Riski ja kapitali komitee ülesandeks on hinnata LHV poolt võetavaid riske ning jälgida riskipoliitika rakendamist LHV grupi ettevõtetes. Riski ja kapitali komitee koosneb vähemalt kolmest nõukogu liikmest.

Riski ja kapitali komitee liikmed on Rain Lõhmus (esimees), Andres Viisemann ja Tiina Möis. Riskikomitee liikmetele tasu ei maksta.

4. Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad LHV huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Koostöö aluseks on eelkõige avatud

arvamuste vahetus nii juhatus ja nõukogu vahel kui ka juhatus ja nõukogu siseselt.

Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt välja Grupi tegevuseesmärgid ja strateegia. Juhatus lähtub Grupi juhtimisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhustest ning arutab nõukoguga strateegilisi juhtimisküsimusi kindlate ajavahemike tagant.

5. Teabe avaldamine

LHV kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab kõiki aktsionäre olulistest asjaoludest võrdselt. Alates 2015. aasta oktoobrist on LHV avalik ettevõtte, kuna tema allutatud võlakirjad on NASDAQ Tallinna Börsil noteeritud. Kogu informatsiooni jagamine toimub vastavalt avalikele ettevõtetele kehtestatud reeglitele.

LHV-l on investoritele suunatud veebileht. LHV avaldab veebilehel finantskalendri, mis sisaldab majandusaasta aruande ja vahearuanete avalikustamise kuupäevi ning aktsionäride korralise üldkoosoleku toimumise kuupäeva.

2015. aastal korraldati kohtumisi ja veebipõhiseid seminare investoritega vastavalt vajadusele ja investorite soovidele.

6. Finantsaruandlus ja auditeerimine

LHV avalikustab korra igal aastal majandusaasta aruande. Majandusaasta aruanne auditeeritakse ja kiidetakse heaks nõukogu poolt.

Audiitorite arvu määrab ja audiitorid nimetab aktsionäride üldkoosolek, kes määrab ka audiitorite tasustamise korra. Audiitorid nimetatakse ühekordse audiitorkontrolli tegemiseks või teatud tähtjaks.

2015. aasta kevadel korraldas auditikomitee konkursi audiitori valimiseks. Konkursi raames kohtuti ja küsiti pakkumisi kolmelt suuremalt rahvusvaheliselt tunnustatud ettevõttelt. Konkursi tulemusena valiti välja AS PricewaterhouseCoopers, kes nimetati 29. aprillil 2015 toimunud aktsionäride korralisel üldkoosolekul ettevõtte audiitoriks ja kellega sõlmiti kolmeaastane leping 2015.-2017. aasta majandusaasta auditeerimiseks.

Tehingud seotud osapooltega on käsitletud raamatupidamise aastaaruande lisas.

Vastavuse deklaratsioon

LHV järgib hea ühingujuhtimise tava, välja arvatud järgmised juhised ja soovitusel nimetatud põhjustel:

"1.3.3. Emitent teeb vastavate tehniliste vahendite olemasolul ning juhul, kui see ei ole talle liiga kulukas, üldkoosoleku jälgimise ja sellest osavõtu võimalikuks sidevahendite kaudu (nt Internet)."

Üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu ei ole tehtud võimalikuks sidevahendite kaudu, kuna selleks on seni puudunud vajadus.

"2.2.1. Juhatusel on enam kui üks (1) liige ning juhatus liikmete seast valitakse juhatus esimees."

Juhatus või nõukogu eristab iga juhatus liikme vastutusvaldkonna, piiritledes iga juhatus liikme tööülesanded ja volitused võimalikult täpselt. Samuti määratakse kindlaks juhatus liikmete vahelise koostöö alused.

"Nõukogu esimees sõlmib juhatus liikmega tema ülesannete täitmiseks ametilepingu."

LHV juhatusel on üks liige. LHV puhul on tegemist valdusettevõttega, millel puudub igapäevane äritegevus. LHV suurematel tütarettevõtetel on mitmeliikmelised juhatused.

"2.2.2. Juhatus liige ei ole samaaegselt rohkem kui kahe emitendi juhatus liige ega teise emitendi nõukogu esimees. Juhatus liige võib olla emitendiga samasse kontserni kuuluva emitendi nõukogu esimees."

Erkki Raasuke on Eesti Energia Aktsiaseltsi nõukogu esimees. Eesti Energia Aktsiaselts ei ole emiteerinud väärtpabereid Tallinna börsil, kuid on emiteerinud võlakirju Londoni börsil.

"2.2.7. Juhatus liikme põhipalk, tulemustasu, lahkumishüvitus, talle makstavad muud hüved ning preemiasüsteemid, samuti nende olulised tunnused (sh võrdlusele põhinevad tunnused, motiveerivad tunnused ja riski tunnused) avaldatakse selges ja üheselt arusaadavas vormis emitendi veebilehel ning Hea Ühingujuhtimise Tava aruandes. Avaldatavad andmed on selged ja üheselt arusaadavad, kui need väljendavad otseselt kulutuse suurusel emitendile või tõenäolise kulutuse suurusel avalikustamise päeva seisuga."

"Nõukogu esimees tutvustab juhatus tasustamise olulisemaid aspekte ja muudatusi nendes üldkoosolekule. Juhul kui mõne juhatus liikme tasustamine on toimunud tavapärastest erinevatel alustel, tutvustatakse üldkoosolekule erinevusi koos nende põhjendusega."

LHV avaldab juhatus liikmetele makstud tasude kogusumma raamatupidamise aastaaruande lisas. LHV ei avalda üksikute juhatus liikmete tasusid, kuna tegemist on isikliku informatsiooniga, mille avaldamine ei ole LHV tegevusele ja juhtimiskvaliteedile hinnangu andmiseks vältimatult vajalik.

"3.2.2. Vähemalt pooled emitendi nõukogu liikmetest on sõltumatud. Kui nõukogus on paaritu arv liikmeid, siis võib sõltumatuid liikmeid olla 1 liige vähem kui sõltuvaid liikmeid."

LHV nõukogu liikmed ei ole hea ühingujuhtimise tava mõistes sõltumatud. LHV on olnud aktiivse ülesehituse ja kasvu etapis, kus nõukogu liikmetena on eelistatud pikaajalise juhtimis- ja panganduskogemusega inimesi, kes on ühtlasi ka LHV suurimad aktsionärid.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Konsolideeritud kasumiaruanded ja muud koondkasumiaruanded

(tuhandetes eurodes)	Lisad	2015	2014	2013
Jätkuvad tegevused				
Intressitulu		27 368	19 499	11 507
Intressikulu		-4 135	-3 025	-2 401
Neto intressitulu	5,7	23 233	16 474	9 106
Komisjoni- ja teenustasutulu		16 801	13 691	10 099
Komisjoni- ja teenustasukulu		-2 136	-1 143	-865
Neto teenustasutulu	5,8	14 665	12 548	9 234
Netokasum õiglasel väärtusel kajastatavatel finantsvaradel	11,12	366	528	2 416
Valuutakursi ümberhindluse kasumid/kahjumid		64	-15	-23
Muud finantstulud		1	0	312
Netokasum finantsvaradelt	5	431	513	2 705
Muud tulud		96	26	81
Muud kulud		-39	-42	-17
Tööjõukulud	9	-10 977	-8 554	-6 158
Administratiiv- ja muud tegevuskulud	9	-13 130	-11 375	-8 952
Kasum enne laenude allahindluse kulu	5	14 279	9 590	5 999
Kasum/kahjum osalustelt sidusettevõtetes	5	-36	-14	10
Laenude allahindluse kulu	5,14	-1 367	-1 680	-1 375
Kasum enne tulumaksu		12 876	7 896	4 634
Tulumaksukulu	5,6	-269	-151	-84
Aruandeperioodi puhaskasum jätkuvatelt tegevustelt		12 607	7 745	4 550
Kasum lõpetatud tegevustelt	13	2 181	1 922	-205
Aruandeperioodi puhaskasum	5	14 788	9 667	4 345
Muu koondkasum/-kahjum:				
<i>Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:</i>				
Müügiootel investeringud:				
Finantsvarade ümberhindlus	11	-17	21	-27
Aruandeperioodi koondkasum		14 771	9 688	4 318
Puhaskasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		13 706	9 203	4 237
Mittekontrolliv osalus		1 082	464	108
Aruandeperioodi puhaskasum	5	14 788	9 667	4 345
Kokku koondkasum omistatud:				
Emaettevõtte omanikud		13 689	9 224	4 210
sh jätkuvatelt tegevustelt		11 508	7 302	4 415
sh lõpetatud tegevustelt		2 181	1 922	-205
Mittekontrolliv osalus		1 082	464	108
Aruandeperioodi koondkasum		14 771	9 688	4 318
Tavakasum aktsia kohta (eurodes)	26	0,59	0,43	0,23
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	26	0,57	0,42	0,22
Tavakasum aktsia kohta (eurodes) jätkuvatelt tegevustelt	26	0,49	0,34	0,24
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes) jätkuvatelt tegevustelt	26	0,48	0,33	0,23

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud finantsseisundi aruanded

(tuhandetes eurodes)	Lisad	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Varad				
Nõuded keskpangale	10	199 844	45 427	133 839
Nõuded krediitiasutustele	10	14 735	24 218	17 004
Nõuded investeerimisühingutele	10	15 922	14 484	1 466
Müügiootel finantsvarad	11	3 508	4 273	11 903
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	106 608	145 252	36 702
Müügiks hoitavad varad lõpetatud tegevustelt	13	0	15 473	0
Laenud ja nõuded klientidele	14	409 997	301 032	206 768
Muud nõuded klientidele	15	2 026	1 566	1 507
Muud finantsvarad	16	940	783	650
Muud varad	16	1 128	1 265	3 242
Materiaalne põhivara	17	685	308	491
Immateriaalne põhivara	17	689	530	621
Investeeringud sidusettevõtetesse	6	0	36	131
Firmaväärtus	6	1 044	1 044	1 044
Varad kokku	5	757 126	555 691	415 368
Kohustused				
Klientide hoiused ja saadud laenud	18	632 760	475 013	356 381
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	12	89	302	433
Võlad hankijatele ja muud kohustused	19	20 137	5 473	6 972
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused	13	0	220	0
Allutatud kohustused	21	30 900	16 650	19 635
Kohustused kokku	5	683 886	497 658	383 421
Omakapital				
Aktiivkapital	22	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	22	33 992	33 992	21 871
Kohustuslik reservkapital	22	895	435	223
Muud reservid	11, 22	551	132	-12
Jaotamata kasum/akumuleeritud kahjum		11 205	-2 041	-11 032
Emettevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital kokku		69 999	55 874	30 252
Mittekontrolliv osalus	6	3 241	2 159	1 695
Omakapital kokku		73 240	58 033	31 947
Kohustused ja omakapital kokku		757 126	555 691	415 368

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud rahavoogude aruanded

(tuhandetes eurodes)	Lisad	2015	2014	2013
Rahavood äritegevusest				
Saadud intressid		27 936	19 109	11 163
Makstud intressid		-4 075	-2 777	-3 619
Saadud teenustasud		16 803	13 248	10 211
Makstud teenustasud		-2 138	-1 144	-865
Muud saadud tulud		71	0	64
Makstud tööjõukulu		-10 880	-8 415	-6 026
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud		-12 607	-10 746	-8 447
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		15 110	9 275	2 481
Äritegevusega seotud varade muutus:				
Kauplemisportfelli neto soetus ja müük		-16	-6	-634
Laenud ja nõuded klientidele		-96 787	-110 526	-80 517
Kohustuslik reservkapital keskpangas		-1 640	-1 101	-846
Tagatisdeposiidid		-157	-133	64
Muud varad		386	1 815	-942
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:				
Klientide nõudmiseni hoiused		160 153	111 970	85 911
Klientide tähtajalised hoiused		-999	-6 920	-12 128
Saadud laenud		5 645	14 666	107
Saadud laenude tagasimaksed		-7 221	-1 110	-19 927
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande		-213	-131	-223
Muud kohustused		14 883	-1 376	1 862
Kokku äritegevuse rahavoog jätkuvatelt tegevustelt		89 144	16 423	-24 792
Äritegevuse rahavoog lõpetatud tegevustelt		2 781	1 865	-1 504
Neto rahavood äritegevusest		91 925	18 288	-26 296
Rahavood investeerimistegevusest				
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	17	-1 327	-530	-486
Tütarettevõtete soetamine, netorahavoog	6	0	0	304
Sidusettevõtete soetus		0	0	-52
Sidusettevõtete müük		0	78	0
Lunastustähtajani hoitavate investeeringute soetused		0	0	-2 790
Müüdud või lunastatud müügigootel investeeringud	11	784	7 730	61 130
Netosootused ja -müügid õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeeringutelt	12	38 974	-108 107	13 076
Investeeringute rahavood lõpetatud tegevustelt	13	61	0	0
Neto rahavood investeerimistegevusest		38 492	-100 829	71 182
Rahavood finantseerimistegevusest				
Aksiakapitali sissemakse (sh ülekurs)	22	0	13 825	564
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aksiakapitali	6	0	0	175
Omaaktsiate müük		0	0	1
Allutatud kohustuste emiteerimine	21	15 000	15 900	15 450
Allutatud kohustuste lunastamine	21	-750	-16 450	0
Neto rahavood finantseerimistegevusest		14 250	13 275	16 190
Valuutakursi muutuse mõju raha ja raha ekvivalentidele		65	-15	-23
Raha ja raha ekvivalentide muutus		144 732	-69 281	61 053
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	10	79 631	148 912	87 859
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	10	224 363	79 631	148 912

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanded

(tuhandetes eurodes)	LHV Group omanikele kuuluv omakapital							Mitte-kontrolliv osalus	Oma-kapital kokku
	Aktia-kapital	Üle-kurss	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum/ jaotamata kasum	Oma-aktiad	Kokku		
Saldo seisuga 01.01.2013	17 382	18 827	223	232	-15 581	-1	21 082	0	21 082
2010. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks (lisa 21, 22)	1 200	1 800	0	-210	0	0	2 790	0	2 790
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks (lisa 21, 22)	433	867	0	-7	0	0	1 293	0	1 293
Aktiakapitali sissemakse (lisa 22)	187	377	0	0	0	0	564	0	564
Omaaktsiate müük	0	0	0	0	0	1	1	0	1
Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali (lisa 6)	0	0	0	0	0	0	0	175	175
Äriühenduse raames tekkinud mittekontrolliv osalus (lisa 6)	0	0	0	0	312	0	312	1 412	1 724
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 237</i>	<i>0</i>	<i>4 237</i>	<i>108</i>	<i>4 345</i>
<i>Muu koondkahjum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>	<i>0</i>	<i>-27</i>
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	-27	4 237	0	4 210	108	4 318
Saldo seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252	1 695	31 947
Saldo seisuga 01.01.2014	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252	1 695	31 947
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks (lisa 21, 22)	654	1 796	0	-15	0	0	2 435	0	2 435
Aktiakapitali sissemakse (lisa 22)	3 500	10 325	0	0	0	0	13 825	0	13 825
Aktiaoptsioonid (lisa 22)	0	0	0	138	0	0	138	0	138
Kantud kohustuslikku reservkapitali (lisa 22)	0	0	212	0	-212	0	0	0	0
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>9 203</i>	<i>0</i>	<i>9 203</i>	<i>464</i>	<i>9 667</i>
<i>Muu koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>21</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>21</i>	<i>0</i>	<i>21</i>
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	21	9 203	0	9 224	464	9 688
Saldo seisuga 31.12.2014	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874	2 159	58 033
Saldo seisuga 01.01.2015	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874	2 159	58 033
Kantud kohustuslikku reservkapitali (lisa 22)	0	0	460	0	-460	0	0	0	0
Aktiaoptsioonid (lisa 22)	0	0	0	436	0	0	436	0	436
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13 706</i>	<i>0</i>	<i>13 706</i>	<i>1 082</i>	<i>14 788</i>
<i>Muu koondkahjum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-17</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-17</i>	<i>0</i>	<i>-17</i>
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	0	-17	13 706	0	13 689	1 082	14 771
Saldo seisuga 31.12.2015	23 356	33 992	895	551	11 205	0	69 999	3 241	73 240

Lisad lehekülgedel 25 kuni 87 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

LISA 1 Üldine informatsioon

AS-i LHV Group ja tema tütarettevõtete AS LHV Pank, AS LHV Finance (AS-i LHV Pank tütarettevõtte), AS LHV Varahaldus, OÜ Cuber Technology ja UAB Mokilizingas (edaspidi koos nimetatuna "Grupp") konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on koostatud seisuga 31. detsember 2015, 31. detsember 2014 ja 31. detsember 2013, on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. AS LHV Group omab 50 % + 1 osa UAB Mokilizingas osakapitalist ja läbi LHV Panga 65%-ilist osalust LHV Finance's. AS LHV Finance asutati 23. jaanuaril 2013. Käesolev AS LHV Group konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne lisatakse AS LHV Group aktsiate NASDAQ OMX Tallinna Börsil esmase avaliku pakumise prospektile.

AS LHV Group on aktsiaselts, mis on registreeritud Eesti Vabariigis ja mille alaline asukoht on Eesti. Ettevõtte ametlik aadress on Tartu mnt 2, Tallinn. AS LHV Group on valdusettevõtte, mille tütarettevõtte AS LHV Pank (edaspidi: Pank või LHV Pank) osutab pangateenuseid ning finantsnõustamise- ja väärtipaberivahenduse teenuseid Eesti, Läti, Leedu ja kuni 9. jaanuarini 2015 Soome klientidele (lõpetatud tegevusvaldkond).

Klientide teenindamiseks on avatud esindused Tallinnas, Tartus, Riias (kuni 2016. a märtsi lõpuni) ja Viinies. Helsingis asuv AS LHV Panga filiaal müüdi jaanuaris 2015. AS LHV Finance (AS-i LHV Pank tütarettevõtte) pakub jaemüüjatele järelmaksu ja tarbimislaenude teenust. AS LHV Varahaldus osutab pensioni- ja muude fondide fondivalitsemise teenuseid Eesti klientidele. UAB Mokilizingas osutab tarbimislaenude, järelmaksu ja liisingu teenuseid Leedus. Seisuga 31.12.2015 on Grupi palgal täistööaja arvestuse alusel 318 töötajat, sh 20 neist passiivsed (31.12.2014: 281 töötajat, sh 17 passiivset; 31.12.2013: 252 töötajat, sh 19 passiivset).

Käesolev konsolideeritud aastaaruanne (sh raamatupidamise aruanded) on juhatuse poolt heaks kiidetud 8. märtsil 2016. AS LHV Group üle olulist mõju omavateks osapoolteks on Rain Lõhmus, kellele kuulub 28,0% hääleõigusest ja Andres Viisemann, kellele kuulub 10,6% hääleõigusest (vt ka lisa 22).

Juhatus kinnitab konsolideeritud aastaaruande kinnitavad nõukogu ja aktsionärid. Aktsionärid omavad õigust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet mitte kinnitada. Nõukogu vastavat õigust ei oma.

LISA 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

Põhilised arvestuspõhimõtted, mida on kasutatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel, on toodud allpool. Toodud arvestuspõhimõtteid on Grupis järjepidevalt kasutatud kõikidele aruandes toodud perioodidele ja konsolideeritavatele grupi ettevõtetele, välja arvatud juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti.

2.1 Koostamise alused

Grupi 2015. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsibist, välja arvatud kui mõnes allpool toodud arvestuspõhimõttes on kirjeldatud teisiti, näiteks "õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused", sh tuletisinstrumendid ja müügioteel finantsvarad.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamine vastavalt IFRS-ile nõuab mitmetes valdkondades kriitiliste hinnangute tegemist. Samuti nõuab see juhtkonnapoolsete hinnangute tegemist arvestuspõhimõtete rakendamisel. Valdkonnad, mis on olulisel määral hinnangulised ja keerukad, või valdkonnad, kus tehtud eeldused ja hinnangud avaldavad raamatupidamise aastaaruandele olulist mõju, on välja toodud lisa 4.

Majandusaasta algas 1. jaanuaril 2015 ja lõppes 31. detsembril 2015. Raamatupidamise aastaaruande arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti.

Käesoleva aruande koostamise hetkeks on välja antud uusi rahvusvahelise finantsaruandluse standardeid ning olemasolevate standardite muudatusi ja tõlgendusi, mis on kohustuslikud Grupi aruandeaastatele, mis algavad 1. jaanuaril 2015 või hiljem. Ülevaade neist standarditest ning nende tõlgenduste mõjust Grupi aruannetele on välja toodud allpool.

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2015.

IFRIC 21, "Maksud" (rakendub EL-is 17. juunil 2014 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Tõlgendus selgitab, kuidas kajastada kohustust tasuda maksu, mis ei ole tulumaks. Kohustuse kajastamine toimub kohustava sündmuse toimumisel; kohustav sündmus on maksukohustust sätestava seaduse poolt kindlaks määratud sündmus. Kohustust ei tekita fakt, et ettevõtte on majanduslikult sunnitud tegevust jätkama tulevikuperioodidel, või fakt, et ettevõtte koostab enda finantsaruandeid lähtudes tegevuse jätkuvuse eeldusest. Samad kajastamise põhimõtted rakenduvad vahe- ja aastaaruannetele. Selle tõlgenduse rakendamine on vabatahtlik nende kohustuste osas, mis tekivad emissioonidega kauplemise skeemidest. Tõlgenduse rakendamisel ei ole olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

"Muudatused IFRS-ides 2013" (rakendub EL-is 1. jaanuaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused hõlmavad muudatusi järgmistes standardides.

IFRS 1 järelduste alused (*basis for conclusions*) muudeti selgitamaks, et kui mingi standardi uus versioon ei ole veel kohustuslik, kuid on võimalik ennetähtaegselt rakendada, võib esmarakendaja kasutada kas vana või uut versiooni, eeldusel, et sama standardit rakendatakse kõikides esitatud aruandeperioodides.

IFRS 3 muudeti selgitamaks, et see ei rakendu ühegi IFRS 11-s määratletud ühisettevõtmise moodustamise puhul. Muudatus selgitab ka, et see rakendusala väljajätmine kehtib ühisettevõtmise enda aruandes.

IFRS 13 muudatus selgitab, et IFRS 13 portfelliierand, mis lubab ettevõttel mõõta finantsvarade ja finantskohustuste rühma õiglast väärtust netobaasil, kehtib kõikidele lepingutele, mis on IAS 39 või IFRS 9 rakendusala (sh lepingud mittefinantsvarade ostmiseks). Muudatuste rakendamisel ei olnud olulist mõju Grupi finantsaruannetele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2015 algaval aruandeaastal, ei olnud olulist mõju Grupile.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Grupile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2016 või hilisematel perioodidel ja mida Grupp ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande;
- varad, mida kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelil finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulisel rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumendi hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumendi kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasel väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („*embedded*“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasel väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumendi ei hoita kauplemis-eesmärgil. Kui omakapitaliinstrumendi hoitakse kauplemis-eesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasel väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidi kahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada kohe kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidi kahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidi kahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidi kahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidi kahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard

pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada, kas IFRS 9 riskimaandamisinvesteeringute nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisinvesteeringust. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Muudatused IFRS-ides 2012” (rakendub EL-is 1. veebruaril 2015 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused hõlmavad muudatusi seitsmes standardis.

IFRS 2 muudeti, et selgitada „omandi üleandmise tingimuste“ mõistet ning et defineerida eraldi „tegevustulemusega seotud tingimus“ ja „teenuste tingimus“. Muudatus kehtib aktsiapõhistele maksete tehingutele, mille puhul võimaldamise kuupäev on 1. juulil 2014 või hiljem.

IFRS 3 muudeti selgitamaks: (1) kui kohustus maksta tingimuslikku tasu on finantsinstrument, klassifitseeritakse see kas finantskohustuse või omakapitalina vastavalt IAS 32 mõistetele; (2) kõik omakapitaliks mitte klassifitseeruvad tingimuslikud tasud – nii finants- kui mittefinantsinstrumendid – kajastatakse õiglasel väärtusel igal aruandekuupäeval ning muutused õiglasel väärtusel kajastatakse kasumiaruandes. IFRS 3 muudatused kehtivad äriühendustele, mille omandamiskuupäev on 1. juulil 2014 või hiljem.

IFRS 8 muudeti, nõudmaks (1) juhtkonna poolt ärisegmentide liitmisel tehtud otsuste avalikustamist, sh liidetud segmentide kirjeldust ja nende majanduslike näitajate kirjeldust, mida võeti arvesse, kui otsustati, et liidetud segmentidel on sarnased majanduslikud näitajad; ning (2) segmentide varade summa kokkuviimist ettevõtte varadega kui segmentide varade kohta avalikustatakse infot.

IFRS 13 järelduste alused (*basis for conclusions*) muudeti selgitamaks, et IFRS 13 avaldamisel teatud IAS 39 paragrahvide tühistamise eesmärgiks ei olnud eemaldada võimalust kajastada lühiajalisi nõudeid ja kohustusi arve summas, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline. IAS 24 muudeti, et lisada seotud osapoolteks ettevõtte, mis osutab aruandvale ettevõttele või aruandva ettevõtte emaettevõttele võtmejuhtkonna teenuseid (e. „juhtimisettevõtte“), ning et nõuda juhtimisettevõtte poolt aruandvalt ettevõtelt teenuste eest võetud tasu summade avalikustamist.

Muudatuste rakendamisel ei olnud olulist mõju Grupi finantsaruandele.

“Muudatused IFRS-ides 2014” (rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused hõlmavad muudatusi neljas standardis. IFRS 5 muudeti selgitamaks, et võõrandamise viisi muutus (ümber klassifitseerimine "müügiks hoitavatest varadest" "väljamaksmiseks/jaotamiseks hoitavateks varadeks" või vastupidi) ei tähenda, et toimuks muutus müügiplaanis või varade väljamaksmiseks/jaotamiseks ning seda ei tuleks sellise muutusena ka kajastada. IFRS 7 muudatus lisab

juhiseid, mis aitavad juhtkonnal hinnata, kas üle kantud finantsvara teenindamise kokkulepe tähendab, et ettevõtte on varaga jätkuvalt seotud, et hinnata IFRS 7 avalikustamise nõuete rakendumist. Muudatus täpsustab ka, et IFRS 7-s toodud avalikustamise nõuded saldeerimiskokkulepete kohta ei rakendu otseselt kõikidele vahearuannetele, välja arvatud juhul kui avalikustamist nõuab IAS 34. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise projekt” – IAS 1 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2016 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused selgitavad standardi IAS 1 juhiseid olulisuse, info koondamise, vahesummade esitamise, finantsaruannete struktuuri ja arvestuspõhimõtete avalikustamise osas. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 16 “Rendilepingud” (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadele varadele ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise projekt” – IAS 7 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Muudetud standard IAS 7 nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdüd kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja

amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele. Grupp hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäanud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Grupile.

2.2 Konsolideerimine

2015. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab AS LHV Group (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtjate AS LHV Pank, AS LHV Finance (AS LHV Panga tütarettevõtte), AS LHV Varahaldus, UAB Mokilizingas ja OÜ Cuber Technology finantsaruandeid. AS LHV Group omab 50% + 1 osa UAB Mokilizingas osakapitalist ja läbi LHV Panga 65% osalust LHV Finance's.

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle Grupil on kontroll. Grupp kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuval kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Tütarettevõtja soetamist kajastatakse ostumeetodil (välja arvatud ühise kontrolli all olevate ettevõtete soetused). Soetusmaksumuseks loetakse omandamise kuupäeval makstava tasu (s.o. omandamise eesmärgil üleantava vara, võetud kohustuse ja omandaja poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide) õiglast väärtust. Omakapitaliinstrumentide emiteerimise tehingukulud kajastatakse omakapitali vähendamisenä, võlainstrumentide emiteerimise tehingukulud kajastatakse võlainstrumentide bilansilise väärtuse vähendamisenä ning kõik muud omandamisega seotud väljaminekud kajastatakse kuludes. Ostumeetodi korral võetakse kõik omandatud tütarettevõtja eristatavad varad, kohustused ja tingimuslikud kohustused ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes, sõltumata mittekontrolliva osaluse olemasolust.

Iga äriühenduse puhul teeb Grupp valiku, kas kajastada mitte-kontrolliv osalus omandatavas ettevõttes, mis annab selle omanikule õiguse proportsionaalsele osale ettevõtte netovarast selle likvideerimise korral, (a) õiglastes väärtuses või (b) mitte-kontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast. Mitte-kontrollivaid osalusi, mis ei ole osalused enam käesoleval hetkel, mõõdetakse õiglastes väärtuses.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab Grupi osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglane väärtus, siis pärast juhtkonna poolt täiendavate hinnangute tegemist kõikide omandatud varade, kohustuste ja tingimuslike

kohustuste ja nende õiglaste väärtuste hindamise osas, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Kõik omavahelised nõuded ja kohustused ning grupisisesed tehingud ja realiseerimata tulu Grupi ettevõtete vahelistelt tehingutelt on elimineeritud. Elimineeritud on ka realiseerimata kahjumid, v.a. kui tehing viitab loovutatud vara väärtuse langusele.

Majandusaasta kestel soetatud tütarettevõtjate tulud ja kulud konsolideeritakse Grupi kasumi- ja muu koondkasumiaruandes alates omandamise hetkest kuni majandusaasta lõpuni. Majandusaasta jooksul müüdnud tütarettevõtjate tulemus konsolideeritakse kasumi- ja muu koondkasumiaruandes alates majandusaasta algusest kuni müügihetkeni.

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtja põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtjate kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud IAS 27 „Konsolideeritud raamatupidamise aruanded“ nõuetele vastavalt.

Emaettevõtja eraldiseisvates põhjaruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud raamatupidamise aruandesse (vt lisa 28), on investeeringud tütarettevõtjate aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Mitte-kontrolliv osalus

Mitte-kontrolliv osalus on see osa tütarettevõtte aruandeperioodi tulemusest ja netovaradest, mida Grupp otseselt või kaudselt ei oma. Mitte-kontrolliv osalus moodustab eraldi osa Grupi omakapitalist. Konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatakse mitte-kontrolliv osalus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist. Konsolideeritud kasumi- ja muus koondkasumiaruandes kajastatakse mitte-kontrolliva osaluse osa kasumist eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast osast.

2.3 Sidusettevõtted

Sidusettevõtte on ettevõtte, mille üle Grupp omab olulist mõju, kuid mida ta ei kontrolli. Üldjuhul eeldatakse olulise mõju olemasolu juhul, kui Grupp omab ettevõttes 20% kuni 50% hääleõiguslikest aktsiastest või osadest. Grupil on üks sidusettevõtte, Sviipe OÜ, mille hääleõiguslikest osadest omab Grupp 33%.

Investeeringud sidusettevõtetesse kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes kapitaliosaluse meetodil. Selle meetodi

kohaselt võetakse investeering algsele arvele tema soetusmaksumuses, mida korrigeeritakse järgmistel perioodidel investori osalusega muutustes investeeringuobjekti omakapitalis (nii muutused sidusettevõtte kasumis/kahjumis, kui muudel omakapitali kirjetel) ning investeeringuobjekti varade, kohustuste ja tingimuslike kohustuste ostuanalüüsis leitud õiglase väärtuse ja bilansilise väärtuse vahe elimineerimisega või amortisatsiooniga. Omavahelistes tehingutes tekkinud realiseerumata kasumid elimineeritakse vastavalt Grupi osaluse suurusele. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, välja arvatud juhul, kui kahjumi põhjuseks on vara väärtuse langus.

Juhul kui Grupi osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava sidusettevõtte kahjumis ületab sidusettevõtte bilansilist väärtust, vähendatakse investeeringu bilansilist väärtust nullini ning hinnatakse alla selliseid pikaajalisi nõudeid, mis sisuliselt moodustavad osa investeeringust. Edasisi kahjumeid kajastatakse bilansiväliselt. Juhul kui Grupp on garanteerinud või kohustatud rahuldama sidusettevõtte kohustusi, kajastatakse finantsseisundi aruandes nii vastavat kohustust kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit. Muid nõudeid sidusettevõtte vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused.

Osalist omandatud sidusettevõtte varades ja kohustustes ning omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse finantsseisundi aruandes netosummana real „Investeeringud sidusettevõtetesse“.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas on indikatsioone, et investeeringu kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui selliseid indikatsioone esineb, viiakse läbi vara väärtuse test. Investeeringu kaetava väärtuse määramisel lähtutakse punktis 2.10 kirjeldatud põhimõtetest.

2.4 Välisvaluutas toimunud tehingute ja saldode kajastamine

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Grupi ettevõtete arvestus- ja esitusvaluutaks on euro.

(b) Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja -kohustused hinnatakse ümber eurodesse

bilansipäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed finantsvarad ja -kohustused, mida kajastatakse õiglase väärtuse meetodil, hinnatakse ümber eurodesse õiglase väärtuse hindamise päeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsete varade ja kohustuste ümberarvestamisel tekkivad kasumid ning kahjumid kajastatakse kasumiaruandes real „Valuutakursi ümberhindlus“. Mittemonetaarsete varade, nagu investeeringud omakapitali-instrumentidesse, mida kajastatakse õiglaselt väärtuses läbi kasumiaruande, valuutakursimuutuste mõju kajastatakse kasumiaruandes real „Valuutakursi ümberhindluse kasumid/kahjumid“.

2.5 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid keskpangas ja teistes pankades ja investimisühingutes ning tähtajalisi hoiuseid esialgse tähtajaga kuni 3 kuud, mida saab ilma piiranguteta kasutada ja mille väärtuse muutuse risk on ebaoluline.

2.6 Finantsvarad

Grupp klassifitseerib finantsvarasid järgmistesse kategooriatesse:

- õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad
- lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud
- müügiootel finantsvarad
- laenu ja nõuded

Klassifitseerimine sõltub finantsvara soetuse eesmärgist. Grupi juhtkond määrab finantsvarade esmasel kajastamisel nende klassifitseerimise. Täiendav informatsioon lunastustähtajani hoitavate finantsinvesteeringute ümberklassifitseerimisest müügiootel finantsvaradeks on esitatud lisa 4. Alates 2013. aasta märtsist ei ole Grupil enam lunastustähtajani hoitavaid finantsinvesteeringuid, vt ka lisa 11.

IAS 39 kategooria		Klass (määratletud Grupis)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Finants- varad	Laenu ja nõuded	Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	230 501	84 129	152 309
		Laenu ja nõuded klientidele			
		Laenu juriidilistele isikutele	320 890	241 336	150 753
		Laenu eraisikutele	89 107	59 696	56 015
		Muud nõuded klientidele	2 026	1 566	1 507
		Muud finantsvarad	940	783	650

Õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad	Kauplemise eesmärgil soetatud väärtpaberid	Aktsiad	352	519	460
		Noteeritud võlakirjad	99 907	139 145	32 026
		Tuletisinstrumentid	0	0	0
Müügiootel finantsvarad	Esmasel kajastamisel klassifitseeritud kui õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande	Aktsiad	6 349	5 588	4 216
		Noteeritud võlakirjad	3 508	4 273	11 903
Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud	Investeermisväärtpaberid	Noteeritud võlakirjad	0	0	0

(a) Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantsvaradena õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatakse

- kauplemise eesmärgil hoitavaid finantsvarasid (sh tuletisinstrumentid)
- finantsvarasid, mida nende esmasel kajastamisel on määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavaks

Finantsvarad kajastatakse **kauplemise eesmärgil hoitavaks**, kui need on soetatud või tekkinud peamiselt edasimüügi või tagasiostmise eesmärgil lähitulevikus. Tuletisinstrumentid kajastatakse kauplemise eesmärgil hoitavaks, kui neid ei ole kajastatud riskimaandamisinstrumentidena.

Finantsvarade tavapäraseid oste ja müüke kajastatakse finantsseisundi aruandes väärtuspäeval. Sellesse kategooriasse kuuluvad finantsvarad võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses; tehingukulud kajastatakse otse kasumiaruandes. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse neid finantsvarasid jätkuvalt nende õiglases väärtuses. Finantsvaradelt arvestatakse intressitulu korrigeeritud soetusmaksumuselt kasutades sisemist intressimäära ning kajastatakse kasumiaruandes intressitulude koosseisus. Finantsvarade õiglase väärtuse muutused kajastatakse kasumi või kahjumina aruandeperioodi kasumiaruandes netona real "Netokasum õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt". Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavate finantsvarade ostu ja müügi arvestusel kajastatakse soetatavate varade tehingu- ja bilansipäeva vahelisel perioodil toimunud väärtuse muutust aruandeperioodi kasumi või kahjumina, analoogselt Grupi omanduses olevate samasuguste finantsvarade kajastamisele. Dividenditulu finantsvaradelt, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kajastatakse kasumiaruandes real „Dividenditulu“ siis, kui Grupil tekib õigus dividendide saamiseks.

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtpaberite puhul (st väärtpaberid, millele eksisteerib aktiivne turg) nende ostunoteering. Turul aktiivselt mittekaubeldavate investeeringute õiglase väärtuse hindamiseks kasutatakse alternatiivseid meetodeid nagu hiljutistes tehingutes kasutatud hind (kui tegu on turutingimustega), diskonteeritud rahavoogude meetod või optsoonide hindamise mudelid.

Tuletisinstrumentid (forward-, swap- ja optsoonitehingud) võetakse finantsseisundi aruandes arvele õiglases väärtuses tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Juhul, kui tuletisinstrumentid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse hindamiseks hindamismeetodeid. Kasumid/kahjumid tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse tulu või kuluna kasumiaruande real „Netokasum õiglases väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt“. Tuletisinstrumentid kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne ning kohustusena, kui turuväärtus on negatiivne. Bilansilisi varade ja kohustuste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidelt ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamis-arvestuse erireegleid.

Finantsvarad, mis on soetamisel määratletud õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande - finantsvarad klassifitseeritakse nimetatud kategooriasse, kui varade esmasel kajastamisel on need määratletud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatavateks ning muutused õiglases väärtuses kajastatakse järjepidevalt kasumiaruandes.

Finantsvara kajastatakse esmasel arvelevõtmisel finantsvarana õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kui teatud finantsvarade, nagu näiteks võla- või omakapitaliinstrumentide, õiglast väärtust hinnatakse kooskõlas dokumenteeritud riskipoliitika ja investeermisstrateegiaga ning raporteerimine juhtkonnale toimub samadel alustel.

Lisas 3.6 on toodud finantsvarade õiglase väärtus.

(b) Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud on aktiivsel turul noteeritud finantsinstrumendid, millel on kindel tähtaeg ja mille osas Grupi juhatusel on kavatsus ja võimalus hoida neid lõpptähtajani. Nendeks ei ole:

- investeeringud, mis on soetusel defineeritud kui õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad;
- investeeringud, mis on klassifitseeritud kui müügiotel varad;
- investeeringud, mis vastavad laenude ja nõuete kriteeriumitele.

Need investeeringud on algselt arvele võetud õiglases väärtuses koos kõigi soetusega otseselt seotud kuludega ning edasi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressitulu lunastustähtajani hoitavatelt investeeringutelt kajastatakse kasumiaruandes intressitulude koosseisus. Allahindlused lahutatakse investeeringu bilansilisest väärtusest ja allahindluse kulu kajastatakse kasumiaruandes.

(c) Müügiotel finantsvarad

Müügiotel finantsvarad on finantsinstrumendid, mis on mõeldud määramata tähtajaga hoidmiseks, mida võidakse müüa vastavalt likviidsusvajadusele või muutustele intressimäärades, valuutakurssides või aktsiahindades. Müügiotel väärtpaberid kajastatakse õiglases väärtuses.

Müügiotel finantsvaradena kajastatud võlakirjade intressitulu kajastatakse kasumiaruandes, kasutades efektiivse intressimäära meetodit. Muud müügiotel finantsvarade õiglase väärtuse muutused on kajastatud muus koondkasumis.

(d) Laenud ja nõuded

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenuõuded klientide vastu kajastatakse siis, kui Grupp annab võlgnikule raha kindlaksmääratavate maksetega noteerimata nõude vastu, mis ei ole tuletisinstrument, ilma kavatsuseta sellest tuleneva debitoorse võlgnevusega kaubelda. Laenud ja ettemaksed kajastatakse kuni nende tagasimaksmiseni või mahakandmiseni. Peale esmast arvelevõtmist kajastab Grupp laene ja ettemakseid korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus põhiosa tagasimaksed ja vajadusel võimalikud allahindlused) ning arvestab järgmistel perioodidel intressitulu nõudelt kasutades sisemise intressimäära meetodit. Krediidkaartide puhul on finantsseisundi aruandes kajastatud laenuvõtja tegelik limiidi kasutus.

Kapitalirenditehingute loetakse renditehingut, mille korral kõik olulised vara kasutamisest tulenevad riskid ja hüved lähevad rendileandjalt üle rentnikule. Vara juriidiline omandiõigus võib rentnikule üle minna rendiperioodi lõppedes. Kapitalirenti kajastatakse finantsseisundi aruandes varana renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses (pluss renditava vara garanteerimata jääkväärtus), juhul kui see on madalam. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendi nõude põhiosa tagasimakseteks ja finantstuluks. Finantstulu jagatakse rendiperioodile arvestusega, et rendileandja tulususe määr on igal ajahetkel kapitalirendi netoinvesteeringu jäägi suhtes sama. Kui rendilepingu sõlmimisega kaasnevad teenustasud ja algsed otsesed kulud, võetakse need arvesse rendi sisemise intressimäära ja kapitalirendi nõude arvestusel. Nõude hindamise aluseks on lepinguliste kohustuste õigeaegne täitmine, rendiobjekti eeldatav turuväärtus ja täiendavad tagatised, kliendi finantspositsioon ja usaldusväärsus. Nõude allahindlus vähendab finantsseisundi aruandes vastava vara väärtust.

Tulenevalt lepingutingimuste olulistest muutustest kajastatakse restruktureeritud laenud uute laenudena juhul, kui on toimunud uue laenu väljastamine, sh olemasoleva laenu refinantseerimine või olemasoleva laenu suurendamine laenu põhiosa, intresside, viiviste või muude sellega seotud maksete tasumiseks. Laenud, mille puhul toimub muude lepingutingimuste muutmine kliendi krediidikvaliteedi halvenemise tõttu, ei vasta kajastamise lõpetamise kriteeriumile.

Nõuded klientidele tekivad klientidele teenuse osutamisest ja need võetakse algselt arvele õiglases väärtuses koos tehingukuludega ning kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit (miinus tagasimaksed ning allahindlus vara väärtuse langusest).

Laenude ja nõuete väärtuse langust hinnatakse vastavalt punktis 2.7 kirjeldatud põhimõtetele.

2.7 Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade väärtuse langus

Finantsvarade väärtuse langusest tulenevad allahindlused kajastatakse kasumiaruandes perioodil, mil kahjulik sündmus (või sündmused) leiab aset pärast vara esialgset arvelevõtmist ja see kahjulik sündmus (või sündmused) omab mõju finantsvara või finantsvarade grupi tuleviku rahavoole, mis on usaldusväärselt hinnatav. Kui Grupp hindab, et individuaalselt hinnatava finantsvara osas ei ole võimalik objektiivselt hinnata kahjuliku sündmuse (või sündmuste) toimumist, siis nimetatud finantsvara kaasatakse teiste sarnaste krediidiriski tunnustega finantsvarade gruppi ja allahindlusvajadust hinnatakse grupipõhiselt.

Grupp hindab riske, võttes arvesse kogu deebitori maksevõime kohta teada oleva informatsiooni ning kas on ilmnenud objektiivseid asjaolusid, mis viitaks väärtuse langusele (ostja finantsraskused, pankrot või võimetus täita oma võlakohustus Grupi ees).

Ettevõtluslaene, arvelduskrediiti ja liisinguid hinnatakse individuaalselt, lähtudes peamiselt võlgnevuses nõuete ületähtaegsete päevade arvust ja tagatise realiseerimisväärtusest selle olemasolul. Muud kriteeriumid vara väärtuse võimaliku languse objektiivseks hindamiseks on ettevõtja majanduslik seisund, majandusharu olukord, laenuvõtja usaldusväärsus, tema juhtkonna kompetents ja muud faktorid. Aktsiate või võlakirjade tagatisel väljastatud võimendus- ja repolaene nii juriidilistele kui füüsilistele isikutele hinnatakse individuaalselt, lähtudes eelkõige tagatise turuväärtusest. Erasisikutest klientidele väljastatud tarbimislaene, eluasemelaene, krediitkaardilaene ja järelmaksulaene hinnatakse grupipõhiselt. Füüsilisest isikust laenusajate puhul hinnatakse laenulepingus fikseeritud kohustuste täitmise õigeaegsust, maksevõimet, tagatise väärtust, vanust, haridust, tööstaaži, säästmisharjumusi ja muid krediidiriski mõjutavaid tegureid.

Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse finantsvarasid homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal. Need tunnused on vajalikud, hindamaks selliste varagruppide tulevase rahavooge, mille puhul toimub võlgnike eeldatava maksekäitumise hindamine lepinguliste kohustuste õigeaegse ja täieliku täitmise osas. Grupipõhiselt allahinnatavate varagruppide tuleviku rahavoogu hinnatakse varade lepinguliste rahavoogude põhjal ning juhtkonna hinnangu põhjal nende varade ajaloolise makseviituse jäamise ja laenukahjumite kohta. Ajaloolisi laenukahjumeid korrigeeritakse kehtivate vaadeldavate andmete põhjal, kajastamaks hetke tingimuste mõju, mis ei mõjutanud seda perioodi, millel ajaloolised kahjumid tuginevad, ja kõrvaldamaks nende möödunud perioodide neid mõjusid, mis hetkel ei esine. Grupp vaatab regulaarselt üle tuleviku rahavoogude hindamise meetodeid ja eeldusi, et vähendada võimalikke erinevusi kahjuhinnangute ja tegelike kahjude vahel.

Juhul, kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatav varasemalt allahinnatud finantsvara lepingutingimusi muudetakse või toimub muu muutus seoses võlgniku finantsraskustega, leitakse allahindlus, kasutades enne lepingutingimuste muutmist kehtinud esialgse sisemise intressimääraga. Muudetud lepingutingimustega vara kajastamine lõpetatakse ning kajastatakse uus vara õiglasel väärtuses ainult juhul, kui varaga seotud riskid ja hüved oluliselt muutusid. Viimane on tavaliselt hinnatav olulise erinevusega vara esialgsete rahavoogude ja uute tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuses.

Vara väärtuse langused kajastatakse alati läbi allahindluskonto, milleks on vara jääkväärtuse allahindamine eeldatavate tulevaste rahavoogude (mis ei sisalda veel toimumata tulevase

krediidikahjumeid) nüüdisväärtuseni, kasutades diskonteerimiseks laenu esialgset sisemist intressimäära. Tagatisega kaetud finantsvarade tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse arvutamisel võetakse arvesse ülevõetavast tagatisest eeldatavalt saadavad rahavood, millest arvestatakse maha tagatise saamise ja müügiga seotud kulud, olenemata, kas tagatise ülevõtmine on tõenäoline. Vara väärtuse langused kajastatakse kasumiaruandes real „Laenude allahindluse kulu“.

Juhul, kui nõuete hindamise aluseks olevad asjaolud muutuvad (kliendi krediidireitingu paranemine) ning muutust on võimalik objektiivselt seostada peale vara väärtuse langust toimunud sündmusega, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus, vähendades aruandeaastal kasumiaruande allahindluse kontot. Kasumiaruandes kajastatakse allahindluse tühistamine tuluna real „Laenude allahindluse kulu“.

Ebatõenäoliselt laekuvad laenud kantakse finantsseisundi aruandest maha vastava laenu allahindluse arvelt, kui kõik laenu sissenõudmisega seotud protseduurid on lõpetatud ning täpne laenust saadav kahjum selgunud. Varasemalt finantsseisundi aruandest välja kantud laenude hilisemad laekumised krediteeritakse kasumiaruandes allahindluse konto vähendamisenä.

Intressitulu laenudelt on kajastatud kasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.8 Lõpetatud tegevusvaldkonnad

Lõpetatav tegevusvaldkond on Grupi komponent, mis bilansipäeva seisuga liigitatud müügiks hoitavaks ja esindab eraldi olulist äritegevusvaldkonda või äritegevuse geograafilist piirkonda ning on osa eraldiseisvast koordineeritud plaanist realiseerida üksik oluline äritegevusvaldkond või äritegevuse geograafiline piirkond. Põhivara või müügigrupp liigitatakse müügiks hoitavaks, kui selle bilansiline jääkmaksumus kaetakse peamiselt müügitehinguga, mitte jätkuva kasutusega, ja müük on väga tõenäoline 12 kuu jooksul. Müügiks hoitavate varade gruppi kajastatakse bilansilises jääkmaksumuses või õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. 2014. aasta lõpus müügigootel varadena arvele võetud Soome filiaali varade bilansiline väärtus vastab nende õiglasele väärtusele. Lõpetatud tegevusvaldkonna tulemus ja rahavood näidatakse eraldi jätkuvate tegevusvaldkondade tulemustest ja rahavoogudest ning vastavalt korrigeeritakse ka võrdlusandmeid. Grupisisised tehingud lõpetatava ja jätkuvate tegevusvaldkondade vahel elimineeritakse vastavalt sellele, kas tehingud jätkuvate ja lõpetatava tegevusvaldkonna vahel jätkuvad ka pärast müügitehingut.

2.9 Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse Grupi enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (k.a tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et Grupp saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Materiaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Arvutustehnika, mööbli ning sisustuse aastase amortisatsioonimäärana kasutatakse 33%, rendipinna parendustele kas 20% aastas või amortiseerimist rendiperioodi pikkuse jooksul, sõltuvalt kumb on lühem. Amortisatsiooni arvestamist alustatakse kasutusele võtmise kuust ning arvestatakse kuni vara bilansiline väärtus jõuab selle vara lõppväärtuseni. Kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse amortisatsiooni arvestamine.

Igal bilansipäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi materiaalsete varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Juhul, kui vara bilansiline jääkmaksumus on suurem tema kaetavast väärtusest (kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus), on materiaalse põhivara objektid kohe alla hinnatud nende kaetavale väärtusele kajastades vara väärtuse languse kulu aruandeperioodi kasumiaruandes.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse jääkväärtuse lahutamisel müügist saadud summadest, on kajastatud kasumiaruandes muu tulu või tegevuskuluna.

2.10 Immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad on eraldi identifitseeritavad mitterahalised mittefüüsilised varad ja mille hulka hetkel kuulub soetatud tarkvara. Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Peale soetamist kajastatakse immateriaalset põhivara finantsseisundi aruandes tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja kogunenud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Amortisatsiooni arvestatakse lineaarselt.

Amortisatsioonimäär ostetud litsentsidele on 33% aastas. Igal bilansipäeval hinnatakse, kas kasutatavad amortisatsiooninormid, -meetodid ja immateriaalsete varade lõppväärtuste hinnangud on asjakohased. Grupp viib läbi immateriaalsete varade väärtuse testi, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võiksid viidata varade kaetava väärtuse langusele alla bilansilise jääkmaksumuse. Väärtuse languse kulu kajastatakse koondkasumiaruandes ulatuses, mille võrra vara bilansiline jääkmaksumus ületab kaetavat väärtust, mis on kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglane väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus.

2.11 Finantsgarantiid ja tegevusgarantiid

Grupp väljastab finantsgarantiid ja võtab kohustusi väljastada laene. Finantsgarantii lepingud nõuavad garantii andjalt ettenähtud maksete tegemist, kui klient ei ole täitnud võlakohustuse tingimusi kolmanda osapoole ees ning finantsgarantiid kannavad krediidiriski nagu antud laenud. Finantsgarantiid võetakse algselt arvele õiglases väärtuses (lepingu väärtus) garantii andmise päeval. Seejärel garantii jääkväärtus amortiseeritakse lineaarselt garantii eluea jooksul, välja arvatud juhul, kui on muutunud tõenäoliseks, et Grupil on kohustus välja anda laen ning ei planeerita nimetatud laenu kohe kohe peale väljastamist müüa. Sellistel juhtudel laenu esmasel kajastamisel garantiitasud kajastatakse laenu jääkväärtuse osana. Igal bilansipäeval hinnatakse garantiist tulenevaid kohustusi kõrgemas kahest, kas lineaarselt amortiseeritud garantiitasu jääkväärtus või juhtkonna hinnangust garantiilepingust tulenevate kohustuste arveldamiseks.

Tegevusgarantiid on lepingud, mis pakuvad kompensatsiooni juhul, kui teine osapool ei suuda täita lepingulisi kohustusi. Sellised lepingud kannavad lisaks krediidiriskile ka mittefinantsilist tegevuse riski. Tegevusgarantiid võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, mis tavapärastel võrdub saadud teenustasudega. Tasude summa amortiseeritakse lineaarselt lepinguperioodi vältel. Iga aruandeperioodi lõppedes hinnatakse tegevusgarantiid kas (i) algselt arvele võetud tasude amortiseerimata jäägi ulatuses või (ii) parima hinnangu alusel, milline on tänasesse väärtusesse diskonteeritud lepingu lõpetamise potentsiaalne kulu iga aruandeperioodi lõppedes; sõltuvalt kumb on kõrgem. Kui Grupil on lepinguline õigus kliendilt sisse nõuda garantiilepingu alusel täitmiseks kulunud summasid, võetakse sellised summad garantii saajale rahalise kahju korvamise hetkel arvele kui laenuõuded.

2.12 Finantskohustused

Grupp klassifitseerib finantskohustused 2 kategooriasse:

- a) finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

- b) korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantskohustused

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande finantskohustuse (tuletisinstrument) kajastamist vaata arvestuspõhimõtte 2.6.a. Kõigi muude finantskohustuste edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tehingukulud kaasatakse sisemise intressimäära arvutustesse. Erinevused laekunud summade (miinus tehingukulud) ja lunastusväärtuse vahel kajastatakse kasumiaruandes instrumendi tähtaja jooksul kasutades sisemist intressimäära. Intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Klientide deposiidid võetakse arvele väärtuspäeval õiglases väärtuses, miinus tehingukulud, ning edaspidi mõõdetakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Klientide hoiused ja saadud laenud“, sh kajastatakse samal real tekkepõhiselt arvestatud intressikohustusi. Tekkepõhiselt arvestatud intressikulud kajastatakse kasumiaruandes real „Intressikulu“.

Võetud laenud, emiteeritud võlaväärtpaberid ja sarnased allutatud kohustused võetakse algselt arvele õiglases väärtuses, miinus tehingukulud (laekumisel saadud raha summas, vähendatuna tehingukulude võrra). Allutatud kohustuseks loetakse kohustusi, mis krediidiasutuse likvideerimise või pankroti väljakuulutamise korral rahuldatakse pärast teiste võlausaldajate õigustatud nõuete rahuldamist. Muud finantskohustused (võlad hankijatele, viitvõlad ja muud võlakohustused) võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulud, ning edaspidi kajastatakse neid korrigeeritud soetusmaksumuses.

2.13 Kohustused töövõtjate ees

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad nii välja maksmata palgakohustusi kui töövõtja elukohariigis kehtiva tööseadusandluse kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga, mis sisaldab lisaks puhkusetasu kohustusele ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu. Kohustused töövõtjatele kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajalise kohustusena ning kasumiaruandes kajastatakse seonduv kulu tööjõukuluna.

Sotsiaalmaks sisaldab ka sissemakseid riigi pensionifondi. Grupil puudub nii juriidiline kui faktiline kohustus teha sotsiaalmaksule lisanduvat pensioni- või muid sarnaseid makseid.

2.14 Aktsiapõhised maksed

AS LHV Group on kehtestanud aktsiapõhistel maksetel põhineva optsiooniprogrammi, mille järgi tasub grupi töötajatele nende teenuste eest väljastades optsioone AS LHV Group aktsiate omandamiseks. Väljastatud optsioonide õiglane väärtus

kajastatakse optsiooniprogrammi kehtivuse jooksul grupi tööjõukuluna ning omakapitali (muude reservide) suurenemisena. Kulude kogusumma on määratletud optsioonide õiglase väärtuse alusel optsioonide väljastamise hetkel. Optsioonide õiglane väärtus on leitud:

- arvestades optsiooni hinda mõjutavaid turutingimusi (näiteks AS LHV Group aktsiahinda);
- jättes välja aktsiate üleandmise eelduseks olevad tegevustulemustega seotud eesmärkide ja turuga mitteseotud tingimuste mõju nagu näiteks ettevõtte kasumlikkus ja kasvuesmärgid ning töötaja töötamine ettevõttes üle teatud ajaperioodi.

Iga aruandeperioodi lõpus hindab Grupp, kui palju optsioone kuulub tõenäoliselt realiseerimisele tulenevalt optsioonide väljastamise tingimustest (välja arvatud turutingimustel). Algsete hinnangute muutuse mõjud kajastatakse kasumiaruandes ning vastukandena omakapitalis.

Kui optsioonid realiseeritakse, emiteerib AS LHV Group uusi aktsiaid.

Opsioonide väljastamist AS LHV Group tasandil tema tütarettevõtete töötajatele käsitletakse kui kapitali sissemakset tütarettevõttesse. Optsioonide õiglase väärtuse kulu kajastatakse optsiooniperioodi vältel emaettevõtte eraldiseisvas finantsseisundi aruandes tütarettevõtte investeringu suurendamisena ning krediteeritakse omakapitalis. Vastavalt optsioonide väljastamise tingimustele ei kaasne optsioonide realiseerimisel peale 3 aastat sotsiaalmaksu kulu.

2.15 Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Finantsseisundi aruandes kajastatakse eraldisena enne bilansipäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevaid kohustusi, millel on kas seaduslik alus või mis tulenevad Grupi senisest tegevuspraktikast (seaduslik või tõlgenduslik), mis nõuavad tõenäoliselt ressursidest loobumist, mille realiseerumine on tõenäoline (on rohkem tõenäoline kui mitte, et vahendite väljavool on vajalik kohustuse rahuldamiseks) ja mille summa suurust on võimalik usaldusväärselt mõõta, kuid mille realiseerimise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes lähtutakse juhtkonna hinnangust eraldiste täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustuse rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Eraldiste kulu ja eraldiste bilansilise maksumuse muutuste kulu kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Eraldisi ei moodustata äritegevuse tulevaste perioodide kahjumite katmiseks.

Juhul, kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud

väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Muude tingimuslike kohustuste osas (garantiid, v.a. finantsgarantiid, ja muud kohustused), mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega seotud kulud ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, kajastatakse raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena. Tingimuslikud kohustused võivad ajas muutuda esialgselt ootusest erineval viisil. Seetõttu hinnatakse neid järjepidevalt portfelli põhiselt tuvastamaks, kas on muutunud tõenäoliseks, et tulenevalt kohustusest on tõenäoliselt Grupil vaja varast loobuda. Kui on muutunud tõenäoliseks, et seni tingimusliku kohustusena kajastatud kohustise või mitmete kohustiste tulemusena peab ettevõtte varast loobuma, võtab Grupp arvele eraldise selle perioodi raamatupidamise aastaaruandes, millal vastav tõenäosuse muutus toimus (välja arvatud väga harvadel juhtudel kui kohustusega seotud kulu ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata).

2.16 Pika- ja lühiajaliste varade ja kohustuste eristamine

Varad, milledest tulenevate hüvede realiseerumist Grupi jaoks on oodata 12 kuu jooksul, kajastatakse lühiajalise varana. Varad, millede puhul osaline hüvede realiseerumine toimub peale 12 kuu möödumist bilansipäevast, kajastatakse pikaajalisena selles osas, mille realiseerumist on oodata pärast 12 kuulise perioodi möödumist (vt lisa 3.4).

Kohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või Grupil pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Saadud laene, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena saadud laene, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Kõigi pikaajaliste varade ja kohustuste kohta on vastav pikaajaline osa eraldi välja toodud raamatupidamise aastaaruande vastava lisa juures (vt lisa 3.4).

2.17 Tulud ja kulud

Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhise arvestusprintsibi alusel. Tulu kajastatakse siis, kui on tekkinud põhjendatud eeldus, et tehingust tulenevad hüved laekuvad Grupile, tulu on usaldusväärselt määratav ning teenused on Grupi poolt osutatud. Grupi tavapärase äritegevuse käigus teenitud tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Kulud kajastatakse kui Grupil on tekkinud kohustus vastava kulu

osas ja/või kui Grupp on saanud kaupu või teenuseid, ja viimane on varasem.

Teenustasutulud (ka kontohalduse ja portfellihoolduse tasud) kirjendatakse raamatupidamises siis, kui teenus on osutatud ja Grupil on tekkinud summale nõudeõigus. Laenude kohustistasud, mis on seotud antud laenude väljavõtmata osaga ja mille tasu muutub vastavalt väljavõtmata osa suurusele, kajastatakse teenustasutuluna perioodi jooksul, mil täiendava laenusumma väljavõtmist on kliendile võimaldatud. Nõustamisteenuste käigus saadavad teenustasutulud kolmandatelt osapooltelt (müügi- ja ostunõustamised, osaluste omandamised jms) kajastatakse üldjuhul lepingu aluseks oleva tehingu toimumisel või juhul, kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist. Portfellihoolduse, muude nõustamisteenuste tasud ning investeerimisfondide tegevusega seonduvad varahaldustasud kajastatakse vastavalt lepingule, tavaliselt teenuse osutamise perioodi jooksul. Samu arvestuspõhimõtteid kasutatakse ka pikema perioodi jooksul osutatavate varahalduse, finantsplaneerimise ja kontohalduse teenuste osas. Tulemusega seotud tasud või tasu osad kajastatakse siis, kui vastavad tulemusega seotud kriteeriumid on täidetud või lähtudes valmidusastme meetodist. Muud ühekordsed tehingutulud ning muud tulud kajastatakse tekkepõhiselt vastava tehingu toimumise hetkel.

Teenustasukulu kajastatakse peale teenuse saamist ja kui kohustus on tekkinud.

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes kõikide instrumentide osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit või õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate võlakirjade osas. Õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavate võlakirjade tehingu kulud on osa sisemise intressimäära arvestusest.

Sisemise intressimäära meetod on finantsvara või -kohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib täpselt eeldatava tulevase rahavoo läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara või -kohustuse bilansilise väärtuseni. Sisemise intressimäära arvutamisel hindab Grupp rahavooge arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevase krediidikahjumeid. Arvutusse kaasatakse kõik lepingulised olulised pooltevahelised tasutud või saadud teenustasud, mis on sisemise intressimäära lahutamatuks osaks, tehingukulud ja kõik muud täiendavad maksed või mahaarvamised. Kui nõude puhul tekib vajadus allahindluseks, siis vähendatakse nõude bilansilist väärtust tema kaetava väärtuseni, milleks on eeldatavad rahavood diskonteerituna esialgse sisemise intressimääraga ning jätkates intressitulu kajastamist järgnevatel perioodidel vähendades allahindlust. Kui finantsvara või rühm sarnaseid finantsvarasid on vara väärtuse

languse tõttu alla hinnatud, kajastatakse neilt tekkivat intressitulu kasutades sama intressimäära, millega diskonteeriti tuleviku rahavoogusid leidmaks vara väärtuse langusest tekkinud kahju.

Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks ning majandusliku kasu saamine on tõenäoline.

2.18 Varahaldusteenused

Grupp tegeleb varahaldusteenuste pakkumisega (lisa 23). Selliseid varasid, mille on Grupile hallata andnud kolmandad osapooled ja mis ei kuulu Grupile, kajastatakse bilansiväliselt. Antud varade haldamisest ja hoidmisest saadakse teenustasu ja Grupile nendega krediidi- ega tururiske ei kaasne.

2.19 Rendiarvestus – Grupp kui rentnik

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised materiaalse põhivara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Grupp kasutab kasutusrenti peamiselt ruumide rentimiseks. Rendikulud kajastatakse kasumiaruande real „Administratiiv- ja muud tegevuskulud”.

2.20 Maksustamine ja edasilükkunud tulumaks

Ettevõtte tulumaks Eestis

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ja kohustusi. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korreerimistelt. Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks alates 1.1.2015 on 20/80 (kuni 31.12.2014 21/79) väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Ettevõtte tulumaks teistes riikides

Vastavalt kohalikele tulumaksuseadustele maksustatakse Lätis, Leedus ja Soomes ettevõtte kasumit, mida on korrigeeritud

seaduses ettenähtud püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksuga.

Ettevõtte tulumaksumäärad	2015	2014	2013
Läti	15%	15%	15%
Leedu	15%	15%	15%
Soome	20%	20%	24,5%

Edasilükkunud tulumaks on arvestatud kõikidelt olulistelt ajutistelt erinevustelt maksuarvestuse ja konsolideeritud finantsaruandes kajastatud vara ja kohustuste bilansiliste väärtuste vahel. Põhilised ajutised erinevused tekivad põhivara amortisatsioonist ja edasikantavast maksukahjumist. Edasilükkunud tulumaks arvutatakse kehtivate või eeldatavalt kehtivate maksumääradega, mis on rakendatavad nendel perioodidel, kui ajutised erinevused või maksukahjumid realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara ja kohustused on tasaarveldatud ainult ühe Grupi kuuluva äriühingu piires. Edasilükkunud tulumaksuvara ajutistelt erinevustelt ning maksukahjumitelt kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult siis, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus. Edasilükkunud tulumaks arvestatakse ajutistelt erinevustelt investeeringutest tütarettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui ajutise erinevuse realiseerumine on Grupi kontrolli all ja ajutise erinevuse realiseerumine lähitulevikus on ebatõenäoline.

Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisa 22.

2.21 Varade ja kohustuste saldeerimine

Finantsvarade ja –kohustuste vahel tehakse netoarvestusi ja netosumma kajastatakse konsolideeritud finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad realiseerida netobaasil või samaaegselt. Täpsem informatsioon on toodud lisa 3.8.

2.22 Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

LISA 3 Riskide juhtimine

Risk on defineeritud kui võimalik negatiivne kõrvalekalle oodatavast majandustulemusest. Oma igapäevastes toimingutes puutub Grupp kokku mitmete riskidega. Grupi riskijuhtimise eesmärgiks on riske ära tunda, neid õigesti mõõta ning juhtida. Laiemas plaanis on riskijuhtimise eesmärgiks ettevõtte väärtuse suurendamine kahjude minimiseerimise ning tulemuste volatiilsuse vähendamise kaudu. Riskijuhtimine baseerub Grupis tugeval riskikultuuril ning on üles ehitatud kolme kaitseliini põhimõttel, kus esimene kaitseliin ehk ärivaldkonnad on vastutavad riskide võtmise ning igapäevase juhtimise eest. Teine kaitseliin ehk riskijuhtimise valdkond on vastutav riskijuhtimise meetodikate väljatöötamise ning riskide raporteerimise eest. Kolmas kaitseliin ehk siseaudit teostab sõltumatut järelvalvet kogu Grupile. Riskijuhtimise põhimõtted, nõuded ning vastutusvaldkonnad on kirjeldatud sise-eeskirjades. Vastavalt kehtestatud kapitalijuhtimise põhimõtetele peab riskide katteks Grupil olema piisavalt kapitali.

3.1 Kapitali juhtimine

Grupi eesmärk kapitali juhtimisel on:

- ✓ tagada Grupi tegevuse jätkuvus ning võime aktsionäridele kasumit toota;
- ✓ säilitada tugev kapitali baas, mis toetab äritegevuse arengut;
- ✓ täita kapitalile kehtestatud nõudeid, nagu need on ette nähtud järelevalveorganite poolt.

Grupi poolt hallatav kapital 31.12.2015 seisuga oli 100 533 tuhat eurot (31.12.2014: 72 545 tuhat eurot; 31.12.2013: 44 926 tuhat eurot). Kapitali eesmärkide määramisel lähtutakse nii regulatiivsetest miinimumnõuetest kui ka sisemisest täiendavast puhvrast.

Grupp jälgib oma kapitali planeerimisel alljärgnevat üldpõhimõtteid:

- Grupp peab igal ajal olema piisavalt kapitaliseeritud, omades vajalikku kapitalivaru, mis tagab majandusliku säilimise ja võimaldab finantseerida uusi kasumlikke kasvuvõimalusi;
- Kapitali juhtimisel on põhitähelepanu esmase tasandi omavahenditel, sest ainult esmase tasandi omavahendid omavad kahjumite absorbeerimise võimet. Kõik muud kasutatavad kapitalikihid on sõltuvuses esmase tasandi omavahendite mahust;
- Grupi kapitali saab jagada: 1) reguleeritud miinimumkapital ja 2) grupi poolt hoitav kapitalivaru. Täitmaks oma pikaajalisi majanduslikke eesmärgi peab Grupp püüdlema ühelt poolt reguleeritud miinimumkapitali proportsionaalse vähendamise suunas (läbi riskide vähendamise ja kõrge läbipaistvuse). Teiselt poolt peab Grupp püüdlema piisava ja konservatiivse kapitalivaru suunas, mis tagab majandusliku säilimise ka ränga negatiivse riskistsenaariumi korral;
- Grupi poolt seatud riskiisu on oluline sisend kapitali planeerimisele ja kapitali eesmärkide seadmisele. Kõrgem riskiisu tähendab kõrgema kapitalivaru hoidmist.

Omvahendid	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Sissemakstud aktsiakapital	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	33 992	33 992	21 871
Kasumi arvel moodustatud kohustuslik reservkapital	895	435	223
Muud reservid	-23	0	0
Eelmiste perioodide jaotamata kahjum	-2 503	-11 244	-15 581
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-1 734	-1 574	-1 665
Aruandeperioodi kasum	13 705	9 203	4 206
Mittekontrolliv osalus	1 945	1 727	1 695
Esimese taseme omavahendid kokku	69 633	55 895	29 951
Allutatud kohustused	30 900	16 650	19 635
Teise taseme omavahendid kokku	30 900	16 650	19 635
Piiranguid ületavad allutatud kohustused ja eelisaktsiad	0	0	-4 660
Kokku neto-omavahendid	100 533	72 545	44 926

Krediidiuasutuse omavahendid peavad igal hetkel olema võrdsed või ületama krediidiuasutuste seaduses sätestatud aktsiakapitali (5 miljonit eurot) minimaalsuurust. 2014. aasta alguses hakkas Euroopa Liidus pankade ja investeerimisühingute kapitalile kehtima uus õigusraamistik (CRD IV/CRR), mis põhineb suures

osas Baseli pangandusjärelevalve komitees kokkulepitud, nn Basel III raamistikul. Uue reeglustiku eesmärk on tugevdada finantssektori vastupidavust majandusshokkidele ja tagada selle abil majanduse piisav ning jätkusuutlik rahastamine. Oluliste muudatustena näevad uued nõuded krediidiuasutustele ette

varasemast rohkema ja kvaliteetsema kapitali hoidmist ning ühtlustatud raamistikku likviidsuspuhvrile kujundamiseks. Uues kapitalinõuete direktiivis on määratletud ka makrofinantsjärelevalve meetmed, millega liikmesriigid saavad ohjeldada tsüklit võimendavat krediitdiasutuste käitumist ning leevendada turustruktuurist tulenevaid riske.

Otsekohalduva määрусega kohustatakse kõiki Euroopa Liidus tegutsevaid krediitdiasutusi (ja neid konsolideerivaid valdusettevõtteid) ning investeerimisühinguid hoidma riskivara suhtes 4,5% ulatuses esimese taseme põhiomavahendeid (CET 1 – common equity tier 1) ning 6,0% ulatuses esimese taseme omavahendeid (Tier 1 kapital). Kogu kapitalinõue (CAD), mis sisaldab nii esimese taseme kui ka teise taseme omavahendeid, jääb seni kehtinud 8,0% juurde.

Lisaks ühtsetest reeglitest lähtuvatele põhinõuetele on direktiiviga määratletud kapitalipuhvrile kujundamise põhimõtted.

Eestis on lisaks omavahendite baasnõuetele krediitdiasutustele kehtestatud kapitali säilitamise ning süsteemse riski puhvrid, vastavalt 2,5% (määratud Finantsinspektsiooni poolt) ning 2,0% (määratud Eesti Panga poolt). Kuna nimetatud puhvrid lisanduvad nii Tier 1 kui ka kogu omavahendite baasnõuetele, on minimaalne Tier 1 nõue Eestis 10,5% ning kogu omavahendite nõue 12,5%. Viimasele lisandub veel krediitdiasutuse spetsiifiline täiendav Pillar 2 nõue. Ülevaade kapitalinõude kujunemisest on toodud alljärgnevas tabelis:

Nõuded	CET 1	Tier 1	CAD
Baasnõue	4,50%	6,00%	8,00%
Kapitalisäilitamise puhver	2,50%	2,50%	2,50%
Süsteemse riski puhver	2,00%	2,00%	2,00%
Minimaalne regulatiivne nõue	9,00%	10,50%	12,50%

Igal aastal kinnitab Grupi nõukogu kapitaliseerituse eesmärgid ja kapitali adekvaatsuse sihttaseme katmaks võimalikke riske. Samuti viiakse igal aastal läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele kapitalinõuetele.

Kapitali adekvaatsust ja seaduses ette nähtud kapitali kasutamist jälgib finantsosakond. Järelevalveorganile esitatakse regulaarselt aruandlus krediitdiasutusele kehtestatud usaldatavusnormatiivide nõuete ning riskide katmiseks vajalike kapitalinõuete täitmise kohta. LHV kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arvutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arvutamiseks baasmeetodit.

LHV Varahalduse kui fondivalitseja omavahendid peavad igal hetkel ületama investeerimisfondide seaduses sätestatud

aktsiakapitali (3 miljoni eurot) minimaalsuurust. Fondivalitseja, kelle valitsetavate pensionifondide vara turuväärtus on suurem kui 125 miljonit eurot, neto-omavahendid peavad olema vähemalt 2,5 miljonit eurot ning 1% tema valitsetavate pensionifondide vara turuväärtuse osast, mis ületab 125 miljonit eurot. Lisaks peab fondivalitseja hoidma täiendavaid omavahendeid 0,02% kõigi tema valitsetavate fondide turuväärtuse osalt, mis ületab 250 miljonit eurot.

Grupp on aruandeaastal ning võrreldavatel perioodidel täitnud kõiki kapitalinõudeid.

3.2 Krediidirisk

Krediidirisk kajastab potentsiaalset kahju, mis tuleneb vastaspoole suutmatusest täita õigeaegselt endale võetud kohustusi Grupi ees. Krediidirisk tuleneb rahast ja raha ekvivalentidest, tuletisinstrumentidest, panga- ja teiste finantsinstitutsioonide deposiitidest, võlakirjadest, kõige rohkem aga klientidele laenu andmisest, sealhulgas laekumata laenudest, antud garantiidest ja muudest nõuetest ning väljastamata laenudest. Krediidiriski alandamiseks analüüsib Grupp nii klientide kui ka äripartnerite majandustegevust ja finantsseisu. Pärast laenu väljastamist jälgitakse regulaarselt kliendi maksevõimet ja tagatise väärtust.

3.2.1 Krediidiriskide jaotus

Grupp jaotab krediidiriski kandvad finantsvarad järgnevasse olulisematesse kategooriasse:

- võlakirjad
- laenud ja nõuded keskpangale ja krediitdiasutustele (tabelites kasutatud „pankadele“) ja investeerimisühingutele
- finantsvõimenduslaenud (laenud aktsiate või võlakirjade tagatisel), sh repolaenud
- ettevõtluslaenud ja arvelduskrediit ettevõtetele
- tagatiseta tarbimislaenud
- krediitkaardid ja eraisikute arvelduskrediit
- liising
- järelmaks
- hüpoteeklaenud
- finantsgarantiid
- valmisolekulaenud

Maksimaalne krediiriskile avatud positsioon	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	230 501	84 129	152 309
Müügiootel finantsvarad (lisa 11)	3 508	4 273	11 903
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad) (lisa 12)	99 907	139 145	32 026
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	409 997	301 032	206 768
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	2 026	1 566	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	940	783	650
Varad kokku	746 879	530 928	405 163
Lõpetatud äritegevuse laenud ja nõuded klientidele (lisa 13)	0	14 813	0
Bilansivälised kohustused (lisa 24), v.a tegevusgarantiid	124 065	76 985	46 238
Kokku maksimaalne krediiriskile avatud positsioon	870 944	622 726	451 401

a) Võlakirjad

Võlakirjade krediiriski võtmisele kehtestatakse liimid vastavalt emitendi reitingule krediitkomitees. Limitide piires otsustab investeringud riski ja kapitali komitee või selleks volitatud töötajad.

Võlakirjadest tulenevad põhiosa ja tekkepõhised intressinõuded ei ole tähtaega ületanud.

Vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele jagunevad Grupi õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (FVTPL) ja müügiootel (AFS) võlakirjaportfell järgnevalt:

Reitinguklass	FVTPL			AFS	Kokku 31.12.2015
	Investeerimis- portfell	Likviidsus- portfell	Kauplemis- portfell		
AAA	43 041	44 208	0	2 910	90 159
AA- kuni AA+	0	2 078	225	0	2 303
A- kuni A+	6 948	0	51	598	7 597
BBB- kuni BBB+	0	0	2 362	0	2 362
B- kuni BB+	994	0	0	0	994
Kokku (lisa 11, 12)	50 983	46 286	2 638	3 508	103 415

Reitinguklass	FVTPL			AFS	Kokku 31.12.2014
	Investeerimis- portfell	Likviidsus- portfell	Kauplemis- portfell		
AAA	18 414	92 231	0	3 261	113 906
AA- kuni AA+	1 001	12 152	514	0	13 667
A- kuni A+	3 551	0	2 543	609	6 703
BBB- kuni BBB+	4 823	0	3 916	403	9 142
B- kuni BB+	0	0	0	0	0
Kokku (lisa 11, 12)	27 789	104 383	6 973	4 273	143 418

Reitinguklass	FVTPL			AFS	Kokku 31.12.2013
	Investeeringimis- portfell	Likviidsus- portfell	Kauplemis- portfell		
AAA	9 442	6 020	0	9 198	24 660
AA- kuni AA+	0	1 555	1 287	189	3 031
A- kuni A+	0	0	6 602	599	7 201
BBB- kuni BBB+	0	0	6 807	1917	8 724
B- kuni BB+	0	0	313	0	313
Kokku (lisa 11, 12)	9 442	7 575	15 009	11 903	43 929

b) Laenud ja nõuded pankadele ning investeerimisühingutele

Krediidiriskile avatud positsioon rahast ja raha ekvivalentidest, mida hoitakse keskpangas, teistes korrespondentpankades ning investeerimisasutustes, kannab oma olemuselt juhtkonna

hinnangul madalat krediidiriski. Laenud ja nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele ei ole tähtaega ületanud. Vastavalt Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele on Grupi vahendid hoiustatud (keskpang on reitinguta) järgnevalt:

Reitinguklass	Krediidi- asutused	Investeeri- misühingud	Kokku 31.12.2015	Krediidi- asutused	Investeeri- misühingud	Kokku 31.12.2014	Krediidi- asutused	Investeeri- misühingud	Kokku 31.12.2013
Keskpank (Eesti Pank)	199 844	0	199 844	45 427	0	45 427	133 839	0	133 839
AA- kuni AA+	0	0	0	1 899	0	1 899	1 140	0	1 140
A- kuni A+	7 678	15 785	23 463	19 881	14 268	34 149	13 480	1 359	14 839
BBB kuni BBB+	233	0	233	164	0	164	569	0	569
Reitinguta	6 824	137	6 961	2 274	216	2 490	1 815	107	1 922
Kokku (lisa 10)	214 579	15 922	230 501	69 645	14 484	84 129	150 843	1 466	152 309

c) Finantsvõimenduslaenud

LHV Pank annab klientidele võimenduslaene aktsia- või võlaväärtpaberite tagatisel ehk võimaldab finantsvõimendust. Laenu maksimaalne summa sõltub investeerimiskontol hoitavate tagatisvarade turuväärtusest ja LHV Panga poolt määratud üldisest limiidist, milleks on 100 tuhat eurot (või selle ekvivalent välisvaluutas) kliendi kohta. Piirmäär ületavate laenude väljastamine eeldab kliendi poolt tagatiseks pakutava portfelli analüüsi ja otsustus kuulub krediidikomitee pädevusse. LHV Panga poolt tagatisena aktsepteeritavate turukõlbulike finantsinstrumentide loetelu ja tagatismäärad on avaldatud LHV Panga kodulehel www.lhv.ee. Võimenduse laenuga seotud risk on maandatud tagatiseks nõutavate finantsinstrumentide väärtuse pideva jälgimise kaudu. Grupp on kehtestanud piisavalt konservatiivsed laenu ja tagatisvarade väärtuse suhte piirmäärad. Tagatisvarade väärtuse langemisel alla kehtestatud piirmäära on LHV Pangal õigus nõuda kliendilt lisatagatise kandmist kontole või teostada ilma kliendi tehingukorralduseta kliendi kontol laenu tagastamist, likvideerides selleks tagatisvara. Detailsem info laenude krediidikaliteedi kohta vt lisa 3.2.2.

Finantsvõimenduse laenude krediidiriski hindamiseks teostatakse stressiteste võimaliku kahju määratlemiseks

tagatisvarade väärtuste muutuste korral ning muude laenude krediidiriski hindamiseks hinnatakse laenusaja maksejõuetuse tekkimise tõenäosust, tagatisega katmata laenu suurust maksejõuetuse tekkimise hetkel ja sellest tulenevat oodatava kahju suurust. Vajadusel otsustatakse täiendava riskikapitali hoidmine krediidiriskide katteks.

LHV Pangal ei olnud seisuga 31.12.2015 ühtegi alla hinnatud finantsvõimenduslaenu (31.12.2014: 18 tuhat eurot; 31.12.2013: 18 tuhat eurot).

d) Ettevõtluslaenud ja arvelduskrediit ettevõtetele

Ettevõtluslaene hinnatakse individuaalselt. Igale kliendile määratakse krediidireiting vahemikus 1-13, kus 1 tähendab madalaimat maksejõuetuse tõenäosust ning 13 viitab maksejõuetusele. Krediidireiting määratakse kliendile finantsseisu ja äririski hinnangu koostamisel. Finantsseisu alusel arvutatakse kliendile finantsreiting, keskendudes ettevõtte varade ja kohustuse struktuurile, kasumlikkusele, rahavoogudele ning prognoositavatele tulemustele. Finantsanalüüsi rõhk on suunatud tulevikku laenuvõtmise järgsele perioodile. Finantsanalüüsiga paralleelselt analüüsitakse ettevõtte äririski,

sh juhtkonda ja omanikke, turuolukorda ja konkurentsi, tegevuse hajutatust ja tegevusajalugu, informatsiooni kvaliteeti ning varasemat maksekäitumist. Konsolideerimisgruppide puhul hinnatakse kogu grupi krediidiriski. Krediidireitingu määrab krediidianalüütik ning selle kinnitab krediidiuht, kuid lõplik riskivõtmine otsustatakse krediidikomitees ühehäälsel otsusel.

Nõuded laenude tagatistele on kehtestatud Grupi krediidipoliitikas ning täpsustatud LHV Panga krediidiriski juhtimise eeskirjas. Eelistatud on tagatised, mille puhul tagatise väärtuse ja kliendi maksejõuetuse riski vahel ei ole tugevat korrelatsiooni. Üldjuhul peab panditud vara olema kindlustatud, tagatise eluiga peab olema pikem kui laenu lõplik tagasimakse tähtaeg ja tagatisvara turuväärtus peab ületama laenujääki.

Iga kliendi kohta teostatakse peale laenu väljastamist järelmonitooringut tema finantsseisundi kohta vähemalt kord kvartalis. Vähemalt kord aastas vaadatakse üle kõik kliendihinnangud. Detailsem info laenude krediidikvaliteedi kohta vt lisa 3.2.2. Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 0,6% ettevõtluslaenudest ja arvelduskrediidist ning nendega seotud intressinõuetest (31.12.2014: 0,7%; 31.12.2013: 0,7%)

e) Tagatiseta tarbimislaenud

Kuna tarbimislaenud on homogeensed, siis võimalikud krediidikahjumitest tulenevad allahindlused arvutatakse nende homogeensete laenude ajaloolise maksekäitumise baasil ning allahindlusmäära rakendatakse bilansipäeva portfelliile. Grupipõhise allahindluse otstarbel grupeeritakse nõuded homogeensete krediidiriski tunnuste põhjal alamklassidesse, arvestades klientide maksepraktikat, makseviivituses olnud aega ja kohtutäiturile antud laenude puhul menetluses olnud aega. Eestis on Grupp sõlminud lepingud, milliste puhul tähtpäevaks tasumata tarbimislaenud müüakse – tavaliselt siis, kui nõue on 70 päeva üle tähtaja. Sarnane leping on ettevalmistamisel ka Leedus. Grupeeritud nõuete puhul on allahindluse suurus antud gruppi kuuluvate nõuete jääkväärtuse ning grupi allahindluse protsentuaalse määra korrutis. Raamistik põhineb meetodil, kus leitakse laenu makseviivituse tõenäosus (PD ehk *probability of default*), kahjumäär antud makseviivituse korral (LGD ehk *loss given default*) ning laenu suurus makseviivituse hetkel (EAD ehk *exposure at default*). EAD koosneb siinkohal kahest komponendist, olemasolevast nõude suurusel ning hinnangulisest täiendava limiidi kasutusele võtmise suurusel. Viimase arvutamiseks on mudelisse sisse toodud krediidi ümberarvestamise koefitsient CCF (*credit conversion factor*). Tarbimislaenud jaotatakse iga tootegrupi lõikes töötavateks (alla 90 päeva makseviivituses ja mittelõpetatud), mittetöötavateks (üle 90 päeva makseviivituses ja/või lõpetatud) ja ebatõenäoliselt laekuvateks (esialgne laenugraafik on läbi saanud ja järjepideva 6-kuulise perioodi jooksul ei ole rahavoogusid tekkinud; pettuse

juhtum, jne). Kahjumäärad leitakse ajalooliste maksejõuetuse andmete ja laekumiste tervikliku ajaloo põhjal. Maksejõuetuse määra volatiilsuse ja väheste maksejõuetuste tõttu Leedus rakendatakse PD ja LGD määradele konservatiivset 20% puhvrit. PD ja LGD väärtused uuendatakse vähemalt kord aastas uute ajalooliste andmetega, et portfellis säilitada piisavaid provisjonide tasemeid. Vajadusel kajastatakse finantsseisundi aruandes täiendavad allahindlused. Kui mittetöötavate või ebatõenäoliselt laekuvate laenude sissenõudmise jätkamine ei ole majanduslikult kasulik ega praktiline, hinnatakse laenu lootusetuks ja kantakse maha.

Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 6,3% tarbimislaenudest ja nendega seotud intressinõuetest (31.12.2014: 11,2%; 31.12.2013: 9,4%).

f) Krediitkaardid

LHV Pank väljastab krediitkaarte ning koostöös Tallinna Kaubamajaga Partner krediitkaarte. Sarnaselt tarbimislaenudega rakendatakse krediitkaardi portfelliile krediidskooringu mudelit hindamaks kliendi maksekäitumist. Skooring teostatakse taotluse hetkel ning on üks kriteeriumitest laenu väljastamiseks.

Krediidikahjumitest tulenevad võimalikud allahindlused moodustatakse tarbimislaenudega samadel põhimõtetel. Raamistik baseerub PD, LGD ja EAD näitajatel. EAD koosneb siinkohal kahest komponendist, olemasolevast nõude suurusel ning hinnangulisest täiendava limiidi kasutusele võtmise suurusel. Viimase arvutamiseks on mudelisse sisse toodud krediidi ümberarvestamise koefitsient CCF (*credit conversion factor*). Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 3,1% krediitkaardilaenudest ja nendega seotud nõuetest (31.12.2014: 3,1%; 31.12.2013: 3,6%).

g) Liising

2012. aasta sügisest alustas LHV Pank liisingutoodete pakkumist nii era- kui ka juriidilistele isikutele. Klientide krediidi võime hindamiseks kasutatakse skooringumudeleid, mis peamiselt koosnevad tarbimislaenude juures kirjeldatud tunnustest. Sarnaselt teiste homogeensete portfelliidega kajastatakse allahindlused tarbimislaenudega samadel põhimõtetel. Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 0,9% liisinguportfelliist (31.12.2014: 0,9%; 31.12.2013: 1,0%).

Leedus pakutakse liisingutooteid nii eraisikutele kui juriidilistele isikutele. Klientide krediidi võimet hinnatakse krediidskooringu mudelite abil, mis peamiselt koosnevad tarbimislaenude juures kirjeldatud tunnustest.

Liisingu provisjonid arvestatakse järgmisel meetodil: portfelli bilansiline väärtus miinus portfelli nüüdispuhasväärtus. Nüüdispuhasväärtus leitakse tulevaste rahavoogude diskonteerimisel kasutades sisemist intressimäära, mida korrigeeritakse võimalike kahjude koefitsiendiga. Lisaks homogeenisele allahindlusele hinnatakse osasid probleemseid laene individuaalselt vastavalt nende aluseks olevate varade turuhinnale/kiirmüüghinnale.

Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 3,0% liisinguportfelli (31.12.2014: 4,1%; 31.12.2013: 7,0%).

h) Järelmaks

Grupp pakub Eestis järelmaksu teenust jaemüüjatele läbi oma tütarettevõtte LHV Finance. Klientide krediitvõime hindamiseks kasutatakse skooringumudeleid, mis peamiselt koosnevad tarbimislaenude juures kirjeldatud tunnustest. Sarnaselt teiste homogeensete portfelliidega kajastatakse allahindlused tarbimislaenudega samadel põhimõtetel. Seisuga 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 1,4% järelmaksu portfelli (31.12.2014: 1,6%; 31.12.2013: 1,4%).

Leedus pakub Grupp järelmaksu eraisikutele. Klientide krediitvõime hindamiseks ja allahindluste moodustamiseks kasutatakse samu põhimõtteid, mida Leedus väljastatud tarbimislaenudele. 31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 5,3% järelmaksu portfelli (31.12.2014: 4,1%; 31.12.2013: 7,4%).

i) Hüpoteeklaenud

2013. aastal alustas Grupp ainult Tallinna ja Tartu piirkonna klientidele piiratud mahus hüpoteeklaenude väljastamist.

Klientide krediitvõimekust hinnatakse kasutades punktisüsteemi ning maksimaalne laenusumma on kooskõlas Eesti Panga regulatsioonidega. Provisjone arvestatakse tarbimislaenudega samadel põhimõtetel.

31.12.2015 moodustab grupipõhise allahindluse reserv 0,5% hüpoteeklaenude portfelli (31.12.2014: 0,0%; 31.12.2013: 0,0%)

3.2.2 Laenud ja nõuded klientidele ja bilansiväliste kohustuste krediitkvaliteet

Laenud ja nõuded klientidele 31.12.2015	Tähtaega mitteüle- tanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud	Indivi- duaalselt alla- hinnatud	Kokku	Üld- provisjon	Indi- viduaal- provisjon	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Ettevõtluslaenud	254 238	572	2 330	257 140	-1 101	-456	255 583
Arvelduskrediit	29 380	0	168	29 548	-114	-15	29 419
Järelmaks	211	0	9	220	-1	-4	215
Finantsvõimenduslaenud	4 733	0	0	4 733	0	0	4 733
Liising	29 245	1 859	20	31 124	-292	5	30 827
Krediitkaardilaenud	118	0	0	118	-5	0	113
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	14 440	0	3 551	17 991	-792	-301	16 898
Järelmaks	40 023	5 368	1 189	46 580	-1 252	-107	45 221
Finantsvõimenduslaenud	2 712	0	0	2 712	0	0	2 712
Liising	5 386	156	2	5 544	-51	-2	5 491
Hüpoteeklaenud	15 395	0	0	15 395	-77	0	15 318
Krediitkaardilaenud	3 451	0	52	3 503	-77	-28	3 398
Arvelduskrediit	69	0	0	69	0	0	69
Kokku (lisa 14)	399 401	7 955	7 321	414 677	-3 762	-918	409 997

Laenud ja nõuded klientidele 31.12.2014	Tähtaega mitteüle- tanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud	Indivi- duaalselt alla- hinnatud	Kokku	Üld- provisjon	Indi- viduaal- provisjon	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Ettevõtluslaenud	201 921	2 475	3 110	207 506	-1 185	-329	205 992
Arvelduskrediit	6 871	0	0	6 871	-27	0	6 844
Järelmaks	64	0	0	64	-1	0	63
Finantsvõimenduslaenud	4 164	0	0	4 164	0	0	4 164
Liising	22 986	1 221	54	24 261	-28	-19	24 214
Krediitkaardilaenud	61	0	0	61	-2	0	59
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	6 666	0	2 804	9 470	-623	-433	8 414
Järelmaks	29 407	3 258	1 023	33 688	-387	-282	33 019
Finantsvõimenduslaenud	5 014	0	18	5 032	0	-18	5 014
Liising	4 255	138	0	4 393	-38	0	4 355
Hüpoteeklaenud	5 980	0	0	5 980	0	0	5 980
Krediitkaardilaenud	2 753	0	145	2 898	-65	-24	2 809
Arvelduskrediit	92	0	0	92	0	0	92
Muud laenud	0	13	0	13	0	0	13
Kokku laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	290 234	7 105	7 154	304 493	-2 355	-1 106	301 032
Tarbimislaenud (lõpetatud äritegevus) (lisa 13)	7 866	0	8 450	16 316	-569	-934	14 813
Kokku	298 100	7 105	15 604	320 809	-2 924	-2 040	315 845

Laenud ja nõuded klientidele 31.12.2013	Tähtaega mitteüle- tanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud	Indivi- duaalselt alla- hinnatud	Kokku	Üld- provisjon	Indi- viduaal- provisjon	Neto
Laenud juriidilistele isikutele							
Ettevõtluslaenud	125 067	1 408	2 344	128 819	-639	-231	127 949
Arvelduskrediit	3 918	0	0	3 918	0	0	3 918
Finantsvõimenduslaenud	4 218	0	0	4 218	0	0	4 218
Liising	12 394	2 265	32	14 691	-102	-9	14 580
Hüpoteeklaenud	43	0	0	43	0	0	43
Krediitkaardilaenud	47	0	0	47	-2	0	45
Laenud eraisikutele							
Tarbimislaenud	13 226	0	10 419	23 645	-1 582	-1 048	21 015
Järelmaks	18 091	3 254	509	21 854	-45	-123	21 686
Finantsvõimenduslaenud	5 721	0	18	5 739	0	-18	5 721
Liising	3 083	196	157	3 436	-3	-2	3 431
Hüpoteeklaenud	1 948	0	0	1 948	0	0	1 948
Krediitkaardilaenud	2 083	0	168	2 251	-54	-27	2 170
Arvelduskrediit	29	0	0	29	0	0	29
Muud laenud	0	15	0	15	0	0	15
Kokku (lisa 14)	189 868	7 138	13 647	210 653	-2 427	-1 458	206 768

Laenu individuaalse allahindluse määramiseks eksisteerivad mitmed tingimused. Grupi sisemine maksejõuetuse definitsioon on kooskõlas üldtunnustatud maksejõuetuse kriteeriumite definitsiooniga, nagu makseviivitus üle 90 päeva ükskõik millise

materiaalse laenukohustuse puhul; makseraskuste tõttu restruktureeritud nõue; spetsiifiline krediitmuudatus, mis on tingitud olulisest krediitkvaliteedi langusest peale reitingu andmist; võlgniku olulised finantsraskused või tõenäoline pankrotimenetus; jne.

Riskianalüüsi protsess Grupis hõlmab regulaarselt stressitestide ja sensitiivsusanalüüside läbi viimist tulenevalt krediidiriskist ja selle komponentidest (näiteks laenu makseviivituse tõenäosus (PD), kahjumäär antud makseviivituse korral (LGD)). Üldprovisjonide krediidikahjude hindamisel lähtutakse ajaloolisest kahjumäärast ja krediidiklassist. Grupp on läbi viinud

stressitestid lähtuvalt olukorrast, kus nii PD ja LGD hinnangud tõusevad 10% (näiteks 1,0% pealt 1,1% peale). Stressitestide kogumõju allahindlustele on toodud järgnevas tabelis. Tabel sisaldab laene, millele on moodustatud üldprovisjon (välja arvatud finantsvõimenduslaenud) ning oluline saldo ja potentsiaalne mõju.

Mõju allahindlusele seisuga 31.12.2015 (PD ja LGD komponendid suurenevad 10%)	Saldo seisuga 31.12.2015	Allahindlus suurenenud PD ja LGDga	Mõju finantsseisundi aruandes kajastatud allahindlusele
Laenud juriidilistele isikutele			
Ettevõtluslaenu (sh ettevõtete arvelduskrediit)	286 688	-1 936	-379
Liising	31 124	-356	-59
Laenud eraisikutele			
Tarbimislaenu	17 991	-1 308	-215
Järelmaks	46 580	-1 534	-175
Hüpoteeklaenu	15 395	-93	-16
Liising	5 544	-64	-11
Krediitkaardilaenu	3 503	-128	-23
Kokku	406 825	-5 419	-878

Mõju allahindlusele seisuga 31.12.2014 (PD ja LGD komponendid suurenevad 10%)	Saldo seisuga 31.12.2014	Allahindlus suurenenud PD ja LGDga	Mõju finantsseisundi aruandes kajastatud allahindlusele
Laenud juriidilistele isikutele			
Ettevõtluslaenu (sh ettevõtete arvelduskrediit)	214 377	-1 865	-351
Liising	24 261	-57	-10
Laenud eraisikutele			
Tarbimislaenu	9 470	-1 278	-222
Järelmaks	33 688	-809	-140
Liising	4 393	-46	-8
Krediitkaardilaenu	2 898	-108	-19
Kokku	289 087	-4 163	-750

Mõju allahindlusele seisuga 31.12.2013 (PD ja LGD komponendid suurenevad 10%)	Saldo seisuga 31.12.2013	Allahindlus suurenenud PD ja LGDga	Mõju finantsseisundi aruandes kajastatud allahindlusele
Laenud juriidilistele isikutele			
Ettevõtluslaenu	128 819	-993	-123
Liising	14 691	-326	-215
Laenud eraisikutele			
Tarbimislaenu	23 645	-2 996	-366
Järelmaks	21 854	-1 347	-1 179
Liising	3 436	-41	-36
Krediitkaardilaenu	2 251	-97	-16
Kokku	194 696	-5 800	-1 935

Ettevõtluslaenu maksejõuetuse tõenäosuse hindamiseks mõeldud reitinguskaala koosneb kokku 13st krediidireitingust, kus 1 tähistab madalaimat ja 13 kõige kõrgeimat krediidiriski. Reitingud 1 ja 2 omistatakse ainult reitinguagentuuride Fitch,

Moody's ja Standard & Poor's keskmise reitingu põhjal, Grupi finantsanalüüs viiakse läbi lähtuvalt vajadusest. Seega omistatakse reitingud 1 ja 2 ainult rahvusvahelistele ettevõtetele ja organisatsioonidele ning omavalitsustele ja riikidele, mille maksesuutlikkust on reitinguagentuurid oma investeerimisjärgu

reitinguga kinnitanud. Reitinguagentuuride hinnangul põhinevad osaliselt ka reitinguklassid 3 kuni 13, ehkki selles kategoorias on peamiselt rahvusvahelise reitinguta Eesti ettevõtted.

Ettevõtluslaenu sisemiste reitingute jaotus:

- 1 – minimaalne krediidirisk. Reiting määratakse ainult reitinguagentuuride reitingute põhjal, reitinguagentuuride poolt omistatud reitingute keskmine peab vastama vähemalt väärtusele AAA (Moody's Aaa).
- 2 – minimaalne krediidirisk. Reiting määratakse ainult reitinguagentuuride reitingute põhjal, reitinguagentuuride poolt omistatud reitingute keskmine peab vastama vähemalt väärtusele AA+ (Moody's Aa1).
- 3 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele AA- (Moody's Aa3).
- 4 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele A- (Moody's A3).
- 5 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB+ (Moody's Baa1).
- 6 – madal krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB (Moody's Baa2).

- 7 – keskmine krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BBB- (Moody's Baa3).
- 8 – keskmine krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BB (Moody's Ba2).
- 9 – kõrgendatud krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele BB- (Moody's Ba3).
- 10 – kõrge krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele B+ (Moody's B1).
- 11 – kõrge krediidirisk. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele B- (Moody's B3).
- 12 – mitterahuldav reiting. Reiting määratakse reitinguagentuuride või LHV hinnangu põhjal. Krediidianalüütik hindab ettevõtte finantspositsiooni piisavalt nõrgaks, mis viitab väga kõrgele maksejõuetuse tõenäosusele. Reitinguagentuuride keskmine reiting peab vastama vähemalt väärtusele C (Moody's Caa3).
- 13 – ettevõtte on maksejõuetu.

**Ettevõtluslaenu ja ettevõtete
arvelduskrediidi jaotus sisemise
reitingu järgi 31.12.2015**

	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte alla hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku
4 madal krediidirisk	1 041	0	0	1 041
5 madal krediidirisk	3 460	0	0	3 460
6 madal krediidirisk	44 205	0	0	44 205
7 keskmine krediidirisk	83 089	0	0	83 089
8 keskmine krediidirisk	58 680	0	0	58 680
9 kõrgendatud krediidirisk	69 775	0	0	69 775
10 kõrge krediidirisk	15 736	0	0	15 736
11 kõrge krediidirisk	6 825	0	0	6 825
12 mitterahuldav reiting	751	3	0	754
13 maksejõuetu	56	569	2 498	3 123
Kokku	283 618	572	2 498	286 688

Ettevõtluslaenude ja ettevõtete arvelduskrediidi jaotus sisemise reitingu järgi 31.12.2014	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte alla hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku
4 madal krediidirisk	1 149	0	0	1 149
5 madal krediidirisk	1 029	0	0	1 029
6 madal krediidirisk	32 916	158	0	33 074
7 keskmine krediidirisk	48 667	0	0	48 667
8 keskmine krediidirisk	57 043	0	0	57 043
9 kõrgendatud krediidirisk	42 297	0	0	42 297
10 kõrge krediidirisk	18 236	146	0	18 382
11 kõrge krediidirisk	6 293	0	0	6 293
12 mitterahuldav reiting	1 127	1 561	2 926	5 614
13 maksejõuetu	35	610	184	829
Kokku	208 792	2 475	3 110	214 377

Ettevõtluslaenude ja ettevõtete arvelduskrediidi jaotus sisemise reitingu järgi 31.12.2013	Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud	Tähtaega ületanud, kuid mitte alla hinnatud	Individuaalselt allahinnatud	Kokku
4 madal krediidirisk	1 139	0	0	1 139
5 madal krediidirisk	350	0	0	350
6 madal krediidirisk	8 679	0	0	8 679
7 keskmine krediidirisk	35 910	215	0	36 125
8 keskmine krediidirisk	41 953	0	0	41 953
9 kõrgendatud krediidirisk	20 463	121	0	20 584
10 kõrge krediidirisk	15 205	0	0	15 205
11 kõrge krediidirisk	5 286	0	0	5 286
12 mitterahuldav reiting	0	871	2 344	3 215
13 maksejõuetu	0	201	0	201
Kokku	128 985	1 408	2 344	132 737

Grupp hindab laenu mittetöötavaks ja hindab alla, kui laenumakseid ei ole tähtajaks tasutud ja/või eeldatav tagatise realiseerimisest saadav rahavoog ei kata laenu põhiosa jääki ega intressimakseid. Grupp hindab neid laene individuaalselt. Individuaalse hindamise puhul on allahindluse suuruseks nõude bilansilise väärtuse ning sisemise intressimääraga diskonteeritud oodatavate rahavoogude nüüdisväärtuse vahe. 2015. aastal tegi Grupp ettevõtluslaenudele allahindlusi kogusummas 424 tuhat eurot (2014: 671 tuhat eurot; 2013: 858 tuhat eurot).

Reitingute 10-13 laenuklentide osas toimub sagedasem monitoorimine, mille käigus hinnatakse laenusaaaja maksevõimet. Maksekäitumise halvenemise korral hinnatakse individuaalprovisjoni teostamise vajadust muuhulgas ka laenu tagatist arvesse võttes, mistõttu osad laenud ei ole individuaalselt alla hinnatud. Nendele laenudele rakendatakse üldprovisjoni reitingupõhist määra.

Lisaks väljastatud laenudele on sõlmitud ja allkirjastatud laenulepinguid, mille osas väljastamata laenulimiit oli 31.12.2015 seisuga 118 696 tuhat eurot (31.12.2014: 74 086 tuhat eurot; 31.12.2013: 44 707 tuhat eurot), vt ka lisa 24.

Järgnevas tabelis on välja toodud ettevõtluslaenude väljastamata osad ja finantsgarantiide limiidid. Bilansiväliste kohustustele ei ole moodustatud eraldi, kuna tagatiste väärtus ületab võimalikku maksimaalselt kohustust. Lisaks sellele on Grupp seisuga 31.12.2015 võtnud kohustuse väljastada eraisikutele hüpoteeklaene, järelmaksu, tarbimislaenu, arvelduskrediiti ja krediitkaardi laene kokku summas 27 564 tuhat eurot (31.12.2014: 12 994 tuhat eurot; 31.12.2013: 12 078 tuhat eurot). Kõik eraisikutele pakutavad valmisolekulaenud on saanud vähemalt "Hea" sisemise reiting iga vaadeldava aruandeperioodi lõpus.

Bilansivälise kohustuste krediitkvaliteet (väljastamata valmisolekulaenuvõttevõtetele ja finantsgarantiid)

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
4 madal krediidirisk	0	0	2 129
5 madal krediidirisk	722	5 055	2 950
6 madal krediidirisk	10 896	5 344	9 581
7 keskmine krediidirisk	31 133	18 384	9 537
8 keskmine krediidirisk	47 669	27 763	5 486
9 kõrgendatud krediidirisk	5 959	6 366	3 887
10 kõrge krediidirisk	122	1 003	10
12 mitterahuldav reiting	0	76	580
Kokku (lisa 24)	96 501	63 991	34 160

Sisemiste reitingute jaotus muude laenuvõtete osas:

- Suurepärane – aktsia- või võlaväärtpaberi tagatisel väljastatud finantsvõimenduslaenuvõtte ning väga madala äririskiga laenuvõtte.
- Väga hea – keskmisest madalama äririskiga laenuvõtte, millel ei ole ühtegi makset üle tähtaja.
- Hea – keskmisest madalama äririskiga laenuvõtte, mis on kuni 30 päeva makseviivituses olnud.

- Rahuldav – keskmise äririskiga laenuvõtte, mis on kuni 60 päeva makseviivituses olnud.
- Kahtlane või nõrk – suure äririskiga laenuvõtte, mis on üle 60 päeva makseviivituses olnud ja kohtutäituri menetluses olev portfelli.

Järgnevatel tabelitel ei kajastu muud laenuvõtte erisikutele seisuga 31.12.2014 summas 13 tuhat eurot (31.12.2013: 15 tuhat), mis olid tähtaja ületanud, kuid mitte alla hinnatud.

Seisuga 31.12.2015	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Tarbimis- laenuvõtte	Järel- maks	Arveldus- krediit	Hüpoteek- laenuvõtte	Kokku
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud								
Suurepärane	7 445	0	0	0	0	0	0	7 445
Hea ja väga hea	0	3 569	34 631	14 440	40 234	69	15 395	108 338
Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud								
Hea	0	0	1 798	0	4 181	0	0	5 979
Rahuldav	0	0	188	0	1 018	0	0	1 206
Kahtlane või nõrk	0	0	29	0	169	0	0	198
Individuaalselt allahinnatud								
Kahtlane või nõrk	0	52	22	3 551	1 198	0	0	4 823
Kokku	7 445	3 621	36 668	17 991	46 800	69	15 395	127 989

Seisuga 31.12.2014	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Tarbimis- laenuvõtte	Järel- maks	Arveldus- krediit	Hüpoteek- laenuvõtte	Kokku	Lõpetatud äritegevus
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud									
Suurepärane	9 178	0	0	0	0	0	0	9 178	0
Hea ja väga hea	0	2 814	27 241	6 666	29 471	92	5 980	72 264	7 866
Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud									
Hea	0	0	978	0	2 277	0	0	3 255	0
Rahuldav	0	0	218	0	657	0	0	875	0
Kahtlane või nõrk	0	0	163	0	324	0	0	487	0
Individuaalselt allahinnatud									
Kahtlane või nõrk	18	145	54	2 804	1 023	0	0	4 044	8 450
Kokku	9 196	2 959	28 654	9 470	33 752	92	5 980	90 103	16 316

Seisuga 31.12.2013	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järel- maks	Arveldus- krediit	Hüpoteek- laenuvõtte	Tarbimis- laenuvõtte	Kokku
Tähtaega mitteületanud ja mitte allahinnatud								
Suurepärane	9 939	0	0	0	0	0	0	9 939
Hea ja väga hea	0	2 130	15 477	18 091	29	1 991	13 226	50 944

Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud

Hea	0	0	2 184	2 521	0	0	0	4 705
Rahuldav	0	0	236	593	0	0	0	829
Kahtlane või nõrk	0	0	41	140	0	0	0	181

Individuaalselt allahinnatud

Kahtlane või nõrk	18	168	189	509	0	0	10 419	11 303
Kokku	9 957	2 298	18 127	21 854	29	1 991	23 645	77 901

Järgnevas tabelis on kajastatud laenude ja ettemaksete tagatiste info klientidele tagatise liigi ja õiglase väärtuse alusel. Alatagatud osa on kajastatud real "Tagatiseta".

Laenude jagunemine tagatiste lõikes seisuga 31.12.2015	Ettevõtlus-laenu ja arvelduskrediit	Finants-võimendus	Krediitkaardid, tarbimis-laenu	Liising	Järelmaks	Hüpoteek-laenu ja eraisiku arvelduskrediit	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	7 445	0	0	0	0	7 445
Noteerimata väärtpaberid	55 984	0	0	0	0	0	55 984
Hüpoteek	165 548	0	0	0	0	15 464	181 012
Kredex ja MES käendused	12 271	0	0	0	0	0	12 271
Nõudeõiguse pant	5 746	0	0	0	0	0	5 746
Hoiuse pant	4 534	0	0	0	0	0	4 534
Liisitud vara	0	0	0	36 668	46 800	0	83 468
Muud	8 362	0	0	0	0	0	8 362
Tagatiseta	34 243	0	21 612	0	0	0	55 855
Kokku	286 688	7 445	21 612	36 668	46 800	15 464	414 677

Laenude jagunemine tagatiste lõikes seisuga 31.12.2014	Ettevõtlus-laenu ja arvelduskrediit	Finants-võimendus	Krediitkaardid, tarbimis-laenu	Liising	Järelmaks	Hüpoteek-laenu ja eraisiku arvelduskrediit	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	9 196	0	0	0	0	9 196
Noteerimata väärtpaberid	29 179	0	0	0	0	0	29 179
Hüpoteek	115 412	0	0	0	0	6 085	121 497
Kredex ja MES käendused	13 839	0	0	0	0	0	13 839
Nõudeõiguse pant	26 712	0	0	0	0	0	26 712
Hoiuse pant	3 338	0	0	0	0	0	3 338
Liisitud vara	0	0	0	28 654	33 752	0	62 406
Muud	8 825	0	0	0	0	0	8 825
Tagatiseta	17 072	0	12 429	0	0	0	29 501
Kokku	214 377	9 196	12 429	28 654	33 752	6 085	304 493

Laenude jagunemine tagatiste lõikes seisuga 31.12.2013	Ettevõtlus-laenu ja arvelduskrediit	Finants-võimendus	Krediitkaardid, tarbimis-laenu	Liising	Järelmaks	Hüpoteek-laenu ja eraisiku arvelduskrediit	Kokku
Noteeritud väärtpaberid	0	9 939	0	0	0	0	9 939
Noteerimata väärtpaberid	8 997	0	0	0	0	0	8 997
Hüpoteek	79 533	0	0	0	0	2 035	81 568
Kredex ja MES käendused	8 882	0	0	0	0	0	8 882
Nõudeõiguse pant	7 283	0	0	0	0	0	7 283
Hoiuse pant	4 104	0	0	0	0	0	4 104
Liisitud vara	0	0	0	18 127	21 854	0	39 981
Muud	6 406	0	0	0	0	0	6 406
Tagatiseta	17 532	18	25 943	0	0	0	43 493
Kokku	132 737	9 957	25 943	18 127	21 854	2 035	210 653

Tagatiseta laenude hulgas kajastuvad 2015. ja 2014. aastal krediitkaardilaenud ja Leedu tarbimislaenud ning 2013. aastal eelnevale lisaks ka Soome tarbimislaenud. Viimased on 2014. aastal tabelist välja võetud kui lõpetatud tegevusvaldkond, kuid ka 2014. aastal olid need laenud tagatiseta. Tagatiseta ettevõtluslaenud on väljastatud riigisektorile.

Finantsvõimenduslaenude tagatise monitooritakse igapäevaselt ning kui tagatise väärtus langeb, viiakse kohe läbi vajalikud meetmed krediitkajude vältimiseks. Seisuga 31.12.2015 on kõik võimendus- ning repolaenud ületatud (2014: alatagatud võimenduslaen 18 tuhat eurot; 2013: alatagatud võimenduslaen 18 tuhat eurot). Tarbimis- ja krediitkaardilaenud on väljastatud tagatiseta ning riski maandamiseks toimub regulaarne klientide

maksekäitumise monitoorimine. Liisingud, järelmaksulaenud, hüpoteeklaenud ning eraisikute arvelduskrediit on kõik ületatud. Liisingute, järelmaksulaenude, hüpoteeklaenude ja arvelduskrediidi osas eraisikutele monitoorib Grupp regulaarselt võlgnevuses kliente.

Alatagatud ettevõtluslaenude osas tuleb arvesse võtta, et Grupp on teatud tagatiste (isiklikud käendused, kommertsandid) turuväärtust hinnanud konservatiivselt. Alatagatud laenud on peamiselt kõrgema riskiga, mille osas teostab Grupi krediitkomitee võimalike krediitkajude maandamiseks igakuist monitoorimist. Alatagatud laenude hulgas on üle 90 päeva võlas lepinguid kogusummas 2 211 tuhat (2014: 602 tuhat) eurot, mille tagatiste väärtus on 1 926 tuhat (2014: 543 tuhat) eurot.

	Ületatud laenud		Alatagatud laenud	
	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglane väärtus	Bilansiline jääkväärtus	Tagatise õiglane väärtus
Ettevõtluslaenud ja ettevõtete arvelduskrediidid				
Seisuga 31.12.2015	223 903	766 558	62 785	28 542
Seisuga 31.12.2014	164 587	311 982	49 790	31 543
Seisuga 31.12.2013	99 887	212 692	34 169	16 636

Tähtaega ületanud, kuid mitte allahinnatud laenude struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale (laenud, millel bilansipäeva seisuga on tasumata kas intressimakse või põhiosa makse, jaotatakse kategooriatesse vastavalt nõuete jääkidele varaseima graafikujärgse maksega võlgnevuses oldud aja järgi):

Seisuga 31.12.2015	Ettevõtlus-laenud (sh arveldus-laenud)	Finants-võimendus	Krediit-kaardid	Liising	Järel-maks	Tarbimis-laenud	Kokku
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	3	0	0	1 798	4 181	0	5 982
31-60 päeva	49	0	0	188	1 018	0	1 255
61-90 päeva	7	0	0	1	169	0	177
91-180 päeva	170	0	0	28	0	0	198
181-360 päeva	343	0	0	0	0	0	343
üle 360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	572	0	0	2 015	5 368	0	7 955

Seisuga 31.12.2014	Ettevõtlus-laenud (sh arveldus-laenud)	Finants-võimendus	Krediit-kaardid	Liising	Järel-maks	Tarbimis-laenud	Kokku
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	412	0	0	978	2 277	0	3 667
31-60 päeva	55	0	0	218	657	0	930
61-90 päeva	2 008	0	0	163	324	0	2 495
91-180 päeva	0	0	0	0	0	0	0
181-360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
üle 360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	2 475	0	0	1 359	3 258	0	7 092

Seisuga 31.12.2013	Ettevõtlus- laenud (sh arveldus- laenud)	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järelmaks	Tarbimis- laenud	Kokku
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	639	0	0	2 184	2 520	0	5 343
31-60 päeva	0	0	0	236	593	0	829
61-90 päeva	769	0	0	41	141	0	951
91-180 päeva	0	0	0	0	0	0	0
181-360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
üle 360 päeva	0	0	0	0	0	0	0
Kokku	1 408	0	0	2 461	3 254	0	7 123

Individuaalselt allahinnatud laenude struktuur vastavalt makseviivituses oldud ajale (laenud, millel bilansipäeva seisuga on tasumata kas intressimakse või põhiosa makse, jaotatakse kategooriatesse vastavalt nõuete jääkidele varaseima graafikujärgse maksega võlgnevuses oldud aja järgi):

Seisuga 31.12.2015	Ettevõtlus- laenud (sh arveldus- laenud)	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järel- maks	Tarbimis- laenud	Kokku
Makseid ei ole üle tähtaja	0	0	0	0	55	73	128
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	0	0	0	7	78	1 766	1 851
31-60 päeva	0	0	0	0	109	580	689
61-90 päeva	353	0	1	11	113	235	713
91-180 päeva	0	0	13	0	290	314	617
181-360 päeva	2 038	0	18	4	452	446	2 958
üle 360 päeva	107	0	20	0	101	137	365
Kokku	2 498	0	52	22	1 198	3 551	7 321

Seisuga 31.12.2014	Ettevõtlus- laenud (sh arveldus- laenud)	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järel- maks	Tarbimis- laenud	Kokku	Lõpetatud tegevus
Makseid ei ole üle tähtaja	2 432	0	0	0	0	0	2 432	0
Tähtaja ületanud nõuded								
1-30 päeva	0	0	75	0	0	1 021	1 096	3 810
31-60 päeva	0	0	15	0	0	322	337	1 518
61-90 päeva	0	0	6	0	41	213	260	594
91-180 päeva	570	0	13	19	175	362	1 139	1 220
181-360 päeva	108	0	18	2	431	400	959	1 308
üle 360 päeva	0	18	18	33	376	486	931	0
Kokku	3 110	18	145	54	1 023	2 804	7 154	8 450

Seisuga 31.12.2013	Ettevõtlus- laenu	Finants- võimendus	Krediit- kaardid	Liising	Järeilmaks	Tarbimis- laenu	Kokku
Makseid ei ole üle tähtaja	2 344	0	0	0	0	0	2 344
Tähtaja ületanud nõuded							
1-30 päeva	0	0	81	0	0	4 683	4 764
31-60 päeva	0	0	18	0	0	1 941	1 959
61-90 päeva	0	0	8	0	0	646	654
91-180 päeva	0	0	61	44	162	1 381	1 648
181-360 päeva	0	0	0	96	184	1 396	1 676
üle 360 päeva	0	18	0	49	163	372	602
Kokku	2 344	18	168	189	509	10 419	13 647

Muude nõuete krediitkvaliteet	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Allahindlusvajadusest ja tähtaega mitte ületanud nõuded	1 735	1 365	1 405
Tähtaja ületanud nõuded (mitte alla hinnatud)	291	201	102
sh nõuded eraisikutele	252	34	17
sh nõuded juriidilistele isikutele	39	167	85
Kokku (lisa 15)	2 026	1 566	1 507

Seisuga 29. veebruar 2016 on laekumata muud nõuded summas 15 tuhat eurot, varasemate aastate jooksul ei ole Grupp nõudeid maha kandnud. Muud finantsvarad (vt lisa 16) summas 940 (31.12.2014: 783; 31.12.2013: 650) tuhat eurot on Balti börside garantiideposiidid Tallinna, Riia ja Vilniuse börsidel tehtavate väärtpaberitehingute tagamiseks ning VISA ja MasterCard deposiidid krediitkaarditehingute tagamiseks. Grupp hindab vastaspoolte krediidiriski väga madalaks.

3.3 Tururisk

Tururisk tuleneb Grupi kauplemis- ja investeerimistegevusest intressitoodete, valuuta- ja aktsiaturgudel ning laenugevusest ja finantseerimisallikate kaasamisest. Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida valuutakursside, väärtpaberite hindade või intressimäärade ebasoodsatest muutustest. Potentsiaalsete kahjude hindamiseks kasutatakse sisemist hinnangut. Tururiskide maandamiseks on kehtestatud konservatiivsed kauplemisportfelli ja välisvaluuta netopositsiooni limiidid.

LHV Varahaldus investeerib suurema osa vabadest vahenditest enda poolt juhitud pensionifondide osakutesse. Tururiski jälgimisega tegeleb LHV Varahalduse juhatus.

3.3.1 Valuutarisk

Valuutarisk võib tekkida seoses välisvaluutas denomineeritud väärtpaberite omandamisega või välisvaluutas nõuete ja kohustuste tekkimisel klientide vastu. LHV Panga Treasury vastutab igapäevaselt välisvaluutade avatud netopositsioonide jälgimise eest. Grupi välisvaluuta riskimaandamine on kirjeldatud riskipoliitikas, kehtestatud limiitidega ning sise-eeskirjadega. Ettepanekud välisvaluutade avatud neto-positsioonide sisemistele limiitidele teeb riskikontrolli üksus ja Treasury ning limiidid kinnitatakse riski ja kapitali komitee poolt. Komitee poolt seatakse maksimaalne euro ekvivalendi nominaalne limiit

suhetstatuna Grupi neto-omavahenditesse. Individuaalsele valuutale määratud limiidid on kooskõlas Eesti Panga poolt antud juhustega. Kui riskile avatud positsioon ületab Komitee poolt kehtestatud limiite, rakendatakse kohe meetmed selliste positsioonide sulgemiseks või vähendamiseks (maandatakse risk vastavate instrumentidega, nt valuutafoward, valuutafutuur).

Teostatud on tundlikkuse analüüs valuutariskile avatud positsioonidest tulenevate põhjendatud võimalike muutuste mõju kohta koondkasumile juhul, kui kõik muud muutujad on konstantsed.

Mõju koondkasumile	2015	2014	2013
USD kurss +/- 10%	+/-4	+/-0	+/-4
SEK kurss +/- 10%	+/-1	+/-0	+/-1
GBP kurss +/- 10%	+/-1	+/-0	+/-0
CHF kurss +/- 10%	+/- 1	+/-0	+/-0

Avatud valuutapositsioonid

Järgnevad tabelid annavad ülevaate valuutade avatud positsioonist tulenevast riskist. Erinevates valuutades nomineeritud varad ja kohustused on tabeli veergudes toodud euro ekvivalendis vastavalt bilansipäeval kehtinud vahetuskursile.

Finantsseisundi aruandes õiglasest väärtuses kajastatud tuletisinstrumentid on kajastatud bilansiväliste varade/kohustuste hulgas lepingulistest summades. Grupi avatus valuutariskile ja finantsvarade ning -kohustuste mahud bilansipäeval ei erine oluliselt aasta jooksul esinenud keskmisest positsioonist. Valuutariski kandvate varade koosseis ei ole esitatud

valuutafutuuere nende õiglasest väärtuses, mis käesolevas tabelis on näidatud bilansiväliste varade/kohustuste hulgas lepingulistest summades, samuti ei kajastu tabelis valuutariski mittekandvad varad (põhivarad), kohustused (eraldised) ja omakapital.

31.12.2015	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	218 849	1 638	1 101	587	7 338	988	230 501
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	71 894	0	0	1	38 213	8	110 116
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	408 804	0	0	79	1 070	44	409 997
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	1 945	0	0	0	81	0	2 026
Muud finantsvarad (lisa 16)	233	0	0	0	707	0	940
Valuutariski kandvad varad kokku	701 725	1 638	1 101	667	47 409	1 040	753 580
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	579 117	1 605	2 549	353	48 279	857	632 760
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	89	0	0	0	0	0	89
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	4 015	45	2 902	308	9 219	799	17 288
Allutatud kohustused (lisa 21)	30 900	0	0	0	0	0	30 900
Valuutariski kandvad kohustused kokku	614 121	1 650	5 451	661	57 498	1 656	681 037
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	0	0	4 360	0	10 127	0	14 487
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	14 487	0	0	0	0	0	14 487
Avatud valuutapositsioon	73 117	-12	10	6	38	-616	72 543
31.12.2014	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	79 917	826	576	538	1 507	765	84 129
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	102 888	2 970	0	2	43 664	1	149 525
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	271 057	29 019	6	19	915	16	301 032
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	1 390	174	0	0	2	0	1 566
Muud finantsvarad (lisa 16)	149	0	0	0	634	0	783
Valuutariski kandvad varad kokku	455 401	32 989	582	559	46 722	782	537 035
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	416 865	808	275	521	55 866	678	475 013
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	302	0	0	0	0	0	302
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	785	2 025	305	35	133	314	3 597
Allutatud kohustused (lisa 21)	16 650	0	0	0	0	0	16 650
Valuutariski kandvad kohustused kokku	434 602	2 833	580	556	55 999	992	495 562
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	33 608	0	0	0	9 275	0	42 883
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	9 275	33 608	0	0	0	0	42 883
Avatud valuutapositsioon	45 132	-3 452	2	3	-2	-210	41 473

31.12.2013	EUR	CHF	LVL	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	140 416	1 703	410	313	7 784	1 683	152 309
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	48 280	4	0	1	319	1	48 605
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	179 493	26 224	295	15	708	33	206 768
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	1 293	213	0	0	1	0	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	92	0	0	0	558	0	650
Valuutariski kandvad varad kokku	369 574	28 144	705	329	9 370	1 717	409 839
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	343 573	685	841	332	9 333	1 617	356 381
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	433	0	0	0	0	0	433
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	1 934	3 302	9	10	73	34	5 362
Allutatud kohustused (lisa 21)	19 635	0	0	0	0	0	19 635
Valuutariski kandvad kohustused kokku	365 575	3 987	850	342	9 406	1 651	381 811
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistest summades	25 003	0	0	0	0	0	25 003
Tuletisinstrumentide avatud brutopositsioon lepingulistest summades	0	25 003	0	0	0	0	25 003
Avatud valuutapositsioon	29 002	-846	-145	-13	-36	66	28 028

3.3.2 Hinnarisk

Hinnariski kandvateks finantsinstrumentideks on Grupi kauplemisportfelli ja investeerimisportfelli väärtpaberid (vt lisa 11, 12). Grupis on kehtestatud liimid kauplemisportfelli suurusele ning määratud krediidi kvaliteedi reitingud investeerimisportfelli võlakirjadele. Limiitidest kinni pidamist kontrollib riskijuhtimise üksus.

Vastavalt investeerimisfondide seadusele on AS-i LHV Varahaldus kui fondivalitseja kohustuslik osalus igas tema hallatavas kohustuslikus pensionifondis minimaalselt 1% osakute arvust. Fondide osakute NAV-i muutuste ajaloolise liikumise ja volatiilsuse põhjal peaksid hinnamuutused jääma +/- 10% piiresse järgmise 12-kuuse perioodi jooksul ning kõige tõenäolisem on muutus +/- 5%, mille mõju kasumiaruandele on kajastatud tabelis allpool.

LHV Varahaldus hoiustab ülejäänud aktivad eurodes, likviidselt ning ilma investeerimisriski võtmata.

AS LHV Pank ei hoia oma positsioonis märkimisväärses ulatuses aktsiaid ja fondiosakuid (vt lisa 12), mille tõttu tundlikkus nende positsioonide turuväärtuse muutusele on marginaalne. Panga turuhinnas kajastatav võlakirjaportfell on lühiajaline ja kvaliteetne, mistõttu ligikaudne turu riskipreemiate muutumise mõju portfelli turuväärtusele on vastavalt teostatud stressitestidele 1,0% (2014: 0,9%; 2013: 0,7%).

Grupi suurima üksuse AS LHV Pank riskipositsioonide tundlikkuse analüüs põhjendatud võimalike muutuste mõju kohta netokasumile (tuhandetes eurodes):

Mõju kasumiaruandele	2015	2014	2013
Aktsiad ja fondiosakud +/-10%	+/-2	+/-2	+/-2
Kohustuslikud pensionifondi osakud +/- 5%	+/-317	+/-279	+/-211
Võlakirjad (FVTPL) +/-1,0% (+/-0,9%; +/-0,7%)	+/-995	+/-1 235	+/-204
Mõju muu koondkasumile	2015	2014	2013
Võlakirjad (AFS) +/-1,0% (+/-0,9%; +/-0,7%)	+/-35	+/-38	+/-83

3.3.3 Intressimäära risk

Intressimäära risk avaldub bilansiliste ja bilansiväliste varade, kohustuste ja tuletisinstrumentide omavahelises mittevastavuses seoses intressimäärade ümberhindamise perioodide, mahtude või intressimäärade. Grupi intressimäära riski juhtimine baseerub riskipoliitikal, limiitidel ja sise-eeskirjadel, mille eesmärgiks on tuvastada kõik olulised intressimäära riski tekkimise võimalused ja hoida tasakaalukat riskivõtmist. Intressimäära riski mõõdetakse mitmete stsenaariumianalüüside põhjal teostatud intressitulu arvutustega ning võrreldes saadud tulemuste erinevusi. Põhiliselt mõõdetakse intressiriski kahe stsenaariumiga – intressimäärade tõusmisest või langusest tekkiv mõju Grupi neto intressitulule järgmisel 12 kuul. Intressimäärade riski juhtimiseks on määratud sisemised liimid AS LHV Panga riski ja kapitali komitee poolt ning operatiivne riskijuhtimine on Treasury vastutusalal.

Intressimäära riski jälgimise, mõõtmise ja juhtimise eesmärk on hinnata Grupi intressikandvate toodete kasumlikkust, prognoosida intressitulusi ning sätestada piirid riski juhtimiseks ennetamiseks tulude olulist vähenemist riskide limiteerimise kaudu kahes perspektiivis:

- rahavoo intressirisk, kus limiteeritakse aastase neto intressitulu muutus 1% turu intressimuutuse korral võrreldes hinnanguliste tegelike tuludega tulenevalt hetke bilansi instrumentide tähtaja struktuurist;
- õiglase väärtuse intressirisk, kus limiteeritakse Grupi majandusliku väärtuse muutus 1% turu intressimäärade muutuse korral (varade ja kohustuste õiglase väärtus leitakse tulevaste rahavoogude diskonteerimise teel turu intressimääradega).

Eeldatakse, et varade ja hoiuste bilansilised väärtused ning marginaalid jäävad ajas konstantseks. 2015. aastal hoiuste intressimäärad ei muutunud ning püsisid tasemetel kuni 1,0% (kuni 1,0 % aastatel 2014 ja 2013).

Antud finantsvõimenduslaenude intressimäärasid muudetakse maksimaalselt kord kuus vastavalt turu intressimäärade liikumisele. 2015. aastal oli saadud sihtotstarbeliste laenude intressimäär 1,4% (2014: 1,4% 2013: 1,5%). 2012. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 7,25% (2013: 7,27%) ja 2014. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 7,44% ning 2015. aastal sõlmitud allutatud laenude sisemine intressimäär oli 6,5%. Lepinguliste intressimäärade osas on informatsioon toodud lisas 21.

Seisuga 31.12.2015 on teostatud stresstestid Grupi suurima intressitundlikkusega üksusele AS LHV Pank. 1 protsendipunkti

turust intressimäärade tõusu mõju panga aastasele neto intressitulule ja kasumile oli 31.12.2015 seisuga +4 003 tuhat eurot (2014: +2 114 tuhat eurot; 2013: +1 841 tuhat eurot). Samal ajal mõjutaks 1 protsendipunkti intressimäärade langus panga aastast neto intressitulu (kasumit) -2 361 tuhande euro võrra (2014: -1 766 tuhande euro võrra; 2013: -860 tuhande euro võrra). 1 protsendipunkti turu intressimäärade tõusu mõju panga majanduslikule väärtusele ehk omakapitalile oli +463 tuhat eurot (2014: +3 318 tuhat eurot; 2013: EUR +3 117 tuhat eurot). 1 protsendipunkti langus turu intressimäärades mõjutaks panga majanduslikku väärtust (omakapitali) -655 tuhande euro võrra (2014: -1 452 tuhande euro võrra; 2013: EUR -644 tuhande euro võrra). Mõju Panga majanduslikule väärtusele on positiivne, kuivõrd Pank on peamiselt investeerinud lühiajalistesse aktiividesse ja tulenevalt nõudmiseni kohustuste käitumuslikust pikemaajalisest iseloomust on keskmine intressiteenivate varade kestvus lühem kui intressikandvate kohustuste keskmine kestus.

Grupi intressiteenivate varade ja intressikandvate kohustuste struktuur intressi ümber hindamise tähtaja järgi on esitatud järgnevates tabelites nõuete ja kohustuste põhisummades. Finantsvõimenduslaenu käsitletakse kui kuu-ajalist toodet järgmise intressimäära fikseerimise tähtajani.

Nõudmiseni hoiused on jaotatud kaheks: likviidsuskontod kestusega 3-12 kuud ja ülejäänud nõudmiseni hoiused kestusega 2 aastat tulenevalt nende käitumuslikust iseloomust. Nõudmiseni hoiuse intress ei ole turumäärade kõikumise suhtes tundlik. Tuletistehingute tasemed turul annavad alust eeldada, et järgmise 2 aasta jooksul ei muutu turul drastiliselt ka tähtajaliste hoiuste intressimäärad, mille tõttu võiks nõudmiseni hoiustest olulises ulatuses raha liikuda tähtajalistele hoiustele.

31.12.2015	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahe- summa	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Intressiteenivad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	230 501	0	0	0	230 501	0	0	230 501
Finantsvarad õiglases väärtuses (võlakirjad) (lisa 11, 12)	27 023	60 281	11 246	2 792	101 342	2 073	0	103 415
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	191 923	171 828	45 810	3 412	412 973	1 704	-4 680	409 997
Kokku	449 447	232 109	57 056	6 204	744 816	3 777	-4 680	743 913
Intressikandvad kohustused								
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	54 032	208 943	367 190	1 824	631 989	780	0	632 769
Allutatud kohustused * (lisa 21)	0	0	0	30 900	30 900	205	0	31 105
Kokku	54 032	208 943	367 190	32 724	662 889	985	0	663 874
Intressi ümberhindamise aja erinevus								
	395 414	23 167	-310 134	-26 520	81 927			

31.12.2014	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahe- summa	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Intressiteenivad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	84 129	0	0	0	84 129	0	0	84 129
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad) (lisa 11, 12)	72 562	55 921	8 729	2 792	140 004	3 414	0	143 418
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	93 314	146 805	59 081	3 827	303 027	1 466	-3 461	301 032
Kokku	250 005	202 726	67 810	6 619	527 160	4 880	-3 461	528 579
Intressikandvad kohustused								
Klientide hoiused ja saadud laenu (lisa 18)	72 044	180 589	219 525	2 269	474 427	586	0	475 013
Allutatud kohustused * (lisa 21)	0	750	0	15 900	16 650	38	0	16 688
Kokku	72 044	181 339	219 525	18 169	491 077	624	0	491 701
Intressi ümberhindamise aja erinevus								
	177 961	21 387	-151 715	-11 550	36 083			

31.12.2013	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Vahe- summa	Kogunenud intress	Alla- hindlused	Kokku
Intressiteenivad varad								
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	152 309	0	0	0	152 309	0	0	152 309
Finantsvarad õiglasel väärtuses (võlakirjad) (lisa 11, 12)	30 169	7 084	4 653	354	42 260	1 669	0	43 929
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	50 846	86 360	62 204	8 148	207 558	3 095	-3 885	206 768
Kokku	233 324	93 444	66 857	8 502	402 127	4 764	-3 885	403 006
Intressikandvad kohustused								
Klientide hoiused ja saadud laenu (lisa 18)	93 080	144 946	116 574	1 214	355 814	567	0	356 381
Allutatud kohustused * (lisa 21)	0	0	19 635	0	19 635	81	0	19 716
Kokku	93 080	144 946	136 209	1 214	375 449	648	0	376 097
Intressi ümberhindamise aja erinevus								
	140 244	-51 502	-69 352	7 288	26 678			

* 2015. aastal sõlmitud allutatud laenu lepinguline tähtaeg on 10 aastat ning fikseeritud intressimäär on 6,5%. 2014. aastal sõlmitud allutatud laenu lepinguline tähtaeg on 10 aastat ning fikseeritud intressimäär on 7,25%.

2012. aastal sõlmitud allutatud laenu lepinguline tähtaeg on 8 aastat. Intressimäära muudetakse iga-aastaselt pärast kolme aasta möödumist. Vaata ka lisa 21.

3.4 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on seotud Grupi maksevõimega lepinguliste kohustuste õigeaegseks täitmiseks ning see tuleneb erinevustest varade ja kohustuste tähtaegade vahel. Grupi likviidsusjuhtimine ja strateegia baseerub riskipoliitikal, mis sisaldab mitmeid likviidsusrisi meetmeid, kehtestab liimidid ning sise-eeskirjad. Vastavalt Grupi riskipoliitikale on võetud likviidsusjuhtimises konservatiivne lähenemine. Likviidsusrisi juhtimine sisaldab stressiteste ning likviidsusjuhtimisega seotud äritegevuse jätkuvuse taasteplaane. Stressitestide raamistik hõlmab ellujäämisperioodi mõõdikuid, mis kirjeldavad kombineeritud

likviidsusrisi stsenaariumit, sisaldades nii ettevõttepõhist kui ka turu-ülestressi. Sisemisi mõõdikuid täiendavad Basel III mõõdikud – likviidsuse kattekordaja (LCR) ja stabiilse rahastamise kordaja (NSFR) mille osas on Grupp täitnud kõik nõuded seisuga 31.12.2015 ja 31.12.2014. Likviidsuse kattekordaja (LCR) standardi eesmärk on kindlustada, et Grupil oleks piisav hulk koormamata kõrge kvaliteedi ja likviidsusega varasid, mida oleks võimalik ilma olulisi kahjusid kandmata monetiseerida, tulemaks toime likviidsusvajadusega 30 päevases stressistsenaariumis. Normatiivi väljundiks on

likviidsete varade ja stressistsenaariumi likviidsusvajaduse jagatis, mille piirmääraks on 100%. Grupi likviidsuse kattekordaja tase 31.12.2015 seisuga oli 271% (2014: 190%).

Stabiilse rahastamise kordaja (NSFR) eesmärk on kindlustada, et Grupil oleks piisavalt stabiilseid finantseerimisallikaid finantseerimaks pikaajalisi varasid. Pangandusmääruses ning Baseli panganduskomitee poolt 2014. aasta oktoobris avaldatud ettepanekute kohaselt oli Grupi NSFR tase 31.12.2015 seisuga 157% (2014: 138%). Stabiilse rahastamise kattekordaja kehtestatakse miinimumnõudena alates 2018. aastast.

Likviidsusriski juhtimisega tegeleb LHV Panga Treasury. Likviidsusriski maandamiseks jälgitakse igapäevaselt nõuete ja kohustuste tõenäolist netopositsiooni erinevate ajavahemike kaupa ning hoitakse seejuures igal ajal oma arvel piisavat varu likviidseid vahendeid, samuti jälgitakse Grupi kohustuste kontsentratsiooni tähtaegade lõikes. Ootamatute rahaliste väljaminekute katteks hoiab Grupp likviidsuspuhvit. Likviidsuspuhver koosneb rahalistest vahenditest deposiitides ja keskpanga juures ning Treasury poolt hoitavatest likviidsetest

väärtpaberitest, mida saab kiiresti realiseerida või kasutada tagatisena keskpangalt lisavahendite kaasamisel. Grupil on piisavalt likviidseid vahendeid väljastamiseks valmisolekulaene. Seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ja 31.12.2013 ei ole Grupil ühtegi tähtaega ületanud võlgnevust.

Võlakirjaportfelli valdava osa instrumentide tagatisel on võimalik võtta keskpangast lühiajalist laenu. 2013. aastal otsustati ümber klassifitseerida lunastustähtajani hoitav võlakirjaportfell turuväärtuses kajastatavaks portfelli ja suurem osa sellest realiseerida.

Järgnevates tabelites on ära toodud finantsvarade ja –kohustuste, v.a. tuletisinstrumentid, jaotus tähtaegade lõikes lepinguliste tuleviku diskonteerimata rahavoogude alusel ning eraldi tulbas on kajastatud summad finantsseisundi aruandest. Tähtaegade analüüsis on rahavood jaotatud perioodidesse, millal rahavood tekivad (sh rahavood intressidest). Vastavat selgitust nende varade ja kohustuste õiglase väärtuse kohta vt lisa 3.6.

31.12.2015	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	433 027	66 578	110 230	23 284	716	633 835	632 760
Allutatud kohustused (lisa 21)	0	532	1 596	8 511	39 810	50 449	30 900
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	0	17 288	0	0	0	17 288	17 288
Valmisolekulaenud (lisa 24)	0	118 696	0	0	0	118 696	0
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades (lisa 24)	0	5 369	0	0	0	5 369	0
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	14 487	0	0	0	14 487	0
Finantskohustused õiglases väärtuses (lisa 12)	0	26	63	0	0	89	89
Kohustused kokku	433 027	222 976	111 889	31 795	40 526	840 213	681 037
Likviidsusriski katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	230 501	0	0	0	0	230 501	230 501
Finantsvarad õiglases väärtuses (võlakirjad) (lisa 11, 12)	0	19 250	69 590	12 136	2 977	103 953	103 415
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	0	43 364	114 515	280 732	19 297	457 908	409 997
Nõuded klientidele (lisa 15)	0	2 026	0	0	0	2 026	2 026
Muud finantsvarad (lisa 16)	940	0	0	0	0	940	940
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	14 487	0	0	0	14 487	0
Kokku likviidsusriski katteks hoitavad varad	231 441	79 127	184 105	292 868	22 274	809 815	746 879
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-201 586	-143 849	72 216	261 073	-18 252	-30 398	

31.12.2014	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	272 830	76 666	110 303	15 292	982	476 073	475 013
Allutatud kohustused (lisa 21)	0	263	904	4 823	21 890	27 880	16 650
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	0	3 597	0	0	0	3 597	3 597
Valmisolekulaenud (lisa 24)	0	74 086	0	0	0	74 086	0
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades (lisa 24)	0	2 899	0	0	0	2 899	0
Finantskohustused õiglasel väärtusel (lisa 12)	0	23	161	118	0	302	302
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	42 883	0	0	0	42 883	0
Kohustused kokku	272 830	200 417	111 368	20 233	22 872	627 720	495 562

Likviidsusrisi katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	83 149	980	0	0	0	84 129	84 129
Finantsvarad õiglasel väärtusel (võlakirjad) (lisa 11, 12)	0	55 516	51 555	33 279	5 353	145 703	143 418
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	0	26 635	78 501	211 142	27 174	343 452	301 032
Nõuded klientidele (lisa 15)	0	1 566	0	0	0	1 566	1 566
Muud finantsvarad (lisa 16)	783	0	0	0	0	783	783
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	42 883	0	0	0	42 883	0
Kokku likviidsusrisi katteks hoitavad varad	83 932	127 580	130 056	244 421	32 527	618 516	529 362
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-188 898	-72 837	18 688	224 188	9 655	-9 204	

31.12.2013	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku	Bilansiline väärtus
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi							
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	160 697	96 888	92 717	5 687	1 268	357 257	356 381
Allutatud kohustused (lisa 21)	0	1 366	1 047	5 721	23 787	31 921	19 635
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	0	5 362	0	0	0	5 362	5 362
Valmisolekulaenud (lisa 24)	0	44 356	0	0	0	44 356	0
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades (lisa 24)	0	1 531	0	0	0	1 531	0
Finantskohustused õiglasel väärtusel (lisa 12)	0	20	177	236	0	433	433
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	25 003	0	0	0	25 003	0
Kohustused kokku	160 697	174 526	93 941	11 644	25 055	465 863	381 811

Likviidsusrisi katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi

Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	152 183	126	0	0	0	152 309	152 309
Finantsvarad õiglasel väärtusel (võlakirjad) (lisa 11, 12)	0	12 626	9 335	22 423	408	44 792	43 929
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	0	32 168	54 288	137 794	19 356	243 606	206 768
Nõuded klientidele (lisa 15)	0	1 507	0	0	0	1 507	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	650	0	0	0	0	650	650
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	25 003	0	0	0	25 003	0
Kokku likviidsusrisi katteks hoitavad varad	152 833	71 430	63 623	160 217	19 764	467 867	405 163
Finantskohustuste ja -varade tähtaegade vahe	-7 864	-103 447	-30 318	148 573	-5 291	1 653	

Järgnevas tabelis on ära toodud lühi- ja pikaajaliste varade ja kohustuste jaotus.

(tuhandetes eurodes)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Käibevarad			
Nõuded keskpangale (lisa 10)	199 844	45 427	133 839
Nõuded krediidiasutustele (lisa 10)	14 735	24 218	17 004
Nõuded investeerimisühingutele (lisa 10)	15 922	14 484	1 466
Müügiootel finantsvarad (lisa 11)	3 508	762	7 456
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 12)	84 892	106 046	14 368
Müügiks hoitavad varad lõpetatud tegevustelt (lisa 13)	0	15 473	0
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	123 380	84 918	85 217
Muud nõuded klientidele (lisa 15)	2 026	1 566	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	940	783	650
Muud varad (lisa 16)	1 128	1 265	3 242
Käibevarad kokku	446 375	294 942	264 749
Põhivarad			
Müügiootel finantsvarad (lisa 11)	0	3 511	4 447
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 12)	21 716	39 206	22 334
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	286 617	216 114	121 551
Materiaalne põhivara (lisa 17)	685	308	491
Immateriaalne põhivara (lisa 17)	689	530	621
Investeeringud sidusettevõtetesse (lisa 6)	0	36	131
Firmaväärtus (lisa 6)	1 044	1 044	1 044
Põhivarad kokku	310 751	260 749	150 619
Varad kokku (lisa 5)	757 126	555 691	415 368
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	609 771	459 716	350 336
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (lisa 12)	89	302	433
Võlad hankijatele ja muud kohustused (lisa 19)	20 137	5 473	6 972
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustused (lisa 13)	0	220	0
Lühiajalised kohustused kokku	629 997	465 711	357 741
Pikaajalised kohustused			
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	22 989	15 297	6 045
Allutatud kohustused (lisa 21)	30 900	16 650	19 635
Pikaajalised kohustused kokku	53 889	31 947	25 680
Kohustused kokku (lisa 5)	683 886	497 658	383 421

3.5 Riskikontsentratsioon

Finantsvarade ja -kohustuste jaotumine riikide lõikes kajastub järgnevates tabelites. Seisuga 31.12.2015 oli suure riskikontsentratsiooniga, st individuaalselt või seotud grupi riskiga üle 10% Grupi neto-omavahenditest (NOV), väljastatud laenu 8 kliendile ja 1 korrespondentpangale (2014: kokku 5; 2013: kokku 6), mis moodustasid kokku 84% NOV-st (2014: 75%; 2013: 70%).

Grupp on investeerinud 3 emitendi võlakirjadesse (2014: 5; 2013: 2), kelle suhtes on suur riskikontsentratsioon, mis moodustavad kokku 80% NOV-st (2014: 170%; 2013: 43%). Valmisolekulaenu summas 118 696 tuhat eurot on Eesti elanikele (2014: 74 086 tuhat; 2013: 44 356 tuhat).

31.12.2015	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Holland	Saksa- maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	209 268	0	1 784	0	874	0	1 081	15 786	1 708	230 501
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	7 501	3 838	3 327	0	0	36 944	47 454	11 051	1	110 116
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	362 002	585	38 223	20	7	1	9 139	0	20	409 997
Nõuded klientidele (lisa 15)	1 784	2	240	0	0	0	0	0	0	2 026
Muud finantsvarad (lisa 16)	108	0	0	0	0	0	0	832	0	940
Finantsvarad kokku	580 663	4 425	43 574	20	881	36 945	57 674	27 669	1 729	753 580
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	539 478	2 406	1 776	625	29	302	40 024	2 211	45 909	632 760
Allutatud kohustused (lisa 21)	30 900	0	0	0	0	0	0	0	0	30 900
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	16 606	0	639	27	0	0	13	3	0	17 288
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	89	0	0	0	0	0	0	0	0	89
Finantskohustused kokku	587 073	2 406	2 415	652	29	302	40 037	2 214	45 909	681 037

31.12.2014	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Holland	Saksa- maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	61 800	295	2 504	1 902	550	1	2 691	14 268	118	84 129
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	6 919	4 237	3 828	0	285	14 313	76 287	43 656	0	149 525
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	264 008	521	30 919	2 444	15	0	3 108	0	17	301 032
Nõuded klientidele (lisa 15)	1 383	2	180	0	0	0	0	0	1	1 566
Muud finantsvarad (lisa 16)	108	0	0	0	0	0	0	675	0	783
Finantsvarad kokku	334 218	5 055	37 431	4 346	850	14 314	82 086	58 599	136	537 035
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	402 500	1 556	1 680	361	2	125	53 992	598	14 199	475 013
Allutatud kohustused (lisa 21)	16 650	0	0	0	0	0	0	0	0	16 650
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	2 873	0	708	0	0	0	13	3	0	3 597
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	302	0	0	0	0	0	0	0	0	302
Finantskohustused kokku	422 325	1 556	2 388	361	2	125	54 005	601	14 199	495 562

31.12.2013	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Holland	Saksa- maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele (lisa 10)	143 768	518	2 427	1 150	452	1	2 526	1 359	108	152 309
Finantsvarad õiglasest väärtuses (lisa 11, 12)	5 437	0	790	201	282	6 020	29 501	815	5 559	48 605
Laenud ja nõuded klientidele (lisa 14)	159 116	580	26 897	16 996	15	0	3 163	0	1	206 768
Nõuded klientidele (lisa 15)	1 342	2	163	0	0	0	0	0	0	1 507
Muud finantsvarad (lisa 16)	8	0	0	0	0	0	0	642	0	650
Finantsvarad kokku	309 671	1 100	30 277	18 347	749	6 021	35 190	2 816	5 668	409 839
Klientide hoiused ja saadud laenud (lisa 18)	349 985	860	1 850	569	2	42	2 359	129	585	356 381
Allutatud kohustused (lisa 21)	19 635	0	0	0	0	0	0	0	0	19 635

Võlad hankijatele ja muud finantskohustused (lisa 19)	2 274	0	3 075	0	0	0	11	2	0	5 362
Finantskohustused õiglasest väärtuses (lisa 12)	433	0	0	0	0	0	0	0	0	433
Finantskohustused kokku	372 327	860	4 925	569	2	42	2 370	131	585	381 811

Laenude jaotus majandusharude lõikes (brutos):	31.12.2015	%	31.12.2014	%	31.12.2013	%
Eraisikud	91 793	22,1%	61 567	20,2%	58 917	28,0%
Kinnisvaraala tegevus	106 836	25,8%	87 516	28,7%	26 039	12,4%
Tööstus	36 919	8,9%	26 804	8,8%	21 004	10,0%
Kunst ja meelelahutus	25 724	6,2%	24 812	8,1%	6 048	2,9%
Finantstegevus	46 887	11,3%	22 097	7,3%	43 958	20,8%
Hulgi- ja jaekaubandus	16 563	4,0%	14 838	4,9%	9 125	4,3%
Haldus- ja abitegevused	11 355	2,7%	11 321	3,7%	4 200	2,0%
Veondus ja laondus	14 706	3,6%	10 928	3,6%	7 152	3,4%
Põllumajandus	8 836	2,1%	8 065	2,6%	5 598	2,7%
Muud teenindavad tegevused	23 184	5,6%	7 646	2,5%	6 076	2,8%
Ehitus	6 637	1,6%	4 853	1,6%	3 298	1,5%
Info ja side	4 791	1,2%	4 049	1,3%	2 218	1,1%
Kutse-, teadus- ja tehnikaala tegevus	2 482	0,6%	2 443	0,8%	10 204	4,8%
Haridus	1 618	0,4%	1 717	0,6%	2 249	1,1%
Muud tegevusalad	16 346	3,9%	15 837	5,2%	4 567	2,2%
Kokku (lisa 14)	414 677	100%	304 493	100%	210 653	100%

Lõpetatud äritegevuse laenud on antud eraisikutele.

3.6 Finantsvarade ja -kohustuste õiglane väärtus

	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2015
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande				
Aktsiad ja fondiosakud * (lisa 12)	352	6 349**	0	6 701
Müügiootel võlakirjad (lisa 11)	3 508	0	0	3 508
Võlakirjad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (lisa 12)	99 907	0	0	99 907
Finantsvarad kokku	103 767	6 349	0	110 116

Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande				
Intressiswapid ja valuutaforwardid (lisa 12)	0	89	0	89
Finantskohustused kokku	0	89	0	89

	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2014
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande				
Aktsiad ja fondiosakud * (lisa 12)	519	5 588**	0	6 107
Müügiootel võlakirjad (lisa 11)	4 273	0	0	4 273
Võlakirjad õiglasest väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (lisa 12)	139 145	0	0	139 145
Finantsvarad kokku	143 937	5 588	0	149 525

Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande				
Intressiswapid ja valuutaforwardid (lisa 12)	0	302	0	302
Finantskohustused kokku	0	302	0	302

	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2013
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande				
Aktsiad ja fondiosakud * (lisa 12)	670	4 006**	0	4 676
Müügiootel võlakirjad (lisa 11)	11 903	0	0	11 903
Võlakirjad õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande (lisa 12)	32 026	0	0	32 026
Finantsvarad kokku	44 599	4 006	0	48 605

Finantskohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Intressiswapid ja valuutaforwardid (lisa 12)	0	433	0	433
Finantskohustused kokku	0	433	0	433

*Aktsiad ja fondiosakud sisaldavad Grupi ettevõtte AS LHV Varahaldus investeringut pensionifondi osakutesse summas 6 349 tuhat eurot (31.12.2014: 5 588 tuhat, 31.12.2013: 4 006 tuhat). Vastavalt investeerimisfondide seadusele on LHV Varahalduse kui fondivalitseja kohustuslik osalus 1% kõigis kohustuslikes pensionifondi osakutes, mida ta haldab.

** Kohustuslikud pensionifondi osakud olid avalikustatud 2014. ja 2013. aasta majandusaasta aruannetes kui tase 1, kuid tulenevalt asjaolust, et pensionifondide osakutele ei ole aktiivset turgu, on võrdlusandmed 2015. aasta majandusaasta aruandes korrigeeritud.

Grupi juhatus on hinnanud finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Hierarhias kasutatud tasemed:

1. tase – aktiivsel turul noteeritud hind
2. tase – hindamistehnika, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – muud hindamismeetodid (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod) hinnanguliste sisenditega

Intressiswapid on instrumendid, millede osas kasutatakse mudelipõhisel hindamisel õiglase väärtuse määramiseks aktiivsel turul kättesaadavaid sisendeid. Selliste turuväliste tuletisinstrumentide õiglase väärtus arvutatakse teoreetilise nüüdisväärtusena (NPV), kasutades sõltumatuid turuparameetreid eeldades, et ei eksisteeri riski ning määramatust. Nüüdisväärtuse diskonteerimisel kasutatakse turult kättesaadavat riskivaba tulususe määra.

AS LHV Varahalduse investeringud pensionifondide osakutesse on noteeritud hinnaga turult, kuid turg on mitteaktiivne ning seetõttu kajastatud kui tase 2.

Seisuga 31.12.2015 on ettevõtulaenude ja ettevõtetele väljastatud arvelduskrediidi õiglase väärtus 297 tuhat eurot (0,2%) kõrgem bilansilisest väärtusest (31.12.2014: 207 tuhat eurot, 0,1% madalam; 31.12.2013: 522 tuhat eurot ehk 0,4% kõrgem). Laenud on väljastatud Grupi äritegevuse segmendis turutingimustel ning seetõttu ei erine nende laenude õiglase väärtus seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ja 31.12.2013 oluliselt bilansilistest väärtustest. Laenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid (diskonteeritud rahavoogude meetod vastavalt kehtivale turuintressile), mistõttu kuuluvad ettevõtulaenud hierarhia 3. tasemele. Kasutatud intressimääraks on aruandeperioodi viimasel 6 kuul välja antud

ettevõtelaenude keskmine intressimäär (2015: 4,52%, 2014: 5,21%; 2013: 5,09%)

Tuhat eurot	Bilansiline väärtus	Õiglase väärtus	Erinevus	Tase
31.12.2015	256 354	256 651	+0,2%	3
31.12.2014	206 666	206 459	-0,1%	3
31.12.2013	128 819	129 341	+0,4%	3

Klientidele väljastatud liisingu intressid vastavad üldiselt turul sellele tootele pakutavatele intressimääradele. Arvestades, et intressikeskkond on olnud alates hetkest, mil Grupp alustas liisingu väljastamisega, suhteliselt stabiilne, võib öelda, et liisingulepingute õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Kuna õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, siis kuuluvad liisingud hierarhia 3. tasemele.

Klientidele antud finantsvõimenduse laenud, järelmaks ning krediitkaardilaenud on piisavalt lühiajalised ja väljastatud turutingimustel, seega ei muutu õiglase turuintress ja ka laenu õiglase väärtus oluliselt laenuperioodi jooksul. Väljastatud tarbimislaenude sisemine intressimäär on samal tasemel turul taolisele laenutootele pakutava intressimääraga ning võib öelda, et laenude bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest. Finantsvõimenduse, krediitkaardilaenude, järelmaksu ja tarbimislaenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad need laenud hierarhia 3. tasemele.

Nõuded klientidele (teised debitoorsed võlgnevused peale laenud ja nõuded klientide vastu) ning viitvõlad ja muud finantskohustused on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglase väärtus juhtkonna hinnangul bilansilisest väärtusest oluliselt.

Need nõuded ja kohustused ei kannu intressi. Nende debitorsete võlgnevuste, tekkepõhiste kulude ja muude finantskohustuste õiglane väärtus on hierarhia tase 3.

Fikseeritud intressimääradega klientide hoiused ja saadud laenu on valdavas osas lühiajalised ja hoiuste hinnastamine toimub vastavalt turutingimustele, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav hoiuste õiglane väärtus ei erine oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Kliendi hoiuste õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad klientide deposiidid hierarhia 3. tasemele.

3.7 Operatsioonirisk

Operatsioonirisk on võimalik kahju, mis tuleneb inimeste, protsesside või infosüsteemide vigadest. Igapäevaselt kasutatakse tehingute teostamisel võimalike kahjude minimeerimiseks tehingulimiitide ja pädevuste süsteemi ning Grupi tööprotseduurides rakendatakse kohustuste lahususe printsiipi, mille järgi peab tehingu või protseduuri teostamiseks olema vähemalt kahe töötaja või üksuse kinnitus.

Operatsiooniriskide jälgimisest saadav info abistab Grupi sisemise kapitali adekvaatsuse tagamiseks vajaliku alginfo kogumist ja kapitalinormide hindamist. Andmebaasi kogutud juhtumite analüüsi tulemusena on võimalik vaadata üle protseduuri reeglite kitsaskohad, vältida vigade tekkimist tulevikus ja maandada võimalikud riskid või määratleda nende aktsepteerimise tingimused. Operatsiooniriski andmebaasi info kogumise eest vastutab Grupi riskikontrolli juht.

Allutatud laenudest suurem osa on saadud aastatel 2015 ja 2014 ning ülejäänud aastal 2012, mis tasuti 2015. Nende laenu intressitasemed on ligilähedased (6,5% ja 7,25%) ning arvestades 2015. aasta oktoobris saadud laenu ja bilansipäeva vahelist lühikest perioodi, võib öelda, et intressitasemetes ei ole bilansipäevaks toimunud olulisi muutusi. Seega ei erine nende laenu õiglane väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest. Laenu õiglase väärtuse hindamisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad nad hierarhia 3. tasemele.

Vt ka finantsvarade ja finantskohustuste tähtajalist struktuuri likviidsusrisi lisas 3.4.

Operatsiooniriskide hindamisel, jälgimisel ja maandamisel on oluline roll vastavuskontrollil ning siseauditi osakonnal. Vastavuskontrolli teostaja peamiseks ülesandeks on krediidiasutuste seadusest ja väärtipaberitur seadusest tulenevalt määratleda Grupi tegevuse õigusaktidele, Finantsinspeksiooni soovituslikele juhenditele ja Grupi sise-eeskirjadele mittevastavuse riskid, arvestades äritegevuse iseloomu, ulatust ja keerukust ning osutatavate teenuste iseloomu, ning korraldada nende riskide maandamine või ka vältimine. Siseaudit on sõltumatu ja objektiivne sihtfunktsioon, kelle kindlustandev ning konsulteeriv tegevus on suunatud Grupi tegevuse täiustamiseks ja väärtuse lisamiseks. Siseaudit aitab kaasa Grupi eesmärkide saavutamisele, kasutades süsteemset ja distsiplineeritud lähenemist hindamiseks ja täiustamiseks riskide juhtimise, kontrolli ja organisatsiooni haldamise efektiivsust.

3.8 Varade ja kohustuste saldeerimine

Grupp on saldeeritud järgnevad varad ja kohustused.

	Seotud vahendid, mida ei ole finantsseisundi aruandes tasearveldatud					
31.12.2015	Brutosumma enne saldeerimist finantsseisundi aruandes	Saldeeri mine	Netosumma finantsseisundi aruandes	Finantsinstrumendid	Saadud rahalised tagatised	Netosummad
VARAD						
Ettemaksed kaupmeestele registreeritud kliendilepingute eest	3 126	-2 987	139	0	0	139
Nõuded klientide vastu (finantsvõimenduslaenu, sh. repolaenu) (lisa 14)	7 445	0	7 445	-7 445	0	0
KOHUSTUSED						
Võlgnevused kaupmeestele	3 416	-2 987	429	0	0	429

31.12.2014**VARAD**

Nõuded klientide vastu

(finantsvõimenduslaenu, sh. repolaenu)

(lisa 14)

9 196	0	9 196	-9 196	0	0
-------	---	-------	--------	---	---

31.12.2013**VARAD**

Nõuded klientide vastu

(finantsvõimenduslaenu, sh. repolaenu)

(lisa 14)

9 957	0	9 957	-9 957	0	0
-------	---	-------	--------	---	---

LISA 4 Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Vastavalt IFRS-le tuginevad mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad rangelt raamatupidamislikele juhtkonnapoolsetele eeldustele ja hinnangutele, mis omavad mõju bilansikuupäeva seisuga raamatupidamise aruandes esitatud varade ja kohustuste väärtustele ning aruandes avaldatud tingimuslikele varadele ja kohustustele, samuti järgnevate majandusaastate aruandeperioodide tuludele ja kuludele. Kuigi need hinnangud põhinevad juhtkonna parimal teadmisel ning järeldustel käimasolevatest sündmustest, ei pruugi tegelik tulemus nendega lõpuks kokku langeda ja võib märkimisväärselt neist hinnangutest erineda. Juhtkonna hinnanguid on rakendatud laenude, nõuete ja investeeringute väärtuse hindamisel (lisad 10, 11, 12, 14 ja 15).

Vastavalt IAS-le 39 klassifitseeris Grupp osa võlakirjaportfelli lunastustähtajani hoitavaks portfelliiks. 2013. aasta alguses hindas Grupi juhtkond, et ei kavatse investeeringuid lõpuni hoida

ning lunastustähtajani hoitav portfelli klassifitseeriti ümber müügiotol portfelliiks (vt ka lisa 11). Portfelli ümberklassifitseerimise tulemusel suurenes Grupi omakapital 2,2 miljoni euro võrra, kuna portfelli turuväärtus oli suurem bilansilisest korrigeeritud soetusmaksumusest. Portfelli bilansilise jääkmaksumuse ja õiglase väärtuse vahe kajastati esmalt muu koondkasumiaruande osana ning pärast suurema osa portfelli müüki klassifitseeriti ümber kasumiaruandesse. Vastavalt IAS-le 39 ei saa Grupp võlakirju klassifitseerida lunastustähtajani hoitavasse kategooriasse järgmisel kahel aastal IAS-s 39 sätestatud lunastamistähtaja kriteeriumi rikkumise tõttu.

Hinnangud ja otsused vaadatakse pidevalt üle lähtudes mineviku kogemustest ja teistest faktoritest, kaasa arvatud ootustest tuleviku sündmustele, mis hetke asjaolusid arvestades tunduvad põhjendatud. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse edasiulatavalt.

LISA 5 Ärisegmendid

2013. ja 2014. aastal jagas Grupp oma äritegevused segmentideks, lähtudes oma juriidilisest struktuurist. Alates 2015. aastast hakkas LHV Pank jagama oma äritegevusi 3 peamiseks ärisegmentideks: jaepangandus, privaatpangandus ning ettevõtete pangandus. Ärisegmentid moodustavad osa Grupist, koos eraldi juurdepääsuga finantsandmetele, mis on ühtlasi aluseks äritulemuste regulaarsel jälgimisel Grupi otsustajate poolt. AS-i LHV Group juhatus on määranud otsustajaks, vastutades rahaliste eraldiste ja äritegevuse kasumlikkuse hindamise eest. Segmenti

poolt esitatud tulemused sisaldavad otseselt segmentiga seotud tulusid ja kulusid.

Segmenti poolt raporteeritud müügitulu sisaldab tulu segmentidevahelistest tehingutest, st teistele grupi ettevõtetele AS-i LHV Pank poolt antud laenud. Intressitulu ning komisjoni- ja teenustasutulu jagunemine klientide asukoha lõikes on toodud lisades 7 ja 8. Grupil ei ole ühtegi klienti, kelle tulu moodustaks rohkem kui 10% vastavast tulu liigist.

	Jae- pangandus	Privaat- pangandus	Ettevõtete pangandus	Vara- haldus	Järelmaks ja tarbija- finant- seerimine Eestis	Järelmaks ja tarbija- finant- seerimine Leedus	Treasury	Segmen- tidevahe- lised eliminee- rimised	Kokku
31.12.2015									
Intressitulu	3 574	650	14 298	44	3 926	6 055	3 134	-5 297	27 367
Intressikulu	0	0	-4 802	-100	-672	-1 171	-1 703	5 297	-4 134
Neto intressitulu	3 574	650	9 496	-56	3 254	4 884	1 431	0	23 233
Komisjoni- ja teenustasu tulu	5 250	709	568	9 195	35	666	380	-2	16 801
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-1 670	0	-128	0	-6	-48	-286	2	-2 136
Neto teenustasutulu	3 580	709	440	9 195	29	618	94	0	14 665
Netotulu	7 154	1 359	9 936	9 139	3 283	5 502	1 525	0	37 898
Netokasum finantsvaradelt	-10	0	0	316	0	0	125	0	431
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-7 547	-956	-3 852	-4 803	-1 475	-3 441	-1 976	0	-24 050
Äri kasum	-403	403	6 084	4 652	1 808	2 061	-326	0	14 279
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	0	0	-36	0	-36
Laenude allahindluse kulu	-236	0	-149	0	-280	-697	-5	0	-1 367
Tulumaksukulu	0	0	0	0	0	-269	0	0	-269
Lõpetatud tegevused	2 181	0	0	0	0	0	0	0	2 181
Puhaskasum	1 542	403	5 935	4 652	1 528	1 095	-367	0	14 788
Varad kokku	251 487	105 923	378 081	11 038	25 366	39 558	84 246	-138 573	757 126
Kohustused kokku	326 715	210 255	139 030	1 891	23 164	34 611	31 232	-83 012	683 886

Võrreldavuse eesmärgil on 2015. aasta segmentiaruanne samuti esitatud vastavalt varasemale segmentide jaotusele, mida Grupi otsustajad kasutasid.

31.12.2015	AS LHV Pank	AS LHV Finance	AS LHV Varahaldus	UAB Mokilizingas	AS LHV Group	OÜ Cuber Technology	Segmentidevahelised elimineerimised	Kokku
Intressitulu	19 182	3 926	44	6 055	1 019	0	-2 858	27 368
Intressikulu	-3 678	-672	-100	-1 171	-1 372	0	2 858	-4 135
Neto intressitulu	15 504	3 254	-56	4 884	-353	0	0	23 233
Komisjoni- ja teenustasu tulu	6 907	35	9 195	666	0	0	-2	16 801
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-2 084	-6	0	-48	0	0	2	-2 136
Neto teenustasutulu	4 823	29	9 195	618	0	0	0	14 665
Netotulu	20 327	3 283	9 139	5 502	-353	0	0	37 898
Netokasum finantsvaradelt	115	0	316	0	0	0	0	431
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-13 820	-1 475	-4 803	-3 441	-492	-19	0	-24 050
Ärikasum	6 622	1 808	4 652	2 061	-845	-19	0	14 279
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	-36	0	0	-36
Laenude allahindluse kulu	-390	-280	0	-697	0	0	0	-1 367
Tulumaksukulu	0	0	0	-269	0	0	0	-269
Lõpetatud tegevused	2 181	0	0	0	0	0	0	2 181
Puhaskasum	8 413	1 528	4 652	1 095	-881	-19	0	14 788

Varad kokku	735 491	25 366	11 038	39 558	84 237	9	-138 573	757 126
Kohustused kokku	676 000	23 164	1 891	34 611	31 232	0	-83 012	683 886

31.12.2014	AS LHV Pank	AS LHV Finance	AS LHV Varahaldus	UAB Mokilizingas	AS LHV Group	Segmentidevahelised elimineerimised	Kokku
Intressitulu	13 984	1 924	45	4 995	836	-2 285	19 499
Intressikulu	-2 560	-314	-53	-1 138	-1 245	2 285	-3 025
Neto intressitulu	11 424	1 610	-8	3 857	-409	0	16 474
Komisjoni- ja teenustasu tulu	4 480	19	8 456	738	0	-2	13 691
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-1 161	-5	0	22	0	1	-1 143
Neto teenustasutulu	3 319	14	8 456	760	0	-1	12 548
Netotulu	14 743	1 624	8 448	4 617	-409	-1	29 022
Netokasum finantsvaradelt	341	0	188	-2	55	-69	513
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-10 453	-1 017	-5 013	-3 173	-289	0	-19 945
Ärikasum	4 631	607	3 623	1 442	-643	-70	9 590
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	-14	0	-14
Laenude allahindluse kulu	-844	-161	0	-675	0	0	-1 680
Tulumaksukulu	0	0	0	-151	0	0	-151
Lõpetatud tegevused	1 922	0	0	0	0	0	1 922
Puhaskasum	5 709	446	3 623	616	-657	-70	9 667

Varad kokku	539 092	12 771	9 794	31 956	70 291	-108 213	555 691
Kohustused kokku	494 293	12 104	941	28 104	16 729	-54 513	497 658

31.12.2013	AS LHV Pank	AS LHV Finance	AS LHV Varahaldus	UAB Mokilizingas	AS LHV Group	Segmentide- vahelised eli- mineerimised	Kokku
Intressitulu	9 605	334	40	1 978	462	-912	11 507
Intressikulu	-2 131	-45	-119	-493	-525	912	-2 401
Neto intressitulu	7 474	289	-79	1 485	-63	0	9 106
Komisjoni- ja teenustasu tulu	3 666	2	5 811	626	0	-6	10 099
Komisjoni- ja teenustasu kulu	-878	-1	0	14	0	0	-865
Neto teenustasutulu	2 788	1	5 811	640	0	-6	9 234
Netotulu	10 262	290	5 732	2 125	-63	-6	18 340
Netokasum finantsvaradelt	2 342	0	261	-6	108	0	2 705
Administratiiv- ja muud tegevuskulud, tööjõukulud	-8 797	-501	-4 252	-1 371	-131	6	-15 046
Ärikasum	3 807	-211	1 741	748	-86	0	5 999
Sidusettevõtete tulemus	0	0	0	0	10	0	10
Laenude allahindluse kulu	-1 054	-69	0	-252	0	0	-1 375
Tulumaksukulu	0	0	0	-84	0	0	-84
Lõpetatud tegevused	-205	0	0	0	0	0	-205
Puhaskasum	2 548	-280	1 741	412	-76	0	4 345
Varad kokku	399 577	4 954	7 079	30 581	56 527	-83 350	415 368
Kohustused kokku	372 600	4 734	1 885	27 345	18 706	-41 849	383 421

LISA 6 Tütarettevõtted ja sidusettevõtted, firmaväärtus

Seisuga 31.12.2015 on Grupi tütarettevõtted ning käesolevas aruandes konsolideeritud:

- AS LHV Pank (Eesti, osalus 100%)
- AS LHV Varahaldus (Eesti, osalus 100%)
- Cuber Technology OÜ (Eesti, osalus 100%)
- UAB Mokilizingas (Leedu, osalus 50%+1 osa)
- AS LHV Finance (Eesti, osalus 65% läbi AS LHV Panga)

2013. aasta alguses asutas AS LHV Pank tütarettevõtte AS LHV Finance, milles 65% osaluse eest tasus Pank rahalise sissemaksega summas 325 tuhat eurot ning mittekontrolliv osalus 35% osaluse eest rahalise sissemaksega summas 175 tuhat eurot. Nimetatud mittekontrolliva osaluse sissemakse on kajastatud konsolideeritud omakapitali aruandes real "Mittekontrolliva osaluse sissemakse tütarettevõtte aktsiakapitali".

Seisuga 31.12.2015 on Grupi sidusettevõtted:

- OÜ Sviipe (Eesti, osalus 33%, omandatud 2013)

Sidusettevõtete bilansiline väärtus seisuga 31.12.2015 on 0 tuhat eurot (31.12.2014: 36 tuhat eurot; 31.12.2013: 131 tuhat eurot), kuna 2015. aastal hinnati osalus OÜ-s Sviipe alla summas 36 tuhat eurot. 2014. aastal müüdi osalused sidusettevõtetes AS LHV Capital summas 79 tuhat eurot ning Euveca Livonia Partners SIA summas 2 tuhat eurot ning OÜ Sviipe osalus hinnati alla summas 14 tuhat eurot.

2015. aasta jaanuaris müüs tütarettevõtte AS LHV Pank oma Soome filiaali koos äritegevusega kaasnevate varade ja õiguste ning kohustuste ja tagatistega 3 000 tuhande euro eest. Mitteaktiivne tütarettevõtte LHV Finance OY likvideeriti aastal 2015.

AS LHV Group konsolideeritud finantsseisundi aruandes oli seisuga 31.12.2015 kajastatud firmaväärtusena 1 044 tuhat eurot:

- AS LHV Varahaldus osaluste omandamisel tekkinud positiivne firmaväärtus summas 482 tuhat eurot;
- 2009. aastal sõlmitud AS LHV Varahalduse ostulepingu järgselt tekkinud positiivne firmaväärtus summas 562 tuhat eurot.

Seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ning 31.12.2013 viidi läbi firmaväärtuse väärtuse languse test. Firmaväärtuse raha genereerivaks üksuseks on AS LHV Varahaldus. Kasutusväärtuse arvestus põhineb järgnevatel eeldustel:

- Valitsetavate fondide varade mahu kasv 17% aastas (2014: 22%; 2013: 29%)
- Fondivalitseja tulude kasv keskmiselt 6% aastas (2014: 13%; 2013: 21%);

- Tulenevalt majanduskeskkonnast eeldatakse kaudsete kulude kasvu 4% aastas (2014: 4%; 2013: 14%);
- Rahavoogude diskontomäärana on kasutatud 15% (2014: 13%; 2013: 11%)

Põhieelduste väärtuste kasutamisel tugines juhatus eelnevate perioodide kogemustele ja oma parimale hinnangule tõenäoliste ootuste osas. Ootuseid on muudetud konservatiivsemaks tulenevalt muutustest turuolukorras ning seadusandluses. Kasutusväärtuse testi tulemusena ületab nii 31.12.2015, 31.12.2014 kui ka 31.12.2013 seisuga raha genereeriva üksuse kaetav väärtus tema bilansilist väärtust, mistõttu ei ole tehtud allahindlusi.

07.08.2013 omandas AS LHV Group 50% + 1 osa UAB „Snoro Lizingas“ osakapitalist. Tingituna varasemast negatiivsest mainest muudeti ettevõtte ärinimeks Mokilizingas. UAB Mokilizingas pakub järelmaksu mitmesugustele tarbekaupadele ja teenustele ning tarbimislaenu ja samuti liisingut ettevõtetele.

AS LHV Group kajastas UAB Mokilizingas omandamist vastavalt IFRS 3 nõuetele viies läbi ostuanalüüsi. Ostuanalüüsi käigus hinnati UAB Mokilizingas konsolideerimisgrupi varade väärtust ning varad kajastati õiglases väärtuses. Varade õiglase väärtuse hinnang teostati seisuga 30.06.2013. Omandamise kuupäeva (7.08.2013) ning ostuanalüüsi läbiviimise aluseks oleva finantsinformatsiooni kuupäeva (30.06.2013), mis on omandamisele lähimaks usaldusväärsete andmetega finantsinformatsiooniks, vahelisel perioodil ei toimunud ühtegi olulist ühekordset tehingut või sündmust, mis oleks oluliselt mõjutanud omandatud netovarasid.

UAB Mokilizingas omandamisel ei kajastatud varana kaubamärki. Pärast tehingut vana ärinimi "Snoro Lizingas" muudeti koheselt ümber, kuna see seostus pankrotistunud emaettevõtte "Snoras Bank"-ga.

Soetusega seotud kuludid 30 tuhande euro väärtuses on kajastatud 31.12.2013 lõppenud aasta konsolideeritud kasumiaruandes kui administratiivkulud.

Tarbimislaenu ja liisingunõuete ja muude nõuete õiglase väärtus kokku oli 21 140 tuhat eurot ning sisaldas laenuvõtudeid õiglases väärtuses 20 796 tuhat eurot. Nende nõuete bruto lepinguline summa oli 21 742 tuhat eurot, millest 602 tuhat eurot oodati olevat lootusetud.

UAB Mokilizingas'e, noteerimata ettevõtte, mitte-kontrolliva osa õiglast väärtust hinnati, kasutades ostuanalüüsi käigus tuvastatud netovarade õiglase väärtuse proportsionaalset osa, mis ulatus 1 412 tuhande euroni.

(tuhandetes eurodes)	Õiglane väärtus soetamisel
Raha ja raha ekvivalendid	1 404
Laenud ja nõuded klientidele	21 286
Muud finantsvarad	457
Muud käibevarad ja põhivarad	1 437
Muud finants- ja mittefinantskohustused	-2 552
Saadud laenud	-19 208
Identifitseeritud netovarad kokku	2 824
Osaluse eest tasutud raha	1 100
Grupi poolt omandatud negatiivne firmaväärtus	312
Mitte-kontrolliv osalus	1 412
Soetusel saadud raha ja raha ekvivalendid	304

Järgnevalt on toodud finantsinformatsioon Grupi tütarettevõtete kohta, millel on olulises suurusel mitte-kontrolliv osalus. Informatsioon on esitatud enne omavaheliste tehingute elimineerimist.

Lühendatud finantsseisundi aruanne	UAB Mokilizingas			AS LHV Finance		
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Laenud ja nõuded klientidele ning muud lühiajalised varad	39 429	31 877	30 494	25 233	12 628	4 861
Põhivarad	129	79	87	132	143	93
Lühiajalised kohustused	1 611	1 104	3 345	2 041	1 633	1 038
Pikaajalised kohustused	33 000	27 000	24 000	21 123	10 471	3 696
Netovarad kokku	4 947	3 852	3 236	2 201	667	220

Lühendatud kasumiaruanne ja muu koondkasum	UAB Mokilizingas			AS LHV Finance		
	2015	2014	II poolaasta 2013	2015	2014	2013
Netotulud kokku	5 502	4 615	2 119	3 283	1 624	290
Kasum enne makse	1 364	767	496	1 528	446	-280
Tulumaksukulu	-269	-151	-84	0	0	0
Puhaskasum	1 095	616	412	1 528	446	-280
Kokku koondkasum	1 095	616	412	1 528	446	-280
Mittekontrolliva osaluse osa koondkasumist	547	308	206	535	156	-98

Lühendatud rahavoogude aruanne	UAB Mokilizingas			AS LHV Finance		
	2015	2014	II poolaasta 2013	2015	2014	2013
Rahavoog äritegevusest	-4 607	-1 686	-3 394	-9 957	-6 393	-4 056
Makstud intressid	-1 171	-1 138	-493	-633	-286	-32
Makstud tulumaks	-269	-151	-84	0	0	0
Neto rahavoog äritegevusest	-6 047	-2 975	-3 971	-10 590	-6 679	-4 088
Neto rahavoog investeerimistegevusest	-41	-41	-10	-62	-96	-108
Neto rahavoog finantseerimistegevusest	6 017	3 000	4 867	10 652	6 775	4 196
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-71	-16	886	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	1 174	1 190	304	0	0	0
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	1 103	1 174	1 190	0	0	0

LISA 7 Neto intressitulu

Intressitulu	2015	2014	2013
Ettevõtluslaenud	14 251	9 768	6 623
<i>sh laenud seotud osapooltele (lisa 25)</i>	47	155	197
Järelmaks	6 835	4 442	334
Tarbijamisaenud	2 707	1 993	773
Liising	1 388	1 024	441
<i>sh laenud seotud osapooltele (lisa 25)</i>	7	4	1
Finantsvõimenduse laenud ja väärtpapierite laenamine	715	833	833
Võlakirjad	395	501	1 105
<i>sh müügiootel võlakirjad</i>	36	79	601
<i>sh võlakirjad õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande</i>	359	422	504
Krediitkaardilaenud	408	326	232
Hüpoteeklaenud	327	148	26
Nõuetelt krediitiasutustele ja investeerimisühingutele	94	43	24
Nõuetelt keskpangale	-176	19	45
Muud laenud	424	402	1 071
Kokku	27 368	19 499	11 507
Intressikulu			
Klientide hoiused ja saadud laenud	-2 763	-1 780	-2 401
<i>sh laenud seotud osapooltelt (lisa 25)</i>	87	63	1
Allutatud kohustused (lisa 21)	-1 372	-1 245	-526
<i>sh laenud seotud osapooltelt (lisa 25)</i>	-411	-327	-205
Kokku	-4 135	-3 025	-2 927
Neto intressitulu	23 233	16 474	9 106
Laenude intressitulud kliendi asukoha järgi			
(ei sisalda intressituluseid pankadelt ja võlakirjadelt):	2015	2014	2013
Eesti	20 868	13 837	8 229
Läti	31	37	42
Leedu	6 156	5 062	2 062
Kokku	27 055	18 936	10 333

2015. aastal allahinnatud laenudelt arvatud intresside väärtus on 88 (2014: 54; 2013: 9) tuhat eurot.

LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu

Komisjoni- ja teenustasutulu	2015	2014	2013
Väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	2 572	2 175	2 066
sh seotud osapooled (lisa 25)	0	0	3
Varahaldus- ja sarnased tasud	10 227	9 212	6 429
sh Grupi poolt valitsetavad fondid *	8 719	8 093	5 675
Valuuta konverteerimise tasud	731	393	350
Tasud kaartidelt ja arveldustelt	2 128	770	399
Võlgade sissenõudmise tasud	6	7	0
Komisjonitasu Snorase portfelli haldamise eest **	276	526	515
Muud teenustasutulud	861	608	340
Kokku	16 801	13 691	10 099
Komisjoni- ja teenustasukulu			
Makstud väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	-707	-517	-504
Kaartidega seotud kulud	-619	-458	-292
Terminalitehingutega seotud kulud	-441	-66	0
Muud teenustasukulud	-369	-102	-69
Kokku	-2 136	-1 143	-865

Neto teenustasutulu **14 665** **12 548** **9 234**

* Valitsemistasud pensioni- ja investeerimisfondidelt on kindlaksmääratud protsent fondi koguvahendest ning varieerub vahemikus 0,9% - 2% aastas.

** Mokilizingas pakub portfelli haldamise teenust Snoras Pangale, kellele portfelli müüdi 2011. aastal.

Komisjoni- ja teenustasutulu kliendi asukoha järgi:	2015	2014	2013
Eesti	15 441	11 921	8 883
Läti	84	113	120
Leedu	1 008	972	888
Soome	8	20	0
Rootsi	96	665	208
Luksemburg	164	0	0
Kokku	16 801	13 691	10 099

LISA 9 Tegevuskulud

	2015	2014	2013
Palk ja boonused	8 297	6 489	4 633
Sotsiaal- ja muud maksud*	2 680	2 065	1 525
Tööjõukulud kokku	10 977	8 554	6 158
IT kulud	1 371	1 209	855
Info- ja pangateenused	702	584	453
Turunduskulud	3 896	4 198	2 966
Kontorikulud	447	418	355
Transpordi- ja sidekulud	246	178	122
Töötajate koolitus- ja lähetuskulud	312	260	166
Muud sisseostetud teenused	2 909	1 899	1 695
Muud administratiivkulud	1 331	1 003	868
Põhivara kulum	791	682	515
Kasutusrendimaksud	911	850	760

Muud tegevuskulud	214	94	197
Muud tegevuskulud kokku	13 130	11 375	8 952
Tegevuskulud kokku	24 107	19 929	15 110
<i>*kogusumma sotsiaal-, tervise- ja muude kindlustuste eest</i>			

Grupi keskmine töötajate arv 2015. aastal oli 303 (2014: 272; 2013: 212).

LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Nõudmiseni hoiused ja tähtajalised hoiused kuni 3 kuud *	30 657	38 702	18 470
Kohustuslik reservkapital keskpangas	6 138	4 498	3 397
Nõudmiseni hoiused keskpangas *	193 706	40 929	130 442
Kokku	230 501	84 129	152 309
* raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	224 363	79 631	148 912

Nõuete jaotus riikide lõikes on esitatud lisas 3.5. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga 31.12.2015 oli 1% (2014 ja 2013: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (kliientide hoiused ja saadud

laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt eelnevalt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

LISA 11 Müügioteel finantsvarad

Grupil on seisuga 31.12.2015 müügioteel võlakirjaportfell, mis tuleneb lunastamistähtajani hoitud portfelli ümberklassifitseerimisest 2013. aastal. Omakapitali koosseisus 31.12.2015 seisuga on nendelt võlakirjadelt kajastatud reserv summas -23 tuhat eurot (31.12.2014: -6 tuhat eurot; 31.12.2013: -27 tuhat eurot), vt lisa 22.

2015. aastal ei saadud võlakirjade müügist kasumit ega kahjumit (2014: võlakirjade müügist saadi kasumit 4 tuhat eurot). 2013. aastal saadi võlakirjade ümberklassifitseerimisest ja müügist kasumit 2 228 tuhat eurot.

Müügioteel finantsvarad 31.12.2012	0
Portfelli ümberklassifitseerimine	72 459
Laekumised müügioteel varade võõrandamisest	-61 130
Intressitulu (lisa 7)	601
Müügioteel varade ümberhindlus	-27
Müügioteel finantsvarad 31.12.2013	11 903
Laekumised müügioteel varade võõrandamisest ja lunastamisest	-7 730
Intressitulu (lisa 7)	79
Müügioteel varade ümberhindlus	21
Müügioteel finantsvarad 31.12.2014	4 273
Laekumised müügioteel varade võõrandamisest ja lunastamisest	-784
Intressitulu (lisa 7)	36
Müügioteel varade ümberhindlus	-17
Müügioteel finantsvarad 31.12.2015	3 508

LISA 12 Finantsvarad ja -kohustused õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Kauplemiseesmärgil hoitavad:	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Aktsiad ja fondiosakud	352	519	460
Võlakirjad	99 907	139 145	32 026
Esmasel arvele võtmisel määratletud õiglases väärtuses läbi kasumiaruande kajastatud:			
Fondiosakud	6 349	5 588	4 216
sh investeringud valitsetavatesse pensionifondidesse	6 349	5 588	4 006
sh investeringud valitsetavatesse investeerimisfondidesse	0	0	210
Finantsvarad kokku	106 608	145 252	36 702
Intressiswapid ja valuutaforwardid	89	302	433
Finantskohustused kokku	89	302	433

Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2012	48 899
Netosoetused ja -müügid õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeringutelt	-13 706
Intressitulud (lisa 7)	504
Ümberhindlus	375
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2013	36 702
Netosoetused ja -müügid õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeringutelt	108 107
Intressitulud (lisa 7)	422
Ümberhindlus	21
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2014	145 252
Netosoetused ja -müügid õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeringutelt	-38 974
Intressitulud (lisa 7)	359
Ümberhindlus	-29
Finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande 31.12.2015	106 608

Investeeringute õiglaseks väärtuseks on noteeritud väärtpaberite puhul nende ostunoteering (lisa 3.6). 2015. aastal saadi võlakirjade ümberhindlusest kasumit 124 tuhat eurot (2014: 280 tuhat eurot; 2013: -43 tuhat eurot) ja intressiswapide ümberhindlusest kahjumit -12 tuhat eurot (2014: -70 tuhat eurot; 2013: -7 tuhat eurot).

Grupi poolt valitsetavate pensioni- ja investeerimisfondide hallatavate varade maht oli seisuga 31.12.2015 570 miljonit eurot (31.12.2014: 504 miljonit eurot; 31.12.2013: 374 miljonit eurot).

LISA 13 Lõpetatud tegevusvaldkond

09.01.2015 müüs Grupp Soome filiaali äritegevuse, mille tõttu on käesolevas aruandes filiaaliga seotud varad ja kohustused esitletud eraldi müügivalmis varade ja kohustustena. Nende varade ja kohustuste õiglane väärtus ei erinenud müügihetkel bilansilisest väärtusest. Soome filiaali poolt väljastatud tarbimislaenude tegelik intressimäär on võrdne turul pakutavate laenuotodetega ning võib väita, et laenude bilansiline väärtus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest. Tarbimislaenude õiglase väärtuse tase on 3, kuna hindamisprotsess põhineb tugevalt hinnangulistel eeldustel.

Varad ja kohustused	31.12.2014
Laenud ja nõuded klientidele	14 813
Materiaalne põhivara	60
Muud pikaajalised varad	600
Varad kokku	15 473
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	220
Kohustused kokku	220

Lõpetatud tegevusvaldkonna netotulem:	2015	2014	2013
Intressitulud	0	4 649	3 403
Komisjoni- ja teenustasutulud	0	384	341
Muud finantstulud	2 936	0	0
Kulud kokku	-755	-3 111	-3 949
Kokku puhaskasum lõpetatud tegevustelt	2 181	1 922	-205

Soome filiaali laenude ja ettemaksete krediitkvaliteeti puudutav info on kajastatud lisas 3.2.2. Maksimaalne krediitriskile avatud positsioon on aruandepäeval kogusummas 14 813 tuhat eurot ning tarbimislaenud ei ole tagatud. Laenude ja nõuete aegumiseanalüüs on kajastatud lisas 3.2.2.

Muudatused allahindlustes on toodud lisas 14. Krediitkahjude muutused 2014. ja 2013. aastal on toodud "Tarbimislaenude" tulbas, sisaldades ka muid tarbimislaenude kahjusid. 2014. aasta ümberklassifitseerimine on esitatud eraldi real "Lõpetatud tegevuste allahindluste ümberklassifitseerimine".

LISA 14 Laenud ja nõuded klientidele

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Laenud juriidilistele isikutele	322 883	242 927	151 736
sh ettevõtluslaenud	257 140	207 506	128 819
sh liising	31 124	24 261	14 691
sh arvelduskrediit	29 548	6 871	3 918
sh finantsvõimenduslaenud	4 733	4 164	4 218
sh järelmaks	220	64	0
sh krediitkaardi laenud	118	61	47
sh hüpoteeklaenud	0	0	43
Laenud eraisikutele	91 794	61 566	58 917
sh järelmaks	46 580	33 688	21 854
sh hüpoteeklaenud	15 395	5 980	1 948
sh tarbimislaenud	17 991	9 470	23 645
sh liising	5 544	4 393	3 436
sh finantsvõimenduslaenud	2 712	5 032	5 739
sh krediitkaardilaenud	3 503	2 898	2 251
sh arvelduskrediit	69	92	29
sh muud laenud	0	13	15
Kokku	414 677	304 493	210 653
sh laenud seotud osapooltele (lisa 25)	2 458	2 023	894
Allahindlus	-4 680	-3 461	-3 885
Kokku	409 997	301 032	206 768

Muutused allahindlustes 2015	Ettevõtlus- Laenud, sh arveldus- krediit	Tarbimis- laenud	Krediit- kaardid	Järel- maks	Liising	Võimendus- laenud	Muud laenud, sh hüpoteek	Kokku
Seisuga 1. jaanuar	-1 541	-1 056	-91	-670	-85	-18	0	-3 461
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-149	-53	-63	-2 015	-264	0	-77	-2 621
Aasta jooksul finantsseisundi aruandest välja kantud	4	17	44	1 319	0	18	0	1 402
Seisuga 31. detsember	-1 686	-1 092	-110	-1 366	-349	0	-77	-4 680

Muutused allahindlustes 2014	Ettevõtlus- Laenud, sh arveldus- krediit	Tarbimis- laenud	Krediit- kaardid	Järel- maks	Liising	Võimendus- laenud	Kokku
Seisuga 1. jaanuar	-870	-2 629	-83	-169	-116	-18	-3 885
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-671	-1 158	-43	-913	31	0	-2 754
Aasta jooksul finantsseisundi aruandest välja kantud	0	1 228	35	412	0	0	1 675
Lõpetatud tegevuste allahindluste ümberklassifitseerimine	0	1 503	0	0	0	0	1 503
Seisuga 31. detsember	-1 541	-1 056	-91	-670	-85	-18	-3 461

Muutused allahindlustes 2013	Ettevõtlus- laenud	Tarbimis- laenud	Krediit- kaardid	Järel- maks	Liising	Võimendus- laenud	Kokku
Seisuga 1. jaanuar	-26	-1 029	-34	0	0	-18	-1 107
Aasta jooksul moodustatud allahindlused	-858	-1 679	49	-169	-116	0	-2 871
Aasta jooksul finantsseisundi aruandest välja kantud	14	79	0	0	0	0	93
Seisuga 31. detsember	-870	-2 629	-83	-169	-116	-18	-3 885

Liisingu neto- ja brutoinvesteeringud tähtaegade lõikes	Bruto- investeering	Teenimata intressitulu	Allahindlus	Liisingnõuete nüüdiseväärtus
kuni 1 aasta	11 446	-1 078	-102	10 266
1-5 aastat	27 960	-1 487	-245	26 228
üle 5 aasta	180	-4	-2	174
Kokku seisuga 31.12.2015	39 586	-2 569	-349	36 668
kuni 1 aasta	9 222	-842	-322	8 058
1-5 aastat	21 908	-1 211	-179	20 518
üle 5 aasta	275	-197	0	78
Kokku seisuga 31.12.2014	31 405	-2 250	-501	28 654
kuni 1 aasta	6 650	-422	-318	5 910
1-5 aastat	13 166	-836	-185	12 145
üle 5 aasta	193	-120	-1	72
Kokku seisuga 31.12.2013	20 009	-1 378	-504	18 127

Krediidiriskile avatud positsioonide ning laenude tagatiste kohta on info lisas 3.2.

Antud laenude jaotus valuutade lõikes on ära toodud lisas 3.3.

Laenude jaotus tähtaegade lõikes on esitatud lisas 3.4.

Laenude geograafiline jaotus on esitatud lisas 3.5.

Intressitulud antud laenudelt vt lisa 7.

LISA 15 Muud nõuded klientidele

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Varahaldustasud klientidelt	708	783	594
sh seotud osapooled (lisa 25)	703	735	549
Muud tasud klientidele teenuste osutamise eest	1 076	548	687
Maksed teel	8	60	1
Muud sissenõudemenetlusega seotud nõuded	0	1	12
Muud nõuded	234	174	213
Kokku	2 026	1 566	1 507

Kõik tasud, v.a sissenõudemenetlusega seotud nõuded, laekuvad 12 kuu jooksul bilansikuupäevast ja on seetõttu käibevara.

LISA 16 Muud varad

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Finantsvarad			
Balti börside garantiideposiidid	8	8	8
VISA ja MasterCard tagatisdeposiidid	932	775	642
Vahesumma	940	783	650
Mittefinantsvarad			
Ettemaksed Finantsinspeksioonile	216	162	144
Maksude ettemaksed	125	141	114
Ülevõetud varad	19	19	15
Ettemaksed kaupmeestele registreeritud kliendilepingute eest	62	66	2 629
Muud ettemaksed *	706	877	339
Vahesumma	1 128	1 265	3 242
Kokku	2 068	2 048	3 892

* Ettemaksed kontoriruumide rendi, kindlustuse, infoteenuste, ajakirjandusväljaannete ja koolituste eest.
Ettemaksed laekuvad tagasi või kasutatakse ära 12 kuu jooksul arvates bilansipäevast ja seetõttu on arvele võetud käibevarana.

Balti börside garantiideposiidid on Tallinna, Riia ja Vilniuse börsidel tehtavate väärtipaberitehingute tagamiseks ning VISA ja MasterCard deposiidid krediitkaartidehingute tagamiseks, mistõttu käsitletakse mõlemad pikaajalise varana.

LISA 17 Materiaalne ja immateriaalne põhivara

	Materiaalne põhivara	Immateriaalne põhivara	Kokku
Saldo 31.12.2012			
Soetusmaksumus	1 706	801	2 507
Akumuleeritud kulum	-1 071	-322	-1 393
Jääkmaksumus	635	479	1 114
2013 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	64	422	486
Tütarettevõtte omandamisel saadud põhivara	92	8	100
Amortisatsioonikulu	-300	-288	-588
Saldo 31.12.2013			
Soetusmaksumus	1 862	1 231	3 093
Akumuleeritud kulum	-1 371	-610	-1 981

Jääkmaksumus	491	621	1 112
2014 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	166	364	530
Mahakantud põhivara	-20	-47	-67
Amortisatsioonikulu	-269	-408	-677
Saldo 31.12.2014			
Soetusmaksumus	2 008	1 548	3 556
Akumuleeritud kulum	-1 640	-1 018	-2 658
Lõpetatud tegevuste põhivara (lisa 13)	-60	0	-60
Jääkmaksumus	308	530	838
2015 toimunud muutused:			
Soetatud põhivara	584	743	1 327
Amortisatsioonikulu	-207	-584	-791
Mahakantud põhivara	-60	0	-60
Saldo 31.12.2015			
Soetusmaksumus	2 592	2 291	4 883
Akumuleeritud kulum	-1 907	-1 602	-3 509
Jääkmaksumus	685	689	1 374

Materiaalne põhivara sisaldab arvuteid ja kontoritehnikat, mööblit, kontori renoveerimiseks tehtud kapitaliseeritud kulusid. Immateriaalne vara sisaldab litsentse ja arenduskulusid.

2015., 2014. ja 2013. aastal ei ole ilmnunud märke materiaalse või immateriaalse põhivara kasutusväärtuse langusest.

LISA 18 Klientide hoiused ja saadud laenud

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2015 kokku
Nõudmiseni hoiused	127 084	303 153	2 573	432 810
Tähtajalised hoiused	81 949	98 242	3 478	183 669
Saadud laenud	0	13 000	2 510	15 510
Tekkepõhine intressikohustus	322	424	25	771
Kokku	209 355	414 819	8 586	632 760
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	<i>828</i>	<i>12 587</i>	<i>0</i>	<i>13 415</i>

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2014 kokku
Nõudmiseni hoiused	77 492	194 976	1 199	273 667
Tähtajalised hoiused	78 637	98 915	6 117	183 669
Saadud laenud	0	13 534	3 557	17 091
Tekkepõhine intressikohustus	315	246	25	586
Kokku	156 444	307 671	10 898	475 013
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	<i>2 770</i>	<i>8 862</i>	<i>0</i>	<i>11 632</i>

	Eraisikud	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2013 kokku
Nõudmiseni hoiused	49 187	105 720	5 790	160 697
Tähtajalised hoiused	80 857	86 505	24 226	191 588
Saadud laenud	0	107	3 422	3 529
Tekkepõhine intressikohustus	322	202	43	567
Kokku	130 366	192 534	33 481	356 381
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	673	1 726	0	2 399

Saadud laenud avalikult sektorilt sisaldavad laene Maaelu Edendamise Sihtasutusest summas 2 510 tuhat (31.12.2014: 3 557 tuhat; 31.12.2013: 3 422 tuhat) eurot eesmärgiga finantseerida väikeettevõtete laene maapiirkondades ning Grupi võlakirjaportfelli tagatisel saadud laenu Euroopa Keskpankalt summas 13 028 tuhat (31.12.2014: 13 005 tuhat; 31.12.2013: 0) eurot, intressimääraga 0,15%. Enamiku klientide hoiuste ja saadud laenude nominaalne intressimäär on võrdne nende

sisemise intressimääraga, kuna muid olulisi tasusid ei ole makstud.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus valuutade lõikes on ära toodud lisa 3.3.

Klientide hoiuste ja saadud laenude jaotus tähtaegade lõikes on esitatud lisa 3.4.

Klientide hoiuste ja saadud laenude regionaalne jaotus on esitatud lisa 3.5.

LISA 19 Võlad hankijatele ja muud kohustused

Finantskohustused	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Võlgnevused hankijatele	2 812	1 845	1 503
Võlgnevused kaupmeestele	210	490	2 873
Muud lühiajalised kohustused	473	515	597
Tekkepõhine intress allutatud laenudelt (lisa 21)	205	38	81
Maksed teel	13 455	611	239
Väljastatud finantsgarantiid	133	98	69
Vahesumma	17 288	3 597	5 362
Mitte-finantskohustused			
Väljastatud tegevusgarantiid	158	182	122
Maksuvõlad	933	491	371
Võlgnevused töövõtjatele	1 083	902	734
<i>sh. seotud osapooled (lisa 25)</i>	100	140	75
Muud lühiajalised võlgnevused	675	301	383
Vahesumma	2 849	1 876	1 610
Kokku	20 137	5 473	6 972

Võlgnevused töövõtjatele koosnevad aruandeperioodil maksmata töötasudest, boonuse- ja puhkusereservi kohustusest ning võlgnevuste suurenemine on tulenenud töötajate lisandumisest aasta jooksul. Maksed teel koosnevad välisvaluutamaksetest

ning väärtpapieritehingute vahendamisest tekkinud võlgnevustest klientidele. Kõik kohustused, v.a. finantsgarantiid, kuuluvad tasumisele 12 kuu jooksul ja kajastatakse seetõttu lühiajaliste kohustustena.

LISA 20 Kasutusrent

Grupp rendib kasutusrendi tingimustel kontoriruumi. Kõik rendilepingud on katkestatavad poolte kokkuleppel. Tulevaste rendimaksete miinimumsumma vastavalt ühepoolsele mitte

tühistatavatele rendimaksetele järgmistel perioodidel on välja toodud järgnevas tabelis. 2015. aastal on tegevuskuludes kajastatud kasutusrendimakseid kontoriruumidelt 736 tuhat (2014: 663 tuhat; 2013: 629 tuhat) eurot.

	Kuni 1 aasta	1 kuni 5 aastat	Kokku
Mittetühistatavad rendimaksud 31.12.2013	558	633	1 191
Mittetühistatavad rendimaksud 31.12.2014	700	2 550	3 250
Mittetühistatavad rendimaksud 31.12.2015	842	3 241	4 083

LISA 21 Allutatud kohustused

Grupp on võtnud allutatud laene pikaajaliste vahendite suurendamise eesmärgil. Allutatud laenudest tulenevad nõuded kuuluvad Grupi pankroti korral rahuldamisele peale kõigi muudest kohustustest tulenevate nõuete rahuldamist, kuid enne aktsionäride nõuete rahuldamist. Allutatud kohustuste saldo iga aruandeperioodi lõpus on välja toodud alljärgnevas tabelis.

2015. aasta oktoobris emiteeriti allutatud võlakirju summas 15 000 tuhat eurot intressimääraga 6,5%. Võlakirjade lunastustähtaeg on 29. oktoober 2025. Emitendil on õigus võlakirjad lunastada pärast 5 aasta möödumist.

2014. aasta juunis emiteeriti allutatud võlakirju summas 15 900 tuhat eurot intressimääraga 7,25%. Võlakirjade lunastustähtaeg on 20. juuni 2024.

2013. aasta juunis emiteeriti võlakirju summas 15 450 tuhat eurot, mis samas mahus lunastati juunis 2014. Lisaks lunastati 2014. aasta juunis 2011. aastal emiteeritud võlakirju summas 1 000 tuhat eurot.

Detsembris 2012 emiteeriti allutatud võlakirju summas 4 500 tuhat eurot. Valdav osa neist võlakirjadest on konverteeritud aktsiateks (vt. lisa 22) ning ülejäänud osa summas 750 tuhat eurot lunastati oktoobris 2015.

Intressikulud allutatud kohustustelt iga aruandeperioodi kohta ning intressikohustus iga aruandeperioodi lõpu seisuga on välja toodud alljärgnevas tabelis. Intressikohustused on finantsseisundi aruandes arvele võetud, kasutades sisemist intressimäära.

(tuhandetes eurodes)

Allutatud kohustused seisuga 31.12.2012	8 268
Aktsiateks konverteerimine	-4 300
Allutatud võlakirjade emiteerimine	15 450
Aktsiaoptsioonidest konverteerimine	217
Allutatud kohustused seisuga 31.12.2013	19 635
Aktsiateks konverteerimine	-2 450
Allutatud võlakirjade emiteerimine	15 900
Allutatud võlakirjade lunastamine	-16 450
Aktsiaoptsioonidest konverteerimine	15
Allutatud kohustused seisuga 31.12.2014	16 650
Allutatud võlakirjade lunastamine	-750
Allutatud võlakirjade emiteerimine	15 000
Allutatud kohustused seisuga 31.12.2015	30 900

(tuhandetes eurodes)

Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2012	366
2013. aasta intressikulu (lisa 7)	526
2013. aastal välja makstud	-811
Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2013 (lisa 19)	81
2014. aasta intressikulu (lisa 7)	1 245
2014. aastal välja makstud	-1 288
Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2014 (lisa 19)	38
2015. aasta intressikulu (lisa 7)	1 372
2015. aastal välja makstud	-1 205
Tekkepõhine intressikohustus allutatud kohustustelt 31.12.2015 (lisa 19)	205

LISA 22 Omakapital aktsiaseltsis

Tehingud aktsiatega	Aeg	Aktsiahind	Aktsiakapital	Ülekurss	Kokku
Aktsiakapital seisuga 31.12.2012			17 382	18 827	
2010. aastal emiteeritud allutatud kohustuste konverteerimine	märts 2013	2,50	1 200	1 800	3 000
2012. aastal emiteeritud allutatud kohustuste konverteerimine	juuni 2013	3,00	433	867	1 300
Aktsiakapitali sissemaksed	juuli 2013	3,00	187	377	564
Kokku tehingud 2013. aastal			1 820	3 044	4 864
Aktsiakapital seisuga 31.12.2013			19 202	21 871	
2012. aastal emiteeritud allutatud kohustuste konverteerimine	juuni 2014	3,75	654	1 796	2 450
Aktsiakapitali sissemaksed	juuni 2014	3,95	3 500	10 325	13 825
Kokku tehingud 2014. aastal			4 154	12 121	16 275
Aktsiakapital seisuga 31.12.2014			23 356	33 992	
Aktsiakapital seisuga 31.12.2015			23 356	33 992	

Aktsiakapital on täies ulatuses sisse makstud rahas. Aktsiate nimiväärtus on 1 euro ja aktsiate arv seisuga 31.12.2015 23 356 005 (31.12.2014: 23 356 005; 31.12.2013: 19 202 669).

Ettevõtte põhikirjajärgne minimaalne aktsiakapital on 15 miljonit eurot ja maksimaalne aktsiakapital on 60 miljonit eurot (31.12.2014 vastavalt 15 ja 60 miljonit; 31.12.2013 10 ja 40 miljonit).

Olulist mõju ASis LHV Group omavad 28,0% hääleõigusega Rain Lõhmus ja 10,6% hääleõigusega Andres Viisemann

(31.12.2014 vastavalt 28,0% ja 8,9%; 31.12.2013 34,5% ja 10,3%).

Seisuga 31.12.2015 moodustas Grupi jaotamata kasum 11 205 tuhat eurot (31.12.2014: kahjum 2 041 tuhat; 31.12.2013: kahjum 11 032 tuhat). Sellest tulenevalt on 31.12.2015 seisuga võimalik dividendidena omanikele välja maksta 8 964 tuhat eurot, millega kaasnev tulumaksukulu oleks 2 241 tuhat eurot. Kuna eelnevatel aastatel oli Grupp teeninud kahjumit, ei olnud dividendide väljamaksmine omanikele võimalik.

Kohustuslik reserv omakapitali koosseisus koosneb:
(*tuhandetes eurodes*)

Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2012	223
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2013	223
2013. aasta puhaskasumist kantud	212
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2014	435
2014. aasta puhaskasumist kantud	460
Kohustuslik reservkapital seisuga 31.12.2015	895

Muud reservid konsolideeritud omakapitali muutuste aruandes koosnevad:

(<i>tuhandetes eurodes</i>)	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Müügiootel võlakirjade ümberhindlusreserv	-23	-6	-27
Allutatud kohustuste konverteerimisoptsoon	0	0	15
Töötajatele väljastatud optsoonide reserv	574	138	0
Kokku	551	132	-12

Grupp väljastab aktsiaoptsoone AS LHV Group konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete juhatuse liikmetele ja nendega võrdsustatud töötajatele ning osakonnajuhtidele ja nendega võrdsustatud töötajatele.

	Aktsiate arv	Osaku märkimishind (EUR)	Realiseerimise periood	Inimeste arv, kellele optsoone väljastati
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2013	0			
Perioodi jooksul väljastatud kogus	411 366	2,0	01.07.2017-30.09.2017	35
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2014	411 366			
Perioodi jooksul väljastatud kogus	278 594	2,4	01.05.2018-31.07.2018	48
Aktsiaoptsoonide jääk seisuga 31.12.2015	689 930			

Lisaks on nõukogu kiitnud heaks aktsiaoptsioonide väljastamise 2016. aastal summas 826 tuhat eurot, mille realiseerimise ajavahemik on 01.05.2019-31.07.2019.

Kõigi programmi aktsiaoptsioonide üleandmisperiood on 3 aastat. Märkimisõiguse rakendamine tekib realiseerimisperioodi esimesel päeval.

Ülemises tabelis kaetud perioodide jooksul ei lõppenud ühegi optsiooni tähtaeg. Juhatuse liikmetel ja töötajatel ei olnud võimalik aktsiaoptsioonide asemel võtta välja määratud summat rahas. Aktsiaoptsioone ei saa vahetada, võõrandada, pantida ega koormata. Aktsiaoptsioone saab pärida. Aktsiaoptsioonileping kaotab kehtivuse töölepingu ennetähtaegsel lõpetamisel töötaja algatusel, milles saab teha erandeid AS-i LHV Group nõukogu, ja töölepingu erakorralisel ülesütlemisel tööandja poolt töötajast

tuleneval põhjusel. Vastavalt krediitiasutuste seadusele saab AS-i LHV Group nõukogu vähendada väljastatud aktsiaoptsioonide arvu või aktsiaoptsioonid tühistada, kui ettevõtte üldised majandustulemused on eelneva perioodiga võrreldes märkimisväärselt halvenenud, ettevõtte juhatuse liige või töötaja ei täida enam tulemuskriteeriume, ettevõtte ei täida enam usaldatavus-normatiive või ettevõtte riskid ei ole adekvaatselt kaetud omavahenditega või tulemustasu määramisel on tuginetud andmetele, mis osutusid olulisel määral ebatäpseks või ebaõigeks.

Aktsiapõhistest maksetehingutest tulenevad kulud kokku moodustasid osana tööjõukuludest perioodi jooksul 436 (2014: 138) tuhat eurot.

LISA 23 Varahaldusteenusega seotud klientide hallatavad varad

AS LHV Pank, tegutsedes klientide kontohaldurina,

hoiab enda käes vastutaval hoiul või vahendab järgmisi klientide varasid:

	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Klientide rahalised vahendid	8 416	6 047	5 620
Klientide väärtpaberid	1 204 561	540 751	317 989
<i>sh emaeetevõtte omanikud ja nendega seotud ettevõtted (lisa 25)</i>	38 085	22 029	17 708
Kokku	1 212 977	546 798	323 609

Varahaldustasud nende varade haldamise eest on vahemikus 0,015 - 0,025 % (vt vastavat tulu lisa 8).

Bilansivälisena on kajastatud nende klientide rahalised vahendid, kes kasutavad LHV Panga poolt pakutavat aktiivse väärtpaberikaupleja platvormi ehk kauplemissüsteemi LHV Trader. Süsteemi eripärast tulenevalt on Pank need vahendid hoiustanud klientide isikustatud kontodel välispartneri juures ja kuna need klientide rahalised vahendid ei ole Panga poolt majandustegevuses kasutatavad (neid ei ole võimalik teistele klientidele välja laenata või tagatisena kasutada), siis arvestatakse neid rahalisi vahendeid bilansivälisena. Pank teenib nimetatud kontode tehingute vahendamise eest teenustasu- ja

intressitulusid sarnaselt Grupi finantsseisundi aruandesse arvatud klientide kontodele. Pank on andnud LHV Trader kontode osas partnerile lepingulise garantii, millega ta tagab vajadusel partnerile enda poolt vahendatud klientide tehingute finantseerimisest (võimendamisest) saadavad kahjud, sealjuures esmane tagatis on kliendi võimenduse tagatiseks olevad varad. Klientidel on sarnane garantii Pangale, ning seega on Pank sisuliselt garantii üle andnud lõppkliendile. Vältimaks võimalikke kahjusid monitoorib Pank igapäevaselt võimalikku tagatiste vähenemist ja kliendikontode puudujääke. Senises praktikas sellised kahjud, mille puhul Panga poolt antud garantii rakenduks, puuduvad ja Pank ei ole garantiist tulenevalt kompensatsioonikulu kandnud.

LISA 24 Tingimuslikud varad ja kohustused

Tühistamatud tehingud	Tegevusgarantiid	Finantsgarantiid	Valmisolekulaenud	Kokku
Kohustus lepingulises summas 31.12.2015	7 853	5 369	118 696	131 918
Kohustus lepingulises summas 31.12.2014	6 892	2 899	74 086	83 877
Kohustus lepingulises summas 31.12.2013	5 025	1 531	44 707	51 263

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning

vigade tuvastamiselt määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Maksuhaldur ei ole aastatel 2013–2015 Grupi

maksurevisjoni läbi viinud. Grupi juhtkonna hinnangul ei esine 2016. aastal selliseid asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Grupile olulise täiendava maksusumma.

Tegevusgarantiid on lepingud, mis tagavad kompensatsiooni juhul, kui teine osapool ei suuda täita lepingust tulenevaid kohustusi. Sellised lepingud ei anna üle krediidiriski. Tegevusgarantiid lepingute riskiks on juhud, kui toimub kindlustusjuhtum (so teise osapoole suutmatus täita lepingust tulenevaid kohustusi). Grupi võtmeriskid on olulised kõikumised lepingust tulenevate maksete tiheduses ja suuruses võrreldes ootustega. Grupp kasutab selliste maksete prognoosimiseks ajaloolist informatsiooni ja statistilisi meetodeid. Kaebused tuleb

esitada enne lepingu tähtaega ning suurem osa kaebusi rahuldatakse kiirelt. See võimaldab Grupile suuremat kindlust prognoositud maksete kohta ning seega tuleviku rahavoogude kohta. Selliste riskide kontrollimiseks monitorib Grupp pidevalt sarnaste toodete väljamakseid ning omab võimalust tulevikus kohendada tasusid, et need vastaksid võimalikele muutustele taotluste väljamaksete osas. Grupil on välja töötatud väljamaksete taotlustega tegelemise protsess, mis sisaldab õigust taotlus üle vaadata ning pettuslikud või nõuetele mittevastavad palved tagasi lükata. Tegevusgarantiide mõju ja kontsentratsioon garanteeritud lepingulistest summades on järgmine:

Tegevusalade lõikes	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Ehitus	5 525	4 912	4 482
Veevarustus	1 789	1 472	129
Tootmine	110	149	41
Kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	77	3	0
Muu tegevus	352	356	372
Kokku	7 853	6 892	5 025

Reitinguklasside lõikes	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
5 madal krediidirisk	267	435	129
6 madal krediidirisk	2 913	2 150	2 112
7 keskmine krediidirisk	3 284	2 608	276
8 keskmine krediidirisk	441	358	976
9 kõrgendatud krediidirisk	912	1 236	27
10 kõrge krediidirisk	20	29	926
12 mitterahuldav reiting	16	76	578
Kokku	7 853	6 892	5 025

Tegevusgarantiid on ületatud iga aruandeperioodi lõpu seisuga. Seetõttu ei ole Grupp kandnud kahjusid tegevusgarantiide lepingutest nii 2015. aastal kui ka varasematel perioodidel.

LISA 25 Tehingud seotud osapooltega

Grupi aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- olulist mõju omavad omanikud ja nendega seotud ettevõtted;
- juhatuse liikmed ning nende poolt kontrollitavad äriühingud (ühiselt: juhtkond);
- nõukogu liikmed;
- eespool loetletud isikute lähikondlased ja nendega seotud ettevõtted.

Tehingud	Lisa	2015	2014	2013
Intressitulud	7	54	159	198
sh juhtkond		7	4	1
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased		47	155	197
Teenustasutulud	8	0	0	3
sh juhtkond		0	0	3

Intressikulud hoiustelt	7	87	63	1
sh. juhtkond		1	1	1
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased		86		0
Intressikulud allutatud kohustustelt	7	411	327	205
sh juhtkond		23	21	10
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased		388	306	195
Saldod	Lisa	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Laenud ja nõuded aasta lõpu seisuga		2 458	2 023	894
sh juhtkond	14	641	347	345
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased	14	1 817	1 676	549
Hoiused aasta lõpu seisuga		13 409	11 632	2 399
sh juhtkond	18	764	1 010	474
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased	18	12 645	10 622	1 925
Allutatud kohustused aasta lõpu seisuga		6 113	5 700	3 450
sh juhtkond	21	397	300	300
sh aktsionärid, nendega seotud ettevõtted ja olulist mõju omavad lähikondlased	21	5 716	5 400	3 150

Tabelis on toodud ülevaade seotud osapoolte olulisematest saldodest ja tehingutest. Kõik muud tehingud juhatuse ja nõukogu liikmete lähikondlastega, nendega seotud ettevõtetega ning emaettevõtte AS LHV Group väikeaktsionäridega ja nende lähikondlastega on tehtud üldise hinnakirja alusel.

Seotud osapooltele antud laenud on väljastatud turutingimustel.

Juhtkonnal ei olnud seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ega 31.12.2013 tähtajalisi hoiuseid ning nõudmiseni hoiuste intressimäär vastab klientide üldisele hinnakirjale.

Oktoobris 2015 saadud allutatud laenu intressimääraks on 6,5%. Juunis 2014 saadud allutatud laenu intressimääraks on 7,25%, vt lisa 21. Detsembris 2012 saadud allutatud laenu intressimääraks oli 7% esimese kolme aasta jooksul, need laenud maksti tagasi 2015. aasta oktoobris.

2015. aastal on makstud emaettevõtte AS LHV Group ja tema tütarettevõtete juhtkonnale palka ja muid kompensatsioone kogusummas 1 196 tuhat eurot (2014: 778 tuhat eurot; 2013: 743 tuhat eurot), koos kõigi maksudega. Seisuga 31.12.2015 on

kohustusena juhtkonna ees kajastatud detsembri töötasu ja puhkusekohustus summas 100 tuhat eurot (31.12.2014: 140 tuhat eurot; 31.12.2013: 75 tuhat eurot) (lisa 19). Grupil ei eksisteeri seisuga 31.12.2015, 31.12.2014 ega 31.12.2013 juhatuse ega nõukogu liikmetega seotud pikaajalisi kohustusi (pensionikindlustusi, lahkumishüvitiisi jne). 2015. aastal maksti nõukogu liikmetele tasusid summas 37 tuhat eurot (2014: 25 tuhat eurot; 2013: 23 tuhat eurot).

Grupp on sõlminud juhatuse liikmetega lepingud, milles ei ole lepingute lõpetamisel määratud lahkumishüvitiisi. Lepingus reguleerimata valdkondade vaidluste korral on osapooled kokku leppinud lähtuda Eesti Vabariigis kehtestatud seadustest.

Juhatusel on kehtestatud aktsiaoptsioonide programm. 2015. aastal väljastati juhatuse liikmetele aktsiaoptsioone summas 191 tuhat eurot (2014: 191 tuhat eurot).

Kontohaldurina hoitavate seotud osapoolte varade kohta on informatsioon toodud lisas 23.

LISA 26 Tava ja lahustatud kasum aktsia kohta

Leidmaks tava kasumi aktsia kohta, on puhaskasum jagatud kaalutud keskmise osakute arvuga. Leidmaks lahustatud kasumi aktsia kohta aastatel 2014 ja 2013, on tingimuslike aktsiate arv lisatud tavaaktsiate arvule, mis on kooskõlas 2012 detsembris emiteeritud allutatud võlakirjade omanike õigusega konverteerida võlakirju aktsiateks võttes arvesse eeldatavat konverteerimishinda konverteeritavate võlakirjade emiteerimisel.

2015 aasta lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel on perioodi kaalutud keskmise aktsiate arvu määramisel võetud arvesse aasta keskmist konverteeritavate võlakirjade aktsiaid, kuigi viimased konverteeritavad võlakirjad lunastati oktoobris 2015 (vt lisa 21) ning 31 detsember 2015 seisuga ei ole Grupil emiteeritud konverteeritavaid võlakirju.

	2015	2014	2013
Emaettevõtte omanikele kuuluv kasum (sh lõpetatud tegevusvaldkondadelt) (tuhandetes eurodes)	13 706	9 203	4 237
Emaettevõtte omanikele kuuluv kasum jätkuvatelt tegevustelt (tuhandetes eurodes)	11 508	7 281	4 237
Kaalutud keskmine aktsiate arv (tuhandetes aktsiates)	23 356	21 623	18 744
Tava kasum aktsia kohta (eurodes)	0,59	0,43	0,23
Tava kasum aktsia kohta jätkuvatelt tegevustelt (eurodes)	0,49	0,34	0,24
Tava kasum aktsia kohta lõpetatud tegevustelt (eurodes)	0,09	0,09	-0,01
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamisel (tuhandetes aktsiates)	24 010	22 413	20 175
Lahustatud kasum aktsia kohta (eurodes)	0,57	0,42	0,22
Lahustatud kasum aktsia kohta jätkuvatelt tegevustelt (eurodes)	0,48	0,33	0,23
Lahustatud kasum aktsia kohta lõpetatud tegevustelt (eurodes)	0,09	0,09	-0,01
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud nimetajana (tuhandetes aktsiates)	2015	2014	2013
Kaalutud keskmine aktsiate arv kasutatud nimetajana tava kasum aktsia kohta arvutamisel	23 356	21 623	18 744
Korrigeerimised lahustatud kasumi aktsia kohta arvutamiseks			
Konverteeritavad võlakirjad	310	687	1 431
Aktsiaoptsioonid	344	103	0
Kaalutud keskmine tavaaktsiate ja potentsiaalsete aktsiate arv kasutatud nimetajana lahustatud kasum aktsia kohta arvutamiseks	24 010	22 413	20 175

LISA 27 Bilansipäevajärgsed sündmused

29. jaanuaril 2016 sõlmis LHV Varahaldus Danske Bank A/S Eesti filiaaliga aktsiate ostulepingu, mille alusel plaanib LHV Varahaldus osta 100% varahaldusettevõtja Danske Capital AS osakutest. Tehingu lõpule viimise eeltingimusteks Finantsinspektsioonilt heakskiidu ning Konkurentsiametilt koondumise loa saamine. Eelduste kohaselt viiakse tehing lõpule 2016. aasta esimeses pooles ning ostuhind kinnitatakse

teingu lõpus. Tehingu võimaldamiseks suurendab LHV Group AS LHV Varahalduse aktsiakapitali 8 243 tuhande euro võrra ning ostab LHV Varahalduse allutatud võlakirju 600 tuhande euro väärtuses. Tehingu finantsilist mõju Grupile ei saa usaldusväärset hinnata enne Eesti Finantsinspektsiooni ja Konkurentsiameti heakskiitu.

LISA 28 Emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades konsolideerimisgrupi emaettevõtte eraldiseisvad põhjaruanded.

Emaettevõtte kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2015	2014	2013
Intressitulu	1 019	836	462
Intressikulu	-1 372	-1 245	-525
Neto intressikulu	-353	-409	-63
Netotulu/kulu investeringutelt sidusettevõtetesse	-36	53	0
Valuutakursi ümberhindluse kahjumid	0	-12	-4
Muud finantstulud	0	0	112
Netokasum/kahjum finantsvaradelt	-36	41	108
Tegevuskulud	-492	-289	-131
Aruandeaasta puhaskahjum	-881	-657	-86
Aruandeaasta koondkahjum	-881	-657	-86

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2013
Varad			
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	11 270	3 025	3 596
Antud laenud	16 622	12 803	10 579
Muud nõuded ja varad	89	7	0
Investeeringud tütarettevõtetesse	56 368	54 420	42 290
Investeeringud sidusettevõtetesse	0	36	62
Varad kokku	84 349	70 291	56 527
Kohustused			
Viitvõlad ja muud kohustused	126	41	23
Allutatud kohustused	31 105	16 688	18 683
Kohustused kokku	31 231	16 729	18 706
Omakapital			
Aktsiakapital	23 356	23 356	19 202
Ülekurss	33 992	33 992	21 871
Kohustuslik reservkapital	895	435	223
Muud reservid	575	138	15
Akumuleeritud kahjum	-5 700	-4 359	-3 490
Omakapital kokku	53 118	53 562	37 821
Kohustused ja omakapital kokku	84 349	70 291	56 527

Emaettevõtte rahavoogude aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2015	2014	2013
Rahavood äritegevusest			
Saadud intressid	1 019	836	462
Makstud intressid	-1 372	-1 245	-525
Saadud muud finantstulud	0	0	112
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud	-492	-301	-135
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust	-845	-710	-86
Korrigeerimised			
Aksiaoptsoonidest tulenevad investeeringud tütaretevõtetesse	-398	0	0
Äritegevusega seotud varade ja kohustuste neto muutus:			
Muude nõuete muutus	-14 176	-231	336
Muude kohustuste muutus	14 939	146	-194
Neto rahavood äritegevusest	-480	-795	56
Rahavood investeerimistegevusest			
Antud laenud	-3 975	-8 000	-3 550
Antud laenude tagasimaksed	0	6 000	0
Tütar- ja sidusettevõtete müük	4 450	10	0
Tütar- ja sidusettevõtete soetus	-6 000	-12 041	-10 952
Neto rahavood investeerimistegevusest	-5 525	-14 051	-14 502
Rahavood finantseerimistegevusest			
Aksiakapitali sissemakse (sh ülekurs)	0	13 825	564
Omaaktsiate müük	0	0	1
Saadud allutatud laenude tagasimaksed	-750	-15 450	0
Saadud allutatud laenud	15 000	15 900	15 450
Neto rahavood finantseerimistegevusest	14 250	14 275	16 015
Raha ja raha ekvivalentide muutus	8 245	-571	1 569
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3 025	3 596	2 027
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	11 270	3 025	3 596

Emaettevõtte omakapitali muutuste aruanne

	Aktsia- kapital	Üle- kurs	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum/ Jaotamata kasum	Oma- aktsiad	Kokku
<i>(tuhandetes eurodes)</i>							
Saldo seisuga 01.01.2013	17 382	18 827	223	232	-3 404	-1	33 259
2010. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks	1 200	1 800	0	-210	0	0	2 790
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks	433	867	0	-7	0	0	1 293
Aktsiakapitali sisseakse	187	377	0	0	0	0	564
Omaaktsiate müük	0	0	0	0	0	1	1
2013. a. koondkahjum	0	0	0	0	-86	0	-86
Saldo seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	223	15	-3 490	0	37 821
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-41 459	0	-41 459
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	-27	33 917	0	33 890
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2013	19 202	21 871	223	-12	-11 032	0	30 252
Saldo seisuga 01.01.2014	19 202	21 871	223	15	-3 490	0	37 821
2012. a. emiteeritud allutatud kohustuse konverteerimine aktsiakapitaliks	654	1 796	0	-15	0	0	2 435
Aktsiakapitali sisseakse	3 500	10 325	0	0	0	0	13 825
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	212	0	-212	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	138	0	0	138
2014. a. koondkahjum	0	0	0	0	-657	0	-657
Saldo seisuga 31.12.2014	23 356	33 992	435	138	-4 359	0	53 562
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-53 589	0	-53 589
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	-6	55 907	0	55 901
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2014	23 356	33 992	435	132	-2 041	0	55 874
Saldo seisuga 01.01.2015	23 356	33 992	435	138	-4 359	0	53 562
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	0	460	0	-460	0	0
Aktsiaoptsioonid	0	0	0	437	0	0	437
2015. a. koondkahjum	0	0	0	0	-881	0	-881
Saldo seisuga 31.12.2015	23 356	33 992	895	575	-5 700	0	53 118
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	0	-55 535	0	-55 535
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	-24	72 440	0	72 416
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital seisuga 31.12.2015	23 356	33 992	895	551	11 205	0	69 999

Korrigeeritud konsolideerimata omakapital on maksimaalne summa, mida võib Eesti seadusandluse järgi aktsionäridele välja maksta.

Juhatuse allkirjad konsolideeritud aastaaruandele

Juhatus on koostanud AS LHV Group tegevusaruande ning konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande 31. detsembril 2015 lõppenud majandusaasta kohta.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 6 kuni 20 esitatud ASi LHV Group tegevusaruanne annab õige ja õiglase ülevaate emaettevõtte ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku äritegevuse arengust, tulemustest ja finantsseisundist.

Juhatus kinnitab, et lehekülgedel 21 kuni 87 esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne annab juhatuse parima teadmise kohaselt õige ja õiglase ülevaate emitendi ja konsolideerimisse kaasatud ettevõtete kui terviku varadest, kohustustest, finantsseisundist ja tulemustest vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ning sisaldab peamiste riskide ja kahtluste kirjeldust.

08.03.2016

Erkki Raasuke

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS LHV Group aktsionäridele

Oleme auditeerinud kaasnevat AS LHV Group ja selle tütarettevõtete konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruandeid seisuga 31. detsember 2015, 31 detsember 2014 ja 31 detsember 2013, konsolideeritud kasumi ja muu koondkasumi aruandeid, omakapitali muutuste aruandeid ja rahavoogude aruandeid eeltoodud kuupäevadel lõppenud majandusaastate kohta ning lisasid, mis sisaldavad aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat informatsiooni.

Juhatusel kohustused konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande osas

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ning sellise sisekontrolli eest, nagu juhatus peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada auditi põhjal arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega. Need standardid nõuavad, et me oleme vastavuses eetikanõuetega ning et me planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindlustunnet, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi.

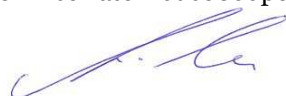
Audit hõlmab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnäitajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali kogumiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Nende protseduuride hulk ja sisu sõltuvad audiitori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Asjakohaste auditi protseduuride kavandamiseks võtab audiitor nende riskihinnangute tegemisel arvesse konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamiseks ja õiglaseks esitamiseks juurutatud sisekontrollisüsteemi, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab ka kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasuse, juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute põhjendatuse ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldise esituslaadi hindamist.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistel osades õiglaselt AS LHV Group ja selle tütarettevõtete finantsseisundit seisuga 31. detsember 2015, 31 detsember 2014 ja 31 detsember 2013, ning nende sellel kuupäevadel lõppenud majandusaastate finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vandeaudiitor, litsents nr 325

Verner Uibo
Vandeaudiitor, litsents nr 568

8. märts 2016

Kasumi jaotamise ettepanek

AS LHV Group juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku kasumi jaotamiseks järgnevalt:

- kanda kohustuslikku reservkapitali 685 tuhat eurot
- lisada aruandeperioodi aktsionäri emaettevõttele omistatav kasum summas 13 021 tuhat eurot eelmiste perioodide jaotamata kasumile

Nõukogu allkirjad aastaaruandele

Nõukogu on juhatuse poolt koostatud aastaaruande, mis koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest, vandeaudiitori aruande ning kasumi jaotamise ettepaneku läbi vaadanud ja aktsionäride üldkoosolekule esitamiseks heaks kiitnud.

16.03.2016

Nõukogu esimees:

Rain Lõhmus

Nõukogu liikmed:

Raivo Hein

Heldur Meerits

Tiina Möis

Sten Tamkivi

Tauno Tats

Andres Viisemann

Tulude jaotus vastavalt EMTA klassifikaatoritele

Konsolideeritud:

EMTAK	Tegevusala	2015	2014	2013
66121	Väärtpaberite ja kaubalepingute maaklerlus	3 709	3 324	3 435
64191	Krediidiasutused (pangad) (laenuandmine)	29 876	25 419	15 664
64911	Liising	1 388	1 024	441
66301	Fondide valitsemine	9 196	8 456	5 810
	Tulud kokku	44 169	38 223	25 350

Konsolideerimata:

EMTAK	Tegevusala	2015	2014	2013
64201	Valdusfirmade tegevus	1 016	889	570
	Tulud kokku	1 016	889	570